

ଉପର ଲିଖିତ କଥାକାର୍ତ୍ତା ଉଚ୍ଚାୟ ଅନୋ-
ଲନର ବହୁ କର୍ତ୍ତୃ ପୂର୍ବେ ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ସେ
ସମୟରେ ରାଧାନାଥ ବାବୁ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ
ଅପଣା ବ୍ୟାସ ଓ କେତେକ ମତେ ଉଚ୍ଚିତ
କାବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେପରି କହିଥିଲେ ଏଥିରେ
ସନ୍ଦେହ ବରଦ୍ଦାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ।
ତାହାଙ୍କର ସେହିମତ ଯେ ପ୍ରିୟ ରହି ଅଛୁ ତାହା
ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ବାଦ ଯୋଗେ
ତାହାଙ୍କ ପ୍ରକାଶିତ ପତ୍ରରୁ ପ୍ରମାଣ ହେଉଅଛି ।
ଏହି ପତ୍ରରେ ସରଳଭାବରେ ଅପଣାମତ ପ୍ରକାଶ
କରୁଥିବାର ଅନୁମାନେ କହି ଥିଲୁ ମାତ୍ର ସମ୍ବଲ-
ପୁର ହିତୈସିଣୀ ମନକୁ ତାହା ଆସିଲା ନାହିଁ ।
ସଦ୍‌ବ୍ୟୋଗୀ ଉଚ୍ଚିତ କେତେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାଶ
କରି ଶେଷରେ ବିସ୍ମୟପୂର୍ଣ୍ଣେ ଉଚ୍ଚିତ ଏହି
ନିଗୂଢ଼ଭାବୁ ଜାଣି ପାରିବାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କି
ରାଧାନାଥ ବାବୁଙ୍କ ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ବସାଠର
ଯୋଡ଼ି ଯିବାରୁ ସେ ଭରଂ ହୋଇ ଉକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ
ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ବାଦରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ।
ଅର୍ଥାତ୍ ଅଦୂର ଅନନ୍ତ ଉପରେ ଅପକାଶିତର
ସେହି ଶକ୍ତି ଦେଖୁ ଦୃଢ଼ବୃତ୍ତି ହୋଇ ସେ ଉକ୍ତ
ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଦେଲେ ନଭୁତା ସେ ସର-
ଳଭାବରେ ତାହା କର କାହାନ୍ତି । ଏଥିକୁ
ସମ୍ବାଦବାହିନୀ ଉଚ୍ଚିତ ପ୍ରଶ୍ନ କର ଅଛନ୍ତି କି
ରାଧାନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଘର ମାଲିକ ମାସ ୧୮୪୮-
୧୯ରେ ଯୋଡ଼ିଯିବା ଓ ଉଚ୍ଚିତ ଦଶକ
ପୂର୍ବ ସେହିମାସ ୧୯ ରଖରେ ତାହାଙ୍କ ମତ
ବାହାରତା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହିତୈସିଣୀ କେମନ୍ତ ବିସ୍ମୟ
ସୂତ୍ରରେ ତାହାଙ୍କ ଲିଖିତ ନିଗୂଢ଼ଭାବୁ ଜାଣିପା-
ରିଲେ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରି ସନ୍ଦେହ ଦୂର
କରିବେ ।

ଅନୁକମ୍ପା ଓ ଉଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାଶକାର ।

ମାତୃଜାତକଲ କାନୁନଗୋ ଅନାଦାରରେ
ମୂଳ ଘଟିବାର ଉପୋକ୍ତ କର ଦାୟତ୍ତରେ ପଡ଼ିଥି-
ବା ଓ ସଦ୍‌କାନୁନଗୋ ଉଦନ୍ତ କଲ ଉତ୍ତ-
ରେ ଜଣେ ସଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠି ତଦାରଖ ସକାଶେ
ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିବାର ଏହୁପୂର୍ବେ ଉଚ୍ଚିତ
କରି ଥିଲୁ । ସଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠିତଦାରଖ କରି ଫେ-
ରି ଅସି ଅଛନ୍ତି ସେ ଏ ତକଲର କେତେକ
ଅଂଶରେ ଲେକେ ଅନୁ କମ୍ପାରେ ଅପ୍ରିକର୍ମ ବି-
ଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବାର ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ଓ ଅନାଦା-
ରରେ କେତେକ ଲେକ ମରୁଥିବାର ଶୁଣି ଅ-
ଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତାହା ସେ ବିଶ୍ୱାସ ନ କରି ସତ୍ୟେଷୁ

ଖାଦ୍ୟାଗ୍ରବେ ସେଗପ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ମରବାର
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରଅଛନ୍ତି । କି କାରଣ ସେ ଅବଶ୍ୟ
କଲେ ତାହା ସେହି ଜାଣନ୍ତି ମାତ୍ର ସେପରି
ଦୁଃସମୟ ଘଟିଅଛି ଓ ଲେକେ ଅନୁକମ୍ପାରେ
ଅପ୍ରିକର୍ମବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଅନା-
ଦାରରେ କାନୁନା ମୂଳ ଘଟିବା କିଛି ନୁହ-
ଇ । ସଦ୍‌କ ଏହା ନୁହେଁ ଓ ସଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠିକ
ସିଦ୍ଧାନ୍ତମତେ ସତ୍ୟେଷୁ ଖାଦ୍ୟାଗ୍ରବେ କମ୍ପା ଅ-
ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରେକକରେ ସେଗ ଜାରି ହୋଇ ମୂଳ
ଘଟିଲା ଭେଦେ କି ଏହା ଗୋଚରୀୟ ନୁହଇ ?
ଏଥିର ପ୍ରକାଶକ ସରଦାରରୁ କମ୍ପା କଲ
ବୋର୍ଡ଼ରୁ ଦେବାର କି ଅବଶ୍ୟକ ନ ରଖେ ?
ଅନୁ ଗୁଣିଲୁ ଯେ ଅନୁମାନେ କଲେକରସା-
ଦେବ ମାହାଙ୍ଗା କାନୁନଗୋର କର୍ତ୍ତୃପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
ସଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠିକ ଉପୋକ୍ତ ପାଲରୁ କାନୁନଗୋକୁ
କେବଳ ଉତ୍ତାର କରି ଅପାର୍ଥ ଉପୋକ୍ତ
ଦାୟତ୍ତ ମୂଳ ଦେଇ କଲ ବୋର୍ଡ଼କୁ ମାହାଙ୍ଗା
ଅଞ୍ଚଳରେ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ହେଉ କଲେକପ୍ର
କରବା କାରଣ ଉଠି ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ
କେତେକ ଉପକାର ହୋଇ ପାରିବ କିନ୍ତୁ
ଶାସ୍ତ୍ର ଏଥିର କଲେକପ୍ର ଦେଲେକ୍ତୁ ଏ କଲେ-
କ କି ଫଳ ଦେବ ? ପୁଣି ଏହା ମାହାଙ୍ଗାତକ-
ଲ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦାୟ କଲରେ ଉଚ୍ଚିତ ଅଧିକ-
ରେ ଏକପ୍ରକାର ଦୁରବସ୍ଥା ଓ ସକଳ ସ୍ଥାନରେ
ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କଲୁ ଅବଶ୍ୟକ । ବିଅଳ ଫସ-
ଲ ଦୁସ୍ତଗତ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏପରି କମ୍ପା ର-
ହୁବ କେଣିକି ଏକମ୍ପା ନିବାରଣ ଦେବାର
ସମ୍ଭବ ସବ କଲ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ହୁଏ
ଭେଦେ ହୁଏତ କରବାର ଉଚ୍ଚିତ ଏହା କଲ
ବୋର୍ଡ଼ରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ହେଉଅଛି । କିନ୍ତୁ
କଲବୋର୍ଡ଼ ଏଥିର କଲୁ କମ୍ପା କରବା ଭେ-
ତକ ଆଉ ଅର୍ଥୋ ଏଥିର ତର୍ତ୍ତା ନାହିଁ । କ-
ର୍ତ୍ତମାକ ଏ ନଗରରେ କଲୁକଳ ସଂଖ୍ୟା ଅନେକ
ଦେଖାଯାଏ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାରୁ ମୋପ-
ସଲରେ ଅନୁକମ୍ପାର ପରତପ୍ତ ନିକୁଅଛି ।
ମାହାଙ୍ଗା ତକଲରେ ସେପରି ଉଦନ୍ତ ଦେଲ
କଲର ସକଳ ସ୍ଥାନରେ ଉଦନ୍ତ ଦେଲେ ଅନୁ-
କମ୍ପାର କଥା ପ୍ରମାଣ ଦେବ । ମୋପସଲରେ
ଧାନ ଅଗ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛି ଓ ପ୍ରାୟେ ସକଳ
ସ୍ଥାନରେ ଧାନକୁ ଚାଉଳ ଆଠସେରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ
ନାହିଁ କୋଂ ସ୍ଥଳେ ସାତସେର ହୋଇଥିବାର
ଶୁଣାଯାଏ । ଦୁଃଖି ମୂଲଅମାନକୁ ଅନୁକମ୍ପା
ହୋଇଥିବାର ଅଛି କି ପ୍ରମାଣ ଅବଶ୍ୟକ ?

ଦୁଃଖି ମୂଲଅର ପରବାର ସଂଖ୍ୟା କି ଶ ଧର-
ଲେ ତାହାର କୁଟନ ପାଇଁ ପ୍ରତିଦନ ଚାଉଳ ନି-
ତାନ୍ତପକ୍ଷରେ ସେ ୨୫ ର ଅବଶ୍ୟକ ଏଥିର ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୦/୧ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଆଜିକାଲି କୁଣି ବର୍ମ
ବିଶେଷ ଲଗି ନ ଥିବାରୁ ଓ ମଧ୍ୟତ୍ରିଲେକେ ମଧ୍ୟ
ସେଟିକିନାରେ ଅଧ୍ୟ କଲୁ କାର୍ଯ୍ୟ କର ପାରୁ
ନ ଥିବାରୁ ଦୁଃଖି ମୂଲଅମାନେ କଲକ ଦୁର-
ଅଗା କମାଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଚାଉଳ ଶାଳ
ପାଖଅଣା କେଉଁଅଛି ପାଇବେ ସୁତରାଂ ଓକିଏ
ଖାଇଲେ ଓକିଏ ଉପବାସ ଏବଂ ବାହାର
ଦନେ ଦୁରଓଳ ଉପବାସ । ଏହାକୁ କି ଅନୁ
କମ୍ପା ବୋଲି କୁହିବ ? ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ
କଲ ବୋର୍ଡ଼କର ସାହାଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କରବାର
ଉଚ୍ଚିତ ଓ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉ ଅଛି । ଦୁଃଖର
କଷ୍ଟ ଏହି କି ଲେକେ ଚାଉଳର ଅନୁକମ୍ପା
ଭୋଗ କଲେ ମାତ୍ର କଲମାନକ୍ଷେପ କମ୍ପା
କଲବୋର୍ଡ଼ ଦେଖଇ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଓକିଏ
ଦୃଷ୍ଟି କଲେ ନାହିଁ ଏହାକୁ କପାଳ ଦୋଷ
କିନା ଅଛି କି ବୋଲି କି !

ସକଳ କଲମଅରକର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ।

ଏ ପାଣ୍ଡୁଲିପିର ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରସାଦିତ ଅରକର
କେତେକ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟାଧାନମାନ ଏଥିପୂର୍ବେ ଯା-
ଠମାନକୁ ଜଣାଇଅଛି । ପ୍ରକଳର ଅରକର
କେତେକ ଦୋଷ ଏ ପାଣ୍ଡୁଲିପିଦ୍ୱାରା ସୁଧୁରଅଛି
ଓ ଅନେକ ଉତ୍ତମ ଓ ସୁବ୍ୟାକର ବ୍ୟାଧାନ
ହୋଇଅଛି । ତଥାପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁବ୍ୟା ହୋଇ
ନାହିଁ ଓ ଉଚ୍ଚିତରେ କେତେକ ଦୋଷ ରହିବ
ହୁଅଇ । କୌଣସି ମାତ୍ର ନିଲମରେ ଅଧିକେ
ଉଚ୍ଚିତ ଉପୁଦାର ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଦାଗରେ ଜାଣ
ହୁଏ, କମିଦାରକୁ କୋଷିସ ଦେବାର ବ୍ୟ ମାହିଁ
ଏହିଦେଲୁ ପ୍ରକୃତରେ ଅନେକ ଅନୁକମ୍ପା ଦି-
ଅଛି । କଲମାନକ୍ଷେପର କୌଣସି ସରଦାର
ବାଲଦାର ଦେଲେ ସମ୍ପଦାୟ କମିଦାଗ ନିଲ-
ମରେ ଅଧି ଉପୁଦାର କମିଦାଗରେ ଜାଣ
ହେଉଥିବାରୁ ଦୂରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଅଧ୍ୟ
ସରଦାରୁ ଜାଣି ନ ପାରି ମଜାଲକୁ ନିଲମରୁ
ରକ୍ଷାକର ନ ପାରେ । ଏକ ମହାନର
ସକଳ ମନଅର୍ଦ୍ଧର ଲଟବନୀ ଉତ୍ତରେ ଖଳ-
ଶାଖାନାରେ ପଦ୍ମସ୍ୱରୁ ସେ ମହାନ ନିଲମରେ
ଅଧି ଉପୁଦାର ବାହାରର ମାତ୍ର ପିଅଦା ସେହି
କାମରୁ ଅଧ୍ୟ ମୌଜାରେ ଉପୁଦାର ଜାଣ

କଲ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସେ କମିତାର ଜାଣି ନ ପାଇ ନିଜମରୁ ଖାରଜ କାରଣ ଅବଶ୍ୟକୀୟତା-
 ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ମିଥ୍ୟା ଦାଖଲ କରି ନ ପାରିବାରୁ
 ମହାଲ ନିଜମ ହେଲା । ନିଜମ ଖରଦଦାର
 ଦଖଲନାମା ନେଇ ଉତ୍କଳରେ ଏକଥା ପ୍ରକାଶ
 ପାଇଲା । ଏଥିରୁ ଅସିଲ ପ୍ରାୟ ନିଶ୍ଚିତ ପାଇ
 ନାହିଁ । ଏପରି ଅନୁଷ୍ଠାନିକାଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ନୂତନ ଅଇଳରେ ବନ୍ଧ ହୋଇଅଛି ଯେ କମି-
 ତାର ଉତ୍କଳ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରୁ କମିତାର ଉପ-
 ଶେ ନିଜମି ନୋଟିସ ଜାଣି ଦେବ । କମିତାର
 କମ୍ପା ଚାହା ଘରର କେହି ଯୁବା ପୁରୁଷ ନୋ-
 ଟିସ ନ ନେଲେ ତାହାଘର ସେଇପ୍ରାମରେ
 ଥିବ ସେ ପ୍ରାମର ପ୍ରକାଶନାମାରେ ପ୍ରାମ ପଞ୍ଜୀ-
 ଏବଂ ଜଣେ ମେମ୍ବରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଚାହା
 ଲିଖିତର ଦାଖଲ । ଏଥିରେ ଅନୁମୋଦନ
 ଅପତ୍ତି ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରାମପଞ୍ଜୀଏକ
 ନିୟମ ନାହାନ୍ତି କମ୍ପା କୌଣସିପ୍ରକାର ପଞ୍ଜୀ-
 ତର ମେମ୍ବର ସେ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥାଇ
 ପାରିବୁ ଏବେକ୍ରମରେ ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
 ସାକ୍ଷାତରେ ଜାଣି କରିବାର ବନ୍ଧ ଦେବା
 ଅବଶ୍ୟକ ।—ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅତି ଗୋଟିଏ
 ନିୟମ ବନ୍ଧ ୧୯୧୨ ଧାରାରେ ହୋଇଅଛି ଓ
 କୌଣସି କମିତାର କମ୍ପା କୌଣସି ସ୍ୱଭାବ
 ବ୍ୟକ୍ତି ଅବେଦନ କଲେ ତାହାର ନାମ ଓ
 ଠିକଣା ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ଦେବ ଓ ସେହି ଠିକଣା-
 ରେ କମିତା ନୋଟିସ ଚାହାଠାରୁ ଜାଣିଲେ
 ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ହୋଇ ପଠାଯିବ ମାତ୍ର ଏଥିପାଇଁ
 ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦୁଇଟଙ୍କା ଫିସ ଦେବାକୁ ଦେବ ।
 ଅନୁମୋଦନ ବଦଳରେ ଏ ବନ୍ଧ ଅତି
 ଉତ୍କଳ ଅତି ମାତ୍ର ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏକ ଫିସ ଦେବା
 ବଦଳରେ ବନ୍ଧ ଓ ଅନେକଲୋକ ଦେଇ
 ନ ପାରିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବଦଳ ଦେବ । କେ
 ବଳ ପ୍ରଥମ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ସମୟରେ ଫିସ ଦେ-
 ବାର ନିୟମ ଦେବା ଉଚିତ ।

ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେବେ । ଏ ବନ୍ଧ ମନ ନୁହେ
 ଓ ନିରୁପିତ ଦବସରେ ସକସ୍ତ୍ର ନ ଦେଲେ
 ସ୍ୱଧ ଓ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ସରକାର ନେଇପାରିବୁ । କିନ୍ତୁ
 ଅନୁମୋଦନ ବଦଳରେ ପ୍ରତିବର୍ଷେ ଏଥିକୁ
 ମୁକ୍ତ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ । ସେଇପ୍ରକାର ଦେ-
 ବାଦୁରାଜ୍ୟ ବନ୍ଧର ସକସ୍ତ୍ର ବାଧ୍ୟତାରେ ଅର୍ଥର
 କୌଣସି ମହାଲର ଖଜଣା ମୋଟାସଲକୁ ଅପ୍ରା-
 ବାଧରେ ଖଣ୍ଡ ମାରିନେଇ ଅବା ଲିଖିତର
 ପୂର୍ବେ କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟାଏ କମ୍ପା
 ଲେଖା ମାତ୍ର ଯିବାର ଗଠନରେ ପ୍ରକାଶନା-
 ବନ୍ଧର ଦୋଇ ଖଜଣା ଦେଇ ନ ପାରିଲେ
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସକସ୍ତ୍ର ଫିସ ଦୋଇ ନ ପାରିଲ ଏପରି
 ପ୍ରକାର ଅର୍ଥଦଣ୍ଡର ଦେବାର ଅନୁରୋଧ ଅତିଏକ
 ଉଚିତପ୍ରକାର ସେ ସବୁ କମ୍ପା ଦେବାର ଅଧି-
 କାର କଲେକରୁକୁ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ।

ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତି ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତର
 ଅପତ୍ତି ଏହି ଯେ ଧା ୧୪ ଓ ୧୫ ସରେ
 ବନ୍ଧ ହୋଇଅଛି ଓ କୌଣସି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାରୁ
 କମିତାର ଅର୍ଥର ଯେଉଁ କମିତାରର ନାମ
 ଦାଖଲକାର ଅଇଳନାମାରେ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର
 ଚଳୁଥିବ ସେହି କମିତାର ବାଳା ବୃକ୍ଷ, ସ୍ୱଧ,
 ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଇ ମହାଲକୁ ନିଜମରୁ
 ମୁକ୍ତ କରିବା ବାଧ୍ୟ ଅବେଦନ କରିପାରିବ ।
 ଏଥିରେ ଯେଉଁ କମିତାରର ନାମ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର
 ହୋଇ ନ ଥିବ ସେ ଅତି ଏପରି ଅବେଦନ
 କରି ନ ପାରିବ । ଏଥିରେ ଅନେକପ୍ରକାର ବଦଳ
 ପଦସ୍ତ୍ର ଗଠିବ ଯଥା—କୌଣସି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର
 କମିତାର ଲିଖିତର ୮୮୦ ସମୟରେ
 ମରଗଲ ଚାହାର ପୁଣି ଶ୍ରୀକ ଜିୟ ଇତ୍ୟାଦି
 ଦାରିଶରୁ ସକସ୍ତ୍ର ପଠାଇ ନ ପାରିଲ । ସେ
 ମହାଲ ନିଜମରେ ଅସିଲେ ଚାହାର ନାମ
 ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ସେ ଉତ୍କଳକୁ
 ଅବେଦନ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଦେବ କମ୍ପା କୌ-
 ଣସି କମିତାର ବାଧ୍ୟତା ହୋଇ ମରଗଲେ
 ଚାହାର ପୁଣି ଅବା ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ନାମ
 ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ହୋଇ ନ ଥିବା ହୋଇ ମହାଲକୁ
 ନିଜମରୁ ରକ୍ଷାକରି ନ ପାରିବ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି
 ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବେ କୌଣସି ମହାଲ ଦୁସ୍ତରତ କରି
 ଅପଣା ନାମ ଦାଖଲକାର କରିବ ନେଇ ।
 ଯଥାର୍ଥ ସ୍ୱଭାବକାର ଦାଖଲକାରରେ ଦାରି-
 ଯାଇ ନିଜମ ମାମଲ ଅଦାଲତରେ ଦାଏର
 କଲ । ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର କୁଳ କମିତାର ଦେଖିଲ ଯେ

ସେ ଅଦାଲତରେ ଦାରିଯିବ ଉକ୍ତ ସେ କମି-
 ତାରକୁ ଲିଖିତରେ ଅଣିଲ ଯଥାର୍ଥ ସ୍ୱଭାବକାର
 ନାମ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ନ ହୋଇ ଥିବା ହୋଇଲୁ
 ମହାଲକୁ ନିଜମରୁ ରକ୍ଷା କରି ନ ପାରିବ ।
 କୌଣସି ଦେଶଦାର କମିତାର ରଦ୍ଦଦାର-
 କୁ ଫାକି ଦେବା ମାନସରେ ରଦ୍ଦଦାର ମହା-
 ଲକୁ ଲିଖିତରେ ଲିଖା ପୂର୍ବକ ଅଣିଲେ
 ରଦ୍ଦଦାର ଉତ୍କଳ ଧାରଣାରେ ମହାଲକୁ
 ନିଜମରୁ ମୁକ୍ତକାର ନ ପାରିବ । ଅତିଏକ
 କୌଣସି କମିତାର କମ୍ପା କୌଣସି ପ୍ରକାର
 ସ୍ୱଭାବ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜମରେ ଅଧିଷ୍ଠିତା ମହା-
 ଲକୁ ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ଉପସ୍ଥିତ ଅବେ-
 ଦନ କରି ପାରିବ ଏପରି ବନ୍ଧ ଦେବାର ନିଶ୍ଚିତ
 ଅବଶ୍ୟକ ଓ ନ ଦେଲେ ଅନେକପ୍ରକାର ଲୋକେ
 ଏ ସ୍ୱଧର ଫଳ ଭାଗୀ ହୋଇ ନ ପାରିବେ ।
 ଏ ପ୍ରାଣ ଲୁପ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତିଏକ କେତେକ କଥା
 ଅନୁମୋଦନର ବନ୍ଧବାର ଅଛି । ଅବଶ୍ୟକମେ
 ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ରିପର୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନ କମିତାମାନେ
 ଏବଶ୍ୟକ ଅନୋଲନ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚାକରୁଣ ସେମା-
 ନକରି ଏଥିରେ ବିଶେଷ ସମ୍ପର୍କ ରଖେ ।
 ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମଳଯୋଗୀ ପଦ୍ଧତି ପଦ୍ଧତି-
 ଲ ଦେବେ ଓ ପରିରେ ବଦଳେ ଦିଏ ଅତି
 ଶୁଣିବ ।

ସମ୍ପାଦିତ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ପ୍ରକାରରେ କେତେ ପୁଣି ବଦଳାହିଁ । କମ୍ପାନୀ
 ଫଳ କରି ରହିଅଛି ।
 ଏପରି ପ୍ରକାର ଅତି ଯାତୀ ପଦ୍ଧତିର ଏକ ସାମାଜିକ
 ପଦ୍ଧତି ଲେ ଅଛି ।
 ଉକ୍ତ ପ୍ରକାର ଓ ବଦଳି ହେବୁ ତାବ ବଦଳରେ ଅତି-
 ବାଧୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ସାମାଜିକ ପଦ୍ଧତି ଅତି ଯାହିଁ ।
 କଲିକତା-ବେକେଟି ।
 ବଦଳାଇବ ବଦଳି ଉତ୍କଳରେ ଓ ଚଳୁଥିଲପାଦ
 ସେ, ସି ସମ୍ପର୍କାଦେବ ଚେମାସ କୁଣି ପାଲେ ।
 ଏକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚରଣାଦି ଓଡ଼ିଶାର ନିଜମରେ ଚଳି-
 ଶୁଣି ଉତ୍କଳ ଓ ବଦଳିମାନେ ନିଜମରେ ଚଳୁନା-
 ମକରେ ପାସ ବଦଳି ଅଛି ଯଥା; ମାତ୍ର ନିଜମରେ ପର
 ସେ, ଏହି ପ୍ରକାର ଖାନ୍ଦିକ, ବାହୁ ହୁଦ୍ଦେ ବସ, ବାହୁ
 ଉତ୍କଳର ସରକାର ଓ ତାହୁ ଅଧିକାରୀଦି ପାସ ଅଇଳରେ
 ବାହୁ ପ୍ରକାର ଚଳୁ କାମର, ସେମନ୍ତ ଲେଇର ଖାନ୍ଦିକ
 ଓ ବାହୁ ବଦଳିର ପାସ ଦେଖାଦେ; ବାହୁ ବାହୁମେମ୍ବର
 ପାସ, ବାହୁ ପ୍ରକାରର ହରତ ଓ ବାହୁ ଚଳିତର ଉତ୍କଳ
 ଓ ବାହୁ ଉତ୍କଳର ପାସ ଓଡ଼ିଶାରେ । ବନାକ ସମସ୍ତଙ୍କ
 ହୋଇପାରି ଉତ୍କଳର ପଦ୍ଧତି ଲେମରେ ଦେବାନ ବାଳ
 ବଦଳି ଏକ ଚଳୁଥିବୁ ପ୍ରକାର ବାଦଳି ଓଡ଼ିଶା ଏକ
 ଦେବାଦେ ଏକ ବାହୁ ଚଳିତର ଉତ୍କଳ ଓ ବାହୁ ବଦଳି

ସମ ଦାସଙ୍କ ଅନୁକରେ ଏବଂ କାନ୍ଦୁ ରମେଶକୁ ଉପକ୍ରମ
ଉଦୟଶ୍ରୋତୀ ଅନୁକରେ ପଦ୍ୟା ଚୋକାକୁ ଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳର ମହା ସାହେବ ବଡ଼ ଓ ପୁଣ୍ୟପଣାରେ
ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଏହି, ଏକ ମାତ୍ରକମ୍ପ ସାହେବ କାଳେସରଜିହ୍ଵାରେ
ସକ ୧୮୮୪ ସାଲର ୧ ଅନୁକ ଅନୁସାରେ କଲେକରକ
କ୍ଷମା ପାଇଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଚଳୋକପ୍ର କର୍ମସଂସ୍ଥାଙ୍କ ସ୍ଵୀକୃତ ଅଧିକୃତ କାନ୍ଦୁ
ସୋହେନୁମାଥ ମିତ୍ର କଟକଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧିକୃତ ସେକଲମେଣ୍ଟ
ଅଧିକାର ଏବଂ ଚଳୋକ କର୍ମସଂସ୍ଥାଙ୍କ କ୍ଷମା ପାଇଲେ ।

ଅଧିକ କରକରେ ଅନୋପନ ଅବଧି ସେଣ ପାଇ ଶାହି ।
କୋମାଠାଠାରୁ ପ୍ରତି ସାହେବକୁ ଅଧିକ କର୍ମସଂସ୍ଥାଙ୍କର
ପ୍ରଦତ୍ତ ସହୃଦ ବେଳେ ପଠାଇବାକାରଣ ୪ ୫୦୦ ନା
ରୁଣା ହୋଇଅଛି ।

ପଞ୍ଚାଦି କରକମାନଙ୍କ ଘେନେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଶୀତଳ ହୋଇ
କାଣ୍ଡିଠାରେ ଉପନତ ହୋଇଥିବାବଦ୍ଧ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।
ଏମାନଙ୍କୁ ବାସକମାଣ୍ଡବ ଘରକାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାଇଅଛି ।

କିଛି ଜନମାନସ ତା ୮୪ ରୁପ ଉପରେ ଉପକରଣ ଅନୁକରଣ
ପଦ୍ମାବିଭକ୍ତ କୋଇଲା ଶିଳରେ ପୁଣି ଅଳ୍ପ ଉତ୍କଳ ହୋଇ-
ସଇ । ସେ ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ଦୀର୍ଘ କରୁଥିବା
କ୍ର ୨୨୦ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ର ୧୫୦ ଶ ଉପକରଣ ଅଣାଇଲେ
ଅଧିକୃତ କ୍ର ୧୫୦ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଅଣାଇଲେ ଅନୁକରଣ
କରଇବୁ ।

କରକରୁ କରକପ୍ରାପ୍ତ ଅନେକକାଳ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୁର ସୁକର୍ଣ୍ଣ
ସାଧକବୀର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । — ସବୁ ସୁଧା କରକରେ ରହି
ଶିବ କ ?

ଅସମ୍ଭାବନ କରକେଶବରକର ଏକା ରୁପକରଣ ଉପ-
ଗ୍ରାହୀତରେ କ୍ର ୧୦ ଶ ଦୀର୍ଘ ଅଛି ।

ଅନେକକାର ସୁବିକଳରେ ଶବଦାକ ପ୍ରଥା ପ୍ରକରଣ
ହୋଇ କିମ୍ପା କରକର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୩ ଦୁକାର ଶବ ଦାଦ
ହୋଇଅଛି ।

ଶାଲକଣ୍ଠର କଣେ ମୁଦନମାତ୍ତ ରମଣୀ ଅପଣା ସ୍ଵାମୀ
କାମରେ ଅଭିପ୍ରୟର ସୁକ୍ଷ୍ମ ମେକେଣ୍ଡିକ ଅଦାଲତରେ ସେ
ସ୍ଵାମୀଠାରୁ ପୁଅକ ଅର୍ଥ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତିର ଯୁକ୍ତା ସମୟରେ ତାହାର
ରୁପକୋଟି ସମ୍ଭାବନୁ ସ୍ଵାମୀ କରକୃତକ ବେଳକାଠାପଣା
ମର୍ମରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଅନୁକ କରଅଛି । ସ୍ଵାମୀ କାମରେ
ଅଦାଲତ ଉପକରଣ ନାହିଁ କରଅଛି । ଅନିକାଳ ଏପରି
ମାନୁର ସମ୍ଭାବ ଅଧିକ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ ସମ୍ଭାବନେ ଉପ କରକାହେବକ କୁଳକରୁ
ଅଭିପ୍ରୟର ଓକରକାଣାକୁ ଯେଉଁ ଉପୋକ୍ତ ଅଧିକାର
ଓକରକାଣାଙ୍କ ସହ କର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ବଂଶେଣ ନିକାକରକଟ
ତାହା ଦୁର କରକା କାରଣ କରୁପ ଉପାସ୍ତ ଅକରକର
ହୋଇ ପାରେ ସେଥିର ଉପୋକ୍ତ କରକା ରଦେଶ୍ୟକେ
ଏକ ସକରକମେଣ୍ଟ କରୁପ କରଅଛି ।

କରକଠାରୁ ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ସେ ସେଠାରେ କଳ
କିଂଚ ନାନକ କରେ ଦୈନିକ କରକେବଳ ପାରିଲ
ହୋଇ ଉପକେଣ୍ଡିକ ଉପକାହେବକ କୋକରେ ଅଦାତ
କରକର । ପୁଣ୍ୟ ତାହାର ଗୋଡ଼ାଇ ଅଇ
ପାଇଲେ ଶାହି । କି ସେ କେଉଁଅଡେ କୁଟି ରହିଲ
ତାହାର ଠିକଣା ପାଇଲେ ଶାହି । ତହିଁ ଅଇ କିମ୍ପା ସେ
ପୁଣି ଗୋଡ଼ାସ କଣେ ମୁଦନମାନଙ୍କୁ ମାସପକାଇପ ।
ପୁଣ୍ୟ ତାହାକି ଗୋଡ଼ାଇପାଇ ଗୋଡ଼ାଇ ତାହାର
ଉଦ୍‌ଘାତ କ୍ଷତ କର ପରେ ତାହାରୁ ଅଧିକରଣ ।

ଏକ ମାର୍ଗଦାରେ ସେଣ ହୋଇଥିବା ସେମାନଙ୍କରେ
କରକା ମିରକପିପାଳିଟ ହା।ମାନଙ୍କୁ ୪ ୩୨୪୧୧୩
ଅଦାସ୍ତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ତହିଁ ପୁଣ୍ୟ କର୍ଷ
ଏହି ସମୟରେ ୪ ୩୧୧୨୦୩/୧ ଅଦାସ୍ତ ହୋଇଥିବ ।
କରକା ମିରକପିପାଳିଟର ଅସ୍ତ ପଠକମାତ୍ତ ଏଥି
ଅନୁମାନ କରୁଛି ।

କରକଠାରୁ କଣେ କବସ ମୁକ୍ତିପର କରକା
ସମୟରେ ଅପଦାର କାନ୍ଦା କାନ୍ଦାହାଁ ପୁଣ୍ୟ କରକମାନ-
ସାହେବକଠାରୁ କର ସାଦାସ୍ୟ ପାଇଥିବ ଏକ ସେଥିରେ
ପିକା ଅସମ୍ଭବ ଉପକାର ନାନା ପ୍ରକାର ପ୍ରକ୍ୟ କର
କରୁପ କରକାର ଅପେକ୍ଷକ କଲେକେ ବୁକ୍ତି ଦେଇ କୁଲ
କରକାର ଅସୁବିଧା ଦେଖି ହେଉକେନୁ ମେକେଣ୍ଡି-
ସାହେବଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ରପଣିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀବିକ୍ରମ
ପାର୍ଥନା କର । ମାନକେଣ୍ଡିମାତ୍ତେ ତାହାର ଗୁଡ଼ାଏ ଶ୍ରବଣ
କର ତାହାରୁ ପୁଣ୍ୟ କରକମାନଙ୍କୁ କରକ ପଠାଇଲେ ।

କେମିତି ହୋଇ କରମାନ ଏକ ଅନେକପ୍ରକାର ଏହି ମର୍ମରେ
କାହାର କରଅଛି ସେ ତାଙ୍କର କରକର ଶେଷ କାଳରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଧର୍ମର ଉଦ୍ଧାର ମରକମାନ ଏକ ହୋଇଥିବାର
ଦେଖିବାକ ସେ ଅକାହୁଁର ଅଛି । ସେ କଣେକରୁପେ
ପ୍ରାତ୍ୟ ଗୋକେଣ୍ଡିକା ମରକମାନଙ୍କୁ ପୁଣ୍ୟ ଅଧିକରକକୁ
ହୋଇଅଛିକାକୁ ଅନେକେ କରଅଛି । କରକେଣ୍ଡି ଉଦ୍‌ମ
ମାତ୍ର ସମସ୍ତେ ଏକମତ ହେବାର ଅଥା କରୁ ଚାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ସର୍ବକର୍ମକର ଅନୁମୋଦନକମେ ସ୍ଵାକ୍ଷୟ
କରକମେଣ୍ଡିମାନେ ଧାନ ଉପକାହି ଅନଳ କରକାର କରକା
କର କରକମାନଙ୍କରେ ପଦ୍ୟା କରକାକାରଣ ଶିବକରଅଛି ।
ପଦ୍ୟା ସଫଳ ହେବ କ ?

ପ୍ରେମରପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେମକଙ୍କ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଦାୟୀ କୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଉତ୍କଳସମିତା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ
ମହାଶୟ !

ଏହି କି ସେ ପଞ୍ଚାମୁଖୀର ଅଞ୍ଚଳରେ ଏ
ସମ୍ଭାବ କୃଷି ଅଭାବ ପ୍ରକୃତ ଏ ପ୍ରଗଳ୍ଭା ଲୋକ-
ମାନେ ବିଶେଷ କଷ୍ଟରେ ଥିଲେ । ପଞ୍ଚାମୁଖୀର
କମିଦାର ଉତ୍କଳ ଗଜା କରମାନ ମିତ୍ରଙ୍କ ନା-
ଏକ ଶ୍ରୀ ଗୋଗିନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ କମି-
ଦାରଙ୍କର ସେ ଧାନ୍ୟ ଥିଲ ସେ ଧାନ୍ୟ କିଂଚୟ
ନ କର ଅପଣାର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଅନୁକ କର
ସେମାନଙ୍କ କୁଟୁମ୍ବ ସଂଖ୍ୟାନୁସାରେ ଦୁଇ ମାସକୁ
ଧାନ୍ୟ ଦେଲେ କୁଣି ଦେଲେ ତାହାଠାରୁ ଅ-
ଦାୟ କରବେ । ଏ କିଂଚୟରେ ଗରବ ପ୍ରଜାଙ୍କର
ଅନେକ ଉପକାର ଦର୍ଶିଅଛି ପୁଣ୍ୟ ଗର ସମ୍ଭ-
ାସର ଶ୍ରୀ କରନାଥ ଦେବଙ୍କ କଲେବର ଯାତ୍ରା
ଉପକାରେ ଅନେକ ସାତ୍ରୀ ଗମନାଗମନ ସମୟେ
ପଞ୍ଚାମୁଖୀର ଏକ ଅନଳ ଏ ଦୁଇ ସ୍ଥାନରେ
ସ୍ଥାନାଭାବ ଏବଂ ଅଦାସ୍ତ ଦୁକ୍ଷାଭାବଦେଇ

ସାତ୍ରୀମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ପଞ୍ଚାମୁଖୀର
ପୁଣ୍ୟ ସବ ଉଦ୍‌କେଣ୍ଡିକ ଶ୍ରୀ ବଡେଇଲଲ
ଦୋଷ ବିଶେଷ ପରଶ୍ରମ କର ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ
କଷ୍ଟ ନିବାରଣ କରିଥିଲେ । ଏ ସମ୍ଭାବ ମଧ୍ୟ
ଉପଯାଗୀ ଉପକାରେ ସାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଅଗମନ
ଅଗଙ୍କା କର ପୁଣ୍ୟରୁ ପ୍ରସନ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏହି-
ପ୍ରକାର ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ସହ ହେଲେ
କିଂଚୟ ବିଷୟ । ଅଥଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି
ସେ ଏ ଦୁଇଟି କିଂଚୟ ଅମ୍ଭ ଲେଖା ସଂଶୋଧକ
କର ଉତ୍କଳସମିତାରେ ସ୍ଥାନ ପ୍ରକାଶ କରବେ ।

ପ୍ରାର୍ଥା

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତିବାସ ଦୟାକରୁ ପଣ୍ଡିତ ।

ମହାଶୟ !

ମୁର ମହାଶୟ ସବୁ କନକଶୋର ଦାସ ବା-
ଦାଦୁରକ ଅଦାଲତମୁକ୍ତରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର
ସେ, କି କ୍ଷତ ଗୋଇଅଛି ଉତ୍କଳବାସିମାନେ
ସ୍ଥାନେ ସତ୍ର ସମିତି କରବାହାର ଅପଣା
ମରକ ଗୁର ପ୍ରକାଶ କର ଉଦ୍‌ମରୁପେ ତାହା
ବ୍ୟକ୍ତି କର ଅଛି । ଏପରି ମହାଶୟଙ୍କ ନାମ
ଚିରସୁରଶୀୟ କର ଉପକ ଥିବାର ସଂକୀର୍ତ୍ତ
ସମ୍ଭବ ହୋଇଅଛି । ଅନୁଗୋଳ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ-
କ୍ଷେତ୍ର ସମାଧି ସ୍ଥାନ ଥିବାରୁ ଏଠାରେ ତାଙ୍କର
କୌଣସି ପ୍ରକାର ମୁରଗଚିତ୍ର ପ୍ରାପନ ବିଶେଷକଟ
ଗୋଟିଏ ସମାଧି ମରକ କର୍ମଣ କର ଅଦାକ-
ଶ୍ୟବ । ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏଠାରେ ଗର
ଅପ୍ରେକମାସ ତା ୧୨ ରୁପରେ ଗୋଟିଏ ସତ୍ର
ସ୍ଥାନ ହୋଇ ତାହାର ନାମ “ ସବୁ କନକ-
ଶୋର ସୁରଶୀର୍ଥ ସାତ୍ରୀ ସମ୍ରକ୍ଷ ସତ୍ର ” ରଖାଯାଇ
ଅଛି, ଗରମାସ ତା ୧୮ ରୁପ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ
ଏହି ସତ୍ରର କୁଣାୟ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲ ।
ତହିଁର କାର୍ଯ୍ୟକଳା ବିକରଣ ଏଥି ସବ ପ୍ରେରଣ
କର ଅନୁକେଣ୍ଡି କରୁଁ ସେ, ସଂକୀର୍ତ୍ତାଧିକାର
ଜ୍ଞାନାର୍ଥେ ଅପଣଙ୍କ ସ୍ଵଦେଶକୃତେଣ ପତ୍ରକାର
ଏକପାର୍ଶ୍ଵରେ ସ୍ଥାନ ଦାନ କର ବାଧ୍ୟ
କରବା ଦେବେ । ମୁର ମହାଶୟଙ୍କ ଅବଶ୍ୟ ବଳ
ଦାନକ ଓ ପ୍ରସଂସଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ
ବ୍ୟକ୍ତି ଉପକେଣ୍ଡି କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମକ୍ରୁପ୍ର
ଦେବେ ତହିଁରେ ଅନୁମାଣ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
ସବ କେହି କହୁ ଚୁନା ଦେବାକୁ ଚୁଡ଼ାଳୁ
ଦେବେ ପାଣିର କୋଷାଧିକାର ନିକଟ ପଠାଇଲେ,
ସାଦରେ ପ୍ରବଣ କରୁଥିବ

ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟବିବରଣ ।

ଅନ୍ୟ ତା ୧୮ ରଖ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦି ୭ ଘା ସମ-
ୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ବେଦାନ୍ତନାଥ ମଜୁମଦାର
ମହାଶୟଙ୍କ ଦୈନିକଖାଲରେ "ରାୟ ନନ୍ଦକ-
ଶୋର ସୁରଶାର୍ଥ ପାଣି ସପ୍ତକ ସଭା"ର ଦ୍ଵିତୀୟ
ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ନାଗ-
ସୁଶନ୍ତକ ନାୟକ ଡେପୁଟି କମିଶ୍ନର ମହୋଦୟ
ସଙ୍ଘବାଦୀ ସମ୍ମାନିତମ୍ନେ ସଭାପତିର ଅସନ ଗ୍ରହଣ
କଲ ପର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟହେଲ ।

୧ । ଅନୁଗୋଳ ଜିଲ୍ଲା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘା ମଧ୍ୟରେ
ଗୁନା ସମ୍ପ୍ରଦ କରଯାଇ । ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ
ସ୍ଥାନୀୟରୁ ଗୁନା ସମ୍ପ୍ରଦ କରବାର ଉଦ୍ୟମ
କରାଯିବ ।

୨ । ଗର ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧୨ ରଖ ସଭାର
ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା
ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଆ-
ରମ୍ଭ ହେଉ ।

(କ) ପୁରୀୟ ଶୟ ବାଦାଦୁରଙ୍କ ପ୍ରାୟୀ
ସୁରଶରୀତ ପ୍ରାଣନ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସଭା ପ୍ରାପନ
ହୋଇ "ରାୟ ନନ୍ଦକଶୋର ସୁରଶାର୍ଥ ପାଣି
ସପ୍ତକ ସଭା" ଅଖ୍ୟାୟିକା ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଉ ।

(ଖ) ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳାର୍ଥ ଗୁନା
ସମ୍ପ୍ରଦ କରାଯାଉ ।

(ଗ) ଉଦନଗୁଳ ଅଭିପ୍ରାୟ ନିମନ୍ତେ ଏକ
କାର୍ଯ୍ୟବିଧାୟିକା ସଭା ଗଠିତ ହୋଇ ବାବୁ
ବେଦାନ୍ତନାଥ ମଜୁମଦାର, ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ସେନ,
ସଶାନ୍ତମୋହନ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା, ଶ୍ରୀକବାସ ପିତ୍ର ଓ
ଉଦବାଳଚରଣ ଦାସଙ୍କୁ ସଭ୍ୟ ନିୟୁକ୍ତ କରାଯାଉ
ଓ ଅବଶ୍ୟକମତେ ସଦ୍ୟସମାଧି ବୃଦ୍ଧି କରବା
ଅଧିକାର ଏହି ସମିତିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ।

(ଘ) ବାବୁ ସଶାନ୍ତମୋହନ ମୁଖର୍ଯ୍ୟା ସମ୍ପା-
ଦକ ଓ ଗୌରଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ସହକାଶ ସମ୍ପାଦକ
ଓ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ନିୟୁକ୍ତ ହେଉନ୍ତୁ ।

(ଙ) ପୁରୀୟ ମହାସ୍ନାତ ପରବାରବର୍ତ୍ତକ
ସାନ୍ତୁଳା ଦେବୀ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ମାନଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
ପତ୍ର ଲେଖାଯାଉ ।

୩ । ଏହି ସଭାର ବିବରଣ ସଂସାଧାରଣକ
ଲିପାର୍ଥେ ସମ୍ବାଦସହ ସାହାଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶ
କରାଯାଉ ।

୪ । ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦବନ୍ଧୁ ଦେବୁ କାର୍ଯ୍ୟ-
ବିଧାୟିକା ସଭାର ଏକକ୍ରମ ସଭ୍ୟ ମନୋମାନ
କରାଯାଉ ।

* । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସୁଦାମଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ
ମହାଶୟ ଏହି ସଭାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପତ୍ର ସଂଗ୍ରହ
ପ୍ରକାଶ କର ପସ ଲେଖିଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟ-
ବାଦପତ୍ର ଲେଖାଯାଉ ।

୬ । ଅନୁଗୋଳର ଡେପୁଟି କମିଶ୍ନର
ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଏହି ସଭାର ମୁରବି ଦେବା ନି-
ମନ୍ତେ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉ ।

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲ ପର
ସଭାପତିଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଆଯାଇ ସଭା ବିଜ୍ଞ
ହେଲା । ସୁରଶରୀତ ପ୍ରାପନ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ
ବାବୁଲ୍ୟା ଯେ, ଗୁନା ସମ୍ପ୍ରଦ ହେଲ ପର କର୍ତ୍ତ୍ଵିକ
ବନ୍ଧୁର କରାଯିବ ମାତ୍ର ପ୍ରଧାନକର୍ତ୍ତ୍ଵି ସଦାଶ୍ର
ମୁତ ମହାସ୍ନାତ ଶୁଭାଳ ଭୂମିରେ ଗୋଟିଏ
ସମାଧି ମନ୍ଦିର ତିଆରି କରି ବିଧେୟ ଥିବାର
ପ୍ରିୟ କର ଯାଇଅଛି ।

Sasanka Mohun Mukhurji.
Secretary.

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ବାବୁ ଦାଶରଥ ଦୁବେଦିନ ମହାପାତ୍ର	ବେତ୍ତର	ଟ ୩
କାଶ୍ୟାପ ମୁନି	ସାହେବ	ଟ ୩
ବାବୁ ବାସୁଦେବ ମହାପାତ୍ର	ଗାୟତ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ	ଟ ୩
କନ୍ଧର ମହାପାତ୍ର	ତେରଳୀ	ଟ ୧
କପୁରୀ ମିଶ୍ର	କୋବର	ଟ ୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଭାରତରେ ନୂତନ ! ଭାରତରେ ନୂତନ !!
ଭାରତରେ ନୂତନ !!!

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଉତ୍ତର ।
"ଗନରୋ ଡାଇନ !"

ସେହି ଉତ୍ତର ମେହରୋଗର ଉତ୍ତର
ସହଯୁକ୍ତ ନରକାଳକୁ ମରଣାଧିକ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରଦାନ
କରୁଅଛି, ସମସ୍ତ ଚିତ୍ତସ୍ତବ ମସ୍ତକା ସେହି
ବେଗର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ନାହିଁବୋଲି ପ୍ରିୟ କର-
ଥିଲେ, ସେହି ଜୀବନକାଶୀ ମେହରୋଗ ଦ୍ଵ-
ରୁ ପରତ୍ୟାଗ ପାଇବାର, ବିକୃତ ଧାରୁରୁ ଶ୍ରୀକର
ଅବସ୍ଥାରେ ପ-ଶବ କରବାର ଏହି ଏକମାତ୍ର
ମହୋତ୍ତର "ଗନରୋ ଡାଇନ" ଅବିଧିର ହୋ-
ଇ, ଚିତ୍ତସ୍ତବ ମହାଅଭ୍ୟାସ ଉତ୍ତର;
ସବୁ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣି ସମ୍ଭାଷଣ ପାତାରେ ଅଜ୍ଞାନ
ହୋଇଥାଅ ଏକ ନୀଳାଦି ଉତ୍ତର ସେବନ-
କର ହରାଧାର ହୋଇଥାଅ, ତେବେ ଅରେ

ଏହି ମହୋତ୍ତର ସେବନକର ପହଞ୍ଚାବର;
ଅବଶ୍ୟ ଅଭିଶେଷ ଲଭ କରବ । ସେହେତୁ
ଏହା ତୁମ୍ଭେ ବେଗର ଠିକ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ।
ହଜାର ସେବା ବି ସେହିମାନଙ୍କୁ ବିକୃତ
ଡାଇନମାନେ ପରିତ୍ୟାଗ କରୁଥିଲେ ଅସ୍ଵୀୟ
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଯାହାକର ଅଶା ଶୁଣିଥିଲେ, ସେମାନେ
ଏହି ଉତ୍ତର ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଶେଷ ଲଭ କର-
ଅଛନ୍ତି । ଏହା କେବେହେଁ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ନା-
ହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ରସେନ, ଅମେରକା ଓ ଜର୍ମାନ ଦେଶୀୟ
ପ୍ରିୟ ଡାଇନମାନେ ସ୍ଵାସ୍ଵୀକରଣ ପ୍ରାପ୍ତ ଦ୍ଵାରା
ପ୍ରିୟକର ଅଛନ୍ତି, ସେ, "ଗନରୋ ଡାଇନ"
ପର ପ୍ରାୟୀ ଜିୟୁଜନକ ମେହରୋଗରାବଦ
ଉତ୍ତର ଅଛି ଦ୍ଵାରା ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେବନ-
କଲେ ଧାରୁ ଦୌରାଲ୍ୟ, ମେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ-
ମେହ, ସ୍ଵରୁଷଭାମ, ସ୍ଵପ୍ନଭୋଷ, ଧାରୁ ଉଚ୍ଚ-
ଲତା, ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅସଦ୍ୟ ଜ୍ଞାନା, ଲୁଗାରେ
ଦାଗଲଗିକା, ପ୍ରସ୍ତାବ ସହର ଶୁଣପତନ, ଦାତ
ଗୋଡ଼ା ଜ୍ଞାନା, ମୁରୁଷଭାମର ଗୁଳତା, ପ୍ରସ୍ତାବ
ହୋପାହୋପା ହୋଇ ପତ୍ତକା, ବସ୍ତ୍ରରେ ମୁଚ୍ଚତ୍ୟାଗ
ପ୍ରଭୃତ ଶୁକ୍ରସମ୍ଭାଷଣ ସାବଗୟ କଠିନ ଓ
ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଅଭିଶେଷ ହେବ । ରଜ୍ଞ
ମା'ସ ଓ ବଳାଧାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଶରୀର ଉତ୍ତ
ସୁଖ ଓ ବଳଷ୍ଠ ହୋଇ ନବଜୀବନ ଲଭ
କରବ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ପିସି ଟ ୨ କା ପ୍ୟାକ ୫ ୦୪ ଅଶା
ଡାଇନାସ୍ତର ଟ ୩ ଅଶା

ଭାରତର ଏକମାତ୍ର ଏକକ୍ରମ ।
ସେ, ପି, ରାୟ
ନ ୪୫ ମର କେନ୍ଦ୍ରଲ ଲେନ
କରବତା ।

Advertisement

The following Local Scholarships
and Free Studentship are vacant.
Candidates are invited to apply
to the undersigned within the 15th,
July next.

1. Mayo's Scholarship	Rs. 20
2. Lhenkanal "	Rs. 8
	each
2. " "	Rs. 4
	each
1. Mourbhanj "	Rs. 7
1. Free studentship;	

M. S. Das
Vice-Chairman
District Board Cuttack

Tenable for 2 years

WANTED

A Head Clerk and Accountant for the Cuttack Municipal Office on a monthly salary of Rs. 40, rising to Rs. 50. Applications from intending candidates will be received by the undersigned up to the 31st July 1894.

None need apply who cannot produce satisfactory testimonials as to experience in office work and good character.

Preference will be given to the candidate who combines a thorough knowledge of account keeping to the above qualifications.

A cash security of Rs. 500 will be furnished.

RAM SANKAR KAY
Vice-Chairman.

WANTED

A qualified fit man to take charge of Murda dispensary. Pay Rs. 15 a month.

Apply to the

Asst. Surgeon—Mohurbhunj.

NOTICE.

Babu Mohendra Mohun Bosu L. M. S. having decided, at the Special request of his friends, to stay here, begs to offer his professional services to the public. His experience in this line will appear from the fact of his being in charge of different Government Hospitals in the town of Calcutta and its suburbs and having had considerable private practice in the suburbs over a period of 15 years.

2. Advice will be given gratis to poor patients between the hours of 6 and 8 A. M. at the house of Babu Hurry Ballabh Bose, the Government Pleader, where he is staying at present.

3. Having observed the want of a good dispensary in which all sorts of allopathic medicines can be had, and prescriptions accurately made up, he intends to

open a dispensary shortly, in which fresh supplies of all medicines including those prepared Homœopathically and all other medical necessaries can be always had.

Gungamandir
The 2nd July 1894.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସମ୍ବନ୍ଧାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରରେ ଏକଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉଅଛି ଯେ ଏଣିଶ୍ୱରୀ ସର୍ଜନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ମହେନ୍ଦ୍ରମୋହନ ବସୁ ଏଲ୍, ଏମ୍, ଏସ୍ ଉଦ୍ୟତ୍ କରୁମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଅତି ସହରରେ ଅବସ୍ଥିତ କରବାର ସ୍ଥିର କରି ସମ୍ବନ୍ଧାଧାରଣଙ୍କ ଉପକାର ନିମନ୍ତେ ଡାକ୍ତର ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ମହୋଦୟ କଲିକତା ଓ ଭଦ୍ରକଟକରୁ ଗ୍ରାମସ୍ଥିତ ଗର୍ଭସ୍ତମେଖ ଚିକିତ୍ସାଳୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରାୟ ୧୫ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଡାକ୍ତର ବ୍ୟବସାୟ ବେସରକାର ଭାବେ ବସ୍ତୁର ପରିମାଣେ କରୁଥିବାରେ ଚିକିତ୍ସା କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟତା ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ଅନାୟାସେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଓଲାଇ ସରକାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ହରିବନ୍ଧୁ ବସୁ ମହାଶୟଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡାକ୍ତର ମହୋଦୟ ଅଧୁନା ଅବସ୍ଥିତ କରିଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ସେ ଦରଦ୍ର ଓ ଅନାଥ ରୋଗିବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପୁଷାନ୍ତ ଘ ୨ ଶିକାଠାରୁ ଘ ୮ ଶିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିନା ପରସାରେ ଚିକିତ୍ସାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଅତି ସହରରେ ସର୍ବୋକ୍ତ ମହୋଦୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିବା ଔଷଧାଳୟର ଅଗ୍ର ବେଢ଼ି ବାବୁ ମହୋଦୟ ଏକଗୋଟି ନୂତନ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାର ମନସ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ଏଲ୍-ପେଥୁକ୍ ଓ ହୋମିଓପେଥୁକ୍ ସମସ୍ତ ଔଷଧମାନ ଓ ଚିକିତ୍ସାସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଭାବତୁ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ସମସ୍ତନିର୍ଦ୍ଦେଶେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

ଗୋ-ଚିକିତ୍ସା ।

ଗୋ-ଚିକିତ୍ସାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଅଣା । ଘ ୧୦ ଟଙ୍କା ଯାଏ ପୁସ୍ତକ ଭାବରେ ଯିବାକୁ ମାସୁଲ ଏବଂ ଅଣା । ଅଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ବାକୀ ଅଛି ।
କଟକରୁ } ବାମସ୍ଥା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ } ସମ୍ବଲପୁର ଘୋଷ

ସାମାନ୍ୟସୂଚୀ ।

ଅର୍ଥାତ୍
ବିକ୍ରୟ ରାଶି ଗଣିତୀ ସମ୍ବଳକ ବିଶୁଦ୍ଧ
ହୁଣ୍ଡା ସମ୍ପାଦ ।
ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
ବୁକ୍ ଏକେଡମୀକଲ ନିକଟରେ ଏକ
ଅମ୍ବୁରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବଦେବ ରାମ ଅଗ୍ରବାଲ
ନୟାସତ୍ତକ କଟକ

କୃଷିପାଠ ।

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ କେବେ କୃଷିପାଠ ହୋଇଅଛି ଏ ପୁସ୍ତକ ସାପେକ୍ଷା ବୃହତ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ପୃ ୧୨୯ ଷ୍ଟାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ । ଯେଉଁମାନେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥବା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଏହାକୁ ପଢ଼ିଲେ ଅନେକ ସହୃଦୟେ ପାଇବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୦ । ୮
ଡାକମାସୁଲ ୫୦ । ୯
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ଉତ୍ତୁ
କଲେ ଗ୍ରାହକମାନେ ପାଇ ପାରିବେ ।

FOR SALE.

The under noted Elephants are for sale in the Mourbhanj State. Purchasers requiring further particulars as to their value, may apply direct to His Highness the Maharaja Mourbhanj.

No.	Names of elephants.	Genders.	Heights
1.	Sored Mala	Female	6ft. 10ich
2.	Bhimrothi	Do.	6ft. 2 ..
3.	Jhullen Piari	Do.	6ft. 10 ..
4.	Sohor Koli	Do.	6ft. 0 ..
5.	Chandro Shikor Prosad	Male	Tusker 5 ft. 7 ..
6.	Moti Gajodont	Do.	5 ft. 6 ..

By order
F. D'ELBOME,
Accountant.

ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପୁସ୍ତକ ।

ବୃହତ୍ ଚିକିତ୍ସା ଓ ପଶୁଚିକିତ୍ସା ଏକା ଅଣାରେ । ବିଷନ୍ତରୋଗ ଚିକିତ୍ସା ଓ ଧ୍ୟାନମାଳା ଇତ୍ୟାଦି ପରସା ମୂଲ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମତୀକାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇପଇସା ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକଦୋକାନରେ ଦିଲେ

ସଂଗୀତଧାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ

ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ପାଦନା ସଂସ୍ଥାଦ୍ୱାରା ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୯୯ ଦିଲ୍ଲୀରା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ବେତେକ ସାର ସମୃଦ୍ଧତା ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସରଳ ଚରିତ୍ରୀ ଓ ଉଚ୍ଚ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ପର୍କରେ ବୋଲି-ଅଛି । କଟକ ପ୍ରକାଶନାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି ।

ଭାରତରେ ନୂତନ

ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ମେଡ଼ିସିନ ମ୍ୟାନ୍

ପଦାଧିକାରୀ ବୋମ୍ବେ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ କାଲିକା, ବେଙ୍ଗାଲ ।

ରେଜିଷ୍ଟରାକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦,୦୦୦

ଏହି କମ୍ପାନୀର କାରଖାନାରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଡାକ୍ତରୀ ସାବଣୀ ଓ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସର୍ବଦା ସଦର ଓ ମୋଟରର ସ୍ୱାଦୁରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ୱାସୀ ଓ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ବେତନ କମ୍ପାନୀର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ ।

ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷା, ବାସ, ଭୂମି, ଲୁଗା, ଯେଣା, ମୂର୍ତ୍ତି, ପ୍ରଦାନ, ବାଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ଅବଗୁରୁ ଉଚ୍ଚ ଓ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନରେ ବିଶେଷ ଉପକାଶ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ।

ଶୋକନ-କୁନ୍ତଳ-ତୈଳ;—ଶିରଶାଳ ଓ ଶୈବର ଅଭିଳାଷୀମାନଙ୍କୁ । ଯଦାହାର ଚନ୍ଦ୍ରା-ଦେବ ମହିଷବିଧାନର ନାମ ଏବଂ କେଶର ଉତ୍କଳ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଖରବୁଦ ଟ ୦ ୧୮

ଦନ୍ତସ୍ୱାଚାର୍ଥ;—ଦନ୍ତଗୁଣର ଏକମାତ୍ର

ଉପାୟ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଉତ୍କଳ ଉପଯୋଗୀ,

୧ ଉଦାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୫ ଓ ଉଦାର ଟ ୫୦ ୧୮

କୁନ୍ତଳ-ବୈମୁଖ-ତୈଳ;—ନୂତନ ଶିକ୍ଷା-

ନୀତିର ଉପାୟ । ଏହା ବ୍ୟବହାରକରେ ଶୀଘ୍ର ବେଗୋପନ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଖରବୁଦ ଟ ୦ ୧୮

ଏହି କମ୍ପାନୀ ୧୮୮୨ ସାଲର ୨ ଅକ୍ଟୋବର ଅନୁସାରେ ଲେକ୍ଚରୀ ହୋଇଅଛି । ଏହା ୨୦୦-ଅଂଶରେ ବିଭକ୍ତ । ଏଥିର ପ୍ରଥମ ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦୯ ଟା । ୧୮୮୨ ବର୍ଷରେ ଟ ୨୫୯ କ ଉପାଦାନରେ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି । ଏମାନେ ଅପସ୍ତର କମ୍ପାନୀରୁ ଅଧିକ ଲାଭ ଦେଖାଇବାକୁ ସାହସ କରନ୍ତି । ଏବେକେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ବିକ୍ରୟ ନମନ୍ତେ ମୌଜୁଦ୍ ଅଛି । ଗ୍ରହ-ଶେଷ୍ଠମାନେ ସରୁର ନାମାଧାର ସହ ଅବେଦନ କରନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ବନେପାପାୟ ସେକ୍ରେଟରୀ ଏବଂ ଡେପୁଟି

NOTICE.

A COMPLETE KEY

(Containing English and Uriya meanings of all difficult words, explanations of phrases and sentences that are very likely to be asked in the Examination, allsorts of allusions Grammatical niceties, parsing &c.)

To

Lethbridge's Easy Selections (Minor course 1895)

BY

AKSHOY KUMAR GHOSE

AND

HARA CHAND GHOSH in the press

Price per copy Re. 1—0—0

Postage one anna extra for mufassal.

To be had of the Secretary Printing Company Cuttack

ଶାନ୍ତ ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ !!

ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଓ ପ୍ରକାଶିତପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରତିକମ୍ପାନୀ ଓ ବାବୁ ଶମସ୍ତର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋକାନରେ ପଦାଧିକାରୀ ଉପାୟମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟର ସହାୟତା ବିକ୍ରୟ କର ହେଉଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ କରୁଁ ଶାନ୍ତମାନେ ଏ ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

ବର୍ଷାକାଳ ଦର୍ପଣ (ଶମଶ ସୁଲଭତା ଦେଉ-ଇଉଡ) ଟ ୦ ୯୯

ରସଲେଖା (ଉତ୍କଳ-ଉଚ୍ଚ ବିଭକ୍ତ) ଟ ୩୮

ସଙ୍ଗୀତ ସାଗର ପ୍ରଥମ ଭାଗ	ଟ ୦ ୯୯
ଏକକ	ଦୁଇୟ ଏକକ ଟ ୦ ୯୯
ଏକକ	ତୃତୀୟ ଏକକ ଟ ୦ ୯୯
ଏକକ	ଚତୁର୍ଥ ଏକକ ଟ ୦ ୯୯
କାବ୍ୟଚମ୍ପୁ	ଟ ୦ ୯୯
କବିତାବ ସେତୁ	ଟ ୦ ୯୯
କଟକ	} ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୮୮୩	

New School Books.

JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions on Grammar and Idiom with Answers.

Webb's Keys to English Entrance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
Webb's Condensed Dictionary.
Webb's International Do.
Whitehall Drawing Copy Books.

R. C. Dutt's History of India.
Catechism of History of India
Buckley's History of England.
K. P. Basu's Algebra.
Royal Readers No. I to IV.
Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.
To be had of the Secretary, Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବିକ୍ରୟକର ଉପାଦାନରୁ ବର୍ଷାକାଳ ଉତ୍କଳ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ସର୍ତ୍ତା—

ପ୍ରଥମପର୍ବ ସହାୟ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୦ ୯୯
ଅଧ୍ୟୟନ ଟ ୨୯

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ୍ ଟ ୧୯

ମାତ୍ର ଦୌଣ୍ଡି ବିକ୍ରୟକର ସେତେ ଯତ୍ନ ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବର୍ଷା ଟ ୦ ୯୯ ରୁ ଉପାଦାନ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟପର୍ବ ସହାୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ-ପର୍ବର ବେଢ଼ା ଓ ଦୁଇୟ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ଅଧିକ ଦାନର ସହାୟ ସୁଲଭ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟକର ସହାୟ-ବାବୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସହାୟ ବିକ୍ରୟକର ସହାୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ସର୍ତ୍ତା—

କରୁଣା ଦୀକ୍ଷା

ପାପାଦିକ ସମ୍ବନ୍ଧପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୧୯ ମସିହା ୧୨ ଡିସେମ୍ବର ୧୩
 ପୃ ୨୮
 ଉପକ୍ରମ ଦୀର୍ଘିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩
 ପତ୍ରାକ୍ରମ ୫ ୨୫

ହୋଇଅ ଯେଉଁ ଚାଲି ଏକ ଜାଣାକ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ବସ୍ତୁର ଦୁଅଇ ଏ ବଦଳି ଉପସ୍ଥିତ ନିମନ୍ତେ ଚାଲି ଉପସ୍ଥିତ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଦେଖାଯାଇ ଅନୁଭବ କରାଅଛି । ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରତି ଚାଲି ଏପରି ବଦଳି ଦେଖି ଅନେକେ ଅସୁବିଧା ଦେଖାଅଛନ୍ତି ।

ବସ୍ତୁର ଦୁଅଇ ଯେ ଉପସ୍ଥିତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଜିଦେ- ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଭେଲିବାଟ ନିର୍ମାଣର କଳ୍ପନା କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଭେଲିବାଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ହୁଏତକୁ ଶୀଘ୍ର ଜାତୀୟାରେ ବଡ଼ ସୁଧା ହେବ । ଉପସ୍ଥିତ ଭେଲିବାଟ ଉପସ୍ଥିତ ନିର୍ମାଣ- ମେଧ୍ୟ ଏହା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ମାସରେ ବମ୍ବେର କରକାଟେ ଭାର- ତଦର୍ଥରୁ ଏକକୋଟି ୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବଦେଶରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ମାସରୁମାସ ଏତେ ପରିମାଣ ସୁନା ବାହାର ଗଲେ ଭାରତ କଳାମ ଦେବାର ଅଛି କିଲମ୍ ଅଛି କି ? ଅନେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ବସନ୍ତ କଲଜି ଦ୍ରବ୍ୟର ଅଦର ବରବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ଅନୁମାନକୁ ଶକ୍ତି କଲେ ବିବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେ ।

ଗତଦର୍ଷ ଏକା କଲକତାରୁ ୩୦ ଲକ୍ଷ ବଲକିରା ଅମବାସ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଦେବ

ନାହିଁ କାହିଁକି ? ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନର ବଥା ପାଦା ଦେଉ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଯେଉଁମାନେ କଲକତାରୁ ମୂଲ୍ୟ ଲାଗିବାକୁ ଯାନ୍ତି ଲେଉଟି ଅସିକାଦେଲେ ଖଣ୍ଡିଏ କପଡ଼ାପତା ଦାଉଲେ ନ ଅଶିଲେ ବଡ଼ ପଣିଆ ଦେଖାଇ ପାରିଲୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ପଣ୍ଡା ଉଦେଇ ଥିଲେ ତ ଉପସ୍ଥିତ ପାଲପତ୍ର ଛଦା ପତ୍ର କପଡ଼ାପତାରେ ଏକଟଙ୍କା ଖରଚ କରନ୍ତେ ?

ଏପଣ୍ଡାଦେ ଏ ନଗରରେ ଦୁର୍ଘ୍ଣ ଅନ୍ୟନ୍ତ ଉଠାଅଛି । ଖରପାଗଣରେ ଦେଲେ ଅନ୍ୟ- ରମାଣ ଯାଦା ଦୁର୍ଘ୍ଣ ହୋଇ ଅଛି ତାହା ତତ୍ତ୍ୱ ଶରୀର ଶୁଣିପାଇ ଅଛି । ମୋଦରମ ପକ୍ଷରୁ ଏ ଯାଗ ଭଲ ହୋଇ ଅଛି । ଉପସ୍ଥିତ ଗତ ଦୁ- ବାର ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ଅଗାମିକାଲି ରକିତାର ଶେଷ ଦେବ ଅନ୍ୟଦେବୁ ପକ୍ଷରୁ ସମାବେଦ ବିସ୍ତର ଉଠା ପଡ଼ି ଅଛି । ନୂତନମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷି- ଣିଆକ ଦେଖାଦେଖି ଏଠା ଲୋକମାନେ ବାଉ ଓ ଅନିକାନ୍ୟ ସୁଅଜ ସକ ବାବାସବାବ ଅରମ୍ଭ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ମୋଦରମ ପକ୍ଷୋପକ୍ଷରେ ମୁସଲମାନ- କ ଅସିକାରେ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ହିନ୍ଦୁମାନେ ଯୋଗ ଦେବା ସମ୍ଭରେ ବୋମ୍ବେଠାରେ ସ- ଲକ୍ଷ ବମ୍ବେର ନିଷେଧାଜ୍ଞା ବାବାସ ବରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନେମାନେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଅସିକାରେ ଯୋଗ ଦେଲେ କିଏ ପକ୍ଷ- ର ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଦେବାର ବଥା ମାତ୍ର ମୁଲ୍ୟ ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀରେ ଓଲଟା ବୁଝିଅଛନ୍ତି । ବରୁଣ ଦେଖନ୍ତୁ ଯେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମ- ଧ୍ୟରେ ବଦଳିବା ଜାଣ ହୋଇଅଛି ଏସ୍ତରେ କଲମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସମ୍ଭଲପୁର ହିନ୍ଦିଶିଖୀର ଦାମଣୀ ସମ୍ଭାବରେ ଲୋକାଅଛି ତ ସେଠାରେ ରୁକ୍ମିଣୀ ବଦାଦ ହୁଏତକି ବର୍ଷା କାଳରେ ହେବା ଦେଉ ଯାଏ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ବିପ୍ଳବ ଘଟେ । ଏ ପକ୍ଷ ରହିତ କର ଶରୀର କା ବସନ୍ତ କାଳରେ ଦୌଣ୍ଡ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଅଛି ଯେ ଉପସ୍ଥିତ ମୋଦ ବର୍ତ୍ତି- ମାନ ଦାମଣୀରେ ବିଚ୍ଛି ପ୍ରକଳବେଗ ଧାରଣ କରୁଅଛି କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ପକ୍ଷରେ ଲୋକିକ ଅନେକ ପ୍ରମୋଦର ବ୍ୟାଘାତ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ଭା- ଦା ବାଦା ପରିଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।

—*—

ବାଲେଶ୍ୱର କଲ ନିମନ୍ତେ ଖଜାହୋଇଥିବା ଦୁଇକୋଟି ଲକ୍ଷ ଅର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରୁ ମୁସଲମ- ଣ ସୁଧରୁ ଗୋଟିଏ ବଅନିକାର ଦେଖି ବା- ଲେଶ୍ୱର ସମ୍ଭାବ ବାହା ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅ- ଛନ୍ତି ତ ମୁସଲମାନ ହିନ୍ଦୁ ମାସିକ ବଦଳିବୁ-

କୁଳ ଦେବାପୁତ୍ରଙ୍କୁ କୁଟିର ସ୍ୱଭାବ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାପିତ
 ବୃତ୍ତିର ଗୁଣ ପାଇବାର ଅଧିକାର ଦେବ କି ?
 ଶାସନ ବେଳକୁ ଅଲଗା ଶାସନେଇକୁ ମସିହା
 ଅବସ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ । ମନୁରହସ୍ତ ଅଥବା କୌଣସି
 ଗଜଜାତ ସ୍ତୁଲକୁ ବୃତ୍ତି ଦେବାର ଗବଣ୍ଡିମେ-
 ଶ୍ୟକ ଇଚ୍ଛା ଦେଲେ କହିପାରି ସ୍ୱଭାବ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କରାଯାଇଛି । ମନୁର ପ୍ରଭୃତି ବୃତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ
 ସେସବୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଅଛି ।

ଆମେରିକା ମହାଦେଶର ଦ୍ରାକଲ ଗଜ୍ୟର
 ସେନାଦଳରେ ବାବୁ ସୁରେଷ୍ଟ୍ର ବିଶ୍ୱାସ ନାମକ
 ଜଣେ ବଙ୍ଗାଳୀ ଲେଫ୍ଟନାଣ୍ଟ ହୋଇ ଏକ
 ସୂକ୍ଷ୍ମରେ ଅସାଧାରଣ ସାହସ ପ୍ରଦାନ କରିବାର
 ସମ୍ଭାବ ଏ ଦେଶରେ ଘୋଷିତ ଦେବା ସଙ୍ଗେ
 ଜନରତ ଉଠିଥିଲା ଯେ ସେ ମତ୍ତ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ।
 ସମ୍ପ୍ରତି ଅମୃତକଳାଉପସିଦ୍ଧାରେ ଚାହାଣର
 ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦେବାରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ସେ
 ବସୁଅଛନ୍ତି । ଚାହାଣର ସାଦାକର ସେଗ
 ଦୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଅସ୍ୱେଷ୍ୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏ
 ସମ୍ଭାବରେ ସମସାଧାରଣ ଅନୁରତ ହେବେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେହିମାନେ କହନ୍ତି ଓ
 ବଙ୍ଗାଳୀ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିର ସୈନିକବୀର୍ୟର ଯୋଗ୍ୟ
 ନୁହନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଭ୍ରମ ଦୃଷ୍ଟିଯିବ ।

କଲିକତାରେ ସନ ୧୮୯୩୧୪ ମାଲର
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁକାଳ ହେଁ ପୂର୍ବବର୍ଷଠାରୁ ବଞ୍ଚି
 ଉଠି ପଡ଼ିଅଛି; ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବବର୍ଷରେ ୮ ଲକ୍ଷ
 ୨୨ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଏକ ଏକର୍ଷ ୭ ଲକ୍ଷ
 ୨ ହଜାର ଟଙ୍କାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁକାଳ ହୋ-
 ଯିଅଛି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଇଂରାଜର ଅନୁକାଳ
 ହୁଏ ନା ଅଧିକାଂଶ ଦେଲେ ଅମ ଓ କର୍ମକର
 ଅସେ । ଜାପାନରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର
 ଅନୁକାଳ ହୋଇ ଥିଲା । ବାଉଁଶ ଅଠ-
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବଦଳେ ଅଣାଉଁ
 ଅନୁମାନେ ଯେତେବେଳେ ଖରଚ ଉଠିବୁଁ
 ତେତେବେଳେ ଅନୁମାନେ ଦଶା ବଳ ଦେବ
 କି ? ପୂର୍ବରୁ ଇଂରାଜ ଇଠିକାର ବଳ ଅ-
 ପବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଉତ୍ତରୀର ସହୁ ଥିଲେ
 ବଦଳାୟମାନେ ଏବେ ଟଙ୍କା ଦେଇ ପାର-
 ନୁଡ଼େ ? ବାସ୍ତବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଣରେ ଅବସ୍ଥା ।

ସ୍ୱଭାବେ ଦେଶର କେବେ ଶ୍ରୀକ୍ଷାୟାଳ ସା-
 ଦେବ ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ ଉତ୍କଳବାସିନୀରେ ରହି ଦାକ୍ଷି-

ଧର୍ମ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ଗର ପୂର୍ବ ମଙ୍ଗଳବାଳ
 ଯାହାଙ୍କର ମୁରୁ ଦେଲ । ଚାହାଣ ସବ ଦାବ
 କରବା କଥା ସେ ପୂର୍ବରୁ ବହି ସାଇଥି-
 ତାରୁ ଚାହାଣ ବାକ୍ସିସଙ୍ଗମାନେ ନିମନ୍ତେ
 ଘାଟିରେ ସବଦାବ କିପା ସମାଧା ହଲେ । ଏଥରୁ
 ବଙ୍ଗବାସୀ କହନ୍ତି କି ନିମନ୍ତେ ଘାଟ ହିନ୍ଦୁ ପଦ-
 ଦା-ର ସ୍ତାନ ଦେଉଥିବାରୁ ସେଠାରେ ବାକ୍ସି-
 ଧର୍ମ-ଲମ୍ବିର ଦେବ ଦାବ ଦେବା ଅନ୍ୟାୟ
 ଅଟେ । ସମ୍ପର୍କେ ବୁଝିମାନଙ୍କର ସବ ସମ୍ଭାବର
 ପୃଷ୍ଠକୁ ସ୍ତାନ ନାହିଁ ବୋଲି ଏପରି ହୋଇଅଛି ।
 ବାସ୍ତବରେ ଯେବେ ବାକ୍ସିମାନେ ଅପଣାକୁ
 ହିନ୍ଦୁ ବୋଲି ପରଚୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହନ୍ତି
 ତେବେ ହିନ୍ଦୁସମ୍ପର୍କ ସ୍ତାନ ବ୍ୟବହାର
 କରବା ସେମାନଙ୍କର ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ଇଣ୍ଡିଆ ଗବଣ୍ଡିମେଶ ଦକ୍ଷିଣରେ ବେଲପୁର
 କି ସନ ୧୮୪୩୧୩ ସାଲର ଗୁରୁତ୍ୱକ୍ଷିପ୍ତ ସୁଧର
 କମ୍ପାନୀ ନାମକ ଅଥବା ଗବଣ୍ଡିମେଶ ପ୍ରମିସର
 କୋଟମାନ ଅବାମା ନବମ୍ଭରମାସ ତା ୧ ଇ-
 ଖରେ ପରମୋଧ ଦେବ । ସେହି ଚାଉଖ-
 ଉତ୍ତରୁ ଏହି ସମସ୍ତ କୋଟର ସୁଧ ଚୟା ଯିବ
 ନାହିଁ । ଏହି ସବୁ କୋଟର ଅଧିକାରମାନେ
 ଇଚ୍ଛା କଲେ ଏହି ମାସ ତା ୨୮ ଉପ ପୂର୍ବେ
 ଅପଣା କୋଟ ଶ୍ରୀକ୍ଷାଖାତାରେ ଦାଖଲ
 କର ରହି ବଦଳରେ ବାଣିକ ସାଦେଇକଟକ୍ଷିପ୍ତ
 ସୁଧର କୋଟ କେଇ ପାରଦେ ଓ ସେହି
 କୋଟମାନ ସନ ୧୯୦୪ ସାଲ ଅବସ୍ତୁ ମାସ
 ତା ୧ ଉପ ପୂର୍ବେ ପରମେଧ ଦେବ ନାହିଁ ।

ସନ ୧୮୫୩୧୫, ସନ ୧୮୬୫ ଏକ ସଳ
 ୧୮୭୯ ସାଲମାନଙ୍କର ଗୁରୁତ୍ୱକ୍ଷିପ୍ତ ସୁଧର
 ପ୍ରମିସର କୋଟମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିପଡ଼
 ଦୟା ଯାଇ ଅଛି କି ସେ ସମସ୍ତର ଅଧିକାର-
 ମାନେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସେମାନଙ୍କ କୋଟର
 ସୁଧର ଦର ଗୁରୁତ୍ୱକ୍ଷିପ୍ତ ସାଦେଇକଟକ୍ଷିପ୍ତ
 ଉଠିବା କରବା ସବାସେ ସେ ସେହି କୋଟମାନ
 ଉପରୁଲଗିତ ମାତ୍ର ଏହି ମାସ ତା ୨୮ ଉପ
 ମଧ୍ୟାହ୍ନ ପୂର୍ବେ ଶ୍ରୀକ୍ଷାଖାତାରେ ଦାଖଲ
 କରବେ ।

ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଉପରୁଲଗିତ
 କୌଣସି ପ୍ରମିସର କୋଟର ସୁଧ ସାଦେଇକଟ-
 କାରୁ ଗବଣ୍ଡିମେଶ ଅଧିକ ଦେବେ ନାହିଁ । ଅବ
 ପୁଧରେ ସରକାର ଉପ ପାଇଲେ ବାଣିକ
 ଅଧିକ ସୁଧ ଦେବେ ? ମାସକେ ମାନେ ଗୁରୁ-

ଧନୀ ସୁଧରୁପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କର ଅର୍ମାର୍ଥକାର୍ଯ୍ୟ
 କମ୍ପା ପରକାରଦର ନିର୍ବାହନମନ୍ତେ ପ୍ରମିସର
 କୋଟରେ ଟଙ୍କା ଗଠିତ କରୁଥିଲେ ସେମାନ-
 କର ଅପୁ ଉଠା ଦେବ ।

କଳ ଦେଶରେ ଯୋଡ଼ିବ ସଂଯୋଧନ
 ବଦ୍ୟାଳୟ ଅର୍ଥାତ୍ ପଲ୍ଲ କରବକ୍ଷୁ କବଦ ରଖି
 ପୁଣିକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ କରବି ସଂଯୋଧନ
 କରବାର ସ୍ତାନ ଅଛି । ଗେଟିଏ ଅଲପୁରରେ
 ଏକ ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷିଣବାଗରେ । ସନ ୧୮୯୩-
 ସାଲର ରିପୋର୍ଟରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଅଲପୁର
 ବଦ୍ୟାଳୟରେ ଇନ୍ଦ୍ର ବର୍ଷ କବଦ ଥିବା ଶିଳକ
 ଦୈନିକ ଦାନଦାନ ତ ୨୯ ଶ ପଡ଼ିଥିଲା ।
 ଏମାନଙ୍କ ପଞ୍ଚରେ ତ ୨୯୧୯୩/୭ ଖରଚ
 ଦୋଇ ଥିଲା ଏବ ଏମାନେ ସେସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ
 କର ଥିଲେ ଚିନ୍ତାସ୍ତ ତ ୧୦୧୨୩/୯ ଲବ
 ଦୋଇ ଥିଲା । ଶୁଣା ଏକ ପୁସ୍ତକ କଲାଇ ଏଠାର
 ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏହି ବଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପିତ
 ଦେବା ସମସ୍ତରୁ ସଦ୍ୟୁକ୍ତା ତ ୨୮୭ ଶ ଖଲପ
 ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତ ୩୯ ଶ
 ପୁନବାର କବଦ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଦେବନ
 ତ ୨୫ ଶର ଚେରୁ ବଳ ଥିବାର ମାତ୍ରଷ୍ଟେ-
 ଧମାନେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଦେବନ ତ ୧୯ ଶ
 ଏଠାରେ ପିଣ୍ଡିପୁକା ବ୍ୟବସାୟ ଅବନମନ ଦ୍ୱାରା
 ନିର୍ବାହ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଦକ୍ଷିଣବାଗ ବଦ୍ୟାଳୟର ଦୈନିକ ଦାନ
 ଦାନ ତ ୩୦୨ ଶ । ଏଠାରେ ବର୍ଷିକ ବର୍ଷରେ
 ୨ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଦୋଇ ଥିଲା ଏବ
 ପିଲମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଦେବନ ୩ ହଜାର
 ୮ ହଜ ଟଙ୍କା ନିକ ଲବ ଦୋଇ ଥିଲା । ବୃଷି
 କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ୫ ହଜ ଟଙ୍କା ଉପର ପ୍ରାପ୍ତ
 ଦୋଇ ଥିଲା । ଲୁଗାଦୁଣା ଏବ ପିଲର ଏ
 ବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏ ବଦ୍ୟା-
 ଲୟରୁ ଖଲପ ଶାଲପୁକା ତ ୧୦୯ ଶ ପିଲ
 ସମ୍ପର୍କରେ ମାତ୍ରଷ୍ଟେ ୫ ମାଲକର ରିପୋର୍ଟରୁ
 ପ୍ରକାଶ ସେ ତ ୨୭ ଶର ଅଚରଣ ଉତ୍ତମ
 ଅଟେ ମାତ୍ର ଦେବନ ତ ୨ ଶ ବଦ୍ୟାଳୟରେ
 ପିଣ୍ଡିପୁକା ବ୍ୟବସାୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହ ଦେଇ
 ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତମ ବଦ୍ୟାଳୟରୁ ଖଲପ ଶାଲପୁକା
 ଅଧିକାଂଶ ପିଲର ଅଚରଣ ଲବ ଦେବାରୁ
 ଅବସ୍ୟ ଦୋଇବାରୁ ଦେବ ଯେ ଏ ବଦ୍ୟାଳୟ
 ମାଲକର କାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷକରବରୁ ଯେ

ସୁଲୁଅଛି । ମାତ୍ର ଏକକ ବୃତ୍ତି ରହିଅଛି ଯେ
 ସୁଲରେ ସେସବୁ ବ୍ୟବସାୟର ବିଷୟ ଦିଅ
 ଯାଉ ଅଛି ତାହା ଅଧିକ ଶୁଦ୍ଧ ଉପକାରରେ
 ଅସୁ ନାହିଁ ଯାହା ଦେଉ ମାନବର ଶ୍ରେଷ୍ଠତା
 ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଉ ଅଛି ଏ ବସୟରେ ଉଚିତ
 ତେଣୁ ହେଉ ଅଛି ।

କେବଳାଠାରୁ ବନ୍ଦରେ ଦେବାକୁ ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
 ଅନୁକମ୍ପା ନିବାରଣର ପ୍ରକାଶର ପକ୍ଷରେ ଏବେ-
 ଦିନେ ଉପର ଦେବାର ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ମାତ୍ର-
 କ୍ରୀତକ୍ଷମରେ ବହୁ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
 କାରଣ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡକୁ
 ଠିକ୍ ଲେଖିଥିବା ପ୍ରକାଶ ଗଣସପ୍ତାହରେ ଉଲ୍ଲେଖ
 କରିଥିଲେ କର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀଲିଙ୍ଗ ଯେ ସେ ବାର-
 ଦଶାକ୍ଷରକୁ ଠିକ୍ ଲେଖିବାରୁ ବାରଦଶାକ୍ଷର
 ସାହେବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ସେ ଅକ୍ଷର
 ଶାଖାକାଳ ମନୁଷ୍ୟ ଲିପ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ
 ଏକସହସ୍ର ଛାଳିକ କର୍ମ ଯୋଗାଇ ପାରନ୍ତି ।
 ଏ ବସୟ ଲେକମାନଙ୍କୁ ଗୃହ୍ୟାୟ ଦେବା କାରଣ
 ମାତ୍ରାଣୀ ଓ ବହୁଲୁତ ତଳଲ ବାଲୁକଗୋ-
 ମାନଙ୍କ ନାମରେ ପରଠିକା ଦୋଇଅଛି ।
 ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି କି ନା ଜଣା
 ଯାଇ ନାହିଁ ତୁରନ୍ତ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଉପ-
 କାର ଦେବ ଓ ତୁରମାସ ପୂର୍ବରୁ ଦୋଇଥିଲେ
 ଦୁର୍ଗମୁଲ୍ୟାଙ୍କର ଏବେ କଣ୍ଠ ଦୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ।
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବଚେତନରେ ବାରଦଶାକ୍ଷର
 ସାହେବଙ୍କର ସଦସ୍ତ୍ରକୁଳିକ କର୍ମ-ଯୋଗାଉପା-
 ରଣା ବସୟ କେବଳ ଲେଖିଦେବା ଓ କଲେ-
 କ୍ଟର ସାହେବ କେବଳ ବାଲୁକଗୋମାନଙ୍କ
 ନାମରେ ପରଠିକା କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।
 କାଳ ମନୁଷ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ତୁରନ୍ତ ଅରମ୍ଭ
 ଦେବା ଓ ଅନୁକମ୍ପା ଦେଉ ଯେଉଁ ପ୍ରାମା-
 ଇକରେ ମୂଲ୍ୟମାନେ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋ-
 ଲିଅଛନ୍ତି ଅବା କଣ୍ଠରେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ
 ସମସ୍ତେ ଏହା ଜାଣିପାର ଉଲ୍ଲିକର୍ମରେ ନିସ୍ତୁକ୍ତ
 ଦେଲେ କି ନା ଏହା ଦେଖିବା ଓ କଲେ-
 ବସ୍ତୁ କରିବା କାରଣ କେହି ଜଣେ କର୍ମଶୃଙ୍ଖ-
 ଣେଇର ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ । କାନ୍ତିବିଚାର
 ମାନେ ତୁରନ୍ତ ମୂଲ୍ୟକୁ ନାମରେ ଲଗାଇବାର
 ଅସମ୍ଭବ ଓ ନଲଗାଇଲେ ସେମାନଙ୍କର ବ ଅଧିକ
 ଏଥିର ବନୋବସ୍ତୁକର୍ତ୍ତା କେହି ଥିଲେ ସେ-

କଲୁକ୍ତର ଉପସ୍ତୁକ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ସେ-
 ମାନଙ୍କୁ କର୍ମରେ ଲଗାନ୍ତେ ଏପରି କିଛି ବନୋ-
 ବସ୍ତୁ ନ ହେଲେ ଏ ପ୍ରକାଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳଦା-
 ଯୁକ୍ତ ଦେବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ
 କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ କରିବାର କିଛି ଶୁଣାଗଣା ନାହିଁ ।
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଶୁଲେ ବଜ୍ରତଣା ଓ ପାଳପୁର
 ଓ କେନସପକାରୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁକମ୍ପାର ସୁହାର
 ଏଥିପ୍ରକାରେ ଅସିଥିଲେ ଓ ଦେହ କହନ୍ତି କର୍ମ-
 ଶନର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରମୁଖରେ ମଧ୍ୟ ଯାଜପୁରର
 ଖଣ୍ଡେ ଦରଖାସ୍ତ ପଡ଼ିଥିଲା ମାତ୍ର ଫଳଦାୟକ
 ଦେବାର ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ ।—ପ୍ରକା ପାଳବା
 ଗୁଜାରର ବିଶେଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଦେଉଅଛି ଓ
 ଅନୁକମ୍ପା ସମୟ ସାହାଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟର ନିୟମ-
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡା କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଓ ଏଥିର ଭାର
 ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଜିଲ୍ଲାର
 ଦୁର୍ଗବର୍ତ୍ତା କଲେକ୍ଟର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଜିଲ୍ଲାବୋ-
 ଡର ରେଅରମାନ ଆଇ ପୁକା ଯେବେ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିବାକୁ ଉପର ନ ଦେବେ ତେବେ ତୁଣ୍ଡ
 ନିୟମବଳରେ ଫଳ କି ?

—*—

ସୁଖ-ରଥଯାତ୍ରା

ଗଜବର୍ଷ ନୁଆ କଲେବର ଉପଲକ୍ଷରେ
 ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଯାତ୍ରୀ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ
 ସୁଖକୁ ଅସି ଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ ହେଉ ଏକ ଦ-
 ଶମାଶ ପୁକା ଅସି ନାହାନ୍ତି । ଫଳେପୁତ ପ-
 ଧ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଯାତ୍ରୀ ନ ଥିଲେ । କେବଳ ରଥ-
 ଯାତ୍ରୀ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଦଳ ଆଉ ପ୍ରାୟ ୧୦୧୨୭୭-
 ଜାର ଲେବ ଏକାକେଲେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
 ଗଲେ । ଉତ୍ତରରୁ ମାତ୍ର ଜକାରରୁ ଅଧିକ
 ଯାତ୍ରୀ ଅସି ନାହାନ୍ତି ଅଧିକାଂଶ ଯାତ୍ରୀ ମୋଫ-
 ସଲିଆ ବଙ୍ଗାଳ କଲିକତାସହରର ରୋକ ଅ-
 ଲ୍ୟନ୍ତି । ବଡ଼ ଦୁର୍ଗର ଉପରୁ ସେ ଏଥର ଫଳ
 ଯାତ୍ରୀ ଦେଲେ ପୁକା ଓଲହଠା ସେଗ ଶାସ୍ତ୍ର
 ବାହାର ପଡ଼ି ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ୪୦୫୦
 ଲେକକର ପ୍ରାଣ ଯେନ ଗଲା । ଅଧ ବେତେବ
 ଲେବ ଦାସଗାଡାଲରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ବେଗି-
 ମାନଙ୍କୁ ଗୋଟାଇ ଦେବା ଯାଇ ସବଦା ଜୋଇ
 ଗଭାୟାର କରୁଅଛି ।

ବଡ଼ ସୁଖର ବସୟ ସେ ରଥ ନିର୍ମାଣ ସମ-
 କରେ ସରକାର ଏକ ସୁକର୍ମଶୃଙ୍ଖଳ ମଧ୍ୟ-
 ରେ କୌଣସି ମରାନ୍ତର ଦିଅ ନାହିଁ । ନିର୍ଭୁତ-
 ରେ ସରଳ କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାଦ ଦେଉ ଅଛି ।

ସର୍ବର କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଯେଉଁ ଦିନ ସେପରି ନିବା-
 ହିତ ହେଲା ନିମ୍ନେ ଲେଖାଗଲା, ଯଥା—

ତା ୩ ଉତ୍ତ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରାତଃକାଳରେ
 ଶ୍ରୀ ଜିଲ୍ଲାର ଅନବସର ଚାଟି ପୁଃ ନବଯୋ-
 ବନ ଦର୍ଶନ ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ପୁଲସଦଳ ରହି
 ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଦର୍ଶନର ସୁଧା-କରଣ ଦେଇ-
 ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅବହେଳା ବୁଝିପାତ ଦେଉ ଯାତ୍ରୀ-
 ମାନଙ୍କର ଦର୍ଶନରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନୁସୂୟ ଉ-
 ନିଥିଲା । ଏ ଦିନ ଦର୍ଶନ ସମୟରେ କେହି
 ଯାତ୍ରୀ ତମତା ବେଗ୍ କେଉ ମନରୁ ଯାଇ
 ଥିବାର ଦେଖା ଯିବାରୁ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ମହାଦ-
 ନ ହେଲା ଏବଂ ନିୟମିତ ବିଧିମାନ ଦେବା
 ପର ସକାଳ ଧୂପ ଶେଷ ଦେବା ସମୟକୁ ଅପ-
 ବଦ ପ୍ରାୟ ୧୫ ଘା ଦୋଇ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ
 ଭୋଗ ଦେବାର ବିଳମ୍ବ ହେବାରୁ ଯାତ୍ରୀମାନେ
 ସକାଳୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଦା ମନ୍ତୋଷରେ ଦ-
 ଶନ କରି ଥିଲେ । ୧୫ ଘା ସମୟରେ
 ଅକ୍ଷମାନ ରଥକୁ ଅସିବାରୁ ଲଞ୍ଜନପୁର ସାହେ-
 ବଙ୍କ ଇନ୍ଦ୍ରେକ୍ଟରୁ ପର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପୁଲସଦାହେ-
 ବ ଏବଂ ମେନେଜର ପ୍ରଭୃତି କର୍ମଶୂରମାନେ
 ଠାର ବଡ଼ ରଥରେ ବଡ଼ତ ଲାଗିଲା । ସନ୍ଧ୍ୟା
 ୧୨ ଘା ସମୟରେ ଉକ୍ତ ରଥ ସିଦ୍ଧବେଙ୍ଗା-
 ରେ ଲାଗିଲା । ଦେଖା ରଥ ତଳାଉବା ପାଇଁ
 ଘାଟ ବୁଝୁତାମାନ ଅତି ବିଶେଷ ପଦ୍ଧି କଲେ ହେଁ
 ରଥ ଅଦୌ ସ୍ଥାନରୁ ଚଳଇ ନାହିଁ । ଏ ଦିନ
 ସନ୍ଧ୍ୟାଧୂପ ଶେଷ ଦେବା ସମୟକୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଶେଷ
 ହୋଇ ଯିବାରୁ ତଳଲଗଣ ବଡ଼ ସିଦ୍ଧାର
 ଭୋଗ ଦୋଇ ପାରଇ ନାହିଁ ।

ତା ୪ ଉତ୍ତ ବୁଧବାର ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା । ଏଦିନ
 ପ୍ରାତଃକାଳରୁ ବର୍ଷା ଦେବାରୁ ୧୮ ଘା ପର୍ଯ୍ୟ-
 ନ୍ତ ରଥ ତଳ ପାରିଲ ନାହିଁ ପ୍ରାୟ ୧୧ ଘା
 ସମୟରେ ବର୍ଷା ପଡ଼ି ଯିବାରୁ ଦେଖା ରଥ ଓ
 ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ଟଣା ହୋଇ ୧୨ ଘା ୦-
 ରେ ସିଦ୍ଧବାରରେ ଲାଗିଲା ।

ମେନେଜର ମହୋଦୟ କପୁରପୁ ଥିବାରୁ
 ରଥ ଚାୟାର ବସୟରେ ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତାସଧାରଣ
 ନ ଦେବା ଦେଉ ଏ ଦିନରୁ ରଥର ଅଲେବ
 କର୍ମ ବାଧା ଥିଲା । ଯଥା ରଥହେ ସରକାର କର୍ମ
 ଶେଷ ଦେବାରୁ ରଥ ପ୍ରକଣ୍ଠା ରଥ ମଣ୍ଡଳ
 ହୋଇ ପ୍ରଭୁମାନେ ରଥକୁ ବିକେତଳ ସମୟକୁ
 ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରାୟ ୧୨ ଘା ଦୋଇଥିଲା । ବିଶେଷ
 ସର୍ବ ଦେବାରୁ ପଦ୍ମି ଦର୍ଶନ ସୁଖରେ ହେଲା

କାହିଁ ଏକ ଶ୍ରେଣୀମାନେ ସମୟ ପାଇ ଅପରାଧ କର୍ମରେ ଲାଗି ଦେଲେ । ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଶୟ ଯେ ଏ ସମୟକୁ ବର୍ଣ୍ଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ।

ତା * ଉତ୍କଳ ଗୁରୁଦାର ସକାଳେ ପୁଲିସ ଓ ମାଲିଖୋଟ ସାହେବ ମେଡେଲର ଏକ ଦେ- ଓଁନାକ ଥାଇ ବଳଭଦ୍ର ଜିଲ୍ଲାକ ରଥ ଟୁଣା ଦେ- ଲା ଏକ ଏହି ରଥ ଶା ୧୫ ଖା ସମୟରେ ଜଗନ୍ନାଥକବିର ସମ୍ମୁଖରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହେଲା । କ୍ରମେ—

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ କରଣରେ ଓଁରଠା ସେନ ସାମାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଅଛି ।
ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ଦେବୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ବଦ- ନାନ ହସେଶ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତା-ସେକ୍ରେଟ ।

ସବୁଦେଖି କଲେକ୍ଟର କାହିଁ ଉତ୍କଳର ସରକାର ସ୍ୱାଧୀନତା ଦାବିକାର ନିମିତ୍ତ ପୁରୀସେଣାକୁ ଭରତ ପାଇଲେ ।
କଲିକତା ମହାଶୟମାନେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନିରାପତ୍ତିପାଳୀର କମିଶନର କେଲେ-କାହିଁ ବନାବତର ଦାସ, ମୁକୁନ୍ଦ ଉତ୍କଳର ଅଧିକାର, ମୁକ୍ତ ଉତ୍କଳର ନିରାପତ୍ତି, ଓ ଏସ, ମୁକ୍ତ ସାହେବ, ଏସ ଓଁ ଦାଠ ଶାହେବ, କାହିଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁଖାର୍ଜୀ, କାହିଁ କନ୍ୟାଧର ଦାସ, କାହିଁ ବାଲୋଚର ମହାନ୍ତି, କାହିଁ ପ୍ରଦିପ୍ତ ଦାସ, କାହିଁ ସରକାର ସ୍ୱୟ, କାହିଁ କଲିକତା ପୁରୀର, କାହିଁ ଶୋକେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମୁଖାର୍ଜୀ ।
ପୁରୀ ନିରାପତ୍ତିପାଳୀର କମିଶନରମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ଓଁ ବାଳ ସାହେବକୁ ସେମାନଙ୍କ ସଦସ୍ୟ ମନୋନୀତ କରାନ୍ତୁ ମାନ୍ୟକର ଲେଖକଙ୍କ ନିକଟରେ ସାହେବ ଘାଟା ଅନୁମୋ- ଦନ କଲେ ।

ଦାସିକାଦାରେ ବୃଦ୍ଧି ଅଧିକରୁ ବୃଦ୍ଧିକାରୀକ ହସେଶ ଶ୍ରଦ ଦେଉଥିବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି ।—ଅସମାପତ୍ତ ଅନାବୃଦ୍ଧି ଓ ଅବୃଦ୍ଧି ବାଧୁଅଛି ।

ପ୍ରାୟତଃ ସମସ୍ତେ ସାମୋଗ୍ୟର ଚେଷ୍ଟା କରୁ ବୁଦ୍ଧି ଅଧିକରୁ ବେ କେତେ ସେ ତାହାର କେତେ ସର୍ତ୍ତ ନ ସଦ । ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତାମାନ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ସେ ଅବସ୍ଥାକ ଦର ବ- ବାଞ୍ଛା ସାଧନ ଅଛି ଏକ ସେମାନେ ମୁକ୍ତି ଦେ ସାମୋଗ୍ୟ ବ ବାଧ୍ୟରେ ଅସ୍ତୁଳ ବଦ ସଲେ ।

କେତେ ଅବେଶ କର୍ତ୍ତାପାଦ ଏକ ଲଦାସୟ ସମ୍ଭାବନାର ସମ୍ଭାବକର ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଦେବ ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି । ବୃଦ୍ଧ- କାହିଁ ପଲମ୍ପର ବର ଅଛି ।

କୋଷାଠାରୁ ବଦଅର୍ଥର ନାମକୁ କାହାକ ନିଜ ସାମ୍ରା- ସେନ ହାତେବା ବାଦରେ କାହିଁକେ ମାଲ ଦେବା ବ- କାହିଁ ଅଧିକାର ପାଣିନୀରେ ବୁଦ୍ଧି ବରକା ମନସ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ହୋଇ ସିଦ୍ଧା ଅପରେ କାହିଁକ ନ ଅଧିକାର ତଳାଲକା-

କାରଣ କର୍ମରୂପକ ବହୁକାର ସେ ତହିଁରେ ଶାନ୍ତି ବଦରେ ଶାନ୍ତି ମାନେ ମାତଲଠି କର୍ମରୂପକ କାହାକରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖୋ- ପାଞ୍ଚ ଦେଲେ ଏକ ଦେଉ ମାଲମାନ ଦେବାବ ଦଥା ସଦ ସେମାନ କ୍ରମରେ କାହିଁକ ନିକଟୁ ଅଧିକେ ତହିଁକେ ଅର୍ଥଲଗାମ ଗୋଡ଼ ଦେଲେ । କର୍ମରୂପ ବଦ କାହିଁକର ପତ୍ର ଧରି କୋଣସି ମନେ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାକର ଏକାକେଲକେ କାହିଁକ ତଳାଲକେ ଏକ ସାଣିମାନେ ଅଧିକ ବଦ ଗୋଲ- ମାନ ନ କହି ବମନ କଲେ ।—ଏକେ ଗାଡ଼ା ତହିଁକେ ପୁଣି ମସବମାନ ।

କେତେ ନିକଟ ମସବମାନ କାହିଁକ ବରକତା ହାଲ କୋଟରେ ଲେଖକଙ୍କ ଦୋଇସକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି । ଏ- ପ୍ରାଣ ନାମ ସମ୍ଭବତଃମିଳି ଚୁକ ।

ଅଧିକରଣ ଅବେଶକ ମେଡେକର କାହିଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା- ମୁକ୍ତିବଦ କର୍ତ୍ତାକ ସମାପତ୍ତି ଦେବାସ କାହିଁକ କେତେ ଦିଶକ ଏକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାକ ଦେବାକତା ଶାହିଁ ପ୍ରସ୍ତାବର ଦେଶ ଘାତକା ଅପସ୍ତରେ ମା * ସ ବଠିକ ପରମନ ସପ୍ତକ ବାଦପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇସକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି ।—ଏ ଦିଶକ ଉପସ୍ତୁଳ ହଲେ ?

କଲିକତାରେ କେତେ ପ୍ରଧାନ କମିଶନ କାହିଁ ଶରପତ୍ର ଦସ୍ତ ଲେଖିବ ଅପରା ସମ୍ଭବ କାମରେ ୫ ୦୦୦ ଲାକ ଅଲକାଚର ମୁଲ୍ୟ ପାଇବା ତାହାରେ ଅଧିକରଣ ପ୍ରଥମ ସକଳକ ଅଚାଳକରେ ମୋକଦ୍ଦା କାହିଁକ କହିଅଛି । ପ୍ରଥମାଦ ଏକ କାହିଁକ ଦେଇଅଛି କ ସେ ଅଲକାଚମାନ କାହିଁ ଅପରା ଦର୍ଶା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକାଶକର ହିତୁ ପ୍ରକାଶ କରାସଦ ଏକ ତାହା କାହିଁକ ଗାଲ ନ ଗାଲେ ଲକ୍ଷ୍ମ ପତ୍ର- କୁ ଓଁକାଲ କାହିଁକର ଉପସ୍ତୁ ହୋଇ ମାନବ ଦୃଷ୍ଟି ଅଧି- କୁ କହେବ କେତେ ସରକ ଗାଲ ନ ଗାଲେ ।

ପୁରୀଠାରେ କେତେକେଲକ କାହିଁକ କରାସଦ ହୋଇ- ଅଛି । ଅନେକ ପଦ ଏ ଦେବାରେ ମଧୁ ଅଛି ।

କଲିକତାର ଲକାଶସଦ ଏକ ଦେବାକୋଷର କାହିଁ- କରରେ ଏକ ମାହି କହିଅଛି । କୋଷା ତଳକା ସମୟରେ ମାହି ଓଁକାଚପତ୍ର ବୁଦ୍ଧି ମସବ ଅଛି । ମାହିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ- ମାକାଧାନ ଅଧି ଅଧି ଦେବାକାହିଁକ ମାତ୍ର ମୁକୁନ୍ଦକ କାହିଁ ?

କଲିକତାର ଗୋଷାକାହିଁକ ଠାରେ ମୋଦେଲ ସେକ୍ଟ ନାମକ କେତେ ଦେକ ଅପରାକ କହି ଦାହିକ ମାଦେବା- ଦ ସକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି । କେତେ କୁ ବ ଦେତେକ କର ତଳେ କହୁବଦ ଦେତ୍ରିକ ସମସ୍ତେ କହିବୁ ପ୍ରକଟ ଅଧି ଏକ ହକ୍ତେ ଅପରା ଦର୍ଶା କାମରେ କହିଅଛି । କାହିଁକର କତ- ଦରକାହିଁ କରକର ତାହାକୁ ବୁଦ୍ଧି ତଳ ଦେଇ । ତହିଁ ସେ କେତେକେ କହୁବଦକ କାହିଁକେ କେତେ ହୁକାମାନ ସଦ ଓ ପୁସ୍ତକେସରେ ଏମନ୍ତ କଲେ ଅଧାତ ପ୍ରକାଶ କର ଦେ ସେ ଏକାକେଲକେ ତଳେ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଣ ଦେବାଦେ । ଅସାମୀ ଧରି ହୋଇ କହିଦାହିଁକରେ ଅଛି ।—କେତେ ଗାତ, ଗାତକୁ ମୁକ୍ତ ।

ପ୍ରାୟତଃ ସମସ୍ତେ ପଦେ କାହିଁକର ଦେଉଥିବାରକେ- କ କାହିଁକ ମନି କର୍ତ୍ତାକ କହିବୁ ହୋଇଅଛି । କେତେ ସମସ୍ତେ କର୍ତ୍ତାମାନ ମଧି ସବୁକ ବାଧ୍ୟକରକା କାହିଁକ ଅ- ନୁଦେଶ କରାଅଛି ମାତ୍ର ସେମାନେ ତହିଁକେ କହିବୁ ଦେବା ସଦେବ ତଳେ ।

କଲିକତା ଦାହିକୋଷର କମିଶନର ଓକ୍ତବଦ ସା-

ହେବକ ପଦା କହାଦେବାଦେ ଦେବାକାରେ ମଦପତ୍ର ବଦା- ତ ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି ।

ପାଲିଖୋଲକ କର୍ତ୍ତାମାନ ଅଧିକେଶକ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବା- ସକାହିଁ ଅସମାପତ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଦାହିକୋଷ ମହୋଦୟ ପାଲିଖୋଲକ ମେସକ ପଦକୁ ଅଧିକର ପ୍ରକଟ କରାକା- ଶିଳ ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତା ଏକ ତଳେ କେତେକ ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରେଣୀ- ଦର କାହିଁ ଦର୍ଶାକରଣ ଦେଖିବୁ ପ୍ରୋକ୍ତକରଣ ସକର୍ଷିର ହୁଇକେ ଦିଶାକ୍ତ ପଦ- ବିମୁକ୍ତାର୍ଥ ଦେଇ ଅଛି । ଏଦ ସମାଜ ସଦ ପ୍ରଥମ କେତେକାଦ ଦେବୁ କର୍ତ୍ତାମାନ ମି- ତା । ଏହା ଅଧିକ ଅଧିକର କହିବୁ ।

ମାଲକେଲକାରେ ମଧ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ଓ ଲଦାସୟ ମଧ୍ୟ- କେ କେତେ ଦେବାକାମା ଲକି ସାଦେବାଦ ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି ।

କଲିକତା ପୁଲିକାମାନ ଅଧିକେଶ ମନେ ମିଶରଦେଶକ ଦେଶକ ପ୍ରାଣକାଳ କହିଅଧିକାରେ ସାପନ କରକାଳ ଶିଳ କହିଅଛି ।

କେତେ କଲିକତାରେ ଅଧିକାଧିକ କେତେକାଳ ନଦାସକା ସଦ କଲିକତା ତା ୩୦ ହସରେ ଶ୍ରୀମଦାଦେ- ଦେବାକ ସମ୍ଭବରେ ଦେଶ କହିଅଛି ।—କହି ବୁଦ୍ଧି ବଦା ।

ଏକ କଲିକତା ତା ୨୫ ଦେଶ ସମ୍ଭାବତୁ ପଦାଦ ଦେ ଅପାଠକୁ ଅଧି ଦୁଇକାହିଁ ଏକ ପ୍ରାମଦେ ଏକତଳ କର- ଶାନ୍ତିକ ଦେବାକାମାନେ ଅଧିକେଶ ଓ ଅଧାତ କେ ପଦା ମଧ୍ୟକ୍ତ ହେଇ ଅଛି ।—ଅଧିକାଧି ଦର୍ଶାଦେବା ବ- ଦା ଅପାତ୍ର ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।

କାହାଳ ସେନା କୋଷଠାରେ କେତେକ ସକାହିଁ ତାଳ ଓ କାହାଳ ମଧ୍ୟରେ ମହୋମାକତା କାତ ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତାର କେତେକାହିଁ ସମ୍ଭାବପତ୍ର ନାମକେ ସେହି ମାଲକାଳ ସମ୍ଭାବି ମୋକଦ୍ଦା କୋଷକାଦ ଅଚାଳକରେ ତଳେକ ତଳେକ ଅଧିକା ପଦକୁ ଶମା ଗାଧିକା ଦେବାକୁ ମନେକ ମୋକଦ୍ଦା ଠାରେ କେତେକାଦ ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି । କେତେକାହିଁ ସମ୍ଭାବପତ୍ରରେ ତଳେ ଶମା ଗାଧିକା ଘଟା ଦେବ ଏକ ମନେକ ପଦ ଅଧି କୋଷକାଦ ଅଧିକା ଦେବାଦ ଅଧାଳକରେ ଅଧିକାଳ ନାମକେ ମୋକଦ୍ଦା ନ ଦେବା କରଣ ପ୍ରକଟ ହୋଇଅଛି ।

କାହାଳ କେତେ କୁଳକାହିଁକ ଦୋକତ ଏକ ଦୁକୋଷାଠାରେ କେତେକ ଶ୍ରଦ ହୋଇସକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳିଅଛି । ଏହାକାହିଁ ଅଧିକ ଦେବେ ଲଦେକକୁ ଅଧିକର ଏକ ଅଧିକେ ଗାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ସମ୍ଭାବକାହିଁକ ହୋଇଅଛି ସେ କେତେକ ବଠିକଦେବା- ପ୍ରମ ଦାଦ ସାଦକର କଲେ ସେହି କାଳ କୁଳକ ଶ୍ରଦକା- ଶ୍ରଦକ ତଳେକ ଘାତ କଲେ ମଦଦେଶା ଅଧିକ କାହିଁକତା

ଏକ କଲିକତାମଧ୍ୟକାହିଁକ ପ୍ରକାଶ କର ଅଛି ସେ ମୁଦାଲମାନଙ୍କର ଦିଶାସ ଦେବାକର ଦାଦକାଳ କହିବୁ କ ୨୫ ଓ ଏକ ଦେବାକାହିଁକର ଦିଶାସ ଦେବାକର ଦାଦକା- ଲ କହିବୁ କ ୨୫ ଓ ଅଛି ।

ବାନପୁରଠାରେ ଜଣେ ସାଧୁ ଗହଳେ ତାମ ଦେଉଥିବା
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧରଣକୁ ସ୍ୱକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ସାଧୁ କହେ
ସେ ତାହାର ଗୁରୁକ ଅଦେଶରେ ସେ ଏପରି କରୁଅଛ । ଏ
ଅପସ୍ୟ ଉନ୍ନାତ ବୋଧର ପଦାନ୍ତରେ ନ ଅଧିକାର ସାଧୁ
କରଣ ମୁକ୍ତି ଲଭ ବସ ।

ଉଦ୍‌ଗମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକବି କେବଳ ନ ୨ ଶ
କେବ ଅପଣାତ ନାମ ଉପସ୍ଥାପ କର ପାଲନ୍ତ ନାହିଁ । ଦେ-
ବେକେଲେ ମହାଦେବୀ ହିଁ ପାସନାକୁ ଦେଲେ ତେତେ-
କେଲେ ଶ୍ରୀକବି ନ ୧ ଶ କେବ ଲେଖି ପାରି ନ ଥିଲେ ।
କରରପଠାରେ ଏକ ବ୍ରହ୍ମ ଅନନ୍ତ ନାମ ଦୋଇଅଛ ।
ଏ ତଦ୍‌ବାସ ଯେଉଁ ନାଚକା ସୁକର୍ମ ଶ୍ରେଣିସେବା ଏକ ମୁ-
ତାକାଠି ନାଶୁ ନାହିଁ ସେ କବୀତା ଦେବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଅଟ-
ନ୍ତି ।—ଉଇ ।

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକମତାସାଗରରେ ଅମୋଗାର୍ଥ ଏକ ନବର ଜ-
ର୍ଣ୍ଣିନ ବରକା ବାଦର ଜଣେ ଅନେକକାଳୀ କାମ୍ର ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । କୌତୁହଳରେ କବଳ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ତହିଁରେ
ହାଟ, ସଂସାର ସର୍ବୋପାୟ, ଉଦ୍ୟାନ, ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ମି-
ତ ହେବ । କବଳଟି ଏମନ୍ତ ବୁଦ୍ଧ ହେବ ସେ ଅଟକାକି-
ମହାସାଗରର ନିତାନ୍ତ ପ୍ରବଳ ତୋପାନ ସୁଦ୍ଧା ତାହାର
କହି କର ପାରିବ ନାହିଁ ।—ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ? ଏତ ସମ୍ବନ୍ଧେ
ଅନେକ ଗୁଣ ଏ ଲେକର ଏକକାଳୀକ ମତରର ଉପାସ
ପାଠୁ ନାହାନ୍ତି ?

ସାକ୍ଷିପୁର-ସମ୍ପାଦ ।

ଏକକାଳୀକ ମୁନିପତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିପିନତର ଗୁରୁତ୍ୱ ନ, ଏଲ
ଏଠାକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣି କର କାଲେସ୍ୱର ପ୍ରଣାଳ କର ଅ-
ଛନ୍ତି ଏପରି ମତରର ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ଅଧିକ ହୋଇ ଥିବ ସେ
କେମଧ୍ୟେ ତାକର ଏଠାରେ ଗୁରୁମାସ ଉତ୍କଳର ନିୟମ
ଅକାଳେ କାର୍ଯ୍ୟାଧର ହେବୁ ଏତପା ଅଠମାସକୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ
କହି ଥିଲେ ।

ସାକ୍ଷିପୁର ଆମାର ଯେଉଁ ସାକ୍ଷିପୁର ନାହିଁ ସନ୍ତକ୍ଷ
କୃତକୃଷ୍ଣକଳ ୫ ୩/୨ ତତକର ଗୋଷ୍ଠୀକର କର ଗୌତ-
ପାଳ ଗୋଷ୍ଠୀର ହୋଇଥିବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସକଳକଳ ମାତକୃଷ୍ଣ-
କ ତଦ୍‌ବାସରେ ତାହାର ଦେବକର୍ଣ୍ଣ ଗାବକାଠି ୫ ୨୦୯ ନା
ଅର୍ଥପ୍ରକର ଅଦେଶ ହୋଇଅଛ ।

କେତେକ ଭିନ୍ନ ଦେଶ୍ୟ ନବୋପାଠାବୁଦ୍ଧାଣୀକର ଶ୍ରୀ-
କୃଷ୍ଣାଦି ରୂପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା କବିକାକୁ ଦୈବାକ୍ରୀ ଏପରି ସଂ-
ଶା ହୋଇ ସାମସ୍ୱକାର ସମସ୍ତେ ମନରେ କର ସାମାନ୍ୟରେ
ହୋଇ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣକେବଳଅଥ କଳାକାର ଅସ୍ୱାକଳରେ
ଥିଲେ ମାତ୍ର ଏପ୍ରମାଧରେ ପୁଣି ଏଠାକାର କର୍ଣ୍ଣ୍ୟାତ ମହା-
ଦେବ କୃତକୃଷ୍ଣକଳ ମନି ରସେ କମାନର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା କବିତ୍ୱ-
କାକୁ ଲୋକମାନେ ଉଦ୍‌ଗମଣ ଅଧିକ ହେବାର ମନରେ କର
କିରାନ୍ତ ଉପସ୍ଥାପ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ରକୃଷ୍ଣକଳ ଗାଠଶାଳୀକ ଶିକ୍ଷକର ପ୍ରସ୍ତରେ ସେ-
ଠାକାର ସ୍ୱଦେଶ୍ୟାକ୍ରୀକର ଗୁର୍ଣ୍ଣ ସକାଳୁ ସେ କେତେକ
ସରକାର ଶକା କବୁତ କାଳ ନମନ୍ତେ ଅପ୍ତାକ୍ର କର ସକା
ଅପସ୍ୟରେ ଗୌତବାସ ଗୋଷ୍ଠୀର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି କରୁରର
ପତ ପରେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।

ଏ ଅକ୍ଷରରେ ପ୍ରାୟ ୫ ୩୮ ନ ଅକ୍ଷର ମେଘ କର୍ଣ୍ଣା
ହେଉଅଛ ମାତ୍ର ତଦ୍‌ବାସ ଗୁଣ କାର୍ଯ୍ୟର କୌଣସି ବଶେଷ
ଉପକାର ହୋଇ ପାରି ନାହିଁ କାରଣ ଉପସ୍ଥାପ କର ଅକ୍ଷ-
କରୁ ଅପସ୍ୟାକ୍ର ଗତମତ ଯଲ କେତୁକା ହୋଇ ପାରି

ନାହିଁ ଯେଉଁ କର୍ଣ୍ଣା ହେଉଅଛ ତତପର ଶବ୍ଦ ଦେବାକୁ
ପାହା ଗୁଣି ପାରି ଅଛ ।

ଏଠା ସରକେବଳକର ଅଧିକରେ ଲେଖକଙ୍କ ଦଲଲର
ସଂଖ୍ୟା ଏତେତୁର ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଅଛ ସେ ନ ୩୫ ଏ ଲେକ
କମାନର ନକଲ ଓ ମହାଦେବ କର ସୁଦ୍ଧା କବିମିତ ସମସ୍ତ-
ମଧ୍ୟରେ ଦଲଲ ଓପାସ୍ୟ ଦେଇ ପାରି ନାହାନ୍ତି ଅଧିକ ସ-
ଦ୍ୟକ ଦଲଲ ଲେଖକଙ୍କ ଦେବା ଦେଶପତ୍ରରେ ଅନଳଦର
ତକ୍ତ ରୁନ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ କେବଳ ଅଧିକର ଉତ୍କଳ
ପ୍ରଧାନ କାବର ଅଟେ ।

ଚିତ୍କାଳୀ-ସ୍ୱକାକ ।

ବୁଦ୍ଧି କରୁପରମାଣରେ ଦେଉଥିବାକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟକର ତତ-
କର୍ଣ୍ଣ ରଲ ଦେବାକୁ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଂ
ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ପସ୍ତାକ ହୋଇଅଛ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୃଷ୍ଣର ସକାଳ ଓ ପରକର କର ବୁଦ୍ଧି ହୋ-
ଥିବାକୁ ସାଦୃଶ୍ୟ ଦେବେ କେଣୀ ହୋଇ ନ ଥିଲେ
ନୂତନକେ ତତକ୍ରମାକରୁ ଉଣା ନୁହୁ ।

ଅସମାନଙ୍କ ପ୍ରକେଷ୍ଟ ମେକେକର କାକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୃଷ୍ଣ
ମହାକ୍ର ମହାଶୟ ଓ ଓପାକିକେ ଉତ୍କଳକର କାକୁ ଶ୍ରୀ କର-
ମତର ମଜୁନକାର ମହାଶୟକ ଦେଖା ଓ ସକ୍ରମାସ
ପ୍ରାଚୀନ ମୁକ୍ତିକାମିତ ବୁଦ୍ଧିକମଳର ଉତ୍କଳ ହୋଇ ପକା-
ରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇ ମନ ଦୁଃଖ କରୁଅଛ । ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକରନାଥ-
ମହାପତ୍ର ବୁଦ୍ଧିକମାଣା ଶ୍ରେଣିକର ଉତ୍କଳକରରେ କବଳ-
ନାଳ କରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳକମାଣେ ଉପସ୍ଥାପ ହୋଇଅଛଲେ ।
ତୁଦକର ସକାଳ ନାଟ ହୋଇଅଛ । ସାଧାରଣକେ-
ମାନେ ଗାଧ୍ୟ ଦେଖି ଅକାଳ ପ୍ରୀତ ହୋଇ କାକୁମାନକୁ
ଦେ଼ ଅକାଳୀତ ଦେଇ ପୁତାକମଣ ହେଲେ ।

କଳକତ୍ର ଉତ୍କଳକମାଣର ବୁଦ୍ଧିକମାଣର ଦୋଇ
ଏକକାଳୀକକାଳରେ ଗୋଇତ ହୋଇଅଛ ।
କହାଟ କୋଇଅଣ୍ଟା ଏପରି କୋକ୍ରୀକର ନିର୍ମିତହୋଇ
ଅଛ ସେ, ତାହାଅଥ ଅକ୍ଷରା ନମରେ ଗୁରୁକରେ କୋ-
ଣସି କ୍ଷତ ହେଇ ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତ ମହୋତପୁନାକରଦାସ ଏ କାର୍ଯ୍ୟନାଳ ସାଧର ହେ-
ଇଥିବାକୁ ଶ୍ରୀ ୨ ଅକ୍ଷ୍ୟକାତ ଦେଉଅଛୁ ।

ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳାଧିକାରୀ—ଅପକଳର ପତ୍ର କୁପ୍ତା-
କୃଷ୍ଣିକ ଥିବାକୁ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଦେଲୁ
ଅପକଳର ଉପସ୍ଥାପ କରୁଥିଲେ କାଳସ
କରବାର ଉଚିତ । କାଳସ ହେଲେ ଉତ୍କଳ
ବୁଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରାଣାୟୁକ୍ତିକାରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇ-
ପାରେ ।

ପ୍ରେକ୍ଷକପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେକ୍ଷକ ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ଦାସୀ କୋକୁଁ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁରୁକପାପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ !
ପୂର୍ଣ୍ଣାୟ ସବୁ ଜନକଶୋର ଦାସ ବାହାଦୁ-

ରକ୍ତ ଚିରସୁରଣୀୟ ଶାନ୍ତି ନମନ୍ତେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ
ମହାଶୟ କାକୁ ଶ୍ରୀ କନମାଳୀ ହିନ୍ଦୁ ମହାଶୟକ
ଦୈଠକଶାଳୀରେ ଏକ ବସୁଟ୍ ସରା ଦୋଇ-
ଥିଲ ।

ସରାରେ ଏହି କଥା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ସେ
ଗୁନା ସଗ୍ରହ ଅସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରେ କହି ଶାନ୍ତି
କରୁଥିବ ମଧ୍ୟ ସରାସ୍ତ୍ର ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥାପ କ୍ୟକ୍ତି-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ୫ ୧୭୮୯ କା ଗୁନା ସାଧର
ହେଲ । କିଶେଷ ଗୁନା ଅସୁଲ ଦେବାନମନ୍ତେ
କେତେକ ଉତ୍କଳକକାରେ ମସ୍ୟଲର
ଓ ଶକ୍ତର ଉତ୍କଳିକ ହୋଇ ସରା ହଜ
ହେଲ । ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଉତ୍କଳାଃ ଶୋକତର
ସୁଗୁଣ ଗୋଷ୍ଠୀକ ଶ୍ରୀମଧୁକୃଷ୍ଣାୟ ଓ ତଦ୍‌ଗେଶର
ପାଣିକଦାସ ପଠିତ ହେଲ ।

ଅହା ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ଗାରବର ବୃତ୍ତରେ ।

ନନକଶୋର ମଜୁଳ ଧାୟୁ

ମନକୁଟି କାଳେ ଶ୍ରେକ୍ଷ ପାଲ

କଦର୍ଥ ଶୁପୁର ପାସୋର ନ ପାର ଦୁନ କେବୁ

ନାର ନିଗଜାଇ ଦେ । କାକଦ ।

କ୍ୟୁ ! ଏ ତ ଦାରୁଣ ସମାଦ

କୁଟି କ ଦଶେ ନ ତଲେ ପାଦ

ଅଧାର ଉତ୍କଳ-ବୋଳ-ସଙ୍ଗାଳ ଏ ହୁଦେ ବହୁ

କଷମ ଉଦ୍‌ଦାରେ । ବଧାତା ।

ତୁଷିଦେଲୁ ଥରେ ହୁଦେ କୁଳୁ

ଶାନ୍ତିତନ୍ତୁ ଭାରତ-ସୁକ

ପକ୍ଷତ ହୋଇଲେ କାଳକବଳରେ କହି ଏହି

ଦାରୁଣ ଉଦନ୍ତ ରେ । ବଧାତା ।

ଶୁଣି ନାହିଁ ମୋ ହୃଦୁଁ ସେ କ୍ଷତ

ମୁଣି ସହୁପାରେ କ ପକଦ ?

ସୁଖୀ ଦେଲୁ ବଞ୍ଚା ଅସଦ୍ୟ ସଂଶୟା, ଦେଇ

ଦାରୁଣ କଥ କଦରରେ । ବଧାତା ।

କେତେଅର ପୁଣି ଏହୁପର

ଶର କ୍ଷତରେ ହୁଦ ଅକର

ସଦେ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ କର ବେଦବାକୁ ବଞ୍ଚା

କଲଲ ମନ ଗୋଦର ରେ । ବଧାତା ।

ଶୁଣି ଜନକଶୋର ନଧନ

ଶୁଣି ଗୁଣ କଳପନ୍ତୁ କଳ

ପ୍ରାଣି- ଅର୍ତ୍ତକାଳେ କ ଦ୍ରୁକେ ଦୋ ହୁଦ—

କଞ୍ଚା କହିଲୁ ତୁ ବହୁପଣ ରେ । ବଧାତା ।

ଶୁଣୁଥିବୁ ତୁ ସଦ୍ୟା ଥାଇ

ସୁଗୁରୁଣି ସାଦା ଉକ୍ତ ଭଲ

ତାହୁଁ ଚାହୁଁ ରାଜେ ଯୋଗ୍ୟ ସରକାର ହସ
 ଯେହେ ନିଶ୍ଚୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ । ବ୍ୟାଜା ।
 ନାହିଁ ମରଦାକୁ ବେଦିକା
 ବାହୁଁ ପାଇଁ କି ଏ ଅଧରଣ
 ମୁହିଁ ବନ୍ଧା ତାଙ୍କ ମରଣ ଶୁଣିଲି ଏକଅକ୍ଷେ
 ନ କଲି ନିଧନରେ । ବ୍ୟାଜା ।
 ନିଶାପତ୍ନୀ ଉଚ୍ଚି ଆକାଶର
 ମିଶାଣିଅପଣେ ଉତ୍ତର
 ତଷା ପାଶ ଦାଢ଼ୀଠାରୁ ବଜ୍ରଲେକ ବାଜିଥିଲି
 ପ୍ରଣୟ ପାଶର ଦେ । ବାବୁ ଦେ ।
 ସ୍ୱୟଂବାଦୀଦର ଅଳଙ୍କାର
 ହାସ୍ୟ ଶୋଭୁଥିଲ ବସୁନର
 ସ୍ୱୟଂବାନ ବ୍ୟସ୍ତ ପୁନର-ବିବେକ୍ଷଣ ଦରକେଲ
 ରହିଁ କଲ ନକ ହେ । ବାବୁ ଦେ ।
 ଅମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭ ଅନୁଗତ ସଙ୍ଗେ
 ଦମ୍ଭେ ହୁଏତ ନ ରହେ ଲକ୍ଷେ
 ସଦେଶ୍ୱର ହୋଇ ସଙ୍ଗେ ବସିଥିଲୁ ଦୁରିନେଇ
 ନଲ କି ର ଯେବେ ଦେ । ବାବୁ ଦେ ।
 ଧର ଇରଣ ଦନ୍ତେ ବଦଳେ
 ମାରଆଳୁ ମୁଣ୍ଡିଆ ସକଳେ
 ପରାଗମ ଯାତ୍ରା ଲୋଡ଼ା କରୁଆଳୁ ଦେଖି
 ନ ପାଇଲୁ ଦେବତୋଳେ ଦେ । ବାବୁଦେ ।
 ପାଉଁଶକୁ ଦେଖି ନ ପାଇଲୁ
 ତାସ ଭାବ ସାର ମାଟି ଦେଲ
 ଅପ ଭେଦ ବାସୁ ଭବାକାଶମୟ ଦେବ ଶକ୍ତି
 ପ୍ରାଣ ଉଚ୍ଚିଗଲ ଦେ । ବାବୁଦେ ।
 ଧନ୍ୟ ଯୋଦ୍ଧାମୟ ଦୁର୍ଦ୍ଧି ଭବ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷକରେ ସେ ଅସମ୍ଭବ
 ସୈନ୍ୟ ଦଳ ପର ଭବିଷ୍ୟ ସମରେ ସାଦା
 ଚୋରକଲ ସେ ଦରକ ଦେ । ବାବୁ ଦେ ।
 ଶରବେଶେ ପଶିଲ ସମର
 ଭରବାହ-କଲମ ଶ୍ରୀରର
 ଭରମକ ଅସ୍ତ୍ର ସୁନାଶିରଠାରେ ହୁଏ ନାହିଁ
 ଏଡ଼େ ବୋଲିବର ଦେ । ବାବୁଦେ ।
 ପୟ ପଦନ ଅହୁତ କର
 ଶୟ ଅଙ୍ଗେ ସାଧେ ଅଧରଣ
 ରୟତ ପସଏ ମଠି ବାବୁକଲ-ଶକ୍ତି
 କୁହୁଣି କୟ ପୁର ଦେ । ବାବୁ ଦେ ।
 କେନ ହୁଏ ଧରମର ଧାର
 କର ମାତ୍ରେ ନ ରଖି ଦେବେବ
 କାନୁଥିଲୁ ସଙ୍ଗେହେଲ ଦେଖି କଳା-କାଠ
 କମ୍ପଦ ଗୋଷ୍ଠ ଦେ । ବାବୁଦେ ।

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଏକଦନ
 ହେତୁ ଦର୍ଶନ ନଷ୍ଟକୁ କର୍ଣି
 ଆତୁରେ କହିଲ "ନନ୍ଦବାବୁଙ୍କର ବନ୍ଦ୍ୟା
 ହବେ ଶେଷ କଲେ ଦର ଦେ" ସୁନତେ ।
 ଶୁଣି ନୟନ ଶୋକେ ଅତୁର
 ହୁଣିଦେଲ ଅନୁଭବ ଗୀର
 ଶୁଣି ଅପ୍ରଗଣ୍ୟ ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ କର-
 ବେଳରେ ଦେଖିଥିବାର ଦେ । ସୁନତେ ।
 ମନ ସବୁ ଲାଲୁୟ ପରଶ
 ଶର ମାଟିକେ କଲ ଫରସ୍
 ଅଶୟସୁର ଦୋଳନଲ ଅନୁର-ଅଙ୍ଗେ
 ପହୁଣ୍ଡଲ ବେଗେ ମୁଣ୍ଡି ଦେ । ସୁନତେ ।
 ମୋଦ ଚେଳି ନୟନ ଫେଡ଼ିଲି
 ଦୋଦ ଉଲ୍ଲସରେ ଦେଖିଲି-
 ଅଦଃ ବନ୍ଧୁ ସେହୋ ଅଦୃଶ୍ୟ ଦୋଲିଲି-
 ଦାନେ ବକଳେ କରକଦଳାଦେ । ସୁନତେ ।
 ବୋଲେ ଏକଲୁ ଅରେକ ଭାଲ
 ହଲେ ସେ ତୁମ୍ଭ ଫୁଲି ନୁଦଲ
 ମଲେ ବିନା ଏହ ଚିତ୍ତ ଚିତ୍ତ-
 ବ୍ୟସ ଦେବ କବାବେ ଲିଖିଲ ଦେ । ବାବୁକ ।
 ଭାର ଏ ବାଣୀ ଶୁଣି ଶ୍ରବଣେ
 ଅର ଭାଲ ଏ ଦୁଃଖରେ ବଣେ
 ମରଣ ବାରଣ କେବଳ ବାବୁକ ପ୍ରିୟ-
 ତମା ତନୟା ବହୁଳେ ଦେ । ବାବୁକ ।
 ବାଟେ ସାଉଁରଣି ସେବେ ତାଣ
 ଭଟ ଅଣ୍ଡାରେ ଅଣ୍ଡାରେ ଧର
 ରଟଳା ଦାଣ୍ଡୁ ଶୁଣି ପରାରେ-
 ପୁଞ୍ଜା ପୁଞ୍ଜ ଦୁଃଖି ପୁନଶ୍ଚ ଦେ । ସୁନତେ ।
 "ଅବା ବେଡ଼େ ବୁଝାଣ ଦାବମ
 ଯାଦା ପର ବୟ ଏଡ଼େ ବାମ
 ବାବା ବହୁଥିଲେ ନିଃସଦାୟା-ସାଦା
 ଥିଲ ତାଙ୍କ ଅଟଳ ବଳମ ଗୋ । ସୁମୁଣ୍ଡି ।
 ବାଲି ଦେଖିଲ ପର ନୟନେ
 ବାବୁକର ପଞ୍ଜିଗଲ ମନେ
 "ଦୁଃଖ ପାଉଁରଣି ବଦୁପଣା ବୟ" ଅଧିକା
 ଶକ୍ତିଲେ ଦେବେ ଗୋ । ସୁମୁଣ୍ଡି ।
 ସାଦା ପରକାର ମୁଖ ପୁଣି
 ବାଦାଣ୍ଡଲ ପସଣ ଚିତ୍ତା
 ବାଦା ପାଇଁ ସିନା-ପୁରୁଷ ପ୍ରଶଂସା-
 ପାଶ ମୋଦର ଦେରେ ବହୁ ଗୋ । ସୁମୁଣ୍ଡି ।
 ବଢ଼ି ହୁଠି ମୋଦ ହୁଣାସ
 ଭଞ୍ଜି ଶକ୍ତିଲେ ଦୋଇକ ବସ

ଓଡ଼ିଶା ଅଭିଳାଷ-ବିଭୁ ସଦୁଦ୍ଦେ-
 ଯେବେ କର ସମ୍ମାନେ ବିକାଶ ଦେ । ଶ୍ରୀପତି
 ସଦା ରୁପତ-ମରଣକାଣ୍ଡ
 ତୁଦାବରଣ ମଞ୍ଜୁରେ ପୁର
 ବଦାନ୍ତ୍ୟ ଭବକୁ ବହୁବଃ ସଙ୍ଗେ-
 ଅମ୍ଭ ବାବୁକ ଅମ୍ଭା ଭୁପର ଦେ । ମଦେଶ ।
 * ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ ପାଦକ ଦୟାଳା ଶା ।
 ଶ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟକାୟକ ଓ
 ଚନ୍ଦ୍ରଶିଖର ପାଣି ।

ମୁଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ଦେବେଶ୍ୱରୀୟ ଦର	୪୯୯
ଶ୍ରୀବତ୍ସରୁ ବାବୁଦେବ ମହାପାତ୍ର ବରକରକରପୁର	୪୯୯
ବାବୁ ସଦବାହନ ଦାସ	୫୦୯
ଦୁର୍ଗା ଏକବନ ପର	୪୦୯
ବାବୁ ନିମାଠକର ମିତ୍ର	୪୯୯
" ମରା ବୁ ମିଶ୍ର ମୋଦୁଡ଼ୋ	୪୦୯
" ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର	୪୦୯
ଶ୍ରୀ ସନା ଚନ୍ଦ୍ର ମଦନବନ୍ଧୁ	୪୦୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

WANTED

A Third master for the Cuttack Town M. S. School. Salary Rs. 15 a month. Applications will be received by the Secretary upto the 20th inst.

11-7-94 } Visvanath Kar.
 Cuttack. } Head master C. T. School.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଜାଦୂର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି
 (ବିଶେଷ ପଣ୍ଡାଶିଳ)

ମୁଲ୍ୟ ପ୍ରତିଭା ୪.୦୦ ମାସିକ ୩.୦୦ ଅଣା

ଏହି ଉଷଧି ବାବୁଦାରେ ସନ ପ୍ରକାରର ରାଗରେଣ
 ବଦା ବଳକେ ଉଦ୍ଦୋଳ ଦୋଇ ଶାସ । ଅଦେ ଉଦ୍ଦୋଳ
 ଦେବେ ସେ ଶ୍ରୀରେ ପର ହୁଏ ଶାହି ବଦାକୁ ବାବୁଦା
 ବରକର ବଞ୍ଚି ମାଟି ନାବା ସଦାଶା ହୁଏ ଶାହି ବଦ ଏହା
 ନର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଟେ । ଏହାରେ ବାବାପଦାଦ ବର୍ଣ୍ଣ-ସେନ ମଧ୍ୟ
 ବଦ ହୁଏ । ଏହି ଉଷଧିରେ ପୁନଠାକୁ ଅନୁର ଦେବେକ
 ଗୋଟ ଅୟ ପରପ୍ରଦ ଦୁର୍ଗା ମିତ୍ର ଦେବାଦୁ ବଦା
 ଉପକାରଣୀ ପୁଣ ଅନୁର ଅଧର୍ମୀ ପ୍ରଦ ଦୋଇ ଅଣ । ଗୋର୍ଦ୍ଧ
 ମାନେ ଏହି ବୁଝିଲ ଦେବେକ ବଞ୍ଚ ପାଇ ଅଧିକ ଅଣନ୍ତ
 ଅରେ ସେଗାନ୍ଧବ ପଦଶା ବଦା ମଦନ, ବଦା ବାବୁଦା

କର କୃତ୍ତିମେକ ସେନମୁକ୍ତ ହୋଇ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରମାଣ ପଦ୍ମପୁତ୍ରା ଦେଇ ଅବସ୍ଥା । ଉତ୍ତର-ବ୍ୟବହାର ଦଧି ଉତ୍ତର ସହକରେ ପଠା ଯାଇ ଅଥ ।

ଶ୍ରୀ ସମତାରକ ସେନ ।

ଦେବ ଉତ୍ତର ନେତ୍ର; ବାଲେଶ୍ଵର ।

ଭାରତରେ ନୂତନ ! ଭାରତରେ ନୂତନ !!

ଭାରତରେ ନୂତନ !!!

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଉତ୍ତର ।

“ଗନରୋ ଡାଇନ !”

ସେହି ଭୟାନକ ମେହରୋଗ ଚଳିତର ସହସ୍ର ନରନାଶକୁ ମରଣାଧିକ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି, ସମଗ୍ର ଭାରତର ମଣ୍ଡଳୀ ଯେଉଁ ସେଗର ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର ନାହିଁବୋଲି ପ୍ରତି କରୁଥିଲେ, ସେହି ଜୀବନକାଶୀ ମେହରୋଗ ଦସ୍ତରୁ ପରତ୍ରାଣ ପାଇବାର, ବହୁତ ଧାରୁଣ ସ୍ଵାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାରେ ପରଶର କରବାର ଏହି ଏକମାତ୍ର ମହୋତ୍ତମ “ଗନରୋ ଡାଇନ” ଅଭିଷାଦ ଦୋଳ, ଚିକିତ୍ସା-କ୍ରମର ମଦାଧାର ଦୃଷ୍ଟିଅଛି; ଯଦି ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୀତାରେ ଅକାନ୍ତ ଦୋରଥୀ ଏବଂ ନାନାବିଧ ଉତ୍ତର ସେବନ-କର ଦରାସାସ ଦୋରଥୀ, ତେବେ ଅଧିକ ଏହି ମହୋତ୍ତମ ସେବନକର ପଦ୍ମାକର; ଅବଶ୍ୟ ଅଭେଦ୍ୟ ଲବ୍ଧ କର । ଯେତେବେଳେ ଏହା ତୁମ୍ଭର ସେନର ଠିକ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ତର । ନିଜାର ସେନା ବି ସେନାମାନଙ୍କ କୃତ୍ୟ ଡାଇନମାନେ ପରତ୍ୟାଗ କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଵଳନ ଯାହାକର ଅଶା ଶକ୍ତିଥିଲେ, ସେମାନେ ଏହି ଉତ୍ତର ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭେଦ୍ୟ ଲବ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ବେବେଦେଂ କିମ୍ପଳ ଦୋର ନାହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ରସେନ, ଅମେରବୀର୍ତ୍ତ କର୍ମୀକ ଦେଶୀୟ ପ୍ରବିକ ଡାଇନମାନେ ସଂସାଧନକ ପଦ୍ମାସା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିରକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି ସେ, “ଗନରୋ ଡାଇନ” ପର ପ୍ରାୟା କ୍ରିୟାକର ମେହରୋଗକାଶକ ଉତ୍ତର ଅଛି ଦୁର୍ଗତ୍ୟ ନାହିଁ । ଏହାର ସେବନ-କଲେ ଧାରୁ କୌବଲ୍ୟ, ମେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ୍ର-ମେହ, ସ୍ଵରୁଷଭୁଦାନ, ସ୍ଵପ୍ନଦୋଷ, ଧରୁ ଭର-ନରା, ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅସଦ୍ୟ ଜ୍ଞାନା, ଲୁଗାରେ ଦାଗଲଗିବା, ପ୍ରସ୍ତାବ ସହକ ଶୁକ୍ରପରନ, ଦାଉ ଗୋଡ଼ ଜ୍ଞାନା, ସୁରକ୍ଷକ୍ରିୟ ସ୍ଵାଭାବ, ପ୍ରସ୍ତାବ ଡୋଗାଡୋଗା ଦୋର ପତ୍ରା, ବସ୍ତ୍ରରେ ମୁକ୍ତଦାଗ ପ୍ରଭୃତ ଶୁକ୍ରସମ୍ପାଦି ଯାବତସ୍ତୁ କଠିକ ଓ ଦୁର୍ଗଭେଦ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଅଭେଦ୍ୟ ଦେବ । ଇନ୍ଦ୍ର

ମାଂସ ଓ ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ । ଶରୀର ଦୃଷ୍ଟି-ସୁସ୍ଥ ଓ ବଳସ୍ଵ ଦୋର କରଜୀବକ ଲାଭ କର ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରତି ସିପି ୪/୯ ବା ପ୍ୟାକ ୪ ୦/୯ ଅଣା ଡାଇନାସୁଲ ୪ ୧/୨ ଅଣା

ଉତ୍ତର ଏକମାତ୍ର ଏକେ । ସେ, ପି, ରାୟ କି ୪୫ ମର ଭେଦକଲ ଲେନ କଲକା ।

Advertisement

The following Local Scholarships and Free Studentship are vacant. Candidates are invited to apply to the undersigned within the 15th. July next.

- 1. Mayo's Scholarship Rs. 20
- 2. Chenkanal " Rs. 8
- 2. " " " Rs. 4
- 1. Mourbhanj] " Rs. 7
- 1. Free studentship]

Tenable for 2 years

M. S. Das
Vice-Chairman
District Board Cuttack

WANTED

A Head Clerk and Accountant for the Cuttack Municipal Office on a monthly salary of Rs. 40, rising to Rs. 50. Applications from intending candidates will be received by the undersigned up to the 31st July 1894.

None need apply who cannot produce satisfactory testimonials as to experience in office work and good character.

Preference will be given to the candidate who combines a thorough knowledge of account keeping to the above qualifications.

A cash security of Rs. 500 will be furnished.

RAM SANKAR KAY
Vice-Chairman.

ଗୋ-ଚିକିତ୍ସା ।

ଗୋ-ଚିକିତ୍ସାର ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା । ଶ୍ରୀ ୧୦/୬ ଯାଏ ପୁସ୍ତକ ଡାଇରେ ସିବାଲୁ ନାସୁଲ ଏକ-ଅଣା । ଅଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ଦାଣ ଅଛି ।
ବିକେତା } ଦାମଗ୍ରା
ଶ୍ରୀଦାଶରଥ ରାଉତ } ସମ୍ବଲପୁର ପୋଃ

ରାଗ-ରସ-ଦୀପକ ।

ଅର୍ଥାତ୍
ରସର ରସ ରାଗିଣୀ ସମ୍ବଳର ରସର
ହିନୀ ସଜାତ ।
ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
ବୁକ୍ ଏକେକମାନକ ନିକଟରେ ଏକ
ଅମୃତରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀ ରାଜଦେବ ଗ୍ରମ ଅଗ୍ରବାଳ
ନୟାସତ୍ଵର ବଟକ

କୃଷିପାଠ ।

ଏସର୍ଯ୍ୟକୁ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଯେତେ ବୁଝିପାଠ ଦୋରଅଛି ଏ ପୁସ୍ତକ ସାପେକ୍ଷା ବୁକ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ପୃ ୧୨୯ ଷ୍ଟାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବିଶେଷ ଉତ୍ତର-ଯୋଗୀ । ଯେଉଁମାନେ ବୁଝିକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥବା କରବାକୁ ଚୋ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଏହାକୁ ପଢ଼ିଲେ ଅନେକ ସହପଦେସ ପାଇବେ ସନେହ ଭାଣ୍ଡି ।

ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦/୯
ଡାଇନାସୁଲ ୪ ୦ ୧/୨
ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀକ ସଂଲଗ୍ନପୁରେ ଭକ୍ତ
କଲେ ଗ୍ରାହକମାନେ ପାଇ ପାରିବେ ।

FOR SALE.

The under noted Elephants are for sale in the Mourbhanj State. Purchasers requiring further particulars as to their value, may apply direct to His Highness the Maharaja Mourbhanj.

No. Names of elephants. Genders. Heights

1.	Sorod Mala	Female	6ft. 10 inch.
2.	Bhimrothi	Do.	6ft. 2 ..
3.	Jhullon-Piari	Do.	6ft. 10 ..
4.	Sohor Koli	Do.	6ft. 0 ..
5.	Chandro Shikor	Prosad Male	
6.	Moti Gajodont	Tusker	5ft. 7 ..
		Do.	3ft. 6 ..

By order
F. D'ELBOME
Accountant.

ପ୍ରତ୍ୟେକମାତ୍ର ପୁସ୍ତକ ।
ବିପ୍ଳବକା ଚିକିତ୍ସା ଓ ପଶୁଚିକିତ୍ସାମାନଙ୍କ ଏକ
ଅଣାରେ । ବସନ୍ତଭେଗ ଚିକିତ୍ସା ଓ ଧ୍ୟାନମାଳା
ଇତ୍ୟ ପରସା ମୂଲ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମନମାର୍ଥ ଦୁଇପରସା
ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀକ ପୁସ୍ତକଦୋକାନରେ
ମିଳେ

ସଂଗୀତସାଧନ

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ସ୍ଵରର ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ

ସଙ୍ଗୀତ ସଂଖ୍ୟା ଶତାଧିକ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩୮ ଭିନ୍ନଅଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ଚେତେକ ସାର ହସ୍ତଲିଖିତ ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ଵରର ଚିତ୍ରିଣୀ ଓ ଝୁଲ ସଙ୍ଗୀତ ସହିତ ଚେତେକ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତି-ବୋଧାମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବହୁପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଦ୍ଵାରତରେ ନୂତନ

ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ଅସୁବେଦିତ ମେଡ଼ିସିନ ମ୍ୟାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରାଲୁଗୁଣ ବୋଧାମାନ ଅର୍ଥ ଉତ୍ତମା ଲିମିଟେଡ଼
କାଲିକା, ବେଙ୍ଗାଳ ।

ରେଜିଷ୍ଟରୀକୃତ ମୂଲ୍ୟଧନ ଟ ୨୦,୦୦୦

ଏହି ବୋଧାମାନ କାରଖାନାରେ ଅସୁବେ-
ଦୋଳି ଯାବତୀୟ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇ ସର୍ବଦା ସହର ଓ ମୋଟରଗର ସହ-
କ୍ରମେ ସମ୍ପଦର ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟରେ ବହୁପୂର୍ଣ୍ଣ ହେ-
ଉଅଛି । ସେହିମାନେ ବହୁତ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା
କରନ୍ତି, ସେହିମାନେ ଚେତେକ ବୋଧାମାନଙ୍କ ନି-
ତରୁ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷା, ବାଣ, କୁଳ, ଲିଭିଙ୍ଗ୍-
ସ୍ପୋର୍ଟ, ପୂର୍ଣ୍ଣ, ପ୍ରବର, ବାଚକ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ଅବନୂତ ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳ
ପାଠାଳୟରେ ବସେଣ ଉପକାଣ୍ଡ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ
କରାଯାଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ।

ଶୋକନ ଗୁଣ୍ଡଳ-ପୈଳ;—ଶିଳ୍ପୀବଳ ଓ
ସୈଦ୍ଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଚନ୍ଦ୍ର-
ଦେବ ମହିଷାସୁରକ୍ରମ ନାଶ ଏବଂ ବେଶର
ଉତ୍କଳ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଶହପଞ୍ଚାଶ ଟ ୦ ୮

ବନ୍ଧୁସମ୍ପର୍କ;—ଦନ୍ତସୈନ୍ୟ ଏକମାତ୍ର
ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବ୍ୟବହାର କରକାର ଉତ୍କଳ
ଉପକାଣ୍ଡ ।

୨ ଭବାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯ ଚାନ୍ଦବର୍ତ୍ତା ଟ ୦ ୮

କୃତ୍ୟ-ବୋଧାମାନ;—ନୂତନ ଶିକ୍ଷା-

ନାହିଁ ଅର୍ଥ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ
ଶୀଘ୍ର ବେଶୋପୁମ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଶହପଞ୍ଚାଶ ଟ ୦ ୮

ଏହି ବୋଧାମାନ ୧୮୮୨ ସାଲର ୨ ଅକ୍ଟୋବର
ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଲେକ୍ଚରାଟ ହୋଇଅଛି । ଏହା ୨୦୦-
ଅଂଶରେ ବହୁତ । ଏଥିର ପ୍ରଥମ ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୧୦୦୯ ଟା । ୧ ୧ ୨ ବସ୍ତିରେ ଟ ୨୫୯ ବ
ହୁସାବରେ ଅଦାୟ ହେଉଅଛି । ଏମାନେ
ଅପସ୍ତର ବୋଧାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଲବ୍ଧ ଦେଖା-
ଇବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହେତୁକେ ମଧ୍ୟ
ଅଂଶ ବହୁତ ନିମନ୍ତେ ମୋକ୍ତ ଅଛି । ପ୍ରତି-
ଶେଷ୍ଠାନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନାମଧାର ସବୁ ଅବେଦନ
କରନ୍ତେ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବ୍ୟବସାୟ
ସୈଦ୍ଧ୍ୟ ଏବଂ ଟ୍ରେଡ଼ିଂ

NOTICE.

A COMPLETE KEY
(Containing English and Uriya
meanings of all difficult words,
explanations of phrases and
sentences that are very likely
to be asked in the Examination,
all sorts of allusions Grama-
tical niceties, parsing &c.)
To
Lethbridge's Easy Selections
(Minor course 1895)

BY
AKSHOY KUMAR GHOSE
AND
HARA CHAND GHOSH
in the press

Price per copy Re. 1—0—0
Postage one anna extra for mufusal.
To be had of the Secretary
Printing Company Cuttack

ଶୀଘ୍ର ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ ! !

ଅମ୍ଭ ପ୍ରକାଶ ଓ ପ୍ରକାଶିତପୁସ୍ତକମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ବୋଧାମାନ ଓ ଦାୟ ବ୍ୟୟରେ ମୁଦ୍ରିତ
ଧାୟକ ହୋଇବାରେ ପକାରେଣା ଉତ୍କଳ
ମୂଲ୍ୟରେ ବହୁତ ସମାପେ ବହୁତ ବସ
ହେଉଅଛି । ଆଶା କରୁଁ ପ୍ରାୟତମାନେ ଏ
ପୁସ୍ତକ ଶୀଘ୍ର ନିଅ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ (ମମତା ପୁଲିଶିଂଗ ବୋଧା-
ମାନ) ଟ ୦ ୯୫

ବ୍ୟବହାର (ଉତ୍କଳ, ବର୍ତ୍ତମାନ) ଟ ୦ ୩୮

ସଙ୍ଗୀତ ସାଧନ ପ୍ରଥମ ଭାଗ	ଟ ୦ ୮
ଏକମ	ଟ ୦ ୮
ଏକମ	ଟ ୦ ୮
ଏକମ	ଟ ୦ ୮
କାବ୍ୟରତ୍ନ	ଟ ୦ ୮
ବିକାଶ ସେତୁ	ଟ ୦ ୮
କଟକ	ଟ ୦ ୮
୨୭୩/୯୪	ଟ ୦ ୮

New School Books. JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
on Grammar and Idiom with
Answers.

Webb's Keys to English En-
trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
Webb's Condensed Dictionary.
Webb's International Do.
Whitehall Drawing Copy
Books.

R. C. Dutt's History of India.
Catechism of History of India
Buckley's History of England
K. P. Basu's Algebra.
Royal Readers No. I to IV,
Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.
To be had of the Secretary, Printing
Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଉତ୍କଳସମିତୀର, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶକାର ବାଣୀ
ଉତ୍କଳସମିତୀର ରୂପେ ଆର୍ଯ୍ୟ ବୋଧାମାନ, ଯଥା—

ପ୍ରଥମ ଅଂଶ	ଟ ୦ ୮
ଆକାଶ	ଟ ୦ ୮
ଅଧ୍ୟୟନ	ଟ ୦ ୮
ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ	ଟ ୦ ୮

ମାତ୍ର ବୌଦ୍ଧି ବହୁତ ସେତେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଟ ୦ ୫ ରୁ ଉତ୍କଳ ହେବ ଚାହିଁ ।
କୃତ୍ୟ ଓ ଉତ୍କଳସମିତୀର ସଦାସେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ-
ଅଂଶର ଦେବା ଓ ଉତ୍କଳସମିତୀର ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ
ଅଧିକ ବସ୍ତୁର ସଦାସେ ସ୍ଵଳ୍ପ ବଦୋପକ୍ରମ
ହୋଇପାରିବ ।

ଉତ୍କଳସମିତୀର ମୂଲ୍ୟ ହସ୍ତଲିଖିତ ହୋଇ ପଠାଇ-
ବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳସମିତୀର ସର୍ବଦା ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କୁ
ପ୍ରତି-ବୋଧାମାନ ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ

ଉତ୍କଳ ପାତକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୨୯ ବ
ପୃ ୨୯ ଖ୍ୟା

ପା ୨୯ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସେ ଚନ୍ଦ୍ରର ସମ୍ପର୍କ ନିମନ୍ତେ । ଦ୍ଵା ୭ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସେ ୧୯୦୧ ମାସ ଶୁକ୍ରବାର ।

ଅଗ୍ରମ ଦୀର୍ଘିକ ମୂଲ୍ୟ ୫
ସମ୍ବାଦେୟ ୫

ସଞ୍ଜାବନରେ ଯାଠକଲୁଁ କି ଜାଲୁର ନିଶି-
କାନ୍ତ ଗୁଣ୍ଡରୀୟା ଦାଳଦସବାଦର ଏକ କବାବ
କନ୍ୟାକୁ ବିବାହ କରି ମସଲମାନ ଧର୍ମାବଲମ୍ବ-
ନ ହେଲୁ । କବାବ କନ୍ୟାଦୀର୍ଘିକ କୋଡ଼ି-
ଏକଜାର ଟଙ୍କା ଅର୍ଥ ଦେବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଉତ୍ତ-
ରାଧିକାରଣୀ ଅଟନ୍ତି । ନିଶିକାନ୍ତ ଦାଗୁଙ୍କର ପୁତ୍ର
ବିବାହୀତା ଗୁଣ୍ଡରୀୟା ଜାବତ ଥିବାରୁ ଏହି ପର-
କର୍ତ୍ତୃମ ଅଧିକାର ଶୋକାବଦ୍ଧ ଅଟେ ।

ପାରଲିଖିମୁହେଁ ବାବୁ ବଳଭଦ୍ର ନନ୍ଦ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସେଠାର ଉତ୍କଳ ଶୁଭଚନ୍ଦ୍ର
ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ନାମକ ଗୋଟିଏ ସମାଜ
ପ୍ରାପକ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗଜମାସ ତା ୧୧ରେ
ସେଠା ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୃହରେ ଏହି ସ-
ମାଜର ଗୋଟିଏ ଅଧିବେଶନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ସ୍ଵୟଂ ମହାରଜା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭ ଦେବ ସମ୍ମ-
ପକର ଅସୁତ ପ୍ରଦତ୍ତ ପୁତ୍ରଙ୍କ ବାଳକମାନଙ୍କର
ରଚନା ଶ୍ରବଣ ଏବଂ ଗୁରୁଶୁଶ୍ରୁଷା ବିଷୟର ଏକ
ଅଭିଳାଷ ଦର୍ଶନ କରି ଗୋଟିଏ ସହପଦେଶ-
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୀର୍ଘବକ୍ରତା ପ୍ରଦାନଦ୍ଵାରା ସମ୍ମାନ କ୍ରମାନ୍ତ
ଦୁର୍ଦ୍ଧି ବରଣ୍ଡଲେ । ବାଳକମାନଙ୍କର ଉତ୍କଳ
ସାଧକାର୍ଥେ ମଦାସଜାଙ୍କର ଏପରି ସହାନୁଭୂତି
ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ ।

ଜଳକତା ମୁକ୍ତ ବନ୍ଧୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସମ୍ପା-
ଦକ ବାବୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ନିଉକ ଅନୁଗ୍ରହ ମତେ

ଜଣାଉଅଛୁଁ କି ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ନିମନ୍ତେ ବ-
ଲକତା କଲେଜ ସ୍ଵୋୟାମ୍ଭ ନ ୪ ମୂର ଭବନ
ଭୂମି ନିଅ ସାଇଥିଲୁ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚନା
କ ୧୫ ଶ ଶୁକ୍ର ଶିକ୍ଷାଲଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ-
ହି ଭବନରେ ଶୁକ୍ରମାନଙ୍କର ବସା ଓ ଅଦା-
ରାଦର ବନୋବସ୍ତ ହୋଇ ଯାରେ । କ ୨ ଶ
ବାସିନୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ସେଥିର ବନୋବ-
ସ୍ତ ହେବ ଓ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ଭରୁଦ୍ୟାଧର
ସ୍ଵରୂପ ନିୟୁକ୍ତ ହେବେ । ମୋସଲରୁ ସେହି-
ମାନେ ଶ୍ରୀ ପଠାଇବାକୁ ଉଚ୍ଚା କରନ୍ତି ସମ୍ପା-
ଦକ ନାମରେ ଉପରଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ପଠି
ଲେଖିଲେ ସମସ୍ତ ବିବରଣ ଜାଣି ପାରିବେ ।

ଶ୍ରେଣୀନାମପୁର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦକ୍ଷିଣାପାଳ ଜଲର
ଗୋଟିଏ ସବଡ଼କଲନର ନାମ ରିଉଧ । ସେ-
ଠାରେ ଜୁବିଲିପିଟି ନାମରେ ଗୋଟିଏ ପଥର-
କୋଇଲା ଖଣି ଅଛି । ଏ ଖଣି ପୁ ୨୫୦ ଟ
ଗଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଳା ହେଲାଣି । ବଙ୍ଗପ୍ରଦେ-
ଶର କୌଣସି ଖଣି ଏତେ ବଡ଼ର ଖୋଳା
ହୋଇ ନାହିଁ । ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଜଣା ସାଇଥିଲୁ
ସେ ଏହି ଖଣିରୁ ପ୍ରଭବର୍ତ୍ତ ହେଉକୋଟି ମହଣ
କୋଇଲା ଖୋଳା ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକ
ଦ ୧୩୮ ଶରେ ସମସ୍ତ କୋଇଲା ମେସ ହେବ
ନାହିଁ । ଭାରତରେ ଏତେ କୋଇଲା ଥାଉଁ
ଅବଧି ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଦେଶରୁ ଆମଦାନୀ ହେଉ
ଅଛି ଅସ୍ପର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଏ ନଗରପୁ ଷ୍ଟାଣ୍ଡିଂଗୁଲର ଦେସାବସଂକ୍ରାନ୍ତ
ସବ୍ କମିଟିର ଉପୋକ୍ତିରୁ ଗତ ଶକବାରର
କମିଟିରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ସବ୍ କମିଟି କେବଳ
ଅଧିକ ଭଦ୍ରକର ଦେଲେ ପ୍ରାପ୍ତଟଙ୍କା
ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଦେଶେ ଦେସାବ ବହୁ-
ରେ ଲେଖା ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ବହୁ କେବେ-
ସ୍ତଲେ ବାଟକଟି ହୋଇଅଛି । ଏ ବିଷୟର
ବିଶ୍ଳେଷଣ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କଠାରୁ କେଇ କମିଟି-
ରେ ଉପସ୍ଥିତ କରବା ଦାରିଣ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ
କମିଟି ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ସବକମିଟିର
ଜଦନ୍ତ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେବା ଓ ବାବୁ
ଅଷ୍ଟପୁରୀର ଗୋଷ୍ଠିର ବିଶେଷ ପରଶ୍ରମ
ଓ ସାବଧାନ ସହଜ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରକାଶ
ପାଇବାରୁ କମିଟି ଉତ୍ସୁକମନ୍ତେ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

—୦*୦—

ଟାଙ୍ଗି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ବୁଢ଼େ ଗ୍ରାମରେ ଯେ-
ଉଁମାନେ ଜବାଇଲି ବସିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମ-
ଧରୁ କ ୧୪ ଶକୁ ପୁଲସ ଧରୁବାରେ ଦୌର
ସୁପର୍ନ ହୋଇ ଦୁଇଜଣ ଦଶବର୍ଷ, ଏକଜଣ
ଆଠବର୍ଷ, ପାଞ୍ଚଜଣ ଛବର୍ଷ, ଓ ତିନିଜଣ ଚାରି-
ବର୍ଷ ଲେଖାଏଁ ଶ୍ରମଯୁକ୍ତ ବଦବଣ୍ଡ ପାଇଅଛ-
ନ୍ତି । ବାବୁ କ ୩ ଶ ଖଲସ ପାଇଲେ । ଏ
ଜବାଇଲି ସମ୍ପର୍କରେ ପୁଲସର ବାଦାଦୁଷ୍ଟ ଏ-
ତିବ ସେ ଦକ୍ଷୁକ୍ତ ଜବାଇଲି ପରି ସମସ୍ତ

ଜବାବର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ନ ରହି କେତେଜଣ କଣ୍ଠ
ପାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ପୁଲିସ୍ କ୍ଷେତ୍ର କିଛି ମାଲି
ବାଦୀର କର ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଘରବାଲ
ଓ ଜଣେ ପ୍ରାମବାସୀ ସାହସପୂର୍ବକ ଏକଜଣ
ଜବାବରୁ ଧର ନ ଥିଲେ ତିମ୍ନ ଅନ୍ୟ କେ-
ତେଜଣ ଦେହରେ ଅସ୍ଵାଭାବି ବସାଇ ଦେଇ
ନ ଥିଲେ ଜଣେ ସ୍ଵକାସ୍ଵଳାସହୀର ଧର ଦୋଇ
ନ ଥାନ୍ତା ।

ଉତ୍କଳପଞ୍ଚମ ସାବାଳ କମ୍ପାନୀ ନାମରେ
ଉତ୍କଳପଞ୍ଚମ ପ୍ରଦେଶର କେତେକ ଲୋକ
ତୈତ୍ରୀକସାୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସାବାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରବାର କାରଖାନା ପିଟାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହି
କମ୍ପାନୀର ଗୋଟିଏ କାରଖାନା ମିରଟନଗର
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ କଲିକତାରେ ପ୍ରାପିତ ।
ଏହି କାରଖାନାମାନଙ୍କରେ ଯେ ସମସ୍ତ ସାବାଳ
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଗନ୍ଧଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛନ୍ତି
ତାହା କଲକତ୍ତାରେ ଠାରୁ କୌଣସି ଅଂଶରେ
ଉଣା ନୁହେଁ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଵଳ୍ପ । କମ୍ପାନୀ
ଯେ ସବୁ ସାବାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର
ନମୁନା ମଦାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଓ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ମଦାମାନ୍ୟ ଲିଡ଼ି କେଜଲି-
କବ ନିକଟକୁ ପଠାଇ ଥିଲେ । ସେମାନେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରୀତିଦୋଇ ଅପଣା ଗଜପ୍ରାସାଦରେ
ଏହି ସାବାଳ ବ୍ୟବହାର ଦେବାର ଅଦେଶ
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନେକଦିନ ଏହି କାରଖା-
ନାର ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଁ ଏବଂ ଅପାଦରୁଁ
ଯେଉଁ ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବ-
ସାୟ ଅରମ୍ଭ କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏହିପରି
କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତୀ ଦେଖାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀ ବାଣୀକେଶ୍ଵର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେପାଳିକ ପର-
ମଦଂସ ସ୍ଵାମୀ ଶ୍ରୀ ସମପ୍ରଦାଶକ ତା ୮ ଶ ଶିଷ୍ୟ
ସଙ୍ଗେ ସେନ ଶବ୍ଦେତ ଦର୍ଶନକୁ ଅଧିଷ୍ଠିଲେ ।
ସେଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାମମଳି ପୁସ୍ତକ ଚଳଚମାସ
ତା ୧୦ ଉପରେ ଏ ନଗରରେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦେବାରୁ କେତେକ ଉପଲେଖକଙ୍କ ଅନୁସ୍ଵେଷ
ମତେ ଗତ ତା ୧୩ ଓ ୧୪ ରଖ ଅପରାଧ
ତା ୨୩ ସମୟରେ କଟକ ପ୍ରତିଫଳନାଳୟ
ଦୋଠାରେ ଉପରାଶୀରେ ସମାଜକର୍ମ ସମ-
କାୟ " ସାବାଳ ଓ କରବାର ଜଗାସନା "
କଣ୍ଠରେ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ଉକ୍ତ

ଦନ ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏତେ ଅଧିକ ହୋଇ-
ଥିଲା ଯେ ସମଗ୍ରଦେଶେ ସ୍ଵାମୀ ନିଅନ୍ତ ଦେଲ ।
ସ୍ଵାମୀଜି ପ୍ରଥମଦଳ କରବାର ଓ ସାବାଳର
ନର୍ମ ପ୍ରକାଶ କର କହିଥିଲେ କି କରବାର
ଅର୍ଥସ୍ଵଳରେ ଅବାବରୁହୁତ ଏବଂ ସାବାଳର ଅର୍ଥ
ମାୟାସୟୁକ୍ତ । କରବାର ଉତ୍ପାଦକେୟୁ ଏବଂ
ସାବାଳ ଉତ୍ପାଦକେୟୁ ଅଛନ୍ତି । ୨୨ ଦନ
ସାବାଳ ଉତ୍ପାଦନା ଦେବଦେହୁତ ଥିବାର
ପ୍ରକାଶକ ଦେ ଅବତାରମାନଙ୍କର ପ୍ରମାଣ ଦେ-
ଦରୁ ଦେଖାଇଥିଲେ । ସ୍ଵାମୀଜି ଅପଣା ବ୍ୟା-
ଖ୍ୟାର ଗୋଷ୍ଠକାରେ ନାନା ଧର୍ମସାହୁରୁ ଉପୁର
ଉଦାହରଣ ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରକାଶ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟର ପର-
ଚୟ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କ ଭକ୍ତି ଓ
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅବର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିଲେ । ଦେବନ ଅଧୁନକ
ବକ୍ତୃତା ଶୁଭରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ନ ଥିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅବକ ରହି ନ ପାରି ନାନା ଦଗଳୁ
ମାଡ଼ି ଯାଇ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରକୃତରେ
ଜଣେ ଜ୍ଞାନ ଓ ସାଧୁପୁରୁଷ ଅଛନ୍ତି । ଗତ
ମଙ୍ଗଳବାର କଲିକତା ଗଜପାଟଣାରେ ପ୍ରକାଶପୂଜା
କଣ୍ଠରେ ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ
ମାତ୍ର ସେଦିନ ଉକ୍ତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେବାରୁ ଶ୍ରୋତାଙ୍କ
ସଂଖ୍ୟା ନିରାଳି ଉଣା ଥିଲା ।

ମଦରମସବ ।

କଲକତା ପ୍ରକୃତ ସମୟରେ ମଦରମ ପଦ
ମଙ୍ଗଳକାର ଦନ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ସମ୍ଭବାର
ଶେଷ ହେଲା । ମାତ୍ର ଏ ନଗରରେ ଯଥା ସମ-
ୟରେ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତନ କ ଦେବାରୁ ରୂଧକାର ଠାରୁ
ଉଦ୍‌ବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦ ରକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା ।
ଶେଷ ଦୁଇଦିନ ଏ ପଦର ପ୍ରଧାନ ସମାବେଦ ।
ଏହି ଦୁଇଦିନ ଏବଂ ତହିଁ ପୂର୍ବରୁ ଖରାପ
ଦେବାରୁ ଏବଂ ତାଜିଅ ସବୁ ସଦନକରେ
ବାସାସବା କେତେ ଅସୌ ବନ୍ଦୁପାତ କ
ଦେବାରୁ ଅନୁଷ୍ଠାନକାର ଏବଂ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର
ବଡ଼ ସୁଖ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦୋକାଦବାର ଓ
ଗୁରୁକାମାନେ ଅପଣା ଚନ୍ଦ୍ର ବଡ଼ ଦୁ-
ପଇସା ଲଢ଼ି କରବାରୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ।
ଶରବାର ପେଶ ବଡ଼ ବ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩
କାର ବଦା ପ ୧ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩
ଅପରାଧ ବ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩ ୩
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଯାତ୍ରା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
କେତେ ବାଦା ଦେଖି ଯଥୋଚିତ ଅନୁକ

ହୋଇଥିଲେ । ଚିଆଡ ମଦରମ ଏକଗରୁର
ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ପାଦ ଦେଲେଦେ ବର୍ତ୍ତମାନ-
ର ଅନୁକୃଷ୍ଟକୁ ଲୁଗୁଲପାର ନ ଥିଲା । ପ୍ରକୃତରେ
ଯାତ୍ରା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ତାଜିଅମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା
ଅତ୍ୟୁତ ଓ ବାରୁଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଇ ଦେଉ
ଥିଲା ଯେ ଅନାଗୁକ ବସେଷ ବାଧ୍ୟାରୁ ଅମୋଦ
ପ୍ରମୋଦରେ ଲେବେ ପୁସ୍ତକର ବ୍ୟୟ କର ପାଇ
ନାହାନ୍ତି । ଦେହୁ ମନେ କର ପାଇନ୍ତି ଯେ
ମୋଦରମ ମୁସଲମାନଙ୍କର ପଦ ଓ ଲଢ଼ିର
ଅବନତ ଦେବନ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଦୁରବସ୍ଥିତି
ପରିରୂପକ । ମାତ୍ର ଏବଂ ଠିକ ନୁହେଁ ।
ମୋଦରମ ଏ ନଗରବାସୀ ହୁଅ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର
ସାଧାରଣ ପଦ । ହୁଦୁମାତେ ଏଥିରେ
କ୍ଷେତ୍ର ସାଦାସ୍ୟ ଓ ଯୋଗଦାନ ପୂର୍ବରୁ କର
ଅସୁ ହୁଅନ୍ତି । ଏବର୍ଷ ଲଢ଼ିର ଚତୁରାମ୍ର ବ୍ୟତି-
କ୍ରମ ଦଃି ତାହିଁ । ଦେବନ ଲେବକ ଅବସ୍ଥା
ମନ ଥିବାରୁ ଦେବା ସଂଗ୍ରହ ଅନ୍ୟ ଦୋଇଅଛ
ସୁତରାଂ ତାଜିଅର ଅବାର ଓ ଦେଶରୁଷା ଶବ୍ଦ
ହୋଇଅଛ । ପୂର୍ବେ ୧୮୩୮ ତାଜିଅ ଦେଉ
ଥିଲା । ଏଥର ୧୪ ରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଦେବନ ପଲଟନ ସୁବାଦାଃ ଓ
ବାଜା ବଜାଲର ତାଜିଅମାନ ପୂର୍ବରୁ ଅଦୃଶ
ଏବଂ ଶୋର ରକ୍ଷା କର ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରସଂସା-
ଭଜନ ହୋଇ ଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବୁ ତାଜିଅ-
ରେ ଅବକରର ଚିତ୍ତ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର
ଚତୁରାମ୍ରରେ ଓଡ଼ିଆବଜାର ଏବଂ ତେଲଗା
ବଜାରର ତାଜିଅମାନ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲା ।
ଅବଦେଶ ଓ ଅସୁଚିତତା ଦେରୁ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ
ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇ ଥିଲେଦେ ବଙ୍ଗଳା
ଓ ବଦାର ପ୍ରକୃତର ଦେବେକ ସ୍ଵାମୀରେ ଗତ-
ବର୍ଷ ବଜାଦେବୀମା ଦୋଇ ସୁବାରୁ ଏଠାରେ
ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବତଃ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅଦେଶାନୁସାରେ
ସାନ୍ତି ରଗାର ଦକୋବସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗକରୁ କନ
ପଡ଼ିଥିଲା । ସୁଖର କଣ୍ଠସୁ ଯେ ସାମାନ୍ୟ କଲକ
ବ୍ୟକ୍ତିର କୌଣସି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶନା ଦଃି ନ ଥିଲା ।
କଦମରୁପର ଦରଦା କବଟରେ ଗୋଟିଏ
ସଂଖ୍ୟା ଗନମଧ୍ୟରେ ବିବା ନିମନ୍ତେ ହୋଇପାହୁ
ଓ ବଚନସୁର ଅପଡ଼ାବାଲମାନଙ୍କର
କଲକ ଦେବାରୁ ଯୋଇପର ଚତୁରୁ ବୁସର-
ଦେଶେକ ଅଧି ବୁଦ୍ଧ ନିବାସନ କରଦେଲେ ।
ସମ୍ଭବତଃ ଉପସ୍ଥିତ ଯୋଇସ ଦର୍ମରୂପମାନେ
ଦୟାକୁ ବସୁରେ ବସୁକ୍ଷେପ କରବାରୁ ଅସଂଗ

ଦେବାରୁ ଯୋଗ୍ୟ ସାହେବଙ୍କୁ ଅଧିକାରୀ ପଦ
ଥିଲା । ଫଳତଃ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସଦା ନିବାହ ହୋଇ
ଶଲ ବଜ୍ର ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଦକର ଅବସ୍ୟତା ।

ଜଗଦ୍‌ଦିବର ଅନୁମୋଦିତ ଦେଶକୁ ରକ୍ଷା
କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ଉଚ୍ଚବକ୍ତମାନ ନିର୍ମାଣ ବ-
ରଦା ଏବଂ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଚାହିଁର ମସମତ ହେବା
ବ୍ୟୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅଧିକ ଦେବା ବିଦେଶନାରେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦକ ଉଠାଇ
ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିବାର ଏଥିପ୍ରକେ
ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ସେ ସମସ୍ତବକ୍ତ
ସରକାରୀ ହୋଇଅଛୁ ଚାହିଁରେ ଏଣିକି ଘାଇ
ଦେଲେ ସରକାର ମସମତ କରିବେ ତାହା
ଏବଂ ଯେଉଁ ନିଘାର ଏକପାର୍ଶ୍ଵରେ ସରକାରୀ
ବକ୍ତ ଅଛି ଏବଂ ନାଲ ରକ୍ଷାପଦାପେ ଅବଶ୍ୟକ
ଚାହିଁର ଅପର କୁଳରେ ଜମିଦାର ପ୍ରଭୃତିସୁଦ୍ଧା
ଅପଣା ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷାକମନ୍ତେ ଦକ ଦେଇ
ପାଇବେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ବକ୍ତସମ୍ପର୍କୀୟ
ସରକାରୀ ଖରାଦ୍ ଅନେକ ବ୍ୟୟିକ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର
ଦକ ଅଭାବରେ ଯେସବୁ କୁମି ଥୋଇରେ ନଷ୍ଟ
ଦେବ ଚକ୍ରାନ୍ତ ସରକାରୀର ଶକ୍ତି ଦେବ
ନାହିଁ ତ ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ଦକର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଅଜିଜାଲିର ନୁହଇ । କୁନ୍ଦ ଓ ମୋଗଲର
ଅନଳରୁ ଗୁଲି ଅସୁଅଛି । କୃଷିରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ
ନିଜାନ୍ତି ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ପୂର୍ବ
ଅନଳଦାରରେ ଦକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇ ନ
ଥାନ୍ତା । ସମ୍ଭବତଃ ଅନୁମାନକର ଦର୍ତ୍ତମାନ
ସରକାର ବାଦାଦୁର ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ତ ଦକ
କୁଠିଗଲେ ଥୋଇହାବ ଯେତେ ଶକ୍ତି ଦେବ
ଚାହିଁର ମୂଲ୍ୟ ବକ ନିର୍ମାଣ ଓ ଗାଦା ରକ୍ଷାବ-
ରଦାର ବାଟିକ ବ୍ୟୟଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧା ଦେବ ।
ବେଙ୍ଗି ସୁବିହାସ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏପରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ-
ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅନୁମୋଦିତ ଅବଗତ
କୋଡ଼ି ମାତ୍ର ପ୍ରାକ୍‌ସୂଲେବଦ୍ ମତ ଚାହିଁର
କୃପାଶକ୍ତ ଅଟଇ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ପାର୍ଥକ୍ୟ
ସରକାରୀକାର୍ଯ୍ୟପାଳକରେ ଓଡ଼ିଶାର ନାକା-
ପ୍ରାନ୍ତ ଭୂମିକର ସକଳ ଅବସ୍ଥା ମନୋଯୋଗ-
ପୂର୍ବକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କମ-
ଧ୍ୟରେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାକ୍‌ସୂଲରେ ପକ୍ଷପାତୀ ବରଳ
ନୁହନ୍ତି । କର୍ମୀୟ କୃଷିକରାବର ଜଣେ ସଦକାରୀ
କର୍ମରୁଦ୍ଧ ବାବୁ ଏକ, ଏକ, ବାନର୍ଯ୍ୟା ଅନ୍ୟା-

ନ୍ୟାନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କଟକଜିଲାର କୃଷିସମ୍ପର୍କୀୟ
ସମାବେଶନା ସମ୍ପଦ କରିବାରେ ଅନେକଦିନ
ନିୟୁକ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ଏ ଜିଲାର ନାକାପ୍ରାନ୍ତ
ଭୂମିକର ଦେଖିଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପ୍ରତି ସେ ଏକଜା-
ସମ୍ପର୍କରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଉତ୍ତମ ରିପୋର୍ଟ ଲେଖିଅ-
ଛନ୍ତି । ଚାହିଁରେ ଲେଖାଅଛି କି ନିଘାବଦ୍
ଏକଜିଲାର ଉତ୍କଳର ପ୍ରଧାନ ପ୍ରତିବକ୍ତ ଅଟଇ ।
ସରକାର ଦେଶରକ୍ଷା ସକାଶେ ୧୯୩ ମାଇଲ
ଦକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛନ୍ତି । ମାଟ ନିଘାମାନଙ୍କରେ
ଗୁଣ୍ଡିକାଳରେ ଏତେ ଜଳଅପେ ଓ ନିଘାବଦ୍
କ୍ରମେ ଯୋଗାଯୁକ୍ତିବାବୁ ବଢ଼ିପାଣି ଏତେ ଉଚ୍ଚକୁ
ଉଠେ ସେ ବକ୍ତସବୁ ବାଜିଯାଏ । ସନ ୧୮୭୨-
୩୧ରେ ୨୯୩ ଘାଇ ହୋଇଥିଲା । କେହି
ବଦ୍‌ନିଦ ବକ୍ତଦେବୁ ନିଘାବଦ୍ କ୍ରମେ ଉଚ୍ଚ
ହୋଇ ଜଳ ଉଚ୍ଚନ ପଡ଼ିବାକୁ ବକ୍ତଦାର
ସେତେ ସତ ନିଦାରଣ ହୁଏ ଚାହେଣା ଅଧିକ
ଶକ୍ତି ହୁଅଇ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଘାଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା-
ନିଘାମାନଙ୍କର ପ୍ରକେଦ ଏହି କି ଏ ସବୁନିଘା
ରେ ବାଲି ବସେଷ ଅଛି ଦକ ଉଠିଗଲେ
ସମସ୍ତ ଦେଶ ବାଲି ଚାହିଁଯାଇ ସପ୍ତର୍ଷିରୂପେ
କୃଷିର ଅଧୋଗ୍ୟ ଦେବ । ଅତଏବ ଦକମାନ
ଉଚ୍ଚକର ଅଧିକ ଦୃଢ଼ରୂପେ ରକ୍ଷାକରିବା ଏ-
କାନ୍ତି ଅବଶ୍ୟକ । ସେବେ ନିଘାବଦ୍ ନିଘା-
ରେ ଅବକ ରହିବ ଏବଂ ଦକ ତେଇଁ ଯାଇ
ପାଳିବ ନାହିଁ ତେବେ ବଢ଼ିପାଣି କ୍ରମେ
ନିଘାକୁ ଖୋଲିଦେଇ ନିଘାବଦ୍ରେ ବାଦାର
ଧିବାବ ବାଟ କରିବ ଏବଂ କେତେବର୍ଷ
ତରୁ ବକ ମସମତ ଖରାଦ୍ ଅଛି ଅବଶ୍ୟକ
ଦେବ ନାହିଁ । କଟକଜିଲାର ସମସ୍ତ ନିଘା, ନାଲ
ଏବଂ ଜଳସେଚନ ନାଲ ପ୍ରଶାଳାସମ୍ପର୍କୀୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଯୁକ୍ତ ରଞ୍ଜିନୀୟମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା
ଅମୂଳ ସଂଯୋଧକ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଅତି
ପ୍ରାଚୀନ ଜାଳରୁ କଟକଜିଲାରେ ବକ ରହିଥି-
ବାପ୍ରକେ ସେସବୁ ବକ ଦୃଢ଼ରୂପେ ନିର୍ମାଣ ଓ
ରକ୍ଷାକରିବା ସୁବିଧିର ବାରିୟ ଅଟଇ ।

ସୁବିଧାନିମ୍ନ ଅଇନର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ।

କୃତ୍ରିମାନର ଅଇନରେ ଉଲମି ରଦ୍ଦ ଅ-
ପିଲ ବିମିଶକରସାହେବଙ୍କ ଠାରେ ଦେବାର
ବ୍ୟ ଅଛି । ପ୍ରସ୍ତାବର ଅଇନରେ ବ୍ୟ ହୋଇ
ଅଛି କି ପ୍ରଥମେ ଉଲମର ଦରର ଅବେଦନ
କଲେକ୍ଟରସାହେବଙ୍କଠାରେ ଦେବ । ସେ ପ୍ରା-

ଦ୍ୟ ନ କଲେ ବିମିଶକରରେ ଅପିଲ ଦେବ ଓ
ବିମିଶକରର ଅଜ୍ଞା ରୁଜାନ୍ତ ଦେବ ଅର୍ଥ ଚାହିଁ-
ଉପରେ ଅପିଲ ନାହିଁ । ମାଟ ଧା ୫୨ ରୁରେ
ବ୍ୟ ହୋଇଅଛି କି ଦେହ ଉପଯୁକ୍ତ ଅବେଦନ
ଓ ଅପିଲ ନ କର ନିଲମ ବାରିଖର ଦ ୩୦୦
ମଧ୍ୟରେ ପରବାଦାରେ ମହାମାନ୍ୟ ବୋର୍ଡ଼ରେ
ଉଲମି ରଦ୍ଦ ସକାଶେ ଅବେଦନ କରି ପାଇବ
ଓ ବୋର୍ଡ଼ ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ବାରିଏ ଦେ-
ଖିଲେ ନିଲମ ରଦ୍ଦ କରିବେ । ଏ ବ୍ୟତିକରଣ
ଓ ଚଳିକଟସ୍ତ ବାରିକାବ ପକ୍ଷରେ ସଦକ ମାତ୍ର ଅ-
ନିଘାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଘର ପାଖରେ ଥିବା କଲେ-
କୂର ଓ ବିମିଶକରଙ୍କଠାରେ ଅବେଦନ ଓ
ଅପିଲ କରିବାର ବ୍ୟୟ ଅଣ୍ଟା ନ କେଇ ଦ-
ହୁତୁର ଯିବା ଓ ବହୁବ୍ୟୟ କରିବା ବଡ଼
ଠିକ ବ୍ୟାପାର । ଅତଏବ ଅନୁମାନକ ବିଦେ-
ଶନାରେ ଏପରି ବ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା ବିମିଶକରର
ଅଧିକ ବରୁକେ ବୋର୍ଡ଼ରେ ଅପିଲର ବ୍ୟ ଦେବା
ଶ୍ରେୟସ୍ଵର ଓ ମଧ୍ୟ ବିମିଶକରର ଅଜ୍ଞା ରୁଜାନ୍ତ
ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ ।

ଏଥିପ୍ରକେ ଲେଖିଅଛୁ ଯେ ନିଲମରଦ୍ଦ ନିମ-
ନ୍ତେ ଦେବାର ମସଦମା କରିବାର ଅଧିକାର
ରହିତ ହୋଇ ଚାହିଁ ପକ୍ଷବର୍ତ୍ତେ ନୂତନ ନିୟମ
ହୋଇ ଅଛି ଧା ୫୪ ରୁରେ ବ୍ୟ ହୋଇଅଛି
କି ନିଲମି ବକ୍ତସର ଦ ୩୦ ନ ମଧ୍ୟରେ ଦମ୍ପା
ଅପିଲ ଦେଲେ ଗାଦା ଚିଷ୍ଟିଭିର ଦ ୩୦ ନ
ମଧ୍ୟରେ ରେଜିଷ୍ଟର ହୁକୁ ନୁମ୍ୟଧିବାରି ବାବ
ରକ୍ତସ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟ ସବଳପ୍ରକାର ସରକାରୀ ପାତ୍ର-
ଣା, ସ୍ଵଧ ଓ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ଧା ୧୫ ରୁପାରେ ସ-
ରକାରୀକ ପାଇ ଓ ନିଲମି କରସମକର ଦସ୍ତ-
ମାଣ ଓ ଚାହିଁଉପରେ ସ୍ଵଧ ନିଲମ ଖରଦଦାର
ପାଇ ଉପାକଟ କରି କଲେକ୍ଟରଙ୍କଠାରେ ଜମି-
ବାଣ୍ଟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସକାଶେ ଅବେଦନ କଲେ
କଲେକ୍ଟରସାହେବ ନିଲମ ରଦ୍ଦ କରିବେ ଓ
ନିଲମ ଖରଦଦାରକୁ ଶକ୍ତିପୂର୍ବକ ସୁବୁଧ ଉପ-
ଯୁକ୍ତ ଦସମାଣ ଓ ସ୍ଵଧ ଦେବେ ଏପରି ଅବେ-
ଦନ ଓ ଉପାକଟ ଦେଲେ କଲେକ୍ଟର ନିଲମ
ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ତଥା ଉପାକଟ
କି ତଳେ ଅବେଦନ ଅପ୍ରାବ୍ୟର ଓ ଚାହିଁର
ଅପିଲ ନାହିଁ ।—ଦେବାନାଥଦାଲକରେ ମାମଲ
ଦେଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ରାଜି ଖରଦ୍‌କୁ ଓ କେତେ
ପ୍ରକେ ଉଚ୍ଚନ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ନିଲମ ରଦ୍ଦ ନିଷ୍ପତ୍ତି
କୂବେ ଓ ରଦ୍ଦ ହେଲେ ନିଲମ ଖରଦାର

ଅପରାଧ ଶୂନ୍ୟ ଛାଡ଼ା ଅପର ପକ୍ଷର ଖରବୁ ଦିଅଇ ଏଣୁକରି ଗାଳୁ ବଡ଼ ବାଧ୍ୟତା ଏହା ରହିବ ଦୋର ଚାହିଁ ଶେଷରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ ବନ୍ଧ ବଡ଼ ଉତ୍ତମ ଦୋର ଅଛୁ ଓ ଚାହିଁରେ ପୁସ୍ତକର ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାର ଦୟାକର ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି । କେହି ଅପତ୍ତି କରନ୍ତି ତ ନିଲମ ରଦର ମିଶ୍ରପୁ ବ୍ୟ ଦେବାରୁ ଜମିଦାରର ମୂଲ୍ୟ କମି ଯିବ ଓ ନିଲମରେ ଡାକିବାକୁ କାହାର ଅଧିକ ଅଗ୍ରତ ଦେବ ନାହିଁ । ଅନୁମାନେ ଏପରି ଅପରାଧ ବହୁ କାରଣ ଦେଖି ନାହିଁ । ନିଲମ ଖରଦଦାର ଅଧିକ ଡାକିଲେ ଗାହାର ପ୍ରାପ୍ୟ ଦଶମାଂଶ ଓ ପୁଅ ଅଧିକ ଦେବ ଓ ଏହା ଅତି ଅଧିକ ଦେଲେ ପୁଅ ଅଧିକାଂଶ ଦେଲ ନ ପାରିବ ଏପରି ବଦେବନାରେ ସେ ଅଧିକ ଡାକି ପାରେ ନିଲମ ରଦ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଯେତେ ପୁଅ ଓ ଶତପୁରଣ ପାଇବ ଅଧିକ ପ୍ରକାରରେ ଗାହା ପାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ପୁରସଂ ଗାହାର ଲାଭ ଅଛି ।

ଏ ବ୍ୟତି ଅତି ଉତ୍ତମ ଦେଲେଦେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଜନଗୋଷ୍ଠି ଅପତ୍ତି ଅଛି । ପ୍ରଥମ ଏହି ଯେ କେବଳ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିରୁ ଜମିଦାର ଲାଭ ଅଧିକ କେହି ପୁରୁକାଳ ବ୍ୟକ୍ତି ଏପରି ଅବେଦନ କରି ନ ପାରିବାର ଅନୁଚିତ । କୌଣସି କାହାର ଜମିଦାର ନିଲମର ୮୧୦ ଦିନେ ମରଗଲେ ଗାହାର ପୁତ୍ର ନାମ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିର ଦୋର ନ ଥିବା ଦୋଷରେ ଏପରି ଅବେଦନ କରି ନ ପାରିବା ବଡ଼ ବ୍ୟତି ଓ ଅନୁଚିତ । ୩୯ ଓ ୧୫ ର ସଂକଳ୍ପରେ ଯେତେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିପ୍ରକାରେ କେଣାଇ ଅଛୁ ସେସବୁ ଏଥି ପ୍ରତି ଖଟେ । ଏ ଦୋଷଟି ସଂଶୋଧନ ନ ଦେଲେ ଏ ପ୍ରକାର ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅବର୍ତ୍ତଣ୍ୟ ଦୋର ପଡ଼ିବ । ଦୁଇପୁ ଏହି ଯେ କୋର୍ଟରେ ଅବେଦନ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟାୟ ହେଲେ ଚାହିଁର କହିବକ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଅବେଦନ କରି ପାରିବାର ବ୍ୟତି ଦୋର ନାହିଁ ଓ ଏହା ଦେବା ଅତି ଉଚିତ ଓ ଅବଶ୍ୟକ ।—ଉତ୍କଳ ଶତପୁରଣର ଦର ବଡ଼ ଅଧିକ ଦୋର ଅଛି । କୌଣସି ମହାଳ ଗୁରୁପ ଦୋରାହେ ନିଲମାଟିକିଏ ଏପରି ଦଶମାଂଶ ଖରଦଦାର ଛାଡ଼ି ଉତ୍ତମ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଏପରି ଶତପୁରଣ କାହାର ଦେଇ ପାରିବ କିଏ ଖରଦଦାର ଅଧିକାରର ନିଲମରଦ ସଂକଳ୍ପରେ

ସନ ୧୮୫୪ ସାଲର ଅ * ଲନରେ ଚଳନ ଖରଦଦାରର ଶତପୁରଣ ସରକାରୀ ପାଠକନା ଦିଅ ଯିବାର ବ୍ୟତି ଦୋର ଅଛି । ଏହା ଅତି ଉତ୍ତମ ଅଟେ ଓ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ବାଧ୍ୟତ ନ ଦେବ । ସକଳ ନିଲମରେ ଏପରି ବଡ଼ିକ ଶତପୁରଣ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଅତଏବ ସର୍ବପ୍ରକାର ସରକାରୀ ପାଠକନା ବରଂ ଅଧିକ ଜରୁରୀମତରେ ଚାହିଁରୁ ଜଣା ଦେବା ଉଚିତ ।—

ସକଳ ମନଅର୍ତ୍ତର ସମ୍ପର୍କେ ପାଣ୍ଡୁରପିରେ କିଛି ବ୍ୟତି ଦୋର ନାହିଁ । ପ୍ରଚଳନ ନୟମ ଏହି ଯେ ଲଟବନ୍ଧର ୩୪ ଦିନ ପୂର୍ବେ ମନଅର୍ତ୍ତର ଦୋର ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଡାକିବ ବଳମ ଦେଇ ଲଟବନ୍ଧରୁ ଉତ୍ତରେ ଖଜଣାଖାନାରେ ନ ପଡ଼ୁଥିଲେ ସେ ମହାଳ ଲଟରେ ଉଠେ ଓ ଜମିଦାର ଅଠଅଗ୍ରୀଅ କୋଟିପିସ ସହିତ ଦରଖାସ୍ତ କରି ନିଅନ୍ତୁ ୫ ୩ ଦାଖଲ କଲେ ମହାଳ ଚଳନରୁ ଖଲସ ପାଏ । ଏ ଚଳଣରତ ପ୍ରକାର ଅନୁଷ୍ଠା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଥାଏ ଯଥା—ଜଗତସିଂହ ପୁର ଅଞ୍ଚଳର ଏକ ମହାଳର ଗୁଜୁ ମଦଗୁର ମାସ ତା ୫ ଉତ୍ତରେ ମୋସସଲ ଡାକିବରେ ମଦଅଡ଼ର ଦୋର ଥିଲ ସେହିଦିନ ଗୁଣା ଚୋପାଳ ଖୋଇ ଡାକିବର ଗୁଣା ଯିବାରେ ମନଅର୍ତ୍ତର ପଠାଇବାରେ ବଳମ ଦାହାରୁ ଗାହା ଖଜଣା ଖାନାରେ ତା ୧୨ ଉତ୍ତରେ ପଠୁ ଥିଲ ପୁରସଂ ମହାଳ ନିଲମରେ ଅପିଲ ଜମିଦାରର ପର ଅଳରେ ଥିବାରୁ ସେ ନିଲମି ଉପୁଦାର ଜାଭ ଦେବାର ଜାଣି ନ ପାରି ମହାଳ ଖଲସି ପକ୍ଷରେ ଦରଖାସ୍ତ କରି ନ ପାରିଲ ପଲଟି ମହାଳ ଚଳନ ଦେଲ । ଚାହିଁ ଉତ୍ତରେ ସେ ଏହା ଜାଣି ଅପିଲ କରି ଚୋପାଳଦୋଷୁ ଡାକିବର ଗୁଣାଦାର ପ୍ରମାଣ କଲ ଚଥାବ କନିଷ୍ଠକର ବୋର୍ଡ଼ ଗାହାର ଅପିଲ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟାୟ କଲେ । ଦେଖନ୍ତୁ ଏ ନିୟମରେ କେତେ ଜଗତସିଂହ ପିଲ ଏପରି ଅନୁଚିତର ନିୟମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ବାର ନିବାଳ ଅବଶ୍ୟକ—ଡାକିବର ସରକାର ବଡ଼େଇ ଅଟେ ସେଠାରେ ଲଟବନ୍ଧ ପୂର୍ବେ ଟିକା ଦାଖଲ ଦେଲେ ସରକାରରେ ଠିକ ଦେବା ଚଳନ ଅଟେ । ଡାକିବର ଦୋଷରେ ବଳମ ଦେବ କେତେ ଚାହିଁର ବାସି ଦେବେ ଏ ବଡ଼ ଅନୁଚିତ କଥା ଅତଏବ ଏ ସଂକଳ୍ପରେ ନୂତନ ଅନୁଚିତ ସରକାର ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ

ଦ । ଏହା ଉପ ଅନୁର କେତେକ ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଅପତ୍ତିମାନ ଅଛି ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ସେସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାମେଧକୁ ଜଣାଇବାର ଉଚିତ ।

ପୁସ୍ତକ-ରଥପାଠ ।

(ପୁଅ ପ୍ରକାଶିତ ଉତ୍ତରୁ)

ଗତ ତା ୫ ଉତ୍ତ ଗୁରୁଦିନରୁ ଚାପରଖ ସରକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଏ ଅଧିକ ଥିବାରୁ ତଳିଦର ରଥ ଦୁଇଦେବା ତଳିଥିଲ । ଯାହିମାନେ ବାହାର ଯିବାରୁ ରଥ ଟାଣିବାକୁ ସବାଳତଳ ଲେକେ ନ ଜମିଦାରୁ ତା ୨ ଉତ୍ତରୁ ରଥ ଦେବନ ଅପରୁ ଗ ୪ ଥା ଠାରେ ତଳିଲ । ମଧ୍ୟେ ବର୍ଷା ପ୍ରଭୃତ ରୂପେ ଦେବାରୁ କୌଣସି ଦିନ ଅପରୁତରେ ମଧ୍ୟ ରଥ ତଳି ପାରିଲ ନାହିଁ । ଉପସେକ୍ତ କାରଣମାନଙ୍କରୁ ତା ୧ ଉତ୍ତ ସୋମବାର ସୁଦ୍ଧା ରଥମାନ ଗୁଣି-ରୁମିରରେ ନ ଲାଗି ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ପ୍ରାୟ ଦୁଇବନ୍ଧି ଅନୁରରେ ଦେମରଥ ଚଳନ କରିବ ଯୋଗ ଉପରେ ଏକ ବଡ଼ ରଥ ବଳ-ଗୁଣି ଠାରେ ଥିଲେ । ତା ୧୦ ଉତ୍ତରେ ଜଳ-ରଥ ଗୁଣି ରୁମିରରେ ଲାଗି ତା ୧୧ ଉତ୍ତରେ ଯେ ପ୍ରଭୁମାନେ ଟିବାସକାରୁଟି ସେବେ ଏ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଲେକକର ଗଭୀର ସଦେବ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲ । ଗାହା ନ ଦେଲେ ତା ୧୧ ଉତ୍ତ ଦଳ-ସପ୍ତାବ ପୁଣି ଦେବାରୁ ଗୁଣିରୁମିରରେ ଅଧିକ ରୋଗ ଦେବାର ଅତି ସମୟ ନ ଥିଲ । କିନ୍ତୁ ମାଳମୟା ଶ୍ରୀମତୀର ମତାଦେବୀ ଏ ବ୍ୟସ୍ତ ଯେଣୁ ସଦାସ ସଦରଦାସିମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବାରୁ ତା ୧୦ ଉତ୍ତ ମଜଲଦାର ସଦାକାରେ ସମ୍ପରକଲ, ଦେବେ ଓ ସାହିକାଏବ ଏକ ସାହୁଦେଶ୍ଵିଅ ଅପତ୍ତି ଓଧାଲମାନେ ଏକ ଯୋଗ ଦୋର ରଥ ଟାଣିବାକୁ ପ୍ରାୟ ୧୧୫୩ ଠାରେ ଦୁଇରଥ ଗୁଣିରୁମିରରେ ପ୍ରାପିତ ଦେଲ ଏକ ଅପରୁତରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଜିଉକ ରଥ ଲାଗିଲା ।

ପୁଅକୁ ଦେଠଅମାନେ ମଫସଲରୁ ଅପି ରଥ ଟାଣିଦାର ବ୍ୟତି ଅଛି ଏକ ବେଠିଅ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଲେକମାନଙ୍କୁ ଜମି ଖଟି ଦିଅ ଯାଉଅଛି । ସେମାନେ ଜମି ମୁଦ୍ରେଗଦର ନିଶ୍ଚିତ । ଏପରି କାହାର ସେ ପ୍ରତି ଦୁକ୍ତି ନାହିଁ । ଏ ଦେବୁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏପରି ବଳନ ଦେଉଅଛି । ସକଳଜମିରମାନେ ଗୁଣିରୁ ପୁଅକୁ

ଦେଖିବୁ ଯୋଗାଡ଼ କରୁଥିଲେ ଠାକୁରଙ୍କ ଶୁଣିବୁମନରେ ପୁଣି ଭବନ ଭୋଗ ହେଉ ଥାନ୍ତା । ପୁଣ୍ୟକୁ ସେ ପ୍ରତି ଡ଼େବ ଦୁଷ୍ଟି ରଖିଲେ ଏପରି ଅସୁବିଧା ଦେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ।

ତା ୧୦ ରୁଖ ମଙ୍ଗଳବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସୁଦ୍ଧା ରଥ ଲାଗି ଯିବାରୁ ସତ୍ରକୁ ପହଞ୍ଚି ବିଜେ ହୋଇ ତା ୧୧ ରୁଖ ବୃଧବାର ପ୍ରଭାତ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଭୁମାନେ ଶୁଣିବୁମନର ସିଂହାସନରେ ଅଛୁଡ଼ି ହେଲେ ।

ଏ ଦିନ ପୁଣ୍ୟାଳୟ ତା ୧୦ ଘାଠାରୁ ଏପରି ବର୍ଷା ହେଲା ଯେ ଲୋକେ ଆସିବା ପରୁ ବାହାର ଯାଇଲେ ନାହିଁ । ଏଦିନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରା । ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଯେଠାରେ ଏକଦିନ ମାଟି ଅନୁଭୋଗ ହେଲା । ବର୍ଷା ଶୁଣି ଶୁଣି ଯିବାରୁ ଲୋକେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦର୍ଶନ ଏବଂ ସୁଖରେ ଅନୁ ମହାପ୍ରସାଦ ଲୋଚନ କରି ସ୍ମରଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କଲେ । ତା ୧୨ ରୁଖ ପ୍ରଭାତ ପୁଣ୍ୟରୁ ଶେଷତ ଶୋଭା ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବାହୁଡ଼ା ବିଜୟ ହେଲା ଏବଂ ଏଦିନ ସଂସ୍କୃତ ଠାକୁରମାନେ ସିଂହାସନ ଶୁଣି ଜଗମୋହନରେ ବିସର୍ଜନା କଲେ ।

ତା ୧୩ ରୁଖ ଶୁକ୍ରବାର ବକ୍ରବିବାଦଣୀ । ଏ ଦିନ ପଞ୍ଚକୋଶୀ ଅଳେଖ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀ ନୂତ୍ନା ଉତ୍ସୁକା ପ୍ରଭୃତି ଦେବ ଆସନ୍ତି । ବିନୁ ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରଭୁର ବର୍ଷା, ନଦୀକୁଳି ଏବଂ ଦାମୋଦର ନଦୀସ୍ଥ କାଠିପୋଲ ଭାଗି ଯାଇଥିବାରୁ ସମସ୍ତକ ପଞ୍ଚକୋଶୀ ଆସିପାର ନ ଥିଲେ । ଏ ଦିନ ଅପରାହ୍ଣ ତା ୪ ଘାଠାରେ ରଥ ଦକ୍ଷିଣମୁଖି ଲରାପାଲି ପୁଲସ ଓ ସରକର୍ମରୂପମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେଖିବୁମନରେ ଦଉଡ଼ି ଲାଗାଇଲେ ଏବଂ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ଘାଠା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍‌ଯୋଗ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ରଥ ସ୍ଥାନକୁ ବିଚଳିତ ହେଲା ନାହିଁ ।

ସେହି ଦିନଠାରୁ ଅତିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଦୂରବ ବର୍ଷା ଦେବାରୁ ହୁକାଣସ୍ଥି ରଥ ଦକ୍ଷିଣମୁଖି ହୋଇ ଯାଇ ନାହିଁ । କେବଳ ଦେଖାଇଥିବୁ ଦୂର ଏକଦିନ ଆସି ପୁଣି ଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ତା ୧୮ ରୁଖ ବର୍ଷା ପ୍ରତିଅଛି । ଦୋଷକୁ ଏ ଅଛି ରଥରେ ଦଉଡ଼ି ଲାଗିବ ।

ଜୁନପତ୍ର—

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ବେଳେ ସୋମବାର ଓ ମଙ୍ଗଳବାର ଦୁଇଦିନ ଝଡ଼ ହୋଇଥିଲା । ଝଡ଼ହେତୁ ମହାନଦୀ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଶାଳାମାନ ବସ୍ତର ବର୍ଦ୍ଧିଅଛି ।

ଗର ସୋମବାର ଓ ମଙ୍ଗଳବାର ଏଠାରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ସର୍ବଦା ଉପସ୍ଥାପନ ପଦ୍ଧତି ହୋଇଥିଲା । କାରକଣ ପଦ୍ଧତି ଦେଖାଯାଇଅଛି ।

ଗର ଜାଗର ଅନାବାସନା ଚଳେ ପାଇଲେ ପ୍ରାୟତଃ ଜଣେ ଘେବ ଅଳଙ୍କାର ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ବାଳକକୁ ଦୂରୀ କରିଦେବାକୁ ଦୌର ଦରକାର ତାହାର ପାତ୍ର କୁଳୁମ ହୋଇଥିଲା — ଦାଉକୋର୍ଟରେ ଅବମାନୀ ଅପରାଧ ବଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବ୍ୟାହତ ଗାଇଅଛି ।

ଅଜ୍ଞ ବାଳ ଗୁରୁତ ଅନୁ ମହଲୀ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଉଠା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଏକଦିନ କଳେକଳମାନେ ପରାଶ୍ରାମ ବଦ ଅଛନ୍ତି । ଅଳକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଜ୍ଞ ବେଳକେବଳୀ ଗୁରୁତମାନଙ୍କ ଲାଭା ଦେବାର କୃପା ଅଛି । ଅଜ୍ଞା ବଦ ବର୍ଦ୍ଧିପଣାସମାଜ ଏ ଅଦେବତର ସୁଖର କରକେ ।

ଅହମ୍‌ନକର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ଗର ବୃଧବାର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅଞ୍ଚଳକୁ ଗସ୍ତରେ ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଲକା ମୌଜାରେ ଗର ମାସରେ ଗୋଟିଏ ଭବାନୀ ହୋଇଥିଲା । ନିକଟର ଭବାନୀ ଗୁରୁବର୍ଷଠାରୁ ଅଠବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିସ୍ତାକ ଗାଇଅଛନ୍ତି ।

ଗୁଣାପାଏ ବରଦତାରେ ଶ୍ରୀବିଏ ଓଡ଼ିଆ ସୁକାଦସର ବାହାରିବ ।

କଲିକତା-ଲକ୍ଷଣ ।

କଟକର ଅଧିକାରୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ କଲେକ୍ଟର କେ, ଏପି, ପୁଣ୍ୟ ସାହେବ ଭେଟୁଣୀ କଲେକ୍ଟର ସମତା ପାଇଲେ ।

କଟକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଭେଟୁଣୀ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀ ଅର୍ପି ବାଚରଣ ସେନ ସାହେବ କଟକର ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷଣର ଗର ଓ ସେନ କଳ ଗସ୍ତରେ ହେଲେ ।

କଟକର ଅଧିକାରୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପୁଣ୍ୟ ସାହେବ ଓ ବାଲେଶ୍ଵରର ଏକି ଚେଟୁଣୀ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ମଗରର ସ୍ଵାସ୍ଵ ଶ୍ରେଣୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସମତା ପାଇଲେ ।

ଅନୁକ ଓ କଲକତାର ଅଧିକାରୀ ଲକ୍ଷଣର ସ୍ଵାସାହେବ ବାଲେଶ୍ଵର ସେନ ଏକମାସ ମା ବର ହୁଣୀ ପାଇଲେ ।

ବାଲେଶ୍ଵରର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କର ଅବଗତ ହେଉଁ ଯେ ଗର ଅଷ୍ଟାଦଶବର୍ଷର ଅଳେଖସ୍ଵର ବକାଡ଼ ସେ ନଗରରେ ହୋଇଗଲା । ସେହି ଦିନେ ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରଧାନ ତାଙ୍କର ସ୍ଵାଧୀନାତ୍ଵକୁ ବାବୁ ଅଭିପ୍ରାୟତ ପାଏ ଏକ ସୁଶ୍ରୀ ସମାପାତ୍ରତ୍ଵ ତାଙ୍କର ସ୍ଵତ ବାବୁ ବ୍ୟାପାରକର ତାଙ୍କର ବକାଡ଼ ପ୍ରାଣ । ଦେଶରୁଣିତ ବକାଡ଼ର ଉତ୍ତରଣ କିଛି ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ କଲକତାରୁ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟର ଦଳ ଆସିଅଛି ।

ସୁବିଧେତ୍ଵ ସଂଗଠନର ବାଲେଶ୍ଵର ନଗରେ କୁଟିକାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତରଣରେ ଗଲୁଅଛି ।

ଏପି, ଏ. ପାଠ ଦେବିବାକୁ ଜାଣି ଏବଂ କି, ଏ. ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଏକଦିନ ପ୍ରତି ସଂଗଠନରୁ ନାଗପୁରକୁ ଶିଖାର ସଂଗଠନର ହେଉଥିବାରୁ ଅବଗତ ହେଉଁ ।

ପଞ୍ଚାବଦ ପ୍ରଧାନ ବରଦତାରେ ବିକ୍ରମାନ ବିସ୍ଵନ ହୋଇଅଛି ଯେ ନିମ୍ନ ଠାକୁରମାନଙ୍କରେ ମା ୧ ସ ବିର୍ଯ୍ୟ

ନ କଲେ କୌଣସି ବାହୁର ପ୍ରଧାନ ବରଦତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବାସ୍ୟ ବର ଦାବକେ ମାହିଁ । ଏ ନିମ୍ନ ଅବ୍ୟାଧିକାରରେ ନାହିଁ ।

କୁଶାୟ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ନିକଟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ବୋଧିକାରରେ ପ୍ରାଣୀନ ସାଧନ କରାଯିବୁ ରଖିବା ବାକର ଗୁଣି ସା ଦେଖା କରକେ । ମାଟି ହାପାନ ସେଠାରେ ଅପରାଧ ଅଧିକାର ଶାସନ କରକାଳ ଦେଖା କଲେ କୁଶାୟ ସେଠାରେ ତାହାର ଅଧିକାର ଶାସନ କରକେ । ତତ୍ତରମାସ ତା ୩ ରୁଖରେ ତାହାର ବୋଧିକାର ଦେଖେ ବସ୍ତୁ ବ୍ୟୋଧନ କରକା ବାକର ଅଦେଶ କରକଲେ । ଉତ୍ତରଣରେ ଅଧ୍ୟ ପ୍ରାମାଣେ ଲକ୍ଷଣ ବାଗର ଘର ତାହାର ଦୋଷିତ୍ଵ ସେନା ଉଠାଇକେବା ବାକର ଉତ୍ତରଣ କରକଲେ ।

ବୋଧିକାରରେ ଜାଣି ଗୁଣାୟ ଓ ଗଣିକାୟ ଶ୍ରୀ ଲୋକ ରଖି ବେଶାକାକସାୟ ବକାଡ଼ସକାକୁ ପ୍ରଭୁ ବ୍ୟର୍ତ୍ତ ହୁ ଚୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚିକ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବାହାରିବିଏ ଅଦେଶ ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଏହି ଅଦେଶ ନିରୁଦ୍ଧରେ ଅପର କରକଲେ ମାତ୍ର କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ମିଆର ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଦେଶରୁ ନ ଗଲେ କେଲିଶାମାରେ ପଡ଼କେ । — ଏହିପରି ବ୍ୟବସାୟ ବକାଡ଼ସକା ଅନୁ ଚାକାୟ ଲୋକକୁ ମଧ୍ୟ ଏକଦି ଦଣ୍ଡ ଦେବା ହେବ ।

ସାକପୁର-ସମ୍ବାଦ ।

ଗର ଉତ୍ତରବାରଠାରୁ ଉଠାନ ମେଘ ଥର ଲାଗାଣକର୍ଣ୍ଣ ଅଳ୍ପ ହୋଇଅଛି ବର୍ଷା ସଂକ୍ରମ ହୋଇଥିବାରୁ ଜଣାଯାଏ । ଅଜ୍ଞ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରୁ ଓସରଠା ଅପରାଧ ହୋଇ ନାହିଁ ପ୍ରତିଦିନ ଜାଣି ଗୁଣ ବରଦେବରେ ମର ପଡ଼ୁଅଛି ।

ବୋଧିକାର ବିଦ୍ୟାତ ଜଗିତା ଓ କଟକ ପ୍ରଭୃତି ନିକଟର ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ବିକଳବିଧି ବସ୍ତୁର ଅଳକା ଗୁଣାୟ ବର୍ଷ ହେବ ଏ ଶାଳ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବୁଡ଼ୁ ବୋଧା ପ୍ରଭୃତ ହେଉଥିବୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବାସ୍ୟ ଶେଷ ହେବାରୁ ତାଙ୍କର ବାଲପରଦାକ ଶ୍ରୀ ପରଶ୍ୟମ ମହାପାତ୍ରକହାଏ ସେଥିରେ ନୂତନ ଶ୍ରୀତି ଓ ଦାମୋଦର ଠାକୁରଙ୍କ ସହକରେ ଚକଟି ଜୁଲାଇମାସ ତା ୧୨ ରୁଖରେ ମହା ସମାବେଦରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ଯାଇ ଅଛି । ପ୍ରାୟ ଗୁଣିକାବରୁ ଗୁଣି ଗୁଣୁ ଓ କଳାକା ପେଟ ସୁସର ଗୋଟିକ ବଦେଲେ ଓ ଏଠାକାର ତାଙ୍କରାୟ ଚକ୍ରଦେବ ଅମରିତ ହୋଇ ମହାପ୍ରସାଦ ଦେବା କରକଲେ ।

ଉପରୁ ଜଣାଯାଏ ପ୍ରତିଦିନ ପାଇତା ବକାଡ଼ ଅର୍ଥାତ୍ ୫୦ ଓ ୫୦ ମାଇଲ ମଧ୍ୟଠାରୁ ସାକପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରାୟ ମା ୧୦ ରୁଲ ବୌଦ୍ଧି ସତ୍ରକ ନ ଥିବାରୁ ସାଧାରଣ ଘେନ ଓ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଗଦାସାଧାର ଚଳେଣ ବ୍ୟ ବେଦକୋ ଦଶସ୍ଵ ଏଥିପରେ ଅନେକପର ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିବୁ ମାତ୍ର ଉତ୍ତରଣ ସଂକ୍ରମଣକଳ ବଦ ସଂକର ଶ୍ରୀଶକ୍ତି ଏକ ବୁଡ଼ୁ ବଦେଶ୍ର ମହାମାତ୍ୟ କର୍ମିତର ବାହେବ ବାହାଡ଼ିକ ବୁଡ଼ିବୁ ପଠାସିବାକୁ ବାଲେଶ୍ଵରର ଚକ୍ରଦେବକୋର୍ଟ କରକିବୁ ଚକଟିକ ହେବ । ଚକ୍ରଦେବକୋର୍ଟ ଉତ୍ତରଣ ଘେନକୋର୍ଟରୁ ପରଦାକରେ ଏକସଂଖ୍ୟିତ କୋଲକ ଉପ ଚକ୍ର ଦେବାର ଚକାତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ ଅକାଉ ଯିପୋଟି ଚକ୍ର ଦେବକୋର୍ଟର ଶାସ ମାତ୍ୟକର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ଜଗିକ ନର ସାହେବ ବାହାଡ଼ିକ ବୁଡ଼ିବୁ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ସାହେବ ବାହାଡ଼ିକଠାରେ ପ୍ରାଣୀନ ବା ବେଦପୁ ସତ୍ରକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଜାଦୂର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି (ବିଶେଷ ପରୀକ୍ଷିତ)

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଭାଗ ୪ ୦/୮ ମାସୁଲ ୪ ୦ । ଅଣା

ଏହି ଔଷଧ ବ୍ୟବହାରରେ ସର୍ବ ପ୍ରକାରର ଜୀବନେକ ଏହା କଳହେ ଅଭେଦ୍ୟ ହୋଇ ଯାଏ । ଅଧେ ଅଭେଦ୍ୟ ହେଲେ ସେ ଶାନ୍ତରେ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ନାହିଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ କିଛି ମାତ୍ର ଜ୍ୱାଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା କର୍ମେଷ ଅଟେ । ଏଥିରେ ନାହାନ୍ତି କାହିଁକି କର୍ମ-ବେଗ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହି ଔଷଧରେ ପ୍ରତିଠାକୁ ଅନୁର ବେଦେକ ଗୋଟିଏ ପଦପ୍ରଦ ବ୍ୟବ ନିଶ୍ଚିତ ହେବାକୁ ଏହାର କୁପଦାଦୋ ଗୁଣ ଅନୁର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦ ହୋଇ ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଏହି କୁଣ୍ଡଳ ବେଦରେ ବନ୍ଧୁ ଚାନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଅନୁର ଅଧେ ସେମାନଙ୍କର ପଦଶା ବଦଳା ଦେଉ; ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କରୁଥିବା ବେଗମୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପଦ୍ମ ସୁଖ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରି ଔଷଧ ସହଜରେ ପଠା ଯାଇ ଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ସମକାରକ ସେକ ।
ଦେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ; ବାଲେଶ୍ୱର ।

ଶରୀରରେ ନୁହେଁ ! ଶରୀରରେ ନୁହେଁ !!
ଶରୀରରେ ନୁହେଁ !!!

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଔଷଧ । “ଗନରୋ ଡାଇନ !”

ଯେଉଁ ରୁଗ୍ଣମାନ ମେହବ୍ୟାଧି ଜଗତର ସବୁଠାରୁ ନିରାଶଙ୍କୁ ମରଣାଧିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି, ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ ମଣ୍ଡଳୀ ଯେଉଁ ସେଗର ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ ନାହିଁବୋଲି ସ୍ଥିର କରୁଥିଲେ, ସେହି ଜ୍ଞାନକାଣ୍ଡୀ ମେହବେଗ ଦସ୍ତୁରୁ ପରତ୍ୟାଗ ପାଇବାର, ବିକୃତ ଥାଉକୁ ପ୍ରାଣକିକ ଅବସ୍ଥାରେ ପଦଶା କରବାର ଏହି ଏକମାତ୍ର ମହୋଷଧି “ଗନରୋ ଡାଇନ” ଆବିଷ୍କାର ହୋଇ, ଚିକିତ୍ସା-ଜଗତର ମହାଅଲ୍ଲବ ଘଟୁଅଛି; ଯଦି ତୁମ୍ଭେ ଶୁକ୍ର ସମ୍ପର୍କୀୟ ପୀଡ଼ାରେ ଆଜ୍ଞାନ ହୋଇଥାଅ ଏବଂ ନାନାବିଧ ଔଷଧ ସେବନ କରି ବଦାଧିକ ପଦାଦଥାଅ, ତେବେ ଅଧେ ଏହି ମହୋଷଧି ସେବନକରି ପଦଶାକର; ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଭେଦ୍ୟ ଲାଭ କରନ୍ । ଯେହେତୁ ଏହା ରୁମ୍ଭର ବେଗର ଠିକ ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ ।

ହଜାର’ ବେଗୀ ବ ସେହିମାନଙ୍କୁ କହୁ ଡାଇନମାନେ ପରତ୍ୟାଗ କରୁଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ୱଳ୍ପ ନ ଯାହାକର ଅବା ଶୁଦ୍ଧିଥିଲେ, ସେମାନେ ଏହି ଔଷଧ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭେଦ୍ୟ ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା କେବେହେଁ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ରେପ, ଅମେରକା ଓ ଜର୍ମାନ ଦେଶୀୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡାଇନମାନେ ସ୍ୱସାଧୁକର ପଦଶା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରକରି ଅଛନ୍ତି; ସେ, “ଗନରୋ ଡାଇନ” ପର ସ୍ତ୍ରୀୟା ଜିୟୁଜନକ ମେହବେଗନାଶକ ଔଷଧ ଅଛି ହୁଜାୟ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେବନକଲେ ଧାତୁ ଦୌର୍ବଲ୍ୟ, ମେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ୍ର-ମେହ, ପୁରୁଷଦ୍ୱାମା, ସ୍ୱପ୍ନଦୋଷ, ଧାତୁ ଭାବ-ଲତା, ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅସଦ୍ୟ ଜ୍ୱାଳା, ଲୁଗା ର ଦାଗଲଗିତା, ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ଶୁକ୍ରପତନ, ଦୂର ଗୋଡ଼ ଜ୍ୱାଳା, ପୁରୁଷଶକ୍ତିର ଗୁଳିତା, ପ୍ରସ୍ତାବ ଟୋପାଟୋପା ହୋଇ ପଦଶା, କଷ୍ଟରେ ମୁକ୍ତ୍ୟାଗ ପ୍ରକୃତ ଶୁକ୍ରସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାବତୀୟ ଦଠିକ ଓ ଦୁର୍ବଲେଖ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଅଭେଦ୍ୟ ହେବ । ରକ୍ତ ମାଂସ ଓ ବଳସାମ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଶରୀର ଦୁଷ୍ଟ-ସୁଖ ଓ ବଳସ୍ତ ହୋଇ ନବଜୀବକ ଲାଭ କରନ୍ ।

ମୂଲ୍ୟପ୍ରତି ସିସି ୪୨ ଜା ପ୍ୟାକେଟ ୪ ୦/୮ ଅଣା
ଡାକମାସୁଲ ୪ ୦ । ଅଣା

ଶରୀରର ଏକମାତ୍ର ଏକଥା ।
ସେ, ସି, ରାୟ
ନ ୪୫ ମର କେରୁତଲ ଲେନ
କଲିକତା ।

WANTED

A Head Clerk and Accountant for the Cuttaek Municipal Office on a monthly salary of Rs. 40, rising to Rs. 50. Applications from intending candidates will be received by the undersigned up to the 31st July 1894.

None need apply who cannot produce satisfactory testimonials as to experience in office work and good character.

Preference will be given to the candidate who combines a thorough knowledge of account keeping to the above qualifications.

A cash security of Rs. 500 will be furnished.

RAM SANKAR RAY
Vice-Chairman.

ଗୋ-ଚିକିତ୍ସା ।
ଗୋ-ଚିକିତ୍ସାର ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା । ୩ ୧୦ ଶୁ
ଯାଏ ପୁସ୍ତକ ଡାକରେ ଯିବାକୁ ମାସୁଲ ଏକ-
ଅଣା । ଅଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟତୀ ଅଛି ।
କଳିକତା } ବାମନା
ଶ୍ରୀବାସରାୟ ରାଉତ } ସମ୍ବଲପୁର ପୋଷ୍ଟ

ସ୍ୱାଗ-ରସଦୀପକ ।
ଅର୍ଥାତ୍
କରୁଥିବା ଗଣିତୀ ସମ୍ବଳକ ବିଶୁଦ୍ଧ
ହୁଣ୍ଡା ସଜୀବ ।
ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
ବୁକ୍ ଏକେଣ୍ଡମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏବଂ
ଅମ୍ଭଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀ ଶୁକଦେବ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଗ୍ରକାଳ
ନୟାସହକ ବିକ୍ରୟ

କୃଷିପାଠ ।

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଯେତେ କୃଷିପାଠ
ହୋଇଅଛି ଏ ପୁସ୍ତକ ସାପେକ୍ଷା ବହୁତ ଅର୍ଥାତ୍
ପୃ ୧୨୯ ଶ୍ରେରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବିଶେଷ ଉପ-
ଯୋଗୀ । ସେହିମାନେ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
ଅଥବା କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ
ଏହାକୁ ପଢ଼ିଲେ ଅନେକ ସହୃଦୟ ଯାଇବେ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦/୮
ଡାକମାସୁଲ ୪ ୦ ୧୨

ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୀତିବନ୍ଧନାମକ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଗୁଡ଼
କଲେ ପ୍ରାକ୍ତମାନେ ପାଇ ପାରବେ ।

FOR SALE.

The under noted Elephants are for sale in the Mourbhanj State. Purchasers requiring further particulars as to their value, may apply direct to His Highness the Maharaja Mourbhanj.

No.	Names of elephants.	Gender.	Height.
1.	Sorod Mala	Female	6ft. 10ich.
2.	Bhimrothi	Do.	6ft. 2..
3.	Jhullon Piari	Do.	6ft. 10..
4.	Sohor Koli	Do.	6ft. 0..
5.	Chandro Shikor, Prosad	Male	
		Tusker	5ft. 7..
6.	Moti Gajodot	Do.	5ft. 6..

By order
F. D'ELBOME
Accountant.

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ

ସଙ୍ଗୀତ ସଂଖ୍ୟା ସଂରକ୍ଷକ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩୮ ତନିଆଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ବେତେକ ସାର ସଂଗ୍ରହଣ ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ୱରର ଚରିତ୍ରଣ ଓ ଶୂଳ ସଙ୍ଗୀତ ସର୍ବିଦେଶିତ ହୋଇଅଛି । ବହୁକ ପ୍ରତି-କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଭାରତରେ ନୂତନ

ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ଅସୁବେଦକ ମେଡ଼ିସିନ ମ୍ୟାନ୍

ସ୍ୟାକ୍‌ସନ୍‌ ବୋମ୍ବେ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ କାଲକା, ବେଙ୍ଗାଲ ।

ରେଜିଷ୍ଟରୀକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦,୦୦୦

ଏହି କମ୍ପାନୀର କାରଖାନାରେ ଅସୁବେଦକୀୟ ଯାବତୀୟ ଔଷଧ ଯନ୍ତ୍ରପ୍ରକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସର୍ବଦା ସଦର ଓ ମୋଟସଲର ସର୍ବତ୍ରରେ ସମ୍ପ୍ରଦାନ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ୱକ ଔଷଧ ଚିକିତ୍ସା କରନ୍ତି, ସେହିମାନେ ବେକଳ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଔଷଧ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ ।

ଏଠାରେ ଶିଫାଳୀ, ବାସ, ଚୁର, ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ, ଯୋଗା, ମୂର୍ତ୍ତୀ, ପ୍ରଦର, ବାଦକ୍ୟାସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ଅବଗୁଣ ଉଚିତ ଓ ଉଚିତ ପୀତାମ୍ବରରେ ବିଶେଷ ଉପକାଂଷ୍ଟ ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ।

ଘୋଷନ-କୁନ୍ତଳ-ଚୈତ୍ୟ;—ସିଦ୍ଧାଚଳ ଓ ସୌକର ଅଭିଳାଷ ସାମଗ୍ରୀ । ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ ଚନ୍ଦ୍ରାବେଦ ମସ୍ତିଷ୍କଚିକିତ୍ସା ଲାଗି ଏବଂ ବେକଳ ଉଦ୍ଧର ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଖରବୁଟି ଟ ୦ ୮

କନ୍ୟସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ;—କନ୍ୟସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ ଏକମାତ୍ର ଔଷଧ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବହାର କରବାର ଉତ୍କଳ ଉପଯୋଗୀ,

୧ ଚିତ୍ରା ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୯ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦ ୮

କୁନ୍ତଳ-କୋମ୍ପାନୀ-ଚୈତ୍ୟ;—ନୂତନ ଶିଫା-

ଲିଖିତର ଔଷଧ । ଏହା ବ୍ୟବହାରକରେ ଶୀଘ୍ର ବେଗୋଦୁମ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଖରବୁଟି ଟ ୦ ୮

ଏହି କମ୍ପାନୀ ୧୮୮୨ ସାଲର ୨ ଅକ୍ଟୋବର ଅଂଶରେ ଲେକ୍‌ସ୍ଟ୍ରାନ୍ ହୋଇଅଛି । ଏହା ୨୦୦୦ ଅଂଶରେ ବିକ୍ରୟ । ଏଥିର ପ୍ରତି ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦୯ କା । ୧୮୮୨ ବର୍ଷରେ ଟ ୨୫୯ କ ଛୁପାବରେ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି । ଏମାନେ ଅପରାଧର କମ୍ପାନୀରୁ ଅଧିକ ଲାଭ ଦେଖାଇବାକୁ ସାଦ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏବେବେଳେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ବିକ୍ରୟ ନମନେ ମୌଜୁଦ୍ ଅଛି । ଗ୍ରହଣେମାନେ ସବୁର ନୀମନ୍ତ୍ରଣ ସହ ଅବେଦନ କରନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
ସେକ୍ରେଟରୀ ଏବଂ ଟ୍ରେଜରର

NOTICE.

A COMPLETE KEY
(Containing English and Uriya meanings of all difficult words, explanations of phrases and sentences that are very likely to be asked in the Examination, allsorts of allusions Grammatical niceties, parsing &c.)
To
Lethbridge's Easy Selections
(Minor course 1895)

BY
[AKSHOY KUMAR GHOSE
AND
HARA CHAND GHOSH
in the press

Price per copy Re. 1—0—0
Postage one anna extra for muffasal.
To be had of the Secretary
Printing Company Cuttack

ଶୀଘ୍ର ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ !!

ଅମ୍ଭ ପ୍ରକାଶ ଓ ପ୍ରକାଶିତପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ଓ ବାକ୍ ସମପ୍ରସାର ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋକାନରେ ପଦ୍ୟପଦ୍ୟ ଲାଗି ମୂଲ୍ୟରେ ବହୁତଳ ସତାରେ ବିକ୍ରୟ କର ହେଉଅଛି । ଅଶା କରୁଁ ଗ୍ରାହକମାନେ ଏ ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷିକା (ଉପକ୍ରମ ସୁଲଭଣା ଦେଇ-କରପତ୍ର) ଟ ୦ ୯୯
ଉପଲେଖା (ଉପକ୍ରମ ସୁଲଭଣା ଦେଇ-କରପତ୍ର) ଟ ୦ ୯୯

ସଙ୍ଗୀତ ସାରର ପ୍ରଥମ ଭାଗ	ଟ ୦ ୯
ଏକମ	ଟ ୦ ୯
ଏକମ	ଟ ୦ ୯
ଏକମ	ଟ ୦ ୯
କବିଚରଣ	ଟ ୦ ୯
କବିଚରଣ	ଟ ୦ ୯
କବିଚରଣ	ଟ ୦ ୯
କବିଚରଣ	ଟ ୦ ୯

New School Books.

JUST TO HAND.
Webb's Two hundred questions on Grammar and Idiom with Answers.
Webb's Keys to English Entrance Course for 1892 and 1893.
S. P. Ghosh's Key to English-Entrance Course for 1894.

- Chambers' Etymol. Dictionary
- Webb's Condensed Dictionary.
- Webb's International Do.
- Whitehall Drawing Copy Books.
- R. C. Dutt's History of India.
- Catechism of History of India
- Buckley's History of England.
- K. P. Basu's Algebra.
- Royal Readers No. I to IV.
- Manual of Geography.
- Wall-maps and Atlases.

ଉତ୍କଳଭାଷିଣୀର, ବୃକ୍ଷପତ୍ର ଉପକାଂଷ୍ଟ ଶ୍ରୀ ଲଳିତାବତୀ ରୂପେ ଆଦ୍ୟ ଦୋକାନ ଅଛି, ଯଥା—

ପ୍ରଥମଭାଗ ସଙ୍ଗୀତ	ଟ ୦ ୯
ଆର୍ତ୍ତାପ୍ରଦ	ଟ ୦ ୯
ଅଧ୍ୟାୟକ	ଟ ୦ ୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ	ଟ ୦ ୯

ମାତ୍ର ଦୌର୍ଗନ୍ଧି ବୃକ୍ଷପତ୍ର ଯେତେ ମୁଦ୍ରିତ ହେଲେ ତହିଁର ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦ ୯ ରୁ ଉଣା ଦେବ କାହିଁ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଭାଗ ସଙ୍ଗୀତ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମଭାଗର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ବେଦ ଅଧିକ ଦମ୍ଭର ସଙ୍ଗୀତ ସୁଲଭ ବିଦୋକସ୍ତ୍ର ହୋଇପାରିବ ।
ବୃକ୍ଷପତ୍ରର ମୂଲ୍ୟ ବୃକ୍ଷପତ୍ରଦେ-ପତ୍ରାୟ-ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳଭାଷିଣୀର ବ୍ୟବହାରକରମାନଙ୍କରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀର ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରସାର ହେବ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୨୯ ମ
ସ ୩୦ ଖନା

ଭା ୨୮ ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ରେ ବିଭିନ୍ନ ସହ ୧୮୯୪ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟା । ୨ । ବି ୧୪ କ ଗ୍ରାହଣ ସହ ୧୯୦୧ ସାଲ ପତ୍ରିକାର ।

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩

ପଞ୍ଚାବେସ ଟ ୨୯

ବମ୍ବେର ସ୍ଵପରଚିତ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବାରିବମଳି ମାଲବାସୀ ବିଲ୍ଲଭ ଯାତ୍ରା କରି ଅଛନ୍ତି । ସମାଜ ସ୍ଵପ୍ନାର ପକ୍ଷରେ ଏ ମହାଶୟ ସର୍ବଦା ସହବାନ । ଏ ଦେଶରେ କିଛି କର ନ ପାରବାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଲ୍ଲଭରେ ତେଣୁ ବାବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଠାକୁ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ବିଲ୍ଲଭ ଛାତ୍ରାରେ ଜରଦ-ସମ୍ପାଜ ସମ୍ଭାର ଦେଲେ ବିଚିତ ଦେବ ।

ଏଥର ଜୟରେ ବଜାୟଲେଖିତ ଡାକା-ଠାରେ ଏହି ସ୍ଵପ୍ନାଦ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଛନ୍ତି ବ ସ୍ଵପ୍ନର ମୂଲ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଦେବାରୁ ଗୁଣିମାଳକର ସମ୍ପଦ ବଢ଼ିଅଛି, କୌଣସିଠାରେ କରଦ୍ରବୀ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ଅର୍ଥ ଦେହଦୁଗା ଅଥବା ଭେଲକଟି ସଂଜାମକଳରର ବାର୍ତ୍ତା ନୁହେ । ଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ଏତଦ ବହୁବାକୁ ପାଶୋର ଗଲେ ସେ ଲେଖନୀନ ବେବଳ ଟିକସ ଦେ-ବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ସରଦ ଥିବାର ବାଣ୍ଟରେ କହିବୁଲୁଅଛନ୍ତି !

ଅରମ୍ଭରୁଜନମାର ଜଣେ ଗୋଷ୍ଠି-ଥାଆ ଉତ୍କଳସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମିଆନମିର ଜଗରର ଜଣେ ଦୋକାନିଦାରକୁ ଉତ୍କଳସମ୍ପ୍ରଦାୟ କରି ମର-ପକାଇବାରୁ ବରୁରରେ ଚାଦାର ଗୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦତ୍ତ ଦୋଇଅଛି । ଜଜସାହେବ ସା-ରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଅସାମି ମୁତବ୍ୟକ୍ତିର କୁ-ଟ୍ଟମକୁ ଦୁଇଗଣ ଟଙ୍କା କ୍ଷତ ପୂରଣ ଦେଇଥି-

ବାରୁ ୨୦ ଟଙ୍କା ଅଥଦତ୍ତ ଯା ଅଧିକ ଅଟେ । କ୍ଷତପୂରଣ ଦେଇ ନରଦତ୍ୟା ଅପରାଧରୁ ଅ-ଦ୍ୟାଦୁର ପାଇବାର ଇଂରାଜୀ ବିଶ୍ଵାଳୟରେ କେବେ ଶୁଣା ନ ଥିଲା ।

—*—

ଗୁରୁଦର୍ଶରୁ ନାନା ଟାଣୁକୁ ଯେଉଁମାନେ ମଲଲଗିବାକୁ ବୁଲିସରୁପ ପ୍ରେରଣ କୁଅନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଅର୍ଜନ ମନ ନୁହେ । ସନ ୧୮୯୩ ସାଲର ଜୁଲି ରିପୋଟରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସବା-ପେକ୍ଷା ନେଟାଲର ରେଜିଷ୍ଟାର ଅଧିକ ଅଟେ । ସେଠାରୁ ଫେରି ଆସିବା କୁଲିମାନେ ଦ୍ଵାସଦାର ଜଣପ୍ରତି ଟ ୨୯୨୯ କା ଆଣିଥିଲେ । ମରତ ଦ୍ଵୀପର ବେତଗାର ସବାପେକ୍ଷା ଉଣା ଅଟେ ଏବଂ ଏହାଦେଇ ବୋଧ କୁଅର ସେଠାରୁ ଯେତେ କୁଲି ଯାଉଥିଲେ ଦର୍ତ୍ତମାନ ବହିରୁ ଉଣା ଯାଉ ଅଛନ୍ତି ।

ସାଲେପୁର ଥାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ କେତେକ ଗ୍ରାମର ଅନୁକମ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ଇନଫୋରଟଂ ପତ୍ରି-କାକୁ ରତ୍ନନାଥ ମିଶ୍ରଙ୍କରୁ ପତ୍ର ସ୍ଥାନାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଚାହୁଁ ପ୍ରତି ଅନୁମାନଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଗ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ । ଅନୁ-ମାନଙ୍କର ବ୍ୟାପ ସେ ଉକ୍ତି ପତ୍ରରେ ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ମୋଟସଲର ଅକେବ ଗ୍ରାମର ଅବସ୍ଥା ଏହି ପରି ଅଟେ । ସାଦାସ୍ୟ ଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଏଥିପୂର୍ବରୁ

ସାହେବ ମହୋଦୟ ପ୍ରକୃତ ଦୋର ଥିବା ପ୍ର-ଦେଶେ ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟେ ବିଲଗ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେ ।

—*—

ଏତେକାଳ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନମାନେ ସଭା-କରେ ଗୁରୁ ଅସୁଥିଲେ । ଏଣିକି ଚାହିଁଇ ବିପ-ସ୍ଵାତ ସମ୍ବାଦ ଗୁରୁଅଛୁ ଅସୁଅଛୁ । ଗର ମୋଦ-ରମ ପଦ ସମୟରେ ବଙ୍ଗଳା ଓ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକର କେତେ ପ୍ରା-ରେ ହିନ୍ଦୁ ବିବାଦର ଲଗ୍ନ ପତ୍ର-ଥିଲା । ମୁସଲମାନମାନେ ମସଜିଦ ସମ୍ମୁଖରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ବାଜା ବଜାଇ ଯିବାକୁ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ବାଟରେ ମସଜିଦ ଫିଲିଲେ ଚାହିଁ ସମ୍ମୁଖରେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଅଥବା ଦେବାଳୟ ପାଖରେ ମୁସଲମାନମାନେ ଏତେକାଳ ବିନା ଅପତ୍ତିରେ ବାଜା ବଜାଇ ଯାଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ବି ମୁସଲମାନଙ୍କର ଧର୍ମଜ୍ଞାନ ଅଧିକ ଦେଲେ? ବାଦା ଦେଲେ ହିନ୍ଦୁର ଗର୍ବରେ ବାସ କରିବା ଉଚିତ କି ? ଏ ବିବାଦର ଶାନ୍ତି ମାମାଂସା ନ ହେଲେ ରକ୍ଷା ନାହିଁ । ଅସୁବିଧେଦ ସମସ୍ତ ଅନଙ୍ଗଲର ମୂଳ ଅଟେ ।

—*—

ସନ ୧୮୯୩୯୪ ସାଲର ସରକାର ମୋଦ-କମା ସମ୍ପର୍କୀୟ ରିପୋଟରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଚାହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଠାକୁ ଏ ବର୍ଷ ମୋଦକମାର ସଂଖ୍ୟା ଉଣା ଅଥଦ ବିଶ୍ଵରର ଫଳ ଅଧିକ ଅନୁକୁଳ ଅଟେ । ସଜକର୍ମ ୨୨ ମୋଦକମା ସରକାରଙ୍କ

ସପନରେ ଫବସଲ ହୋଇ ଅଛି । ଏପରି ନାବାଲଗି ମାଦାଳ ଧଳକାର ମୋଦଦମା ପରକର ୯୦ ଗୋଟା ସରକାର ଜିଣି ଅଛନ୍ତି । ଏଫଳ ଅବଶ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଅଟେ । ମହ ଉଚ୍ଚିକାରୀର ଫଳ ସେପରି ନୁହେ । ଗରବର୍ଷ ୪୨ ଦକାର ଟଙ୍କା ପାଳଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ୧୨ ଦକାର ଟଙ୍କା ଅଦାୟ ହୋଇଥିଲା । ଏ ବର୍ଷ ୪୨ ଦକାର ଟଙ୍କା ପାଳଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ୧ ଦକାର ଟଙ୍କାକୁ ଅଧିକ ଅଦାୟ ହୋଇ ନାହିଁ ଦେଶଦାରଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଖୋଜି ବାଦାର କରବା କଷ୍ଟ ଦେଉ ଏପରି ଘଟିବାର ଲେଖାଅଛି । ସରକାରଙ୍କର ମୋଫସଲରେ ପୁଲସ ବାଳ ଗୋଇ ପ୍ରଭୃତି ଆରୁ ସେତେବେଳେ ଏତେ କଷ୍ଟ ଭେତେବେଳେ ଅପର ଉଚ୍ଚିକାରଙ୍କ କଥା କି ହୋଇଯିବ । ବାସ୍ତବରେ ଉଚ୍ଚିକାର ଖାଇବ ଠାରୁ ଟଙ୍କା ଅଦାୟ କରିବାବଦ୍ଧ ଭରଜୁ-ଜନକ ବ୍ୟାପାର । ସରକାର ଏଥିର ବିଶ୍ୱ ସ୍ୱପ୍ନା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ କି ?

ଉତ୍କର ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବରେଲି-ସଦରର ପଞ୍ଚସବ୍‌ସ୍ତ୍ର ହିନ୍ଦୁ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ଏହି ମର୍ମରେ ଉତ୍କର ପଶ୍ଚିମର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲିଖକ ନିକ-ଟକୁ ଏକ ଆଦେଶକ ପତ୍ର ପଠାଇ ଥିଲେ କି ସେହି ନଗରର ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରିକରେ ପୁଣ୍ୟ ଗୋବତ୍ୟା ଦେଉଳ ନ ଥିଲ ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରିକ-ରେ ଏଣିକି ସେମନ୍ତ ଗୋ ଦହ୍ୟାଉ ଅନୁମତି ଦୟା ନ ଯିବ । ଶ୍ରେଷ୍ଠଲିଖ ମହୋଦୟଙ୍କର କି ବାରଣରୁ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ପ୍ରଥମରୁ ଏ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପତ୍ର ସନ୍ଦେହ ଦେବାରେ ସ୍ୱକ୍ଷର ସମସ୍ତ ଭସବକ ନିମନ୍ତେ ବରଗାୟ କମିସନର ସାଦେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ସେହି ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପଠାଇ ଦେଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ଭାରସମାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଉଦନ୍ତ କରି ସ୍ୱାକ୍ଷର-ମାନ ସଂପାଦି ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅତୀତର କି ବିଗୁର ଦେବ ଦେଖା ଯିବ । ମାତ୍ର ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଏକ ଭାରସମାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନମାନେ ଏକତା ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚି ଦେବାର ଉଦ୍ୟମ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ କମିସନର ସାଦେବ-ଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଯେ ମୁସଲମାନମାନେ ଅପଣା ଘର ମଧ୍ୟରେ ଗୋବତ୍ୟ କରି ପାରିବେ । ସେ ଯାହା ଦେଉ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ଏତେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ଭାରଣ କି ?

ଗଜ ତା ୨୮ ଉତ୍କର ସ୍ୱକ୍ଷରେ ପୁସ୍ତକ ଗୁଣି-ମନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ପଶ୍ଚିମା ଯାହାର ଗଳା କଟାମାନ ଏବଂ ଗଳରେ ଶ୍ରେଣୀପାଇଁ ପସ୍ତାତ ଦୋଡ଼ି ଛୁଣ୍ଡି ପଡ଼ିଥିଲା । ବା ବଟା ଯାଇଥିବାରୁ ସେ ଲୋକ ମୁମୂର୍ଷୁ ଅବସ୍ଥାରେ ତଳେ ପଡ଼ିଥିବା ତା ୨୮ ଉତ୍କର ଦଳ ସଦାକେ ଦେଖା ଗଲା । କର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ବସନ୍ତକାଳରେ ଚଳିଯିବ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ସ ଯାହା ଅକ୍ତଳ ସକେ-ତରେ ଜଣାଇ ଅଛି ସେ ତାତାକୁ ଉଚ୍ଚିକାରୀ ଲୋକ ଟଙ୍କା ଲୋଭରେ ମାଧ ଅଛନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାଦେବଙ୍କ ଦଳରେ ଲେଖିତ ଜମାକରଣ ଦେଇଥିବାର ଗୁଣାଯାଏ । ଉକ୍ତ ଗଳାଟା ଏପରି ଭାବରେ ହୋଇଅଛି ଯେ ଉଚ୍ଚିରେ ଭାବାର ତେଜନା ଅଛି ବିନ୍ଦୁ କଥା କହି ପାରୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଜଳ ଯିବାର ସମ୍ଭା ଦେବକ ଟଙ୍କା ଯାଇଅଛି । କର୍ତ୍ତମାନ ପୁଲସ ଭଦନ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ମୋଦଦମାଟି ବଡ଼ ସନ୍ଦେହ ଜନକ ଓ ଭୟାନକ ହୋଇଅଛି । ବାରଣ ସେତଳ ଶ୍ରୀଜିଉଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟାଧିପ ସ୍ୱକ୍ଷ କି ଶା ପରେ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତା ଗୋଷ୍ଠି ସଦକ ବିଶେଷ ଲୋକ ନ ଥିଲେ ଭେଦ ସୁଦ୍ଧା ଗୁଣିମନ୍ତ୍ରର ଦେବା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦୋବାନଦାର ଏବଂ ଉତ୍କରେ ଥିବା ଯାକିଲ୍ ସେବକମାନେ ବିଶେଷ ଗୁଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଗ୍ରତ ଥିବାର ବିଶେଷ ସମ୍ଭବ । ଗଟଣା ମଧ୍ୟ ବାଦାର ଦେବା ଦୋବାନ ସନ୍ଦେହ । ଅତୀତ ବ୍ୟକ୍ତି ଭବସୁ ଦ୍ୱାର ବସନ୍ତକାଳ ସମ୍ଭବ ।

—°°—

ଅକମଗଡ଼ ଜିଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୁସରପୁର ଗ୍ରା-ମର ଲୋକମାନେ ଏକ ସର କର ଗୋଟିଏ ଜାଗ୍ରତାହସ ପ୍ରାପତ କଲେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦଳ ପରେ ଏକ ବଦେଶ ଫିଟିଲା । ଜର, ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ, ଡ୍ରେସୁଟାମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦେଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପୁଲସ ମଦକୁମା ଦୋଳ ଜଣେ ପୁଲସ ସୁପ୍ରଗୁଣ ଓ ବାଦାବ ଅଧିକରେ ଦାବେଗା ଜମାବାର ଓ ତ ୨ ଶ ସିପାହୀ ରହିଲେ । ଫଳତଃ ଲୋକମାନେ ଅପେ ଏକ ଜଳ ବ-ଦେଶ ଗରି ନେଲେ ଓ ଉଚ୍ଚିର କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍-ଗୁଣେ ରୁଲିଲା । ଭାବନମାନେ ମୋଦଦମା ବିଗୁର ବର ଅର୍ଥଦଗୁର ବିଧାନ କଲେ ଓ ପ୍ରଥମେ ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଅଧ୍ୟାଧିକାରୀ ତାହା ଦେଲେ । କିମ୍ପେ ଦାବନମାନଙ୍କ ଅଧ୍ୟାଧିକାର

ଏବେ ଦଢ଼ିଲା ସେ ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ଅସବ୍ୟ ବୋଧ କଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ଏହି ବଦେଶର କଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଶ୍ରୀଚକ୍ରରେ ଅଧିକାରୁ ବହୁତ ଜ୍ଞାୟୁ ଅବଲମ୍ବିତ ଦେଲ ଏବଂ ବଦେଶ ଉଠି ଗଲା । ଅଧିକାର ବସୟ ଏହି କି ଏହି ବଦେଶ ପ୍ରାୟ ତ ୪ ଶ ବାଳ ଜାଣି ଥିଲ ଅଥଚ ପୁଲ-ସର ଦୁଷ୍ଟି ଚର୍ଚ୍ଚିପ୍ରତ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ବାବଦା କଟକଣା ବହୁତ ମାତ୍ର ନମ୍ନ କର୍ମଗୁଣକ ଗୋଷ୍ଠ ସେ ସମସ୍ତ ବିଫଳ ହୁଅଇ । ଗ୍ରାମସ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଦାବନମାନେ ମୋଫସଲ ଗସ୍ତ କରନ୍ତି ସତ୍ୟ ମାଟି ଲୋକଙ୍କ ଗୁହାର ଗୁଣିବା ଦେଖିବ ଆଉ ପାଖେ ପୁଲସ ଦଅନ୍ତି ନାହିଁ । ପୁଲସ ବାଳଗୋଇ ପ୍ରଭୃତି ମୋଫସଲର ନମ୍ନ କର୍ମଗୁଣକ ସିଲସ୍ତା ଦେଖି ସବୁ ଗବର ଗୁଣି କଅନ୍ତି । ସରକାର ଚତୁର ଦୁଷ୍ଟଲୋକମାନେ ମୂର୍ଖ ପ୍ରତାମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଭୟରେ ନାଳା କଷ୍ଟ ଦେଇ ଅର୍ଥଲଭ କରନ୍ତି । ବାସ୍ତ-ବରେ ଏଣିକି ଇଂରାଜ ସାକ୍ଷର କଥାରେ ଯେତେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭେଦ ଦେଉ ନାହିଁ ।

ଏକରସ୍ତ ବିଷ ମଧ୍ୟରେ ସାଦେବମାନଙ୍କର ଅନୋଦ ପ୍ରମୋଦ ନିମନ୍ତେ ଦେଉ କୁର୍ ଅଛି ଉଚ୍ଚିର ଜଣେ ଖାନସମା ଶ୍ରେଣି ବରଫ ଓ ଦୁଇଦୋକଲ ବିଲଗା ପାଣି ରେର କରଥିବା ଅପସ୍ୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଡ୍ରେସୁଟା ମାଜି-ଷ୍ଟ୍ରେଟ ମନ୍ତ୍ର ଓ ସାଦେବଙ୍କ ବିଗୁରରେ ଦଗ୍ରବଧ ଅଭିଭବ କି ୩୮୯ ଫା ଅକ୍ତମାରେ ଛ ମାସ ଶ୍ରମସ୍ତ୍ର କିଏଦବସ୍ତ ପାଇଥିଲା । ଡ୍ରେସୁଟା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ଶକ୍ତି ଦଗ୍ରାଣ୍ଡ ବିଗୁରରେ ଅଧୀନା ଜଜସାଦେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଧିକ କରବାକୁ ଜଜସାଦେବଙ୍କ ଶକ୍ତି କଲେ ଯେ ତୁରର ବା-ର୍ଯ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ର ଓ ସାଦେବଙ୍କର ସମ୍ଭବ ଥିବା ପ୍ରଲେ ଉଚ୍ଚିରେ ଜଣେ ଖାନସମା ବିଗୁରରେ ମୋଦଦମାର ବିଗୁର କରବା ମନ୍ତ୍ର ଓ ସାଦେବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନୁଚିତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ବାରଣରୁ ଜଜମହୋଦୟ ଦଗ୍ରାଣ୍ଡ ରଦ କରି ମୋଦଦ-ମାର ସାମ ବିଗୁର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦାବନ-ଦହାସ ଦେବା ସମନ୍ତେ ଅଦେଶ ଦେଲେ ବିନ୍ଦୁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୁବର ମେମ୍ବର ଥିବାପ୍ରଲେ ଏ ମୋଦଦମାର ଅଧିକ ବିଗୁର କରବା ଉଚିତ କି ନା ତାହା ଜାଣିବାନିମନ୍ତେ ଦାଉଦୋର୍ଟର ଉପବେଶ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ । ଦାଉଦୋର୍ଟ

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ମଧୁର୍ତ୍ତ ସାହେବ-
 କଦାସ ମୋକଦ୍ଦମାର ବନ୍ଦୁର ଅଲଜସଙ୍ଗର
 ଦୋଇ ନାହିଁ ଏଥିଯୋଗୁଁ ତହିଁର ସାମା
 ବନ୍ଦୁର ଦେବ ଓ ଅପିଲ ଅବଦ୍ୟକ ଦେଲେ
 ଜଜସାହେବ ନୁହଇ ମେମ୍ବର ସୁବାସୋର୍ଦ୍ଧ
 ଜାକ ନିକଟରେ ଅପିଲ ନ ଦୋଇ ଏବାବେ-
 ନରେ ଦାଇବୋର୍ଟକୁ ଅପିଲ ପଠାଯିବ ।
 ଦାଇବୋର୍ଟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯଥାର୍ଥ ଦୋଇଅଛି—
 ଯେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାଇବୋର୍ଟ ଯେଉଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି
 କଲେ ଦାବମାନେ ଚାହୁଁଥିଲେ ମୂଲରୁ ସେ
 ମାନର ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ, ତୁଲ
 ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ଅନୁକମ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମାନକର କଲେକୃର
 ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ସାହେବଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଭ୍ରମାତ୍ମକ
 ସମ୍ଭାର ଜନ୍ମ ସୁଦ୍ଧା ଦେଖି ଅନୁମାନେ
 କହୁ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛୁ । ସେ ଚାହୁଁ ଅଛନ୍ତି
 ତ ସ୍ତ୍ରୀମ୍ୟ ଲୋକମାନେ ସରକାରରୁ ସାଦାନ୍ୟ
 ପାଇବା ଅପାରେ ବୃଥାରେ ଅନୁକମ୍ପର
 ଜନରବ ହୋଇ ଦିଅନ୍ତି ଅତଏବ ଚାହୁଁଥିଲେ
 ଅପ୍ରା ନ କରବା ମୋଫସଲର କାନବୋଇମା-
 ନକର ହୁଅନ୍ତ । ସାହେବଙ୍କର ଏହି ଭ୍ରମପୂର୍ଣ୍ଣ
 ବିଶ୍ୱାସ ବାହୁଁ କିଲିଲ ଅନୁମାନେ କହି ନ
 ପାରୁ ମାତ୍ର ଏବା ଯେ ଶୁଣ ଅନର୍ଥର ମୂଲ
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଅନୁକମ୍ପରେ ସାଦାନ୍ୟ
 ଦେବାକୁ ଚାହୁଁର ଥିବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସେତେ
 ପ୍ରକାରେ ଘୋଷଣା କଲେବେଁ ଲୋକେ ପୁନଃ
 ବହୁଦର୍ଶିତାଦ୍ୱାରା ଚାହୁଁ ଅଛନ୍ତି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକଃ
 ସାଦାନ୍ୟ ମିଳଇ ନାହିଁ । ସାଦାନ୍ୟ ପାଇବାର
 ଦୂର ବିଶ୍ୱାସ ହୋଇଥିଲେ କଲେକୃର ସାହେ-
 ବଙ୍କ ଠାରେ ଅନେକ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପଠାଆନ୍ତା ।
 ମାତ୍ର ତାହା କହୁଁ ଦୋଇଅଛି କ ? ଯେବେ
 ସାଦାନ୍ୟ ପାଇବା ଅପାରେ ଲୋକେ ବୃଥା
 ଅନୁକମ୍ପର ଘୋଷଣା ଦେବା କଥା କପର
 ର ଦେଲେ ? ଦୁଃଖ ପଡ଼ିଲେ ଲୋକେ ଅପ-
 ଳିତରେ ସେଥିର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ଦାରାକ
 ତ ଚଳାନ୍ ଚାହୁଁଥିଲେ ଶାନ୍ତିକା ଲାଭ
 ଲଭି କାନଗେଇ ଓ ପୁଲସ
 ଯେ ଦେଲେ ଥିଲେ ସେ ବୌଦ୍ଧ-
 ଯେ ଦୁଃଖର କଥା ଉଠିଲେ କହିଁର
 ଥିଲେ କି ନାହିଁ ଅନୁକମ୍ପକର ପ୍ରା-
 ଦର୍ଶିତମାନଙ୍କୁ କଥାବଦେ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ

ମାନେ କହୁଛ ପ୍ରଗତିକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବେ ।
 ମାତ୍ର ଅନୁମାନକ କଲେକୃର ସାହେବଙ୍କ ପର-
 ନଶୀଳୁଷାରେ ସେମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମ୍ୟ ଜନରବରେ
 ଅପ୍ରା ନ କଲେ ବୌଦ୍ଧି ଚାହୁଁ କରବେ
 ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ ମୋଫସଲର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା
 ଉପସ୍ଥ ପ୍ରାକମମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ପାରବେ ନାହିଁ ।
 ଏଥିର ଫଳ ଏହି ଦେବ ମେ ମୋଫସଲ ଅ-
 ବସ୍ଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣିଗୋଚର ଦେବ ନା-
 ହୁଁ । ବାସ୍ତବରେ ଲୋକଙ୍କ କଥାରେ ଅପ୍ରା ନ
 କରବାରୁ କେତେ ଗୁରୁତର ବିଶ୍ୱାସର ଘୋ-
 ଶର ରହି ପାଉଅଛି ଏବ ଚାହୁଁ ଅନୁମାନକ
 ଦୟାବାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ସୁଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀର
 ମହତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଲିକ ଲଗୁଅଛି । ଏହି
 ଅନାପ୍ରା ଦେବୁ ଗତ ଏଅବର ଦୂର୍ଭିକ୍ଷରେ ଅପ-
 ଖ୍ୟ ଲୋକ ମରଗଲେ ଏବ ଏହି ଅନାପ୍ରା
 ହେତୁ ଗତ ଅନୁକମ୍ପ ଅନୁକମ୍ପରେ ସାଦାନ୍ୟ
 ଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅପଥା କଲମ୍ପରେ ଦେଲ ।
 ମୋଫସଲର ନିମ୍ନକର୍ମଗୁଣଙ୍କ ପ୍ରତି ପୁଣ୍ୟ ବି-
 ବେଚନାର ଭାବ ନ ଦେଇ ବରଂ ଶୁଣାକଥା-
 ର ଚାହୁଁ କରବା ଏବ ଚାହୁଁର ଫଳ ଉପସ୍ଥ
 ଦାବମମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ସବାସେ ଉପାଦ
 ଦେବା ହୁଅନ୍ତ । ତାହା ନ ଦେଲେ ସେମାନେ
 ହତ୍ୟୁରେ ସତ୍ୟବଥା ଗୋଷକ କରିବାରୁ ପ୍ର-
 ତ୍ତ ଦେବେ ଏବ ଚାହୁଁରେ ଅନୁକମ୍ପ ବିଦା ହଲ
 କରୁ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳର ଚେଳ ।

ଏଠା ଖାଜିଶାଖାନାର ଉତ୍କଳା ସିରସ୍ତାରେ
 ଯେଉଁ ଦୁଃଖାଦିବିକ ଜୁଆରୁଣ ବାସ୍ତୁ ପଢ଼ିଥିଲେ
 ଚାହୁଁର ଅଲୋଚନା ଶେଷ ନ ଦେଇଣୁ ପୁଣି
 ଆଉ ଗୋଟିଏ ସରକାରୀ ଅଫିସରୁ ଅନେକ
 ଗୁରୁତ ଟଙ୍କା ଅନୁସାହ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ
 ପାଇଅଛି । ଗୁରୁତର ଡାକରଣ ସେଇଂସ
 ବ୍ୟାକରେ ପଶ୍ଚିତ ସିବନାଗୁପ୍ତ ନ୍ୟାୟରୁ
 କେତେ ଗୁରୁତ ଟଙ୍କା ନିଜ ରଖିଥିଲେ ଏବ
 ଟଙ୍କା ଜମା କରବା ବନ୍ଦୁ ସେ ଅକୌ ଓଦାପୋ-
 ସ ନେଇ ନ ଥିଲେ । ଗରମାସ ଶେଷରେ
 ସେଇଂସ ବ୍ୟାକର ସୁଧ ହୁଏକ ନିମନ୍ତେ ତା-
 କର ସାଧକ ହିଲକ ଦେବାରୁ ଦେଖା ଗଲ
 ଯେ ଉକ୍ତ ବହୁରେ ତାଙ୍କର ସମୁଦାୟ ଟଙ୍କା
 ବାସ ଥିବାର ଲେଖା ଅଛି ବନ୍ଦୁ ଡାକରଣର
 ହୁଏକରେ ଗରବର୍ଷର ଜୁଲାଇମାସରେ ସାଉଣ

ର ଖାଠିଏ ଟଙ୍କା ଓ ଚଳତ ସରକ ଅପ୍ରେଲମା-
 ସରେ ଗୁରୁତର ଟଙ୍କା ତାଙ୍କ କାମରେ ଶରତ
 ପଡ଼ିଅଛି ଓ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କାମାନ ଓଦାପୋସ ନେବା
 ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ ହୋଇଅଛି
 ଚାହୁଁରେ ନ୍ୟାୟରୁଣଙ୍କର ଦସ୍ତଖତ ସର ଦସ୍ତ-
 ଖତ ହୋଇଅଛି । ଡାକରଣର ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ବର୍ଣ୍ଣି-
 ପକ୍ଷୀମାନେ ଘଟଣାର ବୁଝାନ୍ତ ଅନୁସରଣଦ୍ୱାରା
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୁରୁତର ଟଙ୍କା ସବୁ
 ଘୋଷ୍ଟମାଖୁର ଗୋପିନାଥ ମାହାନ୍ତି ତାଲ
 ଦରଖାସ୍ତଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟରୁଣଙ୍କ କାମରେ ସରକ
 ଅଫିସରୁ ଟଙ୍କା ଅପାଇ ନିଜେ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କାକୁ
 ଅନୁସାହ କରୁଅଛି । ଏଥି ଯୋଗୁଁ ଉକ୍ତ ସବୁ
 ଘୋଷ୍ଟମାଖୁର କାମରେ ଘୋଷ୍ଟମାଖୁ ଅପାଳ-
 ନରେ ମୋକଦ୍ଦମା କାଏର ହୋଇଅଛି ଓ ଏହି
 ଘଟଣା ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ଚାହୁଁଥିଲେ ପୁଣ୍ୟ
 ସେ ପୁଣ୍ୟ ବଦଳ ହୋଇ ଯାଉଥିବାରୁ ଏଠା
 ର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଟେଲିଗ୍ରାଫି କର ପୁରୁରୁ ତାହାକୁ
 ଧରାଇଅଣି ଅଛନ୍ତି ।

ଦେଖାଯୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନୁକମ୍ପ କରୁ
 ବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଖଣ୍ଡିଏ ଯୁକ୍ତମୂଳର ଦେଇ ଅ-
 ଛନ୍ତି ନିନ୍ଦା କେହି ପ୍ରଲୋଭନରେ ପଡ଼ି ଯେଉଁ
 ଦୁର୍ଗମ କରୁଅଛନ୍ତି ଚାହୁଁ ଏବେଗର ବି ଅନ-
 ଖ୍ୟ ଦେଉଅଛି ତାହା ଅନୁମାନ କରପାଇ
 ପାରେ । ଦେଖାଯୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉପେକ୍ଷା
 କର ଫିରକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ସରକାରୀ କର୍ମ ଗୁଡ଼ିକ
 ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରସ୍ତାସା ସେ-
 ମାନେ ଏରୂପ ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଯୁମାନଙ୍କ
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ସୁବିଧା ପାଉ-
 ଅଛନ୍ତି ଏବ ଦିନେ ସେମାନେ ଏହିପରି ଘଟ-
 ଣାମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ତୁଟଳ ପ୍ରକୃତ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଘଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦେଇ ପାରନ୍ତି ଯେ ଦେଖାଯୁ
 ଲୋକମାନେ ସରକାରୀ କର୍ମ ପାଇବାର ଉଚ୍ଚତ
 ନୁହନ୍ତି ।

ସାହିତ୍ୟିକଟ ଅଭିନବ ଶାଶୁଲିପି ।

ଏପ୍ରସ୍ତବେ ବଜ୍ରସ୍ତ ନିଜମି ଅଭିନବ ଶାଶୁ-
 ଲିପି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି ଅନ୍ୟ
 ସକଳପ୍ରକାର ସରକାରୀ ପାଠକା ଓପୁଲିପିକାନ୍ତ
 ସାହିତ୍ୟିକଟ ଅଭିନବ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ
 ଅଛି ଚାହୁଁର ସଂଶୋଧନାର୍ଥ ଏକ ପାଶୁଲିପି
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସରକରେ ଅବତ ହୋଇଅଛି ।
 ଏଥିରେ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ନୁହଇ ବଧ ଏହି

ଯେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର
ଅନ୍ୟ ସମ୍ଭବତଃ ସମାପ୍ତ ହେବାର ପୂର୍ବ
କଲେ ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମାପ୍ତ ହେବାର
ମାମଲ ନ ହୋଇ କଲେବୁଦ୍ଧ ଧର୍ମର
ଠାରେ ଅବେଦନ କଲେ ସେ ବାଳାଦାର
ସମ୍ଭବତଃ ଉପରେ ସାହିତ୍ୟିକ ଗ୍ରନ୍ଥର
ଓପୁଲ କଲେ ଦେବେ । ଏ ଅବେଦନରେ
ତାହାଦ ଅନୁସାରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ ଓ ମିଥ୍ୟ
ଉଦ୍ଧାର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ତାହା ଦେବ-
ଦାରୀରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେବ । ଏଥିରେ ବହୁ
ଅପତ୍ତି ନାହିଁ ଓ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁବିଧାନୁ
ଅଟେ ।

ଏ ପାଣ୍ଡୁଲିପିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ
ବ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ତାହା ଗୋଟିଏ ଅପତ୍ତିକଳନ
ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଟେ । ତାହା ଏହି ବ ସାହି-
ତ୍ୟିକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେବଦାର ଥାଏ । ଉଦ୍ଧାରରେ
ଅପତ୍ତି କଲେ ସାହିତ୍ୟିକ ଲିଖିତ ସମୁଦାୟ
ଟିକା ପତ୍ରେ ଉପାଳିତ କରିବାକୁ ଦେବ ଓ
ଉପାଳିତ ନ କଲେ ଅପତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ
ନ ଦେବ । ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅପତ୍ତି ବନ କରିବାର
ଉପାୟ ଅଟେ ଓ ବୋଧହୁଏ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା
ଅପତ୍ତିକୁ ବାହ୍ୟମାନେ ନ କର ତାହା ପ୍ରକା-
ସନୁରେ ରହିତ କରିବାର ଉପାୟ ବୋଧ
କରିଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ଏଥିରେ ଉଦ୍ଧାର
ଦୋଇ ନ ପାରୁଁ ଓ ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ
ଅପତ୍ତି ପ୍ରତି ବହୁ ବାଧା ନ ରହି ରହିବ ବାଟ
ପରିସ୍କାର ରହିବା ଉପରେ କାରଣ ଅନର୍ଥକ
ଓ ଅକାରଣ ସାହିତ୍ୟିକତା ଦୋଇଥିବାର ଅନେ-
କପ୍ରକାରେ ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ଯଥା (୧)
ବୌଦ୍ଧ ଲିଖିତ କମି ବ କମିକାର୍ଯ୍ୟର ସମ-
କର ସମୁଦାୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଉଲ୍ଲ-
କମେ ହିସାବରେ ଓପୁଲ ନ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ
କମି ଅବା ମଦାଲ ବାଳାରେ ଅପି ସାହିତ୍ୟିକତା
କାଣ୍ଡ ଦୋଇଅଛି (୨) ବୌଦ୍ଧ ମଦାଲରେ
ପୁଅକ ଉତ୍କଳ ଦୋଇ ସମ୍ଭବତଃ ମାନେ ପୁଅକ
ସମକର ଦେଇ ଅପତ୍ତିପତ୍ତି ସେହି ଅଂଶର
କର ଦାଖଲ ଦୋଇଅଛି ସେ ଅଂଶରେ ଓପୁଲ
ନ ପଡ଼ି ବାଳାଦାର ଅଂଶରେ ଉଲ୍ଲକମେ
ଓପୁଲ ପଡ଼ି ବାରୁ ସେହି ଅଂଶର କର ଦାଖଲ
ଦୋଇଅଛି ସେ ଅଂଶ ବାଳାରେ ଅପି ରହି-
ଉପରେ ସାହିତ୍ୟିକତା କାଣ୍ଡ ଦୋଇଅଛି (୩)
ବାଲେଶ୍ଵର ମୋକଦମାରେ ଉତ୍କଳମାନା ଓପୁଲ

କମା ମାତ୍ର ଦୋଇଥିବା ପ୍ରକାରେ ରହିବାର
ସାହିତ୍ୟିକତା କାଣ୍ଡ ଦୋଇଅଛି (୪) କଳକର
ସମୁଦାୟ ମଉଜାହୁଦରେ ଅତ୍ୟନ୍ତମାନେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦୋଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରପ୍ରକାର ସାହିତ୍ୟିକତା ଦୋଇ-
ଅଛି ମାତ୍ର ଅପତ୍ତିରେ ମଉଜାହୁ ମଉଜା ମୁକ୍ତି-
ଲିଖିତ (୫) ବୋର୍ଡ ଅଟ ବାର୍ଡିସ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଲ୍ଲକାର ଦେବେଦ ସାହିତ୍ୟିକତା
ତାହାଦ ଅପତ୍ତିରେ ରହିବ ଦେବାର ଦେଖା
ଯାଇଅଛି । ଅପତ୍ତି ଦରଖାସ୍ତ୍ର ବାଖଲଦେବାରୁ
ପିରପ୍ରା ବଦାରକରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲମାନ
ପ୍ରକାର ଯାଏ ଓ ଦୋଶୀ ଅନୁମାନକ ଉପରେ
ଅର୍ଥବଗ୍ନ ହୁଏ । ଏପରି ଉପାୟ ଏ ଉପାରେ
ଅନେକ ଦୁଷ୍ଟିଗୋଚରରେ ଅପିଅଛି ଓ ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ ଉପାରେ ମଧ୍ୟ ଉପାୟରେ ଏପରି
ଅନ୍ୟାୟ ସାହିତ୍ୟିକତା ଦେଇଥିବ । ସରକାର
ପିରପ୍ରା ଅପତ୍ତି ଦେବ ଅବା ବାଲକଲ ନୁହେ
ଓ କର୍ମକ୍ରମମାନେ ଦେବତା କମା ପିରପ୍ରା
ନୁହନ୍ତି । ଏପରି ସମୁଦାୟ ସାହିତ୍ୟିକତା ଦେବା
କରିବ କୁହେ ଓ ତାହା ସମୋଧକ ଦେବାର
ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ ଅପତ୍ତି କରିଖାସ୍ତ୍ର । ଅତଏବ
ସେ ଉପାୟକୁ ପ୍ରକାରଗ୍ରନ୍ଥରେ ରହିତ କରିବା
ଦୋଇ ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅସୁବିଧା ଅଟଇ ।

କେହି କହନ୍ତି ବ ସାହିତ୍ୟିକତା ତାହାଦ
ଅନ୍ୟାୟ ଥିବାରୁ ଅଗଭୂତ ଉପାଳିତ ବାଧକ
ଦେବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ଦେଖୁଁ ସେ
ସକଳ ସାହିତ୍ୟିକତାର ତାହାଦ ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେ
ଓ ଏପରି ସାମାନ୍ୟ ତାହାଦରେ ଅପତ୍ତି ମଧ୍ୟ
ଦୋଇ ନ ଥାଏ । ପତର ମୁକାମକୁ ଅପି
ଅପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିବାର ଘଣ୍ଟା ଓ ଅଟକବା
ଦୁଷ୍ଟିରେ ଅନେକକଳେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାମାନ୍ୟତାକର
ସାହିତ୍ୟିକତା ଅପତ୍ତି ଅନୁମାନେ ଅପତ୍ତି ନ
କରି ଟିକା ମୋକଦମାରେ ପିଅଦାରୁ ଦେଇଦ-
ଅଛି କିନ୍ତୁ ସେହିପ୍ରକାରେ ଦେଖି ଟିକାର
ଅନ୍ୟାୟ ସାହିତ୍ୟିକତା ଦୋଇଥାଏ ସେଥିରେ
ଦୁର୍ଗା ଦେଖିବାର ବ ଅଗଭୂତ ଉପାଳିତ
କରିପାରବ ? କଳକର ସାହିତ୍ୟିକତା ଏବ ଏବ
ମଉଜାହୁ ସମୁଦାୟ ବୁଦ୍ଧ ଦେବାର ସେ ଉପ-
ରେ ଉପାଧି କରିଅଛି ରହିବ ତାହାଦ ପ୍ରାୟ
ନେହୁର ଶର ଟିକା ଥିଲ । ବୋର୍ଡ ଅଟ
ବାର୍ଡିସ ଉଲ୍ଲକାରେ ବିଷେଷତା କୁଳକ କରାଇ
ସାହିତ୍ୟିକତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର
ଓ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଶରଟିକାର ଥାଏ ତାଟ

ଉପର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାବଦର ସାହିତ୍ୟିକତା
ମଧ୍ୟ ଦେଖି ଟିକାର ଦୁଅଇ ଓ ଏପରିରେ ନାନାଦ
ପ୍ରକାର ଅପତ୍ତି ଅନର ହୁଏ ଓ ବଦରରେ
ତାହା ଉତ୍କଳ ମଧ୍ୟ ଦୋଇଥାଏ—ଅଗଭୂତ
ଉପାଳିତରୁ କିମ୍ପା ଦେଲେ ଏପରିପ୍ରକାରେ ଦେ-
ଭେ ବାଧକ କମା ଅଗଭୂତର ପାଠକମାନେ
ଅନ୍ୟାୟରେ ଅନୁମାନ କରିପାରନ୍ତି । ଅତଏବ
ଉପାଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ ନୁହେ ।

କେହି କହନ୍ତି ବ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ
ଅନର୍ଥକ ଅପତ୍ତି ନିକାରଣ ଦେବ । ଏଥିକୁ
ସଦର ମୁକାମକୁ ଅପି ବଦ ଦେବା ଓ ଘଣ୍ଟା
କରିବା ଏହାହିଁ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଅପତ୍ତି
ନିକାରଣ କରିଥାଏ । ଏହି ଉପାୟକୁ ଅନର୍ଥକ
ବାଖଲକଣା ନାଲିସରେ କ୍ଷତ୍ରପୁରଣ ଦେବାର
ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସାହିତ୍ୟିକତାରେ ପ୍ରକାର
କଲେ ମଧ୍ୟେଦୁ ଦେବ । ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେ
ବୌଦ୍ଧ ବାଖଲକଣା ମୋକଦମାରେ ଅନ-
ର୍ଥକ ଓ କ୍ଷେପଦାୟକ ନାଲିସ ଦୋଇଥିବାର
କଣାକଲେ ତାହା ଉପମିଷ୍ଟ ଦୋଇ ଘଣ୍ଟା ଓ ବାଖ
ଟିକା ଉପରେ ଶରକ୍ରମା ୧୯୧୯ ବା ବରରେ
କ୍ଷତ୍ରପୁରଣ ରବର ପ୍ରକାରୀ କମିକାର ବାଖ-
ଠାରୁ ପାଲବାର ଉଚ୍ଚ ହୁଏ । ଏହା ଏବ-
ପ୍ରକାର ଅର୍ଥବଗ୍ନ ଅଟଇ ଓ ଏହା ବାଖ-
ଲକଣା ମୋକଦମାରେ ସେପରି ଫଳଦାୟକ
ଦୋଇଅଛି ସାହିତ୍ୟିକତାରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି
ଫଳଦାୟକ ଦେବ । ଅତଏବ ଅନ୍ୟାୟ ଉପା-
ଳିତର ସରକରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପାଧିକର ବ୍ୟବ-
କରିବାର ଉପାଧି ଓ ଶ୍ରେୟସ୍ଵର । ଏ ପାଣ୍ଡୁଲିପି
ସମ୍ଭାନ୍ତ ଅବଶିଷ୍ଟ ବସ୍ତୁ ଅନ୍ୟାୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ
ଉପାଧି କରନ୍ତୁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ପତ୍ର ସମ୍ପାଦନ କରନ୍ତୁ ପ୍ରକଳ ଦୋଇସଦେ
ଶୀଘ୍ର ପତ୍ର ପିକାର ଦେଖେ ମନେ ଦୋଇ ୧ ବର
ଦୂର ଦେଖେ କରନ୍ତୁ ।
ଦେ ଧୋକାରେ ଓ ମନେଦାର
ଦୋଇସଦ । ଅନେକର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କଟ ଦୋଇସଦ ମତ ଦେବ ଦେବ ସାମାନ୍ୟ
ଏ ବରରେ ଓପୁଲ ଅବ୍ୟ ପାତ୍ର ଦୋଇ
ସାମାନ୍ୟ ଏବ ଅନେକ ବାଧା ମଧ୍ୟ ଅନେକ
ବ୍ୟ ଦେଖେ ।

ଅଧିକାରକ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସାହେବଙ୍କ ସହ ଶକ୍ତିକାର ଦେଖାଯିବାରୁ ଫେର ଅସି ଅଛନ୍ତି ।

କର୍ମସାଧକ ଉପାଧୀ ଗୋଟିଏ ବାଳକ ଗୋଟିଏ ବା-
କୁଳସୂତ୍ର ଅପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଗମନ ଅପରାଧରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ
କରୁଥିବାରେ ଅଛି । କାଳକଟି ଜଣେ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ସୂତ୍ର
କରୁ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିବ । —ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ଅବା-
କରଣ ।

ପିତୃଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦଳଦଳରେ ଗୋଟିଏ ବାଳକ ନ-ପଦ ବର୍ଣ୍ଣ
କରୁଥିବା ଗୋଟିଏ ବାଳକାସତ୍ରର ବାଳକଙ୍କୁ ଅନୁଗମନା
କରୁବା ଅପରାଧରେ ଶକ୍ତି ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ଗ୍ରାହଣ
କାଳକଟି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିବୁ ହେଉଛି ହେବ ।

କଲିକତା-କଲେଟ ।

କାଲେକତର ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଓ ଡେପୁଟି କଲେ-
କତ ବାବୁ କବିକୃଷ୍ଣା ସିଂହ କର୍ମମାନ ଉପର ସପର
ମୁକ୍ତିମାତ୍ର ବଦଳ ହେଲେ ।

କର୍ମମାନ ରୁଖିରେ ସକା ଦରଭାଗର ଡେପୁଟି ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଓ ଡେପୁଟି କଲେକତର ବାବୁ କୁଞ୍ଜବିହାର ଗୋସ୍ୱାମୀ
କାଲେକତର ସପର ମହକମାତ୍ର ବଦଳ ହେଲେ ।

କଲମାତ୍ରର ସମ୍ଭାଳ ପରଗଣା ଏବଂ ଡେପୁଟି
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଓ ଡେପୁଟି କଲେକତର ଶ୍ରୀ ଏଚ. ଏ. ଲେନ
ସାହେବ ଅନୁଗମନ ଉପର ବଦଳ ହୋଇ କଲମାତ୍ର ସକ-
ଉପକରଣର ସ୍ୱରୂପ ହେଲେ ।

ମଇମନ ସିଂହ କଲ କସୋର ସଞ୍ଜର ସକ ଡେପୁଟି
କଲେକତର ବାବୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମାସ ଏବଂ ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍
ଓ ଡେପୁଟି କଲେକତର ହେଲେ ।

ହାକଦା ମିଉନିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ରେ ଡିପ୍ୟୁଟି କାମିସନ ଡବ୍ଲୁ
ବେଲ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଉଅଛି । ସେହି କଣ୍ଠାକୁ-
ରୁ ଏ ବାର୍ଷିକ ଉପକ୍ରମ ତାହାକୁ ୪୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା କାମିନ
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କେଉଁ କେଉଁରେ କାମିସନ ଉପକ୍ରମ
ତାହା ଅଧିକାର ହୋଇ ଚାହିଁ ।

ଅନେକଦିନେ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ମେଳଣ ସକାର ସମ୍ଭାବ
ସାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ସରଦାର ଦେବ
କରୁ ଡିପ୍ୟୁଟି ମା ୧୧ ରୁଣ୍ଡରେ ପଦସ୍ଥ କରୁଥିବା ଅପ-
ରାଧରେ ଧବ ପଡ଼ି ଅଛି ।

କଲମାତ୍ର ମୋଗଲଠାରୁ ଅଧିକାରୀ ଉପକ୍ରମ ୧୧
ସପର ଦାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ରୁମିକକ ସୋପେ
୧ ୧୫୦ ଏ ମୁଖ୍ୟ ମୁଖରେ ପଡ଼ି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

କାକୁଲର ଅମିର କରଣ ସିକାର କମିସନ ପ୍ରଦତ୍ତ ବ-
ଲେ ଦାକ ସଲେ ଦାରର ଗୋଟିଏ ସୂତ୍ର ଏକ ସରସଲିକର
ଖାଇମାନଙ୍କୁ ବଦଳେ । ବଦଳର ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତା
କର୍ମ ନରେ କରୁଥିବ ।

କଲମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ମାନ
ମିଳଇ । ଏକ ପୁରୁ କଳାକର
ମାନ ଶାନ୍ତବ୍ୟାକାଳିକ ଗ୍ରାମ
ଅଧିକାର କରାଯାଇଥିବ ।

ସୁକ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ଅଧିକ ହେବ । ଦୈନିକ ନରେକର ଓ
କବ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାହେବମାନେ ପୁସ୍ତକ ସହର ସେଠାରେ
କରୁଥିବ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ମାନ କଳାକର ବଦଳ ୧୫ ଏ
ସରଦାର ଅଧିକାରୀ ଧବ ନେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉପକ୍ରମ ୧୧ ରୁଣ୍ଡ ସହ ୧୧୦ ଟଙ୍କା ସମସ୍ତ ଅଧିକ
ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଏ ୨୦ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ୫୫ ରୁ
ଅଧିକ ନେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଧବର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।

କଲମାତ୍ରଠାରେ ଅଳ୍ପ କମ ଦରେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ଓ ଏକ
କମାର ମଧ୍ୟରେ ଦୋଷ ଗାଢ଼ଣୀ ସମ୍ଭାରେ ଉପକରଣ ଉପ-
କ୍ରମ କେବଳ କରାଯାଇ ହେବ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ଦଳି ଅପରା
ଦରେ ଗୋଟିଏ ସକାର ସମ୍ଭାରେ ତାହା ଉପରେ କରୁଥିବ
ଦେଲ ହାତ ଦେଇ ଏକ ଉପକ୍ରମ କାଠି ସିଦ୍ଧି ତାହା ଉପ-
ରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ । କରଣିକ ଦେଲ କରରେ ଚଳିର
କ୍ରମାଗତ ହୋଇ ରୁଠିକା ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଥାକାଠି ତାହା ଉପ-
ରକୁ କରାଇ ଫୋପାଡ଼ି ଦେବାକୁ ଲୁଗାପଟା କୁଟ ରୁଠିକ
ଏକ ତାହାକୁ ଲୁଗାପଟା ଅନେକ ଦୋଷଗତ । ଚଳି କରୁଣ
ଦୁସ୍ୱାପାଳରେ ଅଧିକ ଅଧିକରେ ପଡ଼ି ଅଛି । କରାଇ
ଧବ ହୋଇ କରୁଥିବ ଅଛି ।

ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମରେ ସେହି ସମ୍ଭାବ ମିଳୁଅଛି
କରୁଥିବ ପ୍ରକାଶ ସେ ଉପକ୍ରମ ଓ ଉପକ୍ରମ ରୋଗରେ ଅନେକ
ସାହା ମର ସିକାରୁ ଏକର୍ଣ୍ଣ ସାହାପ୍ରଣ୍ୟ ଅନେକ ଲୁଗା
ହୋଇଥିବ । ସାହାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା ଏକ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର
ସାହା ପ୍ରତି ବୁଝି କରଣ କାରଣ ରୁପସ୍ତର ମୁଖ୍ୟମାନ
୧ ୧୫ ଏ ତାହାର କିପୁର କରୁଥିବେ । ଉପ ଏକ ସମ୍ଭା-
ବମାନ ପ୍ରତି ଉପ ଦର୍ଶନ ହେଉଥିବ ଏକ ପ୍ରକାର ଉପରେ
ଅଳ୍ପ ସମ୍ଭାବ ସାହା କଣ ସାଧୁଥିବ । ଉପକ୍ରମଠାରୁ ଏକର୍ଣ୍ଣ
ମୁଖ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଉପକ୍ରମ ତାହା ସମ ଏକ ମୋଡ଼ିକର ଶେଷ
ପର୍ଣ୍ଣ ଉପକ୍ରମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମୁଖ୍ୟରେ ଉପକ୍ରମ ଅଧିକ
ହୋଇଥିବ । ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପ୍ରାର୍ଥନା
ହୋଇ ସର ମାତ୍ର ସେ ଦେଖରେ କେହି ମର ହାତୀକୁ ।
ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାହାମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର ସୁକରୋକସ୍ତ କରୁଥି-
ବା ଦେଖି ରୁପସ୍ତର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ଅନେକ ଧନକାଦର ଗାତ୍ର
ଅଛି ।

ରୁମିକା ସେକ୍ଟରରେ କର୍ମଠାରେ ଉପକ୍ରମରେ ପ୍ରା-
କୃଷିକ କରୁ ସକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଏକ ସମ୍ଭାବ ମଧ୍ୟରେ
୧ ୩୦୦ ଏ ଦେବ ଏ ଦେଖରେ ଉପକ୍ରମ ସମ୍ଭାବ କର
ଅଛି ।

କୋରୁଣ ମସଜିଦର ଦୋଳମାନ କରୁଥିବ କରଣ
କାରଣ ଉପକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ହେବାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବାକୁ ସେ
ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଉପକ୍ରମ ତାଙ୍କ ଓ କାପାଳ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିବ
ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ତେଣେ ଉପକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ଉପକ୍ରମ
ମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ରୁପସ୍ତର ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତି କରାଯାଉ ହେବ
କୋରୁ ରୁପସ୍ତର ସମ୍ଭାବମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଲମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ପ୍ରାକୃଷିକମଣି ଉପକ୍ରମକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବଦ ଶେଷକୁ
ତାହାର ଶକ ଦୋଷର କରରେ କରୁଥିବାର ଦେଖାଯାଇ ।
ଉପକ୍ରମ ମୁଖ୍ୟ କରାହୋଇ ଅନେକ ସର ଏକ ସରକରେ
ମାତ୍ର ପ୍ରକାର କରାହୋଇ କୋରୁଣୀ ପୁସ୍ତକ ଅଧିକ
ପ୍ରକାର ଉପକ୍ରମ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର କରୁଥିବ କେହି

ବୁଝି ଦେବ ତାହାକୁ ମାରିପକାଇଅଛି । ଅଧିକ କରୁ ହିବ
କରାଯାଇ ମାହି ।

ଅନେକଦିନେ କୋରୁଣ କରୁଥିବ କର୍ମମାନ ଅଧିକରଣ
ମହାସାଗର ମୋଡ଼ର ଗତ କରୁଥିବ ଧର୍ମ ଦେଖିଅଛି ।
କରୁ କୋରୁଣମାନ ଏପରି ଦେଖରେ କରୁଥିବ ହୋଇଅଛି
ସେ ତାହା ସିଦ୍ଧି ହୋଇଥିବ ସାଧି ଉପରେ ଉପକ୍ରମ ଏକ
ଠରୁରେ ନସର ଉପକ୍ରମ କାହାଣୀରେ ଉପକ୍ରମରେ ସେ
ସେମାନେ କୋରୁଣକୁ ନେଇ ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମ
କର ସେମାନେ କେଉଁ ଅଧିକ ମାନ ଦେଖିଅଛି ବୁଝି
ରୁଣ୍ଡିଥିବେ ।

ଅଧିକରଣ ସରକର ମହୋଦୟ ସମ୍ଭା ୧୩୦ ଟଙ୍କା
କରୁଥିବ କେଉଁ କରୁଥିବାରୁ ସେଠା ଓ ଉପକ୍ରମେ ଉପ
ଅଧିକରଣ ମନେକର ତାହା କରାଯାଇ ଉପକ୍ରମେ ଏକ ସର
କରୁଥିବେ । ସରକର କି ସିଦ୍ଧିରେ କରାଯାଇ ମାହି ।
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଦିନେଅଧିକ ନେଇ ଦେଖା ଅଧିକାରୀ ମାନ
ପ୍ରତିକର କରୁଥିବ ଅଧିକ ଅଧିକ ଏପରି ପରାମାନ କ ଦେବ
ଦେଖାଯିବ ।

ଅନେକଦିନେ ସିଦ୍ଧିରେ ନେଇ ମୁଖ୍ୟ ରୁପକ୍ରମରେ
କରାଯାଇ ମେଳକର କରାଇ ରୁଣ୍ଡରେ ଅନେକ ଦରପୋଡ଼ି
ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଏକ ଦେଲକାଟର ଅନେକ ଉପକ୍ରମର ନିଶ୍ଚ
କର ସକାୟଅଛି । ଗତ ମହାପ୍ରକାଶମାନଙ୍କୁ ୫ ବାଟ
ରୁମିକେ ସେହି ପ୍ରକାର ସରମାନ କରୁଥିବ ହୋଇଥିବ ତାହା
ଏମାନଙ୍କ କରୁଥିବ ନିଶ୍ଚ ହୋଇ ଅଛି । ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉପକ୍ରମ
ରୁପକ୍ରମେ କରାଯାଇ କାରଣ ଦାଉରୁକର ଅଧିକ
ହୋଇପାରେ ?

କରଣରେ କୋରୁଣଠାରେ ଉପକ୍ରମ ୧୦ ରୁଣ୍ଡ
ଅପରାଧ କାଲେକତର ରୁମିକକ ଅନୁରୁପ ହୋଇଥି-
ବାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ । ଅନେକ ଦରକାର କର ସାଧୁଅଛି
ଏକ ଗ୍ରାମ ୧୫୦ ଏ ଦେଖେ ମୁଖ୍ୟ ମୁଖରେ ପଡ଼ି ହୋ-
ଇଅଛି ।

କରଣ କୁମାନଙ୍କର ଉପରେ କରୁଥିବ ହୋଇ ଗୋଟି-
ଏ ମୁଖ୍ୟ କର ସାଧୁକାର ସମ୍ଭାବ ମିଳଇ ।

ସୁଖ-ସମ୍ଭାବ ।

ସୁଖ ସଂସ୍କୃତ ସୁଖର ଦେଖ ପଡ଼ିବ କରଣରେ କରୁ
ସୁଖର ୨୩ ରୁଣ୍ଡର ପଡ଼ିବ ଦୁଇପୁର ତାହା ୨୩ ରୁଣ୍ଡର
କରଣରେ ୩୩ ରୁଣ୍ଡର ଏକ ପ୍ରକାର ସିଦ୍ଧି କରଣରେ କରଣ
କରୁଥିବ ସୁଖର ପ୍ରକାର ସିଦ୍ଧି ପଡ଼ିବ ଦୋରୁଣ ମୁଖ
କାରଣରେ କରୁଥିବ ହୋଇଅଛି । କାରଣରେ କରଣ
ମହାସାଗର ଏପରିକେ ଏ ୨୩ ରୁଣ୍ଡର ଗୋଟିଏ ବଦ
ସହର କରୁଥିବେ । ଏ କରଣ ସୁଖ କରଣର ଏକ
ସାଧୁକ୍ରମରେ ଦେଖ ଅଛି ।

ଅଧିକାର ଉପକ୍ରମ ପ୍ରାକୃଷିକ ହୋଇଅଛି । ଏ ଦେଖ
ସହରର ସମସ୍ତ ସାହାମାନଙ୍କରେ ସେକ୍ଟରକୁ ଅଧିକରଣ
କର ଅଧିକାର ଦେଖରେ ପ୍ରାକ ଦେଖ ସର ପାଉଅଛି
ଏକ କାହାର ସତା ଦାସ କୋରୁଣୀ ହାତରେ ଅଧିକାର
ପ୍ରକାର କରୁଅଛି । କରୁ ପ୍ରକାର ଅଧିକାର ତାହାକର
କରଣ କରୁଥିବ ପରପ୍ରଦ ହେଉଅଛି ।

ଏ ପ୍ରକାରେ ଘଟଣା ଠାରୁ ବର୍ଷା ଋତୁର ଦେଖି
 ଥିବ । ଅତି ଦୀର୍ଘ ସମୟ କର ଶକ୍ତି ଅଛି ।
 ବୃକ୍ଷକାଳ, ସୁନ୍ଦରୀର ସୁନ୍ଦରୀ ଋତୁର ସୁନ୍ଦରୀ ଦେଖି-
 କ ଋତୁ, ଯୁକ୍ତ ଓ ଶକ୍ତିକାଳ କରୁଥିଲେ ଋତୁ ବର୍ଷା-
 ମୂଳି ଦେଇଅଛି । ବର୍ଷା ଋତୁର କରଣା ଋତୁର ଋତୁ
 ଋତୁର ଋତୁର ଋତୁ । ଋତୁ—

ସହପ୍ରେରକ୍ଷକପ୍ରତି ।

ଶ୍ରୀ ବହୁଭୂଷା— ସମ୍ଭଲପୁର ହିରିବିଶା
 ବାମନୀ ସମ୍ଭଲପୁରରେ ଶ୍ରୀ ସୁଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅନେକ-
 ଅଳ୍ପ ଶ୍ରେଣୀ କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଧରଣରୁ କଥା
 ଲେଖିଥିବାପ୍ରକାରେ ଅପର ଏକ ସୁଲକ୍ଷ୍ମୀ-
 କର ଦେଖିବାକୁ ଶୁଭକର ଦ ୧୨୨ ଯା ଅପ-
 ରୁଅର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଲେଖା ନ ଦେବାର କାରଣ
 ସମ୍ଭଲପୁର । ଏପ୍ରକାରେ ହିରିବିଶାର ସମ୍ଭାବ-
 ନା କରୁ ବରଦା ଉପର ।

ଶ୍ରୀ ବା— ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଶୁଭକରପ୍ରସ-
 ନାକୁ ପଠୁ ପ୍ରକାଶକରଣ ଅନୁକରୁ କି ।
 ଯେବେ ସମ୍ଭାବନାରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅବକାଶରେ
 ଦରଖାସ୍ତ ଦୋରଥାଏ ତେବେ ତହିଁର
 ସମ୍ପର୍କ ସହକାର ଓ ସମ୍ଭାବନା ନିଶ୍ଚିତ ଲେଖି-
 ପଠାଇଲେ ପ୍ରକାଶଦୋର ପାରେ ।

ପ୍ରେରକପ୍ରତି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକକ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅପ୍ରେ-
 ମାଦେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀ ଉତ୍କଳଦିପିକା ସମ୍ପାଦକ
 ମନୋହର ସମୀପେଷୁ

ମହାଶୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେବେ ଚିତ୍ତିକୁ ଅପରାଧ
 ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରତିକାରେ ସ୍ତ୍ରୀର ଦାନ କର ବାଧ୍ୟ
 ହେବେ ।

ମୁଁ ଶ୍ରୀମତୀର ଦେଲ ସାଲେପୁର ଓ ମଦ୍ୟାଗମ
 ପୁଲିଏ ଅଭିଷେକର ଅନୁର୍ଦ୍ଧର ପ୍ରକାଶକ
 ସ୍ତ୍ରୀମାନ ନିଜ ଦାୟିତ୍ୱାଳୟେ ନିମ୍ନର କର
 ଦେଖୁଅଛୁ । ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅଧିକାର
 ଲେଖକ ଅନୁକ୍ରମ ଏମନ୍ତ ବାଧ୍ୟଅଛି ଯେ ସେ-
 ମାନେ ଦେଖିଲ ଅଭିଷେକରୁ ଦୋର ରହି
 ଅଛନ୍ତି । ଋତୁର ଏ ଅଧିକରେ ବୃତ୍ତି ଦୋର

ନି ସୁବାରୁ ସୁବାର କରୁ ଯାକ ପରିଶୋଧ
 କରୁ ଯାକ ନାହାନ୍ତି, ଏଦେଲୁ ଏବର୍ଷ କରୁ
 ମିଳୁ ନାହିଁ । କମାଗତ ମା ୮ ସ ଅନାଦୁଷ୍ଟ
 ଦେଲୁ ଲେଖମାନେ ଘରର ଦାସକ ଓ ଲେଖା
 (ଏମନ୍ତ ଓ ଯୋଗୁ, ଲେଖକ, ଦାଦବାଡ଼ି
 ଦେଲଗିନା ଓ ଦାଦ ଖଜୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ବକ୍ତି
 କର ଓ ବକ୍ତି ଦେଲ ଉତ୍କଳ ବଣି ଖାଇଲେ ।
 ଉକ୍ତଠାରୁ ଏଣିକ କମଣ୍ଡା ବିଶେଷ ବୃତ୍ତି ଦେ-
 ବାରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ବୃତ୍ତି ପାରିଲେ ନାହିଁ, ଯାହା
 ବୃତ୍ତିଲେ ତାହା ବଦା ମଲ ନ ପାଇବାରୁ ବକ୍ତି
 ଦେଲ ନାହିଁ । ଯାହାକ ନିମ୍ନ ମଧ୍ୟ ଅନେକ
 ବୃତ୍ତି କ ପାର ଅତି କାଳ ରୁଅରୁ ଅଛନ୍ତି ।
 ଯାହାକନିମାଳ ତଦାଧ୍ୟକ୍ୟ ଦେଲୁ ଯୋରଗଲ
 ତାହା ଅଛି ଦେବ ନାହିଁ । ଏହି ସବୁ ବାବଣରୁ
 ଗୁଡ଼ ଅଣା ପଲପ୍ରଦ ନ ଦେଖି ଲେଖେ ବାବର
 ଦେଲୁଅଛନ୍ତି । ମହାକଳମାନେ ଧାନ କରକ
 ଦେଲୁ ନାହାନ୍ତି, ଗରବର୍ଷ ଯାହା ଦେଲୁଲେ
 ତାହା ସମ୍ଭଲେ ଯେଉ ନ ଅସିବାରୁ ବାକ
 ଘରେ ଅଛି ଧାନ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଓ ଏ ଅଧ
 କରୁ ପ୍ରଧାନ ଓ କମିଦାରମାନେ କିତ ଘର
 ଶରତ ସବାସେ ଧାନ କରକ କରବାରୁ ବୁମଣ
 କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅତି କାଳ ବୃତ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଥିବାରୁ ଉଦ୍ଦି-
 ମାନକୁ ଦେବେ ମନୁରୁ ମିଳୁଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର
 ସାଧାରଣ ମୂଲ୍ୟରୁ ଦୈନିକ ମନୁରୁ ଉର
 ପଲସାରୁ ଅଧିକ ନୁହେ । ଏଥିରେ ଉତ୍କଳ
 ବଣିଲେ କଟକ ଅଧିକାରକରୁ ଉଣା ମିଳୁଅଛି
 ଚହଁରେ ୫୮ ତଣ ପରଦାର ତରଦା ସପର
 କଷ୍ଟକର ଏହା ଦୁବସ୍ତାନ ମାତ୍ରକେ ଚାହଁବେ ।
 ଲେଲେ ଉଦ୍ଦିକାଳରେ ତାଳା ପ୍ରଦାର ମୁକ୍ତ
 ପ୍ରକ ଅତି ଉତ୍ତମ କର ପାତ୍ର ଓ ଅଦମିଣ୍ୟ
 ଦେଲୁଅଛନ୍ତି ଦେହୁ ତନ୍ତୁ ଶାଢ଼ୀରେ ଲଦ-
 ଶାଳା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭରଣ କରଦାର ଶୁଣାଯାଏ ।

ଧାନ ଉତ୍କଳ ଏ ଅଧିକରେ ସରଦ କର-
 ବାରୁ ମିଳୁ ନାହିଁ । ଫକୀରପୁର ପ୍ରକୃତ
 ମହାକଳମାନେ ବଟକରୁ ଉତ୍କଳ ଅଣି ଦାଟ-
 ମାନକରେ ମା ସେରରେ ବକ୍ତି ଦେଲୁଅଛନ୍ତି ।
 ଦେହୁ ତାହାଠାରୁ ବକ୍ତି କର କର ବକ୍ତି
 କର ଉତ୍କଳ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କରେ ବକ୍ତି ଦେଲୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିରୁ ସମସ୍ତେ ବୃତ୍ତିକେ ଯେ ଉତ୍କଳ କର
 ସୁଲର ଓ ମସ୍ତା । ଗର ଶୁଣୁଦାନରେ ପ୍ରକ
 ସ୍ତ୍ରୀରେ ପ୍ରକ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସୁବଦାକ ଓ ଦେଖ

ଦେଲୁଅଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର
 ବସନ ନାହିଁ ।

ଏପରି ବକ୍ତି ସମସ୍ତେ ଏକା ସଦୟ ଗଦ-
 ଶ୍ରୀମେଣ୍ଡକ ସାହାଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିରେଲେ ଲେଖକର
 ଅଧିକ ଉତ୍ତମ ନାହିଁ । ମୋହି ସୁଦୃଷ୍ଟିରେ
 ଯେବେ ଏବେବେଲେ ଏ ଅଧିକର ଶାଖାଟା
 ଲମାନକର ମସନର ବାର୍ଯ୍ୟ ଲମନ୍ତା ପାଲେ-
 ପୁରୁରୁ ବୃତ୍ତିକାଳ ଦେଲ ପ୍ରକ ଅ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଯେଉଁ ସକ୍ତିର ଯାଉଅଛି ତାହା ସ୍ତ୍ରୀଲେ
 ବର୍ଷାରେ କଷ୍ଟ ଦୋର ଯିବାରୁ ଗାଡ଼ି ଯିବାର
 ଅସୁବିଧା ଦେଲୁଅଛି, ତାହା ଯଦ ମସନର
 କୁଅନ୍ତା ଏକ ସୁଗୁରତ ସ୍ତ୍ରୀମାନ ସକ୍ତିକମାନ ମସ-
 ମଲ କୁଅନ୍ତା ଓ କୁମନ ସ୍ତ୍ରୀମାନ ସକ୍ତିକ ପ୍ରକୃତ
 କୁଅନ୍ତା ଦେବେ ଲେଖେ ପ୍ରକୃତ ମନୁରୁ ପାଇ
 ଅଦମିଣ୍ୟ ଦୁରମାସର ଅଦକରୁରୁ ରଖା ଯାନ୍ତେ ।
 ଉକ୍ତ, ଯାଣ, ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରକୃତ ଦେବେ ଲେଖ
 ତାହାକାର କର ଅଧ୍ୟ ଦୋର ଦାରେ ବୃତ୍ତି
 ଅଛନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କୁ ମୂଲ ମିଲିଲେ ପ୍ରକା
 ସେମାନେ ବାର୍ଯ୍ୟ ଦରଦାରୁ ସମ୍ପର ଦେବେ
 ନାହିଁ । ଦେବେର ସେବା, ଶ୍ରୀ, ବାଳକ ଓ
 ବାଳିକା ଦେବକ ଶ୍ରୀମାନ ଯେଉ ସେକ ଚୋ-
 ଡାଣୀ ମାନି ବୃତ୍ତିଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ବାର୍ଯ୍ୟ
 ଦରଦାରୁ ସମ୍ପର ନୁହନ୍ତି । ଯଦ ସେମାନଙ୍କ
 ନିମନ୍ତେ ବକ୍ତିକ ଫକୀର ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର-
 ମାସ ଦୌଣିୟତାରେ ଅନୁକ୍ରମ ଦେଖାନ୍ତା ଦେବେ
 ଏମାନେ ବ୍ୟାପାନ୍ତେ ନଦେଲୁ ରଖା ନାହିଁ ।

ସାଲେପୁର }
 ୧୯୧୪ }
 ବସନ୍ତ
 ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର
 ନା ପ୍ରକୃତ

To THE EDITOR OF UTKAL DIPIKA,
 Dear Sir,

Has the exchange scarce travelled
 so far home as to have pounced
 upon our Municipal Board. Why
 then this farce of a repair of the
 town roads. Why not 'the old
 roads alone. This illustration of the
 worse than the disease
 it were thousand t
 made no repair,
 logy I not perhaps

ce to the gaping mouths. I mean other than the coolies. It is a shame to our city fathers, shame, I say, to the very coolie, who idles on the rubbish, as rubbish it is all. This economy in the name of local self-government, which, like modern charity, has patches all over. It is why we see patch work of repairs on our roads, a superabundance of which is prominent near Ticonia Bagicha.

Yours
A Rate payer

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।		
୧୨ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚକ୍ର	କରପତ୍ର	ଟ ୨୯
୧୨ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚକ୍ର	କରପତ୍ର	ଟ ୨୯
୧୨ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚକ୍ର	କରପତ୍ର	ଟ ୨୯
୧୨ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚକ୍ର	କରପତ୍ର	ଟ ୨୯
୧୨ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚକ୍ର	କରପତ୍ର	ଟ ୨୯
୧୨ ଅର୍ଦ୍ଧ ଚକ୍ର	କରପତ୍ର	ଟ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଭାରତରେ ନୂତନ ! ଭାରତରେ ନୂତନ !!
ଭାରତରେ ନୂତନ !!!

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଔଷଧ ।

“ଗନରୋ ଡାଇନ !”

ଯେଉଁ ଭୟାନକ ମେହବ୍ୟାଧି ଜଗତର ସବୁଠାରୁ ନରକାଣ୍ଡକୁ ମରଣାଧିକ ସଜ୍ଜଣା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି, ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ ମଣ୍ଡଳୀ ଯେଉଁ ସମୟର ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ ନାହିଁବୋଲି ଶ୍ରିର କରୁଥିଲେ, ସେହି ଜୀବନକାଶୀ ମେହରୋଗ ଦସ୍ତୁରୁ ସରଫାଣ ପାଇବାର, ବିକୃତ ଧାତୁକୁ ସ୍ୱାଭାବିକ ସରଫାଣରେ ପରିଣତ କରିବାର ଏହି ଏକମାତ୍ର ମନୋବିଷୟ “ଗନରୋ ଡାଇନ” ଅବିଷ୍ଟାର ଦୋଷ, ଚିକିତ୍ସା-କରଣର ମହାଅଭାବ ଦୃଷ୍ଟିପଥ; ସହ ଭୁଲ୍ ସୁକ୍ତ ସମ୍ଭାବି ପୀଡ଼ାରେ ଆକାନ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ନାନାବିଧ ଔଷଧ ସେବନ କରି ଦୃଶ୍ୟାସ୍ୟ ଦୋଷଥାଏ, ତେବେ ଥରେ ଏହି ମନୋବିଷୟ ସେବନକର ପ୍ରସ୍ତାବକ; ଅବଶ୍ୟ ଅଭୋଗ୍ୟ ଲଭ କରନ୍ତୁ । ସେହେତୁ ଏହା ତୁମ୍ଭର ସେବକ ଠିକ ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ । ହଜାର ଶ୍ରେଣୀ ବ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରମାନେ ପରିତ୍ୟାଗ କରୁଥିଲେ ଅର୍ପାସ୍ତ୍ର ସ୍ୱଳ୍ପକ ଯାହାଙ୍କର ଆଶା ଶୁଦ୍ଧିଥିଲେ, ସେମାନେ

ଏହି ଔଷଧ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭୋଗ୍ୟ ଲଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା କେବେଦି ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଚକ୍ରପେ, ଅମେହକା ଓ କର୍ମିନ ଦେଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡାକ୍ତରମାନେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାନୁକ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱିକରଣ ଅଛନ୍ତି ଯେ, “ଗନରୋ ଡାଇନ” ପରା ସ୍ତ୍ରୀ କ୍ରିୟାଜନକ ମେହରୋଗନାଶକ ଔଷଧ ଅଟେ ବୃତ୍ତାସ୍ତ୍ର ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେବନ କଲେ ଧାତୁ ଦୋଷଲ୍ୟ, ମେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ୍ରମେହ, ପୁରୁଷଦୃଢ଼ାମା, ସ୍ୱପ୍ନଦୋଷ, ଧାତୁ ବିଚଳନା, ପ୍ରସ୍ରାବରେ ଅସହ୍ୟ ଜ୍ୱାଳା, ଲୁଗା-ର ଦାଗଲଗିବା, ପ୍ରସ୍ରାବ ସହିତ ଶୁକ୍ରପତନ, ଦାତ ଗୋଜ ଜ୍ୱାଳା, ସ୍ୱରଣଶକ୍ତିର ହୀନତା, ପ୍ରସ୍ରାବ ଟୋପାଟୋପା ହୋଇ ପତ୍ନିବା, ବସ୍ତ୍ରରେ ମୁଚ୍ଚତ୍ୟାଗ ପ୍ରଭୃତି ଶୁକ୍ରସମ୍ଭାବି ସାବଜାସ୍ତ୍ର କଠିନ ଓ ଦୁର୍ଭୋଗ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଅଭୋଗ୍ୟ ହେବ । ରକ୍ତ ମାଂସ ଓ ବଳକାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଶରୀର ଦୁଷ୍ଟ-ପୁଷ୍ଟ ଓ ବଳସ୍ତ୍ର ହୋଇ ନବଜୀବନ ଲଭ କରନ୍ତୁ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ପିପି ଟ ୨ କା ପ୍ୟାକ ଟ ୦୯ ଅଣା
ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦୧ ଅଣା

ଭାରତର ଏକମାତ୍ର ଏକତ୍ର ।
ସେ, ପ, ରାସ୍ତ୍ର
ନ ୫୫ ମର ଚେହେରା ଭେନ
କଲିକତା ।

ଜାଦୁର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମନୋବିଷୟ

(ବିଶେଷ ପରୀକ୍ଷିତ)

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଭା ଟ ୦୧୭ ମାସୁଲ ଟ ୦୧ ଅଣା

ଏହି ଔଷଧ ବ୍ୟବହାରରେ ସର୍ବ ପ୍ରକାରର ଜାଦୁବୋଧ ଏକା-ବକରେ ଅଭୋଗ୍ୟ ହୋଇ ଯାଏ । ଥରେ ଅଭୋଗ୍ୟ ହେଲେ ସେ ଶାନରେ ଅରୁ ହୁଏ ନାହିଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ବଡ଼ ମାତ୍ର ଜ୍ୱାଳା ସଜ୍ଜଣା ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଅଟେ । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ବର୍ଣ୍ଣ-ଭେଗ ମଧ୍ୟ ରହୁଏ । ଏହି ଔଷଧରେ ପରଠାରୁ ଅଧିକ କେତେକ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ବର୍ଣ୍ଣ ମଣ୍ଡିତ ହେବାରୁ ଏହାର ଉପକାରଣ-ଗୁଣ ଅଧିକ ଅବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରଦ ହୋଇ ଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଏହି ବୃଦ୍ଧି ଭେଦରେ କିଛି ପାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଥରେ ସେମାନଙ୍କର ପଦ୍ଧତି ବିଚାର କରନ୍ତୁ; ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କର ବଡ଼ଭେଦ ଭେଦମୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରକାରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ପଦ୍ଧତି ଅଛନ୍ତି । ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର ବଧ ଔଷଧ ସହିତରେ ପଠା ପାଇ ଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ରାମଜୀଉକ ସେନ ।
ବେକ୍ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ; ବାଲେଶ୍ୱର ।

ଗୋ-ଚିକିତ୍ସା ।
ଗୋ-ଚିକିତ୍ସାର ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା । ଖ ୧୦ ଶ୍ରୀ
ଯାଏ ସୁସ୍ତକ ଡାକରେ ପିକାକୁ ମାସୁଲ ଏକ-
ଅଣା । ଅଳ୍ପ ସୁସ୍ତକ ବାଣ ଅଛି ।
କଢେଇ } ବାମଗ୍ରୀ
ଶ୍ରୀଦାସରଥ ରାଉତ } ସମ୍ବଲପୁର ପୋଃ

ସ୍ୱାଗ-ରସଦୀପକ ।
ଅର୍ଥାତ୍
କବିଧ ସ୍ୱର ସ୍ୱଗିଣୀ ସମ୍ବଳତ କିଶୁକ
ହୁକା ମଜାତ ।
ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
ବୁକ୍ ଏକେଶମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏବଂ
ଅମ୍ଭଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀ ଶୁକଦେବ ଗୁମ ଅଗ୍ରବାଳ
ନୟାସିଞ୍ଚିକ କଟକ

ବୃଷିପାଠ ।

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ସେତେ ବୃଷିପାଠ ହୋଇଅଛି ଏ ପୁସ୍ତକ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ବୃହତ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ପୃ ୧୨୯ ଶ୍ରେରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବିଶେଷ ଉପ-ଯୋଗୀ । ଯେଉଁମାନେ ବୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଅଥବା କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଏହାକୁ ପଢ଼ିଲେ ଅନେକ ସହୃଦୟ ଯାଇବେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦୧୭
ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦ ୧୨

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଗ୍ରାହକମାନେ ପାଇ ପାରିବେ ।

FOR SALE.

The under noted Elephants are for sale in the Mourbhanj State. Purchasers requiring further particulars as to their value, may apply direct to His Highness the Maharaja Mourbhanj.

No. Names of elephants. Genders. Heights

1.	Sorod Mala	Female	6ft. 10ich.
2.	Bhimrothi	Do.	6ft. 2..
3.	Jhullon Piari	Do.	6ft. 10..
4.	Sohor Koli	Do.	6ft. 0..
5.	Chandro Shikor, Prosad	Male	
		Tusker	5ft. 7..
6.	Moti Gajodont	Do.	5ft. 6..

By order
F. D'ELBOME
Accountant.

Baripada, }
21-6-94. }

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ସ୍ୱଳ୍ପ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ସହାୟକ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩/ ଚଳିଅଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ କେତେକ ସାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୂଲ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ୱରର ଦକ୍ଷିଣୀ ଓ ଝୁଲ ସଙ୍ଗୀତ ସହିତ କେତେକ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରକାଶନାଳୟ ଯତ୍ନାବଳରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଭାରତରେ ନୂତନ

ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ଅନୁବେଦକ ମେଡ଼ିସିନ ମ୍ୟାନ୍-
ଖ୍ୟାକ୍ଷରଂ ବୋମ୍ବେ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ଼
କାଲିକା, ବେଙ୍ଗାଲ ।

ରେଜିଷ୍ଟରୀକୃତ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୦,୦୦୦

ଏହି କମ୍ପାନୀର କାରଖାନାରେ ଅନୁବେଦକୋଳ୍ପ ଯାକଗାୟ ଔଷଧ ବିକ୍ରୟକ୍ରମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସର୍ବଦା ସଦର ଓ ମୋଟସଲର ସର୍ବତ୍ରରେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଯେଉଁ ମାନେ ବିକ୍ରୟ ଔଷଧ ଉତ୍ପାଦନ କରନ୍ତି, ସେହିମାନେ କେବଳ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ନିକଟରୁ ଔଷଧ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତେ ।

ଏଠାରେ ଶିଫାଳୀ, କାଗ, କୁର, ଇନ୍ଦୁପୁର, ସ୍ୱେଜା, ମୂର୍ଖା, ପ୍ରଦର, ବାବକ୍ୟାସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ଅବନୂତ ଉଚ୍ଚ ଓ ଉଚ୍ଚିତ ପୀତାପସରେ ବିଶେଷ ଉପକାଶ ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ।

ଶୋଭନ-କୁନ୍ତଳ-ଫିଲ୍ଡ;—ଶିବପାଠକ ଓ ସୌକର ଅଭିଳାଷ ସାମଗ୍ରୀ । ଇତ୍ୟାଦି ବିକ୍ରୟ ହେଉ ମସିହାବିକ୍ରୟ ନାଶ ଏବଂ କେଶର ଉତ୍କଳ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଶରଣୀ ଟ ୦ ୧/

ଦନ୍ତସଂସ୍କାରକ;—ଦନ୍ତଗୋରୁ ଏକମାତ୍ର ଔଷଧ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଉତ୍ତମ ଉପସାଗୀ,

୧ ଡବାର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦ ୧/

କୁନ୍ତଳ-ବୋମ୍ବେ-ଫିଲ୍ଡ;—ନୂତନ ଶିଫା-

ନାଶିଥର ଔଷଧ । ଏହା ବ୍ୟବହାରକରେ ଶୀଘ୍ର ବେଶୋଦ୍ଗମ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଶରଣୀ ଟ ୦ ୧/

ଏହି କମ୍ପାନୀ ୧୮୮୨ ସାଲର ୨ ଅକ୍ଟୋବର

ଅନୁସାରେ ଲେଜିଷ୍ଟ୍ରେସ ହୋଇଅଛି । ଏହା ୨୦୦-

ଅଂଶରେ ବିଭକ୍ତ । ଏଥିର ପ୍ରତି ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ

ଟ ୧୦୦୯ କା । ୧ । ୨/ କିମ୍ପରେ ଟ ୨୫୯ କ

ହୁଏବରେ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି । ଏମାନେ

ଅପରାଧର କମ୍ପାନୀରୁ ଅଧିକ ଲଭ ଦେଖା

ଇବାକୁ ସାହସ କରନ୍ତି । ଏତେବେଳେ ମଧ୍ୟ

ଅଂଶ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ମୌଜୁଦ ଅଛି । ପ୍ରତି-

ଶେଷମାନେ ସରୁର ନାମଧାର ସହ ଅବେଦନ

କରନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀ ଶିଶିରୁପଣ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
ସେକ୍ରେଟରୀ ଏବଂ ଟ୍ରେଜରର

NOTICE.

A COMPLETE KEY

(Containing English and Uriya meanings of all difficult words, explanations of phrases and sentences that are very likely to be asked in the Examination, allsorts of allusions Grammatical niceties, parsing &c.)

To

Lethbridge's Easy Selections (Minor course 1895)

BY

AKSHOY KUMAR GHOSE

AND

HARA CHAND GHOSH

in the press

Price per copy Re. 1-0-0
Postage one anna extra for muffasal.
To be had of the Secretary
Printing Company Cuttack

ଶୀଘ୍ର ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ !!

ଅମ୍ଭ ପ୍ରକାଶ ଓ ପ୍ରକାଶିତପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ଚିତ୍ର ଶ୍ରେଣୀକମ୍ପାନୀର ଓ ବାକି ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋକାନରେ ପଞ୍ଚାଦଶୋ ଶ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟର ସଦାକାଳେ ବିକ୍ରୟ କର ହେଉଅଛି । ଆଶା କରୁଁ ଶ୍ରୀକମାନେ ଏ ସ୍ୱକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

ବର୍ଷାକାଳ ବର୍ଣ୍ଣନା (ଶମଳ ସୁଲକ୍ଷଣା ଦେଶ-
ଦ୍ୱରପତ) ଟ ୦ ୯୯

ରସଲେଖା (ଉତ୍କଳ, ଉତ୍କଳ ବିଭାଗ) ଟ ୦ ୯୯

ସଙ୍ଗୀତ ସାଗର ପ୍ରଥମ ଭାଗ	ଟ ୦ ୯
ଏକଲ	ହୁଗାୟ ଏକଲ ଟ ୦ ୯
ଏକଲ	ହୁଗାୟ ଏକଲ ଟ ୦ ୯
ଏକଲ	ଚତୁର୍ଥ ଏକଲ ଟ ୦ ୯
ନାବନକମ୍ପୁ	ଟ ୦ ୯
କୃଷିକାମ ସେତୁ	ଟ ୦ ୯
ବଟକ	} ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ
୨୭/୩/୯୪	

New School Books.

JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions on Grammar and Idiom with Answers.

Webb's Keys to English Entrance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
Webb's Condensed Dictionary.
Webb's International Do.
Whitehall Drawing Copy Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ, ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାଶକାର ଶ୍ରୀ
ଚଳଇସିବ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ସତ୍ୟା।—

ପ୍ରଥମପତ୍ର ସଦାକାଳେ

ଧାର୍ଯ୍ୟ ଟ ୦ ୯

ଅଧ୍ୟୟନକ୍ରମ

ଟ ୨୯

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁଦ ଟ ୨୯

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିକ୍ରୟକାଳେ କେତେ ହୁଏ, ଦେଲେ

ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ଟ ୦ ୯ ରୁ ଉପା ଦେବ ଜାଣି ।

କୃଷ୍ଣାୟ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାୟତର ସଦାକାଳେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ-

ପତ୍ରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ

ଅଧିକ ଦରର ସଦାକାଳେ ସୁଖରୁ କଲୋକପ୍ର-

ହୋଇପାରିବ ।

ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରରେ ପଠାଇ-

ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସଦାକାଳେ ଉତ୍କଳପତ୍ରର ଚଳଇସିବ
ପ୍ରକାଶକାର ସଦାକାଳେ ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାଶକ ହେବ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶୁକ୍ର ୧୯

ସ ୩୧ ଖ୍ୟା

ପା ୪ ଶକ ମାତେ ଅଗଷ୍ଟ ସତ ୧୯୧୪ ମସିହା । ୧୯୧୪ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ମସିହା ୧୯୧୪ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖ

ଅଗ୍ରମ ଦାରିଦ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩

ସମ୍ବାଦେୟ ୪ ୨୯

ଗରପୁର ସମ୍ବାଦରେ ଓଡ଼ିଶା ପର ପଞ୍ଚାବ, ସିକୁ ଓ ବମ୍ବାର ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କର ଅନେକ ଗ୍ରାମରେ ଲୁଣ ବନ୍ୟା ହୋଇଥିଲା । ବେଲ-ସତ୍ତୁମାନ ଠାବେ ଲୁଣି ଯାଇ ବେଲବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ନର୍ମଦା ଓ ଡାମ୍ପ୍ରୀତମାନ ଉତ୍କଳ ଶେଷ ସତ୍ତୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦେଇଥିଲା । ଫୋରରେ ବହୁତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶେଷମାନ ଥୋଇ ଯାଇଅଛି ଅନେକ ଦର ଲୁଣି ପଡ଼ିଅଛି ଏକ ଗଦାଏ ପଶୁ ବୃତ୍ତି ମର ଅଛନ୍ତି ।

କଲଚରୁ ଅସିଥିବା ଗରମାସ ତା'ର ଉତ୍କଳ ଚାରସମାଦକୁ ପ୍ରଦାନ ସେ ଦୋରାଣ ସ୍ବକ୍ୟ ଶେଷ ଜାପାନ ଓ ଚୀନ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ଚୀନ-ରେ ଚେଷ୍ଟାକ ଉତ୍କଳମାନରେ କୋରାଣ ସେନା ଜାପାନ ସେନାକୁ ଅକମଳ କଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧରେ ପସପ୍ର ଦେଲେ ଏକ ଗୋଟାଏ ଜାପାନ ଜାପାନ ଚୀନର ଗୋଟିଏ ଜାପାନକୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦେଲ । ଚୀନର ଜାନା ଗ୍ରାମକୁ ଦୋରାଣ ସେନା ପଠାଇବାର ଦକୋବସ୍ତୁ ଲାଗିଅଛି ।

ଅଲମଦମ୍ଭକ ନାମକ ପେଶବାରିଜ ଜଣେ ମୁକ୍ତାର ଏକମତ୍ତମ ସଙ୍ଗେ ଦକୋବସ୍ତୁ ବରଷ୍ଟଳକି ଯାହାର ମୋକମମା ଜଣାଇଦେଲେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ପୁରସ୍କାର ସ୍ବରୂପ ନେବ । ମାଲକୋଟ ସାବେବ ଏକଦା ଜାଣିମାର ବସ୍ତ୍ର-

ସିରୁପ ଯାହାର ମୁକ୍ତାର ସକଳ କାନ୍ତି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅଲମଦମ୍ଭକ ସର ଅନେକ ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତାର ଦୋଷା ଅଛନ୍ତି ଏବ ଏହିପରି ବସ୍ତ୍ର ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ସନେକ ଜାହି । ଉତ୍କଳ ମୁକ୍ତାରମାନେ ଦେବଳ ପାରମ୍ପରିକ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ, ସମ୍ପତ୍ତି ଲାଗି ଦେବାର ଅଧିକାର ନୁହନ୍ତି ।

ଲହୋରର ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ମୁସଲମାନମାନେ କୁ-ମ୍ପାନିକାଗଳ ବଣିବାକୁ ଅର୍ମଶାସନରେ ଅଧିକାର ନ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ଟଙ୍କା ଦାଖଲ କଲେ ସଦ ସରକାର ବର୍ଷକୁ ୪୨ ବା ହସାବ ପେନସନ ଦଅନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ ଅନେକ ମୁସଲମାନ ସରକାରରେ ଟଙ୍କା ଗଢ଼ିତ ରଖିବେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏସ୍ତ ଉତ୍କଳରେ ତାକୁ ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଅନେକ ମୁସଲମାନ ଏହିପରି ଅବେଦନ କଲେ ସେ ବସ୍ତୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଦେତନା ଦର ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରବାର ସହ କରବେ । —ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲଗା କିୟମ ବାହିକ ଦେବ ?

ଭୁଞ୍ଜନଲକା ରମାଣୋ ପରଷନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚଣ୍ଡୋପୁଲାନସ କୁଳସ୍ତ ଶାସେମପକା ମଞ୍ଜୁତା କଳଟବର୍ତ୍ତିବନ ଦେବେତପ୍ରାୟରେ ଲୁଣି ଯାଇ ମାରସାପାର ଓ ଚାଲବସ୍ତା ଦେବଲ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତି

ଗ୍ରାମରେ ବଢ଼ିପାଣି ଫୁଲୀଫ ହୋଇପାଇ ଥିବାରୁ ଲେବମାନେ କୌଣସି ଅଲ୍ୟପୁଲକୁ ଯାଇ ଅ-ଦାସ୍ତୁ ଦୁବ୍ୟ ବି ଧାନ ଗୁରୁଲ ଅଣି ପାର ନ ଥିବାରୁ ଖାଇବା ବନା ବସ୍ତୁ ପାଉଅଛନ୍ତି ପ୍ରା-କ୍ଷୁଣୀକପାର କଳଟବର୍ତ୍ତି ଉତ୍କଳ ବରଷ ଦେ-ବେତପ୍ରାୟରେ ପ୍ରାକ୍ଷୁଣୀକପାର ବଢ଼ି ଜଳ ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୩୪ ଫୁଟ ପାଣି ହୋଇ ଚାରିପାଖ ଗୁରୁସବୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇପାଇ ଅଛି ବସେତ ଶବର ଏପରି କଥା ଯିବ । ଅଲର ଅଧିକାଂଶ ବୃତ୍ତପାଇ ଲୁଣ ଯତ୍ତ ହୋଇଅଛି ଓ ଲେବେ ବଡ଼ ବସ୍ତୁରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଗଜ ମୋଦରମ ପଦ୍ଧରେ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ-ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦଙ୍ଗା ଦଙ୍ଗାମ ଘଟିବାର ବସେତ ଉତ୍କଳ ଥିଲା ଏବ ବହିଁ କମଳେ ପ୍ରାୟ ସକଳ ଗ୍ରାମରେ ଅଧିକା ପୁଲସ ପହରୁର ଦକୋବସ୍ତୁ ହୋଇ ଥିଲା । ପୁରୁର ବସ୍ତୁ ଦୌଣ୍ଡିଠାରେ ବଡ଼ ଗୋଲମାଲ ଦଣ୍ଡିତାହିଁ । ମାତ୍ର ଦଙ୍ଗାକାର ଏକପ୍ରାକରେ ପୁଲସ ସହର ଦଙ୍ଗାମା ଘଟିବାର ସମ୍ବାଦ ପସି ଅଛି । ଦୋଅଲଅ ସବରର କୋ-ଟିଏ ଭିତ ଗ୍ରାମରେ ମାଜକୋଟ ପ୍ରାୟସ ସା-ଦେବ ଏକ ପୁଲସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୁରସାଦେବ ପୁଲସ-କଳ ସହର ପଦସ ଦେଇ ଥିଲେ । ଏଥୁମଧ୍ୟ-ରେ ମୁସଲମାନମାନେ ପୁଲସକୁ ଅକମଳା ଦର ପ୍ରଦାର କରବାରୁ ଅବେଶ ପାଇ ପୁଲସ ଗୋ-ଳ ଫଏର କଲକ୍ତେ ଦଙ୍ଗାବାରମାନେ ପଲୀୟୁତ

କଲେ ଏକ ସଦର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଣକୁ ଏ ଗୋଳମାଳ ବ୍ୟାପି ପାରିଲ ନାହିଁ । ଖୁବ୍‌ଜଣ ଦଙ୍ଗାବାସୀ ଗୋଳମାଳୀ ଅଦର ଦୋଳ ଦାସ-ପାତାଳରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର କ-ପାଳ ଭଲ ଯେ ଏ ଶେଷରେ ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦାମ ରଚନା ଦୋଳ ନାହିଁ ।

ଅନୁଦଳ ପୁସ୍ତକ ଫରଦପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟୁତ ଗ୍ରେସ ମୋକଦମା ଘଟିଅଛି । ତେତେକଜଣ ଗ୍ରେର ଗୋଲସର ଦାସେଷା ଓ କରଖୁବରଙ୍କ ଯୋଗାଦ ଦିଲ୍ଲ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣକୁ ଗ୍ରେର ବୋଲି ବାଜି ଜଣେ ରଦ୍ଦଲେକର ଘରେ ପଦସ୍ତ କହିଲେ “ଏହି ଗ୍ରେର କହୁଅଛି, ସେ ରଦ୍ଦପୁରରେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରେର ମାଲ ରଖିଅଛି । ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭର ସମସ୍ତ ମାଲ ଦେଖାଇଦିଅ” । ଏହା ଶୁଣି ରଦ୍ଦଲେକଟି ଆସ-ଶାର ଦୁବ୍ୟମାନ ବାଦାର କରି ଦେଖାଇବା ମାତ୍ରେ ଡକାଏରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗେଇଁ ଲେକଟି ଗ୍ରେର ଦୋର ବଜା ହୋଇଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ ମାଲ ଗ୍ରେରଦୁବ୍ୟ ବୋଲି ସଜାକୁ ବଲ । ତହିଁ ଗୋଲସବେଶ୍ୟାଣ୍ଡ ଡକାଏରମାନେ ମାଲ ଗୁଡ଼ିକ ଜିଦ୍ଦ କରି ଆଜାକୁ ନେବା ବାହାଜା-ରେ ମାନ ଗୁଡ଼ିକ ବେଢ଼ି ବାହାରିଲେ ଓ ରଦ୍ଦ-ଲେକଟି ବିଚ୍ଛୁଦ୍ଦର ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅସିଲ । ପଥମଧରେ ଡକାଏରମାନେ ନିଜରୁପ ଧାରଣ କରି ବାହାକୁ ଅର୍ଦ୍ଧତନୁ ଦେଇ ବଦାସ୍ତ କଲେ । ସ୍ତବ୍ଧ ବିଷୟ ଯେ ଗୋଲସ ଶା-ଜଣ ଡକାଏରକୁ ଧରି ଅଛନ୍ତି ।

ବାଲେଶ୍ଵରନିବାସୀ ସୁପରପତ ବାବୁ ଗୁଆତରଣ ଦାସଙ୍କ ବିବାଦ ଦେଲି ସେଠା ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ବାଦାନୁବାଦ ଲାଗିଅଛି । କଲ୍ୟାଣକର୍ତ୍ତାରି ଅମରଣ ମତେ ବେସନାର ବାଜା ପ୍ରଭୃତି କୌଣସି ସମାସେବ ବିଜା ପଦ-ବୁକ୍ତରେ କଲ୍ୟାଣରଠାରେ ରଦ୍ଦପୁର ଦୋଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ କୁଳାଗୁରୁମତେ ପାଣି ପ୍ରକ୍ଷଣ କରି ଉହିଁ ଅର୍ଦ୍ଧତନୁ କଲ୍ୟାଣ ସହିତ ଅଫଶା ଦରକୁ ଅସିଲେ ଏକ ସେହି ସମୟରୁ ଏକ ପ୍ରସାଦରୁ ଅଧିକବାଳ ବ୍ୟାପି ବରଦରେ ଜଣେ ରଦ୍ଦପ ଦେଲି । କରଣମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ଜାଳାପ୍ରକାର ଦୁଆ ଅଜନରରେ ମାତ ରଦ୍ଦ-ନୁଷାରେ ବିବାଦ ଦେଇ ପାରିଲି ମାହିଁ ଏବ ସେହି ସମସ୍ତ ଦୁଆ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଦେହାନ୍ତ ହୁଅ-

ନ୍ତି । ଏହି କୁପ୍ରଥାରେ ସଦାନୁରୁତ୍ତ ନ ପ୍ରକାର ଦେଖାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବରଦର୍ତ୍ତୀ ସାମା-ନ୍ୟ ରାବରେ ପାଠିକ୍ରବଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଦ ବରଦ ପଶ୍ଚାତ୍ ଅପଶା ସମ୍ଭବ ଅନୁସାରେ ଉତ୍ତ-ବାଦ କଲେ । ଏବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ମନ ଦୋଲିବାର ବହୁ ବାରଣ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ଏଥିର ଅନୁକରଣ କରିବା ନ କହିବା ଅନ୍ୟ ପରଣ-ମାନଙ୍କର ଇତ୍ୟାଧିକ ମାତ୍ରେ ଏଥିପାଇଁ ଏତେ ବାଦ ବିବାଦ ହାହିଁକ ?

ଓଡ଼ିଶା ସ୍କୁଲସମ୍ବନ୍ଧର ଇନ୍ଦ୍ରୋକରକ ଅନୁସେଧମତେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ କି କାର୍ତ୍ତସ୍ତ-ନିବାସୀ ସୟ୍ କୋବିନ୍ଦବଟ୍ଟର ସୟ୍ ମହାସୟ୍ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପୁରସ୍କାରମାନ ଦେବାକୁ ଅଜ୍ଞାତାର କରି ଅଛନ୍ତି । ଯଥା ।—

ବଦରଖ ସବକ୍ତି ବିଜନର ଯେ କୌଣସି ପ୍ରହ ମାଲକର କମ୍ପା ରଶ୍ମିକୁନ୍ଦରରେ ଓଡ଼ିଶା-ରେ ପ୍ରଥମ ଦେବ ରାଜାକୁ ଅମ୍ଭେ ପଚାଷଟିକା ପୁରସ୍କାର ଏକ ରାଜାର ପିତୃବକ୍ତ କୋଡ଼ିଏଟିକା ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଭକ୍ତି ପୁସ୍ତକ ଦେବୁ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବାଳିକା ବିଦରଖ ସବକ୍ତି ବିଜନର ଯେ କୌଣସି ବାଳିକା ମଧ୍ୟଭୂତିରେ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଦେବ ରାଜାକୁ ଦପଟିକା ମୂଲ୍ୟର ଖଣ୍ଡେ ଶାଠିଶାଠା ପୁରସ୍କାର ଦୟାସିତ । ହିନ୍ଦୁ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ନ ଦେଲେ ବାଲେଶ୍ଵରର ତେସୁଟା ଇନ୍ଦ୍ରୋକରକ ସଙ୍ଗେ ପସ୍ତମର୍ଶ କରି ଉକ୍ତ ପୁରସ୍କାର ବିଦରଖ-ର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବେ ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କର ଡାହାନିକିଶାସରେ ଏକ ଅତ୍ୟୁତ ପ୍ରକାର ମଜ୍ଜତ ଜାତ ଦୋର ଜିଦ୍ଦ-ବର କିଲମାନଙ୍କରେ ଗୋଟି ବଲ ଏକ ଦକୋ ଜନରରେ ପ୍ରବେଶ ଦୋର ଅଦ୍ୟନ୍ତ ବିୟୁକ୍ତର ରୂପ ଧାରଣ କଲ । ଏ ରେଗର ଉପୁରି ଏକ ଲିଖଣ ଅବଧି ପୁର ଦୋର ପାରି ନାହିଁ । କୌଣସି ହୁଏ ସକେତକଳା ଦଠାତ୍ ଏ ରେଗ ଅଧିମଣ କଲ ମାତ୍ରେ ପ୍ରବଳ ଜୁର ଓ ସିରପାଠା ଅନୁଦକ ହୁଏ, ଏପରି ଦୁରଖୁରି ଗଢାରେ ନୁରସ ଗାମ ପାମ୍ବନର କ ୧୦୫ ମୂଲ ମାପକୁ ଉଠିଆଏ ଓ ରେଗା ସଦି ପାତରେ ଅଜ୍ଞାନ ଦୋର ଡେବାର ଅନ ଶଣରେ ମରଯାଏ । ରେଗର ପ୍ରଥମ ଦଳରେ

ଏମନ୍ତ କି ଏକ ପ୍ରକେ ବାସ୍ତବ୍ତ ଦରକୁ ଦହ ଅଶୁଃ ମୂଲ୍ ଘଟେ । ସେକମାନେ ଏକ ଦଳରୁ ଅଧିକ ବଢ଼ନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତମୂଳ ବଣ ବା-ଖରତ ଅଥବା କ୍ରମ ସରରେ ଗୋଟା ବାଜି ବଥପର ଫୁଲରୁ ଅଦ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟଥା କରେ ମାତ୍ରେ ପାତେ ନାହିଁ । ସେହି ପାଠାରେ ରେଗା ଦୁରଜନ ବନେ ମରଯାଏ । ଏ ରେଗରେ ଏତେ ମୂଲ୍ ଦେଉଅଛି ଯେ ମୂରଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସମାନେ ସବ ଦହ ଦେଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଚକ୍ରପାଦ ବିଚ୍ଛୁ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ଲେଦେ ବାଧର ଦୋର ଦୈବାନୁଷ୍ଠାନ ପାର୍ଯ୍ୟରେ ନିସ୍ତୁ ବୋଇଅଛନ୍ତି ଏବ ପ୍ରାଣାୟ ସରକାଷି-କାର୍ଯ୍ୟବାସକମାନେ ତହିଁରେ ଏହାନ୍ତ ଯୋ-ଗ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପାରକୁଦ ଗଢାବ ଦେବାକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସେହି କଲ ସୁକ୍ଷାଳା କୁପ୍ରସାଦଠାରେ ଶୁବା ଫାଣ୍ଡି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଣର ତେତେକ ଫାଣ୍ଡି ସହିତ ଅନୁଦଳ ଦେବଲ ରୁଠି ସିବାକୁ ତକା ଗୋଷ୍ଠମାହୁରକ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ସେଠାକୁ ଅସ୍ତସ୍ତବା ଠିଠେ ପହ ପାଉସର ମନ-ଅର୍ଜର ପ୍ରଭୃତି ରହିତ ଦୋରଅଛି । ଏଥିରେ ଏବପକ୍ଷରେ ଲେକମାନଙ୍କର ଯେମନ୍ତ ଅସ୍ତସ୍ତା ଦୋରଅଛି ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ସରକାଷା ଜାକ ବଲ-ରେ ଅସ୍ତ ରିଶା ଦୋରଅଛି । କସେଷତଃ ସେଠା ସୁଲର ରିକର୍ଡମେଣ୍ଟର ସାବାସ୍ୟ ପ୍ରତ ବଡ଼ତ ଅଧିକ ଘଟିଅଛି । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଦେହି ସରକାଷା କର୍ମରୁଖ ଏ ସବୁ କଥା କୁଣୁ ନାହାନ୍ତି ପରଏବ ତାକର ସ୍ତବ୍ଧା ନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜାକ ବିକଟକୁ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ନ ଘଠାଇବା ଇମନ୍ତେ ଦେବାକ ମହାସୟ୍ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଅନୁ-ରୋଧ କରି ଅଛନ୍ତି । ଯଥା ସମୟରେ ସମ୍ବାଦ-ପତ୍ର ପାଠକାର ସୁକ୍ଷା କ ଦେଲେ ଉହିଁପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ସୀକାର ନ କରଣ ଏବ ଜାକ ବର ଦେବା ଦେବୁ ସଂସାରୁ ଅନ୍ତର ରହିବାପ୍ରକେ ନାଜା ପ୍ରାଣର ସମ୍ଭବ ଶଠରେ ବ୍ୟସ୍ତ କ ଦେବା ମନ ବୋଲିପାଇ ନ ଥାରେ । ମାତ୍ରେ ଦେବାକର ଦାତରେ ତେତେକେଲେ ଗୋଟିଏ ସୁକ୍ଷର ଶାକ ରହିଅଛି ଏବ ପ୍ରକାବ ଅଲ୍ଲବ ଗୋଜଳ ଓ ସୁଖ ସୁକମତା ବୁଦ୍ଧିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରଣା ରାବାବ ଉର୍ଦ୍ଧବ୍ୟ ତେତେକେଲେ ରାବାବର କେବଳ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ଦନ କର ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦେବା ଉଚିତ ନଦେ ।

ସୁନାଏ ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାରେ ଲେଖା ଅଛି
 ଓ ସେଠାର କେତେ ଜଣ ସ୍ୱଦେଶୀୟ ଲୁଗା
 ମହାସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବାସିନ୍ଦାମାନଙ୍କୁ ବିଲମ୍ବି ଲୁଗା
 ବଦଳରେ ସ୍ୱଦେଶୀୟ ଲୁଗା ବ୍ୟବହାରର
 ପ୍ରତ୍ନି କରାଇବା ବାରଣ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ହୋ-
 ଈଅଛନ୍ତି । ଏ ଉଦ୍ୟମ ସଫଳ ହେଲେ ଅମ୍-
 ମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଉପକାର ହେବ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଏହା ଲୁଗା ବାହିତ ଚାଳକାସିକ
 ପରି ଉତ୍ତରାସିନମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ବିଦେଶୀୟ
 ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପୂର୍ବକ ସ୍ୱଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟରେ
 ଅବଳ ରହିବା ଉଚିତ । ତାହା ନ ହେଲେ
 ଏ ଦେଶର ଦରିଦ୍ରତା ଦୂର ହେବ ନାହିଁ ବମ୍ବା
 ଶାସକପ୍ରଣାଳୀର ଦୋଷମାନ ସଂଶୋଧନ ଦେବ
 ନାହିଁ । ଇଂରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅମ୍ମାନଙ୍କ ପ୍ର-
 ତ୍ନି ଲ୍ୟାସ୍ ବିଗ୍‌ର କରବାକୁ ସହଯୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
 ଦେବଳ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଇଂରାଜ ବଣିକମାନେ ଅପ-
 ଶ୍ୟା ଲାଭ ନିମନ୍ତେ ବେଳେ ଶାସକବର୍ତ୍ତ-
 ମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାୟ ବାଟରେ ଭୁଲାଇ କେଉଁଅ-
 ଛନ୍ତି । ବଣିକମାନେ ସଜାବର ସୂତା, ଅ-
 ମ୍ମାନଙ୍କେ ଦୂରଦେଶକୁ ପଠାଇ । ପ୍ରଜା ସେ-
 ମାନଙ୍କୁ ଅସୁରୁ କରିବାର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ
 ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଭାରତରେ ମାରିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ
 ଅଛି । ସେମାନଙ୍କର ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ବଣିଲେ ସେ-
 ମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଛାଡ଼ିବ ଏବଂ ତେଣୁ
 ବେଳେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି
 ଲ୍ୟାସ୍‌ବିଗ୍‌ର କରବା ବାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ
 ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ବିଲମ୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର
 ପରିଚାଳନା ବିଷୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଢ଼ପ୍ରତିଜ୍ଞ
 ହେବା ଏହାକୁ ଉଚିତ । ଏଥିରେ ଯେତେ
 ବିଚଳ ହେବ ତେଣେ କ୍ଷତି ।

ଗଜବର୍ଷ ବୈତରଣୀ ନଦୀର ପ୍ରବଳ ବନ୍ୟା-
 ରେ ବୟାଳ ପ୍ରଗଣାର ଜଗଲ୍‌ବୃତ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀମାନ-
 ନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଥୋରେ ଜମ୍ମା ହୋଇ
 ଯାଇ ଥିଲେ ପ୍ରଜାମାନେ ଯେ କିଛି ଧାନ ଅମଳ
 କରିଥିଲେ ତହିଁରେ ଦୁଇ ଭିକ ମାସ ନିର୍ବାହ
 କରି ଶେଷରେ ଅସହ୍ୟ ଉଦରଜ୍ୱାଳାରେ ବି-
 ଦୁଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖରଚ କରି ପକାଇ ଥିଲେ ;
 ତାହାପୂର୍ବର ଅନ୍ୟତର ଜମିଦାର ଶ୍ରୀ ସୁନ୍ଦର ସିଂହ
 ଗୋବିନ୍ଦବନ୍ଧୁ ସମ୍ପଦାଦାର ମହାଶୟ ଚାକର
 ଉକ୍ତ ପ୍ରଗଣା ଜମିଦାର ଭାବରେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର
 ଉଦ୍ଧୃତ ଦୂରଦୃଷ୍ଟା ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ

ଦୁଇଜିଲାର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପାଦାନ ଏବଂ ଅପ-
 ଶ୍ୟାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଧାନ କେଉ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି; ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଉକ୍ତ ଭାଲୁକମଧ୍ୟ-
 ରେ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ଧାନର ମହାଜନ
 ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରି ଅପଶ୍ୟା
 ମାତ୍ରକରି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଧାନ କରକ ଦିଅନ୍ତୁ
 ଅଛନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦବାବୁ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ସମ୍ପ-
 ଦାଦାର ପଦର ସାର୍ଥକତା ଦେଖାଇ ଅମ୍ମାନ-
 ନଙ୍କର କୃତଜ୍ଞତାଜିକ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଏବର୍ଷ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅନୁକୃଷ୍ଣ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ଯଦି ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ଜ-
 ମିଦାରମାନେ ଉପରେକୁ ଗୁଣ୍ଠ ବାହାଦୁର
 ମହାଶୟଙ୍କର ଅନୁକରଣ କରି ଅପଶ୍ୟା ପ୍ରଜା-
 ମାନଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରା ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ
 କରିନ୍ତୁ ତାହାହେଲେ ଗରବ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର
 ବିଶେଷ ଉପକାର ହୁଅନ୍ତା । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ମନ ସମାନ ନୁହେଁ । ପୁଣି ଓଡ଼ିଶାର
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଏମନ୍ତ ସେ ଅନେକ ଜମିଦାର ଅପ-
 ଶ୍ୟା ଦୋଷରେ ସ୍ୱୟଂ ଗଣଜାଳରେ ବୁଡ଼ି-
 ରହି ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଜାକୁ ରକ୍ଷା ଦେବେ ବେଉଁଠାକୁ
 ଯାହା ହେଉ ସମ୍ପଦାଦାର ଗୋବିନ୍ଦବାବୁ
 ଜଣେ ଅଦର୍ଶ ଜମିଦାର ଓ ତାହାଙ୍କର ଉତ୍ତ-
 ସେତୁର ଶ୍ରଦ୍ଧା ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ବସୁଦେବପୂର୍ବେ ଅମ୍ମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀମୁଖ
 ମାନଙ୍କୁ ଟିକାଦେବ କୋଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇପାଞ୍ଚଟି
 ମୂଲ୍ୟର ବିଲମ୍ବ ମୂରଗୀ ଚୋର ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ
 ଯୋଲସ ଚୋର ଧର ନ ପାରିବାରୁ ସମ୍ପଦା
 ଚୋରମାନଙ୍କର ସାହସ ଏବେ ଦୃଢ଼ ହୋଇଅଛି
 ଯେ ପୁଣି ଜଳମାସ ତା ୨୪ ରଖ ରାତିରେ
 ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଯୋଲସ ସାହେବଙ୍କ କୋଠାରୁ
 ଟ ୧୩୧୫ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଦେଶୀ
 କୁଚୁଡ଼ା ଚୋର ଯାଇଅଛି । ଏଥିପୂର୍ବରୁ କ୍ୟା-
 ଂତମେଣ୍ଟମଧ୍ୟରୁ ଅନୁର ବିଲମ୍ବର ସାହେବଙ୍କ
 କୋଠାରୁ ମୂରଗୀ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
 ଚୋର ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ
 ଗୁଡ଼ିଏ ଚୋର ହେଲଣି ତହିଁମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି
 ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଅପରାଧୀ ଧରାପଡ଼ି ନାହିଁ । ବହୁ-
 କୁଚ ଜବାଲମ୍ବ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଯୋଲସ ଯେଉଁ
 ପୁଖ୍ୟାଳ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ମାନଙ୍କୁ ଟିକାଦେବ
 ଓ ଯୋଲସ ସାହେବଙ୍କ କୋଠାରେ ସିଦ୍ଧ ହୋଇ
 ମୁକା ତାହା ଧର ନ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ପୁଖ୍ୟାଳ-

ଚରମାଣୀମା ଲାଭ କରିଅଛି । ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନଙ୍କରୁ
 ଚୋର ହେବା ବିଚିତ୍ର କହେ ନାହିଁ ଗରବର
 ସ୍ୱୟଂ ବିଲମ୍ବିଟ ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ପଦାଦାରଙ୍କୁ
 ତାଙ୍କର ସହଯୋଗୀଙ୍କର ଦସ୍ତକାର ଟଙ୍କାର
 ସୁଶୀଳକାର ଜଣେ ସିପାହୀଙ୍କୁ ଅପହୃତ ହୋଇ
 ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏତକ ସେ ସେ ଚୋର-
 ଗଣକାର ପରଦଳ ଧରାପଡ଼ିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏକଜ-
 ରର ଚୋରମାନ ଧରାପଡ଼ି ନାହିଁ ସମ୍ପଦା
 ଚୋରମାନେ ମୁରୁଖିଗୁଡ଼ିକ ଚୋର କଲମାଣେ
 ଖାଇଯାଇଥିବାରୁ ମାଲ ଧରାପଡ଼ି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ
 ମାଲ ଧର ନ ପଡ଼ି ମୁକା ଅପରାଧୀ ଧରାପଡ଼ିଲେ
 ଯଥେଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତା । ଅମ୍ମାନଙ୍କ ବିଦେଶରେ
 କ୍ୟାସନମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଲସପଦସର ଯେଉଁ
 କନୋବସୁ ହୋଇଅଛି ତାହା ତହିଁର ଅଧିକା-
 ସିମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଉଚ୍ଚତମ ବିଦେଶରେ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପହୃତ ଅଟେ ଏଥିଯୋଗୁଁ ସେଠାରେ
 ଯେଉଁ ମାମଲ ମୋକଦ୍ଦମା ଘଟୁଅଛି, ଯୋଲସ
 ତହିଁରେ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି

ଗୁଜରାଟୀକ ଜାକଦରୁ ସେଇ ସଦ୍ୟାଙ୍କର
 ଧନୀ ଅମ୍ମାହାର ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ଗରସପ୍ରାଦରେ
 ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏବିଷୟ ଶୁଣି ଲୋକେ-
 ସୁଦ୍ଧି ହେଉ ଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଗର ଉତ୍ତମାସ ମଧ୍ୟରେ
 କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଅନୁର ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ଜାକ-
 ଦରୁ ସରକାର ଟଙ୍କା ଅପହୃତ ହୋଇ ଥିବାର
 ଜଣା ପଡ଼ିଅଛି । ସମବାଗର ଗ୍ରାହ ଯୋଖୁମାଖୁର
 ଚଦବଳ ଚୋରପାତ କରିବା ଅପରାଧରେ
 ଭଲବର୍ଷ ମିଆଦ ପାଇଅଛି ଓ ବାଲିଚନ୍ଦ୍ରପୁର
 ଓ ବାଲିକୁଦାର ଗ୍ରାହ ଯୋଖୁମାଖୁରମାନେ
 ଘୋଳିବାଣୀ ଶୋଷଣ ହୋଇ ବିରାଗ୍ୟାକରେ
 ଅଛନ୍ତି । ନୋବରୁବାଟର ଗ୍ରାହ ଯୋଖୁମାଖୁର
 ଧର ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ଅମ୍ମଦାୟ କରି ଟାହ ପାଇ
 ଅଛି ଓ କାକଟପୁରର ଗ୍ରାହ ଯୋଖୁମାଖୁର
 ବିଷୟରେ ବିଲମ୍ବୀୟ ଉକ୍ତ ହେଉ ଅଛି ।
 ଜାକ ବିଲମ୍ବର କମରୁମାନେ ବିନା ସାମିକରେ
 କମ ପାଇ ନ ଥିଲେ ମୁକା ଅନ୍ତ ଦେବନ-
 ହୋବା ବର୍ତ୍ତମାନମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟରେ ବେଶି ଟଙ୍କା
 ରହୁ ଥିବାରୁ ଦୁଃଖର କେଳମାନେ ଲୋକପ୍ରସ୍ତ
 ହୋଇ ସରକାରୀ ଚଦବଳ ଖରଚ କରି ପକାନ୍ତି ।
 କିନ୍ତୁ ମନାଅର୍ଜର ଓ ସେଇପ ବ୍ୟାଙ୍କର ବାର-
 ବାର ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କପରେ ବେଶିଟିକା ରହିବା
 ଅପରାଧାର୍ଯ୍ୟ । ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ଜାକଦରେ ପଦର

କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ବେତନରେ କରେ ଲେଖାଏଁ କର୍ମରୂପେ ରହୁଥିଲେ, ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ନିରବ୍ୟୟୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବ୍ୟୟ ସମ୍ପେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଠାରେ ପାଞ୍ଚ ସାତ ଟଙ୍କା ବେତନରେ କରେ ଲେଖାଏଁ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଦେଇ ସେହି ଜାକଘର ମୁକ୍ତି "ବ୍ରାହ୍ମ ଅଫିସ୍"ରୂପେ ପରିଣତ କରି ଅଛନ୍ତି । ଏହି କର୍ମରୂପାଳେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ଚିତ୍ତକଳର କାରବାର କରନ୍ତି ପୁଣି ସ୍ତଳ ବିଶେଷରେ ବ୍ରାହ୍ମ ପୋଷ୍ଟମାଷ୍ଟରମାନେ ଅଫିସ କର୍ମ ଓ ମଙ୍ଗଳରେ ଚିଠି ଦାଖିବା କର୍ମ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ସଦର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଦେବତାର ପରିମାଣରୁ କର୍ମରୂପାଳଙ୍କର ସମ୍ମାନ ଓ ଯୋଗ୍ୟତା ଜଣା ପଡୁଅଛି । ଏପରି ସ୍ତଳେ ଚାକିଲ ଗୋଷ୍ଠି-ପାତ ଅଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ନୁହେଁ । ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏକକ ସେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୋଲିସ-କର୍ମରୂପାଳଙ୍କୁ ଅନୁବେଦନ ଦେଇ ଲେଖ-ମାନଙ୍କର ରକ୍ତ ଶୋଷଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶନରେ ଲଙ୍ଘିତ କରନ୍ତି ସନ୍ତୁ ଜାକଘରର କର୍ମରୂପାଳଙ୍କୁ ଅନୁ ବେତନ ଦେଇ ସରକାର ଚାକିଲ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିବାର ମାର୍ଗ ଦେଖାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପାଞ୍ଚସଦସ୍ୟ ବଜାବଦିକ ସାକ୍ଷରତ ଶକ୍ତି ଏ ଅବେଦନପତ୍ର କଳାପୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠତଃକ ସମୀପରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଲେଖାଅଛି କି ହିନ୍ଦୁ ଦେବୋତ୍ତର ଓ ସଦାବର୍ତ୍ତ ଚଳେ ଯେ ସସ୍ତ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ବଞ୍ଚା ହୋଇଅଛି ତହିଁର ଉପ-ସ୍ତର ଧର୍ମାର୍ଥ ଓ ସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୀ ବ୍ୟବହାର ବିଷୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ଅତ-ଏବ ଏ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଲଳ ବୋରଜର ଚହାବଧାନରେ ରଖିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି ତାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଦାଦାମାନେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିମାନ ବାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରିୟ ରହି ନ ପାରି ତହିଁର ଉଦ୍ଦର୍ତ୍ତ ଅପ୍ତ ଅପର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟିତ ଦେବ । ସେହି ଅବେଦନପତ୍ରରେ ଅକ୍ତର ଲେଖାଅଛି କି ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଲଳ ଦେବା ଦେହ ଲୋଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଯଦ୍ୟଦି କ ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଟଙ୍କାର ଅପବ୍ୟବହାର ଦେଉଥାଏ ତେବେ ତହିଁର ସଂଶୋଧନ ଗର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକଦ୍ୱାରା ନ ହୋଇ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ସାଧାରଣ ମତରୁ ବଳରେ ଦେବା ଉଚିତ ।

ଉପରଲିଖିତ ଅବେଦନ ପାଞ୍ଚସଦସ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ-କଦ୍ୱାର ସାକ୍ଷରତ ହୋଇଥିଲେଦେଁ ଅମ୍ଭେମାନେ ତାହାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରପାକୁ ନାହିଁ । ଧର୍ମାର୍ଥ ସମ୍ପତ୍ତି ଅପବ୍ୟବହାର ହିନ୍ଦୁବରଣ ନିତ୍ୟ' ଲେକକ ଦୁଷ୍ଟ ଗୋଚରରେ ଅସୁଅଛି ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଲେକକର ଏହି ବିଧାୟ ଯେ ସ-ରଦାଳେ ଦସ୍ତକ୍ଷେପ ଦିନା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ନାହିଁ । ଯେବେ ହିନ୍ଦୁ ସାଧାରଣମତ ବଳରେ ଅପବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ଦେବାର ଆନ୍ତା ଦେବେ କେହି ଅନ୍ୟ ଅଲଳ ଲୋଡ଼ନ୍ତେ ନାହିଁ । ଗବ-ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏ ବିଷୟରେ ସତ ୧୮୭୩ ସାଲର ୨୦ ଅଲଳ କାଣ୍ଡ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାହା ଅପତ୍ରେକ୍ତ ଓ ରୁଦ୍ଧ ଦେବାରୁ ଅପାନୁରୂପ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ ନାହିଁ । ଏକା ହିନ୍ଦୁ ଦେବୋ-ତ୍ତର ବାହୁକ ମୁସଲମାନ ପିତୃତ୍ତର ସମ୍ପତ୍ତିର ମଧ୍ୟ ଅପବ୍ୟୟ ଅପବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛି । ଏଥିର ଗୁହାର ସଦ୍ୱ୍ୟବହାର ଶୁଣାଯାଏ । ଅତଏବ ହି-ନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ହିନ୍ଦୁ ଦେବୋତ୍ତର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କ-ରେ ଉପସ୍ତୁତ ଅଲଳ କାଣ୍ଡ କରିବାର ପ୍ରାର୍ଥ-ନା କୌଣସି ମତେ ଅନ୍ୟାୟ ବୋଲିବାର ନ ପାରେ ଏବଂ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ମତ-ଯୋଗୀ ଦେବା ଉଚିତ, କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସାଦାସ୍ୟ ବିନା ଅନ୍ୟ ସଦଳ ପ୍ରକାରେ କିଛି ନାହିଁ । ଅପତ୍ତିକାରମାନେ ସେବେ ମତେ କରନ୍ତି ଯେ କିଛି ବୋରଜଦ୍ୱାର ଉଚିତ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ ତେବେ ତହିଁ ପରିବର୍ତ୍ତ-ରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ପ୍ରସ୍ତାବ କରିପାରନ୍ତି । ଫଳତଃ କିପରି ଅଲଳ ଦେଲେ ସଦାବର୍ତ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ପୁରୁଣିତ ଦେବ ସେ କଥା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟକୁ ଜ-ଣାଇବାର ଉଚିତ ମାତ୍ର ଅଲଳ ପ୍ରୟୋଗକ ନ ସ୍ୱକାର ଅପତ୍ତି ସପାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ଫେରପାଟ ଓ ଜଳବୋରଜ
 ଯେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଯାହିଅବ ପାର କରିବା ସଦାଶେ ସରକାରୀ ମାସିକ ଦେବାରୁ ହୁଏ ସେହି ସବୁର ନାମ ଫେରପାଟ ଏ ସମ୍ପ-କରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିବର୍ଷ ନିଜବର୍ତ୍ତି କାଳରେ ଗୁ-ହାର ଶୁଣାଯାଏ ଏବଂ ତୁଳ ରୁର କଥା କହି-ବାକୁ ଅମ୍ଭେମାନେ ବାଧ୍ୟ ଦେଉଁ । ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଏବର୍ଷ ଜନନାଥଯାଣି ନିତାନ୍ତ ଉଣା ଦେବାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚ୍ଛି କହିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପଞ୍ଚାନ୍ତରେ ଜଳବୋରଜ

ଅବାବଶ୍ୟକ ମତେ ମୋକ୍ଷକଲର ଦେବେ ପାରପାଟରେ ଫେର ଅଲଳକାଣ୍ଡ କରି ଲେକକ ଦରବର କରୁଥିବାରୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁଇ ରୁର କଥା କହିବାର ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟ ସଦ୍ୱ୍ୟବହାରଣ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସୁବିଧା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର ଫେର-ଅଲଳ କାଣ୍ଡ କରି ଅଛନ୍ତି । ଦେବଳ ଲେକକ କଷ୍ଟ ଦେଇ ହିନ୍ଦୁ ଅନ୍ୟାୟ କରିବା ସଦାଶେ ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ନିୟା ବାଟକୁ ଫେରି-ଅଲଳର ଅଧୀନରେ ଅଗିବା ପୂର୍ବେ ଦେଖିବାକୁ ଦେବ ଯେ ସେଠାରେ ଗୁଳାୟ ଲେକ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାୟପୁନର ଅଲଳ ଲେକ ସମକ୍ତ ପାଲିକ ଓ ମହାଜନି ଦ୍ୱ୍ୟାଦ ପାର ହୁଅଇ କି ନା । ଯେବେ ବାଟର କାରବାର ବିସ୍ତର ହୁଏ ଓ ଲେକକର ନିୟାପାର ଅସୁବିଧା ହୁଏ ଅଥବା ଲେକେ କଷ୍ଟ ପାଇବାର ଗୁହାର ଶୁଣାଯାଏ ତେ-ବେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାରେସୁରୁପ ଫେରଅଲଳ କାଣ୍ଡ କରିବା ଉଚିତ । ଏଥିରେ ଦେଲେକଲେକକର କଷ୍ଟ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ ଲେକକ ସୁବିଧା-ଦୁଷ୍ଟିରେ ତାହା ଉପେକ୍ଷଣୀୟ । ମାତ୍ର ସେ ବାଟ ଅଧ୍ୟାୟ ତେବେ ନିକଟବର୍ତ୍ତି ଗ୍ରାମବାସିକ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ଏବଂ ମାହାର ଲେକକର ଗମନାଗମନ ଅପ ବିରଳ, ସରକ୍ତ, ସାଲକି ଇ-ତ୍ୟାଦ ପ୍ରାୟ ପାର ହୁଏ ନାହିଁ ସେଠାରେ ସର-କାରୀ ବାଟ ବସାଇବା ଗ୍ରାମବାସିକ ଅସୁବିଧା ଓ ମତ ଜନ୍ମାଇବା ଭବ ଅଛୁ କିଛି ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ନିଶନକ ଓ ପାଇକାବାଟ ଗବର୍ଣ୍ଣ କର୍ମବାରୁ ଯେତେ ଅବସ୍ତୁ ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଅଛି ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣ ଅମ୍ଭେମାନେ ବିପ୍ରାରିତ ରୂପେ ଜଣାଇ ଅଛୁଁ । ଏବର୍ଷ ସେହି କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଲେକେ ସରକାର ବାଟ ଶତ ଅଲ୍ୟକ୍ଷରେ ପାର ଦେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଦୁଇ ଏକ ବୋଗ ବାଟ ବୁଲି ଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ସରକାରବାଟ ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇଥାନ୍ତା ତେ-ବେ ସେମାନେ ଏପରି ଭଦାତ କରନ୍ତେ ନାହିଁ କାରଣ ଯିଆବାଟ ଶତ ଦୁଇ ଯିବାର କଷ୍ଟ ଓ ସତ ଅନ୍ତ ନୁହେଁ । ଅନ୍ୟତେ ଦେବେ ପାର ଦେବାରୁ ଲଜସଦାରର ସତ ଦେଉଅଛି ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରକାରେ ନିମନ୍ତେ ସେ ଗୁହାର କରୁ-ଅଛି । ଅଲଳବଳରେ ସରକାର ଯେଉଁ କାଟେ ଲକ୍ଷା ଲେକକ ସେ କାଟେଲେ ଚଲଇ ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଯେବେ ଚହାସ ଲେକକର

ଅଧିକ ଅଧିକାରୀ ଓ ବ୍ୟୟ ହୁଏ ଜାହା ଦେଲେ ସରକାରଙ୍କର ସେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ । ପ୍ରାନ୍ତବିଦେଶର ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରୟୋଜନ ଓ ଅଧିକ ବିଦେଶଜା କର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କାରଣ ଅନୁସାଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦୋଳ ଜଳ ଓ ପ୍ରାନ୍ତୀୟ ସମ୍ପର୍କମାନ ପ୍ରାନ୍ତୀୟଲୋକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗଠିତ ହୋଇଅଛି । ଅତଏବ ସରକାରୀ ଉତ୍ପନ୍ନରୂପେ ବିଦେଶଜା କର ଯେଉଁଠାରେ ସରକାରୀକାଟ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକ ସେଠାରେ କଲେ କାହାର ଅପତ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରାମବାସିମାନଙ୍କର ଅଧିକା ପୁରୁଧା ନ କରି କେବଳ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ଓ ତାହା ନ କେଲେ ଦ୍ଵାନ୍ଧ ବାଟରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦୂର କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ବଳା ଅନ୍ୟ ବହୁ ବୋଲିପାଇ ନ ପାରେ । ଭରସା କରୁ ବୋଲିତରୁ ସରକାରୀନେ ଏ କ୍ରମାମାନ ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ କରିବେ ।

ଯାକପୁର ନଦୀବନ୍ଧି ।

ବୈତରଣୀ, ବୁଢ଼ା ଓ ଖରସୁଆନଦୀର ପ୍ରବଳ ବନ୍ୟାଦେହୁ ଏ ସବୁଦିଗକୁ ଲାଙ୍ଗିବା ଯେଉଁଠା ପ୍ରାନ୍ତରେ ତୁଳସୀବଦାରକ ଘଟଣା ଦୋଳ ଲୋକମାନଙ୍କର ସର୍ବ କାନ୍ଦ ଦୋଇଅଛି ଚାହିଁର ସମ୍ମେଧ ବଦଳଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ । ବୈତରଣୀ, ବୁଢ଼ା, ଖରସୁଆ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ-ବନ୍ୟାରେ ବିଶେଷ ବୌଣସି ବନ୍ଧ ନ ଥିବାରୁ ନିଜିଜଳ କୁଳ ଉତ୍ତୁଳି ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧାର ବଳ ଖାଲମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବେଶ ଦୋଇ ଉତ୍ତରାଡ଼େ ବହୁଆଉଥିଲି ସେଥିରେ ଶୁଷ୍କନିମ୍ନରେ ପଶୁ ପତ୍ତ ଉତ୍ତମ ଫସଲ ଉତ୍ତମ ଦେଉଳ ମାଧ ଅଳକ ପ୍ରାୟ ଉନ୍ନବର୍ଷ ଦେବ ସରକାରୀକାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ-ମେଣ୍ଡରୁ ଯାକପୁର କେନାଲରୁ କେତେକ ଗୋଟି ଶାଖାମାନ ଦେବାରୁ ବୈତରଣୀନଦୀର ତାହାପର୍ଯ୍ୟ ଓ ବୁଢ଼ା ଖରସୁଆ ନଦୀର ବାମପାର୍ଶ୍ଵରେ ଏକ ଚୁଡ଼ୁ ବନ୍ଧ ବିଧାନାଳୀ ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପ୍ରଭୃତ ଶାଖାନଦୀର ମୁହଁ ବନ୍ଧ କରି ଦେବାରରେ ବନ୍ଧିଜଳ ଅପରପାର୍ଶ୍ଵରୁ ନୁଲୁହୁଲି ଏକଦାରେ କେତେକ ଗୋଟି ଗ୍ରାମ ବସାଲ କେଇପାଇ ଅଛି ମଧ୍ୟ ସୋରର ପ୍ରାବଲ୍ୟଦେହୁ ଉନ୍ନ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଥିବା କେତେକ ପ୍ରାନ୍ତର ଧାତ୍ୟ ଶ୍ଵେତମାନଙ୍କରେ ଧାତ୍ୟଗରୁ ନାମ ନ ଥାଇ ବୁଡ଼ୁ ଗର୍ଭ କରି ପକାଇଅଛି ।

ବୈତରଣୀ ଓ ବୁଢ଼ାନଦୀର ସମୋଗପୁଲ ଅର୍ଥାତ୍ ବୁଢ଼ିଅ ମୌଜାର ସେଉଁଠାରେ ଦାନ-ଲେବଳ ଦେନାଲର ଲବ ଅଛି ସେଠାରୁ ବୁଢ଼ାନଦୀର ବାମପାର୍ଶ୍ଵରେ ମୋହେଇପୁରଠାରୁ ଏକ ଚୁଡ଼ୁ ବନ୍ଧ ଉନ୍ନ ଜପର କୁଲେ, ଯାଇ କମଳପୁର ନିକଟ ସେଉଁଠାରେ ବୁଢ଼ା ଖରସୁଆ ନଦୀସହର ନିକଟ ବୋଇଅଛି ସେଠାରୁ ଖର-ସୁଆବନ୍ଧ ନାମ ଆରଣ କରି ଯେପାରିଅ ପ୍ରମା-ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାଇଅଛି । ଅତର ବୈତରଣୀ ନଦୀର ମାଳ ଅଳନପୁର ଲକ୍ଷ୍ଠାରୁ ଯାକପୁର-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଉଁ ଦେନାଲ ଅଧିଅଛି ଉନ୍ନ ଦେ-କେନାଲବନ୍ଧ ଓ ବୈତରଣୀ ନଦୀମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମାଳ ଅଳନପୁର ପିତ୍ତକପୁର ଲକ୍ଷଣପୁର ପୁନ-ରପୁର ମଣେଖରପୁର ଚ ଏକପୁର ଗୋପାଳପୁର ବିଜାଣ ଓ ଅକୋଳ ଓ ବୁଢ଼ାନଦୀ ଏକ ଜାହା ବନ୍ଧମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମୋହେଇପୁର ଗୁରୁଦାସପୁର କମାଗଡ଼ ବିଦ୍ୟାଧରପୁର ମଣେଖରପୁର ଶିବୁର ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ଗ୍ରାମ ଅଛି ଗତ ସପ୍ତାହରେ ସେଉଁ ଜପାବନ୍ଧି ଦୋଇଯାଇଅଛି ସେଥିରେ ବୈତରଣୀ ଓ ବୁଢ଼ାନଦୀର ଜଳ ଉନ୍ନ ବନ୍ଧ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲଗିବାରୁ ଉପରେ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କ ମ-ଧ୍ୟରେ ୯*୫୭ ଟ ଉଚ୍ଚରେ ଜଳ ଦୋଇ ନଦୀ-ଦୁଇ୍ୟ ପ୍ରୋତ ବହୁବାରୁ ଗ୍ରାମବାସିମାନେ କେବଳ ଅପଣା ଗ୍ରାମ ନେଇ ପକାଇ ଅଧି କେନାଲ ଓ ନଦୀବନ୍ଧରେ ପଡ଼ଇଛି ପ୍ରାଣ ଲକ୍ଷା କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଘରର ଚିତ୍ର ମାଡ଼ା କାହିଁ ଅଛି କେତେକ ଲୋକର କାନ୍ତ ପଡ଼ପାଇ କେବଳ ଉପର ମାଡ଼ ଅଛି ଅତ୍ତ ଯେଉଁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କର ଘର ଅଛି ତାହାର ଦଳା ଅର୍ଦ୍ଧ ଦୋଇ ଲୋକମାନଙ୍କର ବାସର ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲିପାଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଉଁ-ମାନେ ନଦୀବନ୍ଧ ଉପରେ ପଲମାର ରହୁଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଯଥାସର୍ବ୍ଵ ନଦୀପ୍ରୋତରେ ଭୃସି ଯାଇଥିବାରୁ ବଣ ଖାଇ ନାଟକଧାରଣ କରିବେ ଏପରି ବହୁ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଖରସୁଆ ନଦୀର ବାମପାର୍ଶ୍ଵ ବନ୍ଧ କମଳ-ପୁର ଓ ପୁଅର ମୌଜା ନିକଟରେ ହଠାତ୍ ୯*୦୦ ଟ ଲମ୍ବାରେ ଭୃସିଯିବାରୁ ଉନ୍ନ ବନ୍ଧ ଚଳରେ ଥିବା ୯*୫୭ ର ପ୍ରକା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଘର ଗୋରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ଉଦ୍‌ବିକଟରେ ଦଳ କରିଥିବା ଦୁଲଅ ଓ ବଳଦସହର ବେଉଁ-ଅଡ଼େ ଭୃସିଯାଇଅଛନ୍ତି ଅଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାର

ଠିକାଣା ମିଳୁ କାହିଁ କେତେ ବନ୍ଧ ଭୃସିଯାବେ-ଲେ କେତେକ ଲୋକ ଉପର ଉପରେ ଚଢ଼ି ଭୃସିଯାଇଥିବା ସମୟରେ ତାକପକାଇଥିବାର ଲେବେ ଦୁରରୁ ଦେଉଁଅଛନ୍ତି ଏହପର ମେ ଅହୁର କେତେ ଗୋରୁ ଲୋକ ମେଣ୍ଡା ଓ ମନୁଷ୍ୟଅଦି ମର ଭୃସିଯାଇଅଛନ୍ତି ତାହାର ଉତ୍ତରୁ ନାହିଁ ।

ଏକତ୍ତ ଭନ୍ନ ବାଞ୍ଛଣୀ ଓ ଖରସୁଆ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତି ଗ୍ରାମମାନ ଅଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚଳରେ ବୁଡ଼ଇଥିବାରୁ ସେଠାର ବୌଣସି ବିଶେଷସମ୍ପାଦ ପାଇ ନାହିଁ, ଅଗାମୀ ସପ୍ତାହରେ ସେଥିର ସଫାକ ସମ୍ପାଦ ଜଣାଇବୁଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବଲେକୃର ସାହେବ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଠାରେ ବିଳାଭରୁବରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ ସେ ଏସମୟରେ ଏଅଞ୍ଚଳର ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରାପ୍ତିର ଜଳପ୍ରାପ୍ତିର ବାସଗୁଡ଼ ବି-ଜିତି ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷଣଦାୟ ଗରବପ୍ରକାମା-ନଙ୍କର ଦୁରବସ୍ଥା ଥରେ ସ୍ଵଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖି ସେଥିର ପ୍ରଗତିକାର କରିବୁଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ବନ୍ଧବ ଭେଃ ମାଜେଷ୍ଟ୍ରି ଓ ଭେଃ ବଲେକୃର ବାବୁ ପଲକାପୋଲ ବାସ ବନ୍ୟା ଦେହୁ ଲୋକଙ୍କ ଦୁରବସ୍ଥା ଚିନ୍ତା-ରଣ ନମନ୍ତେ ସାମପୁର ଅଞ୍ଚଳରୁ ବନ୍ଧବ ବରହଣ ।

ବନ୍ଧବ ବଲେକୃର ମାଜେଷ୍ଟ୍ରି ଶ୍ରୀରାଜେଷ୍ଟ୍ରିବେଦ ବନ୍ଧବା ଲମନ ବନ୍ଧ ଉନ୍ନ ।

କଲିକତା-ଗଜେଟ ।

ମଃ ଏଡ଼, ଚି କାଉର ଭେଃ ମାଜେଷ୍ଟ୍ରି ଓ ଭେଃ ବଲେ-କୃର ଅନୁମୁଳର ଭେଷ୍ଟ୍ରିକମିଶ୍ଵର ପଦରେ ଯଦପୁର ହେଲେ ।

ଅନଗୋଲର ଅତିସିଦ୍ଧେଶୀ ଘୋରଣ ପୁସ୍ତକଗ୍ରନ୍ଥ ଦେ-ମୁଅରକି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡାବଲେଖପଦରେ ନିମନ୍ତ ହେଲେ ।

ବନ୍ଧବର ଶିକ୍ଷା ବଦଳଣ ବଦଳାୟ ସର୍ବ ଉନ୍ନେବୁର ବାବୁ ସବୁନାଥ ସର୍ବ ଉନ୍ନମାସର ହୁଟାଗ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ଓ ଉନ୍ନ-ସେକ୍ଟର ଅତିସର ଯୁ ବଦଳା ବାବୁ ଘୋରଣେଶ୍ଵରକାର୍ଯ୍ୟେ ଠାକଣାନରେ ୨ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅନାକରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିମନ୍ତ ହେଲେ ।

ବନ୍ଧବର ଅତିସିଦ୍ଧେଶୀ ଜକ ମଃ ଏଡ଼, ଭ, ଘାଟ ଚଳ ମେ ଶ୍ରେକର୍ତ୍ତ ଉନ୍ନେଗ୍ରାପ୍ତ ମୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତର ମହାଶାବର ଅବସ୍ଥାର ବଦଳାବ ସେରିମାନେ ଯାଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶବ୍ଦକୃ ନ ୧୨ ଶ ଫେର ଅଧିକାରୀ ବନାହାର ଶିର ହୋଇଅଛି ମୁନ୍-ଅବ୍ୟା ଅଧିକ ବୋଲି-ସେକ୍ଟରର ଯାହା ଆରଣ ଅଛି ତାହା ସ୍ଵା-ବୁଦ୍ଧ । ଚାପି ଏହା ସେ ଉଚ୍ଚତ୍ର ବଦବଦଳୁ ଏକ ହୁଟାଗ୍ରାପ୍ତକି ଦାରି ଏସରେ ସଲେହ ନାହିଁ ।

ଏହିପେ ଶ୍ରୀମାତୃ ଦୁଃଖି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ବ୍ୟସ୍ତ-
 ଦେଖଣ ଓ ଭରଣ ପୋଷଣ ପ୍ରଭୃତି ଅନୁ-
 ଖ୍ୟ ଦେଉ । ସଃ ତା ଅଧିକାର ମହାଶୟ ଦର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଏହି ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗସ୍ତକର ଓ
 ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦେଖି ଅନ୍ୟ ଦେଶ-
 ପତ୍ତା ଫେରୁଲେ । ଗୋଧ କରୁଁ ଗରୁଡମା-
 ଚକ ଅବସ୍ଥା ଆଶୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦେବ । ଇତି ।
 ବସନ୍ତ ।
 କରେ ବେହୁ ।

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।	
ବାବୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଦାମ ହୁଣ୍ଡୋଲ	୪ ୦ ୯
ଗୋଦେବତା ଗୋଷ	୧୪୨
ନବେକାମୀ ଦାମ ଦେ ଅଧ	୪ ୦ ୯
ସୁଦର୍ଶନ ଦାମ	୪ ୨ ୯
ଦେବୀଥ ଦୋଷ	୪ ୨ ୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଭାରତରେ ନୂତନ ! ଭାରତରେ ନୂତନ !!
 ଭାରତରେ ନୂତନ !!!
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଊଷଧ ।
 “ଗନରୋ ଡାଇନ !”

ଯେଉଁ ଭୟାନକ ମେହବ୍ୟାଧି ଜଗତର
 ସବୁ ମନକାଞ୍ଚଳ ମରଣାଧିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପ୍ରଦାନ
 କରୁଅଛି, ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ ମଣ୍ଡଳୀ ଯେଉଁ
 ରୋଗର ପ୍ରକୃତ ଊଷଧ ନାହିଁ ବୋଲି ସ୍ଥିର କର-
 ଥିଲେ, ସେହି ଜୀବନକାଶୀ ମେହରୋଗ ଦସ୍ତ-
 ରୁ ପରତ୍ରାଣ ପାଇବାର, ବିକୃତ ଧାରୁରୁ ପ୍ରାଣକିକ
 ଅବସ୍ଥାରେ ସରଣ କରବାର ଏହି ଏକମାତ୍ର
 ମହୋଷଧି “ଗନରୋ ଡାଇନ” ଅବିଷ୍ଟାତ ଦୋ-
 ଲ, ଚିକିତ୍ସା-ଜଗତର ମହାଅଭିନି ଦୁଃଖିକ;
 ଯଦି ତୁମ୍ଭେ ଶୁକ୍ର ସମ୍ଭାଷଣ ପୀତାରେ ଆକାନ୍ତ
 ଦୋଲିଆଅ ଏବ ନାନାବିଧ ଊଷଧ ସେବନ-
 କର ଦୃଢାଭାଷ ଦୋଲିଆଅ, ତେବେ ଅରେ
 ଏହି ମହୋଷଧି ସେବନକର ପରୋକର;
 ଅବଶ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲଭ କରବ । ଯେହେତୁ
 ଏହା ତୁମ୍ଭର ବେଗର ଠିକ ପ୍ରକୃତ ଊଷଧ ।
 ନିଜାର ବେଗୀ ବ ସେହିମାନଙ୍କୁ କଡ଼
 ତାକୁରମାନେ ପରିତ୍ୟାଗ କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ
 ଏହି ଊଷଧ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲଭ କର-
 ଥିଲୁ । ଏହା କେବେହେଁ ନଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ନା-

ହି । ଇନ୍ଦ୍ରେପ, ଅମେରକା ଓ ଜର୍ମାନ ଦେଶୀୟ
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ତାକୁରମାନେ ସ୍ଵାସ୍ଵାଦିକ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା
 ସ୍ଥିରକର ଅଛନ୍ତି ଯେ, “ଗନରୋ ଡାଇନ”
 ପରା ପ୍ରାୟା କିମ୍ପାକକ ମେହରୋଗନାଶକ
 ଊଷଧ ଅଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେବନ-
 କଲେ ଧାରୁ କୌଣସି, ମେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ୍ର-
 ମେହ, ପୁରୁଷରୁଦାନ, ସ୍ଵପ୍ନଦୋଷ, ଧାରୁ ଇତ୍ତ-
 ନତା, ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅବଦ୍ୟ ଜ୍ଞାନା, ଲୁଗାରେ
 ଦାଗଲଗିବା, ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ଶୁକ୍ରପତନ, ଦାତ
 ଗୋଡ଼ ଜ୍ଞାନା, ସ୍ଵରଣଶକ୍ତିର ହୀନତା, ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଝୋପାଝୋପା ଦୋଇ ପତ୍ତବା, ବସ୍ତ୍ରରେ ମୁକ୍ତଦାଗ
 ପ୍ରଭୃତ ଶୁକ୍ରସମ୍ଭାଷଣ ଯାବତୀୟ କଠିକ ଓ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶୋଗ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦେବ । ଉକ୍ତ
 ମାଂସ ଓ କଳକାର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ । ସଗର ଦୁଷ୍ଟ-
 ସୁଖ ଓ ବଳଷ୍ଠ ଦୋଇ କରଜୀବନ ଲଭ
 କରବ ।

ମୂଲ୍ୟ ପତ୍ରି ସିସି ୪୨ କା ପ୍ୟାକ ୪ ୦୯ ଅଣା
 ତାକମାସୁଲି ୪ ୦୯ ଅଣା
 ଭାରତର ଏକମାତ୍ର ଏକତ୍ର ।
 ସେ, ପି, ରାୟ
 ନ ୪୫ ମଲ୍ କେନ୍ଦ୍ରଲ ଲେନ
 କଲିକତା ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳହିତୈଷୀ

ଓ
 ଚିକିତ୍ସା-ଭୈଷ୍ୟାନ

ନାମକ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଚିକିତ୍ସାସମ୍ଭାଷଣ ସମ୍ପୋ-
 ଛିଷ୍ଟା ସଚିତ୍ର ନୂତନ ମାସିକପତ୍ରିକା—
 ଯାହା ଅଗାମି ଶାରଦୀୟ ଉତ୍ସବ ସମୟରେ
 ବିପୁଳ ଆୟୋଜନ ସହିତ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତ
 ହେବ, ତାହାର ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାରେ ୯୩୩
 ନବଗୋର ଦାସ ବାଦାତୁରକର ପ୍ରତିର୍ଦ୍ଧି ସଚ
 ବିସ୍ତୃତ ଜୀବନଚରଣ ପ୍ରକାଶ କରବାର ବାସ-
 ନା ହିକାରୁ ଉକ୍ତ ସମ୍ଭାଷଣ ମହାତ୍ମାଙ୍କର ଅର୍ଥାତ୍
 ସଜନ, ବରୁବାବୁ, ଓ ପରପତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ
 ଠାରେ ଅନୁଭବ ସେ,—ଉକ୍ତ ମହାତ୍ମାଙ୍କର
 ଜୀବନ ଦୃଶ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅପଣ ଯାହା ଶ୍ରୀ
 ଅଛନ୍ତି ତାହାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣ ଅମ୍ଭ ନିବନ୍ଧକୁ
 ଅଥବା କବିର ରାଧାନାଥ ସ୍ଵୟ କଟକ
 ମୋକାମକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଅନୁଗ୍ରହ
 ଦେଉଁ । ଜୀବନଚରଣ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ସବ-
 ରଣ—ପାଟଣା, ବରଗଣ, ଓ ଦୁର୍ଗା । ଇତ୍ତ୍ଵା ।

କେତେ ସାଲରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲେ, କେତେ
 ସାଲରେ କ’ ବୃଦ୍ଧ ସାଲରେ, କେଉଁ
 ସାଲରେ କେତେ କେତକ ପାଲେ;—
 କେତକ ଏକ ସମସ୍ତ କଥା ଲେଖିଲେ ଜୀବନ-
 ଚରଣ ହୁଏ ନାହିଁ ।
 ଶ୍ରୀ ନିକାରଣଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ବି, ଏ,
 ସମ୍ପାଦକ ।
 ଉତ୍କଳହିତୈଷୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ—
 ୪୩ ନ’ ଦେନିଆଟୋଲଲେନ,
 କଲିକତା ।

ଜାଦୁର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି (ବିଶେଷ ପତ୍ରିକା)

ମୂଲ୍ୟ ପତ୍ରିକା ୪ ୦୯ ମାସୁଲ ୪ ୦୯ ଅଣା

ଏହି ଊଷଧ ବ୍ୟବହାରରେ ସର୍ବ ପ୍ରକାରର ଜୀବନ
 ଏକାକେଳକେ ଅଶ୍ଵେନା ହୋଇ ଯାଏ । ଅରେ ଅଶ୍ଵେନା
 ହେଲେ ସେ ଶ୍ରୀମରେ ଅର ହୁଏ ନାହିଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର
 କଲେ କିଛି ମାତ୍ର ଜ୍ଞାନା ଯନ୍ତ୍ରଣା ହୁଏ ନାହିଁ ଏବ ଏହା
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଟେ । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦର୍ତ୍ତ-ରୋଗ ମଧ୍ୟ
 ଭଲ ହୁଏ । ଏହି ଊଷଧରେ ପଦଠାରୁ ଅଧିକ କେତେକ
 ଗୋଟି ଅମ୍ଭ ପଦପଦ ଦୃଷ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ହେବାରୁ ଏହାର
 ଭବିଷ୍ୟତାଶ୍ରମ ଅଧିକ ଅଧିକ ପ୍ରଦ ମୋଇ ଅଛି । ଯେଉଁ
 ମାନେ ଏହି ବସ୍ତୁର ସେବନେ କ’ସ ଚାଲି ଅଛି ଅଛନ୍ତା
 ଅରେ ସେମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା କରବା ଉଚିତ; ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର
 କର ବହୁଶେଷ ସେବନକୁ ହୋଇ ଅଛି ଏବ ଅନେକ
 ପରୀକ୍ଷା ପଦ ମୁକା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଊଷଧ ବ୍ୟବହାର ଦଧି
 ଊଷଧ ସହିତରେ ପଠା ଯାଇ ଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ସମତାରକ ସେନ ।
 ଦେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ୍, ବାଲେଶ୍ଵର ।
 ଗୋ-ଚିକିତ୍ସା ।
 ଗୋ-ଚିକିତ୍ସାର ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା । ୧୧୦ ଶ୍ରୀ
 ଯାଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ତାକରେ ଯିବାକୁ ମାସୁଲ ଏକ-
 ଅଣା । ଅଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାଣୀ ଅଛି ।
 ଦେହା } ବାମଣୀ
 ଶ୍ରୀବାଗରସ୍ତ ରାଜିତ } ସମ୍ବଲପୁର ପୋଃ

ସାଗରସଦୀପକା ।
 ଅର୍ଥାତ୍
 ବିଦ୍ୟ ରାମ ପରିଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଶୁଦ୍ଧ
 ହିନୀ ସଗୀତ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।
 ବୁକ୍ ଏକେଶମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତରେ ଏବ
 ଅମ୍ଭଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।
 ଶ୍ରୀ ଶୁକଦେବ ସ୍ଵମ ଅଗ୍ରବାଦ
 ନୟାସତ୍ତ୍ଵ କଟକ

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ

ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ସଂଗ୍ରହ ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩/ ଚଳଣିଆ ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ବେତେକ ସାର ସଂଗ୍ରହଣ ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ଵରର ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତ ସହିତ ବେଶିତ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ସଫାଲ୍ୟରେ ଚିତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଭାରତରେ ନୂତନ

ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ଅଧ୍ୟୁଷେତବକ ମେଡ଼ିସିନ ମ୍ୟାଡି-
ସିଆକ୍‌ରୁରଂ ବୋମ୍ବେ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍
କାଲିକା, ବେଙ୍ଗାଲ ।

ରେଜିଷ୍ଟରୀକୃତ ମୂଲ୍ୟଧନ ଟ ୧୦,୦୦୦

ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟମାନ ଲାଭପାଇବାରେ ଅଧ୍ୟୁଷେ-
ତାଙ୍କୁ ସାବଣ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଧର୍ମଶୁକ୍ରପ୍ରକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇ ସର୍ବଦା ସଦର ଓ ଗୋଷ୍ଠସଲର ସର୍ବ-
ତ୍ରରେ ସମ୍ବରତ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଚିତ୍ରମୂ ହେ-
ଉଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଚିତ୍ରମୂ ଉଚ୍ଚ ଧର୍ମ
କରନ୍ତି, ସେହିମାନେ ବେବଳ ବଞ୍ଚାଣଙ୍କ ଲକ୍ଷ-
ଟରୁ ଉଚ୍ଚ ଧର୍ମ କରନ୍ତେ ।

ଏଠାରେ ଶିକ୍ଷା, କାଗ, କୁର, ଇନ୍ଦ୍ର-
ସୂକ୍ଷ୍ମ, ମୂର୍ତ୍ତି, ପ୍ରଦର, ବାବଦ୍ୟାଧି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ଅଗ୍ରନ୍ତ ଉତ୍କଳ ଓ ଉତ୍କଳ
ପ୍ରାଚୀନରେ ବିଶେଷ ଉପକାଣ୍ଡ ଉଚ୍ଚ ଧର୍ମ
ଚିତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ।

ଶୋଭନ-କୁନ୍ତଳ-ଦୈନିକ;—ଶିବଶାନ୍ତ ଓ
ଶୈବିକ ଅତୁଲ୍ୟ ସାନ୍ତା । ଲଦାହାର ଚନ୍ଦ୍ର-
ଦେବୁ ମସ୍ତିକକୁରର ନାଶ ଏବଂ ବେଶର
ଉତ୍କଳ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଖରବୁଦ ଟ ୦/୮

ଦନ୍ତସମ୍ପାଦକ;—ଦନ୍ତସମ୍ପାଦକ ଏକମାତ୍ର
ଉଚ୍ଚ ଧର୍ମ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ବ୍ୟବହାର କରବାର ଉତ୍କଳ
ଉପଯୋଗୀ,

୧ ଶିବର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୩/ ଚାକଂଶା ଟ ୦/୮

କୁନ୍ତଳ-କୋମ୍ପାନୀ-ଦୈନିକ;—ନୂତନ ଶିକ୍ଷା-

କାନ୍ତର ଉଚ୍ଚ ଧର୍ମ । ଏହା ବ୍ୟବହାରକଲେ
ଶାନ୍ତ ବେଶୋଦ୍ଧମ ହୁଏ ।

୧ ଶିଶିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଖରାବ ଟ ୦/୮

ଏହି କମ୍ପାନୀ ୧୮୮୨ ସାଲର ୨ ଅକ୍ଟୋବର

ଅନୁସାରେ ରେଜିଷ୍ଟରୀ ହୋଇଅଛି । ଏହା ୧୦୦-
ଅଂଶରେ ବିଭକ୍ତ । ଏଥିର ପ୍ରତି ଅଂଶର ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୧୦୦୯ କା । ୧/୮ ବିପ୍ରିରେ ଟ ୨୨୯ କ
ଉପାଦେରେ ଅଦାୟ ହୋଇଅଛି । ଏମାନେ
ଅପସ୍ତର କମ୍ପାନୀରୁ ଅଧିକ କର ଦେଖା-
ଇବାକୁ ସାବଧ କରନ୍ତୁ । ଏବେବେଳେ ମଧ୍ୟ
ଅଂଶ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ମୋକ୍ତିଦ ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟ-
ଶେଷ୍ଟମାନେ ସରୁର ନାମଧାର ସଦ୍ ଅବେଦନ
କରନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀ ଶିଶିରୁଣ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
ସେକେଟରୀ ଏବଂ ଟ୍ରେଜରର

NOTICE.

A COMPLETE KEY

(Containing English and Uriya meanings of all difficult words, explanations of phrases and sentences that are very likely to be asked in the Examination, allsorts of allusions Gramatical niceties, parsing &c.)

To

Lethbridge's Easy Selections (Minor course 1895)

BY

AKSHOY KUMAR GHOSH AND

HARA CHAND GHOSH in the press

Price per copy Re. 1-0-0

Postage one anna extra for mufassal.

To be had of the Secretary Printing Company Cuttack

ଶାନ୍ତ ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ !!

ଅମ୍ଭ ପ୍ରଣୀତ ଓ ପ୍ରକାଶିତପୁସ୍ତକମାନ ବିକ୍ରୟ
ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀର ଓ କାର୍ କର ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୁଖ୍ୟୋପ-
ଧ୍ୟାୟକ ବୋକାଳରେ ପଦ୍ୟପଦ୍ୟ ଉପା-
ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ସବାରେ ବିକ୍ରୟ କର
ହେଉଅଛି । ଅଶା କରୁଁ ଗ୍ରାହକମାନେ ଏ
ସୂଚ୍ୟା ପ୍ରତିଦେ ନାହିଁ ।

ବର୍ଷାକାଳ ବର୍ଣ୍ଣନା (ଶମତ ସୁଲଭଣା ବେଶ-
କରଣ) ଟ ୦ ୯୯

ରସଲେଖା (ଉତ୍କଳ-ଉଚ୍ଚ ବିକ୍ରୟ) ଟ ୦ ୩/୮

ସଙ୍ଗୀତ ସାରର ପ୍ରଥମ ଭାଗ	ଟ ୦ ୩/୮
ଏକଲ	ଟ ୦ ୩/୮
ଏକଲ	ଟ ୦ ୩/୮
ଏକଲ	ଟ ୦ ୩/୮
କାବ୍ୟଚମ୍ପୁ	ଟ ୦ ୩/୮
କବିତାସ ଶ୍ରେଣୀ	ଟ ୦ ୩/୮
କଟକ	ଟ ୦ ୩/୮
୨୦୩୩୯୪	ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ

New School Books. JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions on Grammar and Idiom with Answers.

Webb's Keys to English Entrance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
Webb's Condensed Dictionary.
Webb's International Do.
Whitehall Drawing Copy Books.

R. C. Dutt's History of India.
Catechism of History of India
Buckley's History of England.
K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.
Manual of Geography.
Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରୁ ବିକ୍ରୟକର ଉପାଦାନର ଖର୍ଚ୍ଚା
ଜଳଦିଶିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଯଥା।—

ପ୍ରଥମଅର ସବାସେ	
ଧାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର	ଟ ୦ ୩/୮
ଅଧ୍ୟୟନ	ଟ ୨୯
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ	ଟ ୩୯

ମାତ୍ର ବୌଦ୍ଧବିକ୍ରୟକର ସେତେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ
ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଖର୍ଚ୍ଚା ଟ ୦ ୩/୮ ରୁ ନିଶା ଦେବ ନାହିଁ ।
କୃତ୍ୟ ଓ କୃତ୍ୟର ସବାସେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ
ଅରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ
ଅଧିକ ଦାନର ସବାସେ ସୁଲଭ ବିକ୍ରୟକମ୍ପୁ
ହୋଇପାରିବ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ ବିକ୍ରୟକର ସେତେ
ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସଦର ବିକ୍ରୟକର ଉପାଦାନର ଖର୍ଚ୍ଚା
ପ୍ରତିକୃତ୍ୟାସକ ସବାସେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ।

ଗରଭୁକ୍ତି ଓ ନ୍ୟାୟକ୍ରି ସମୟରେ ଏକମାତ୍ର ଅନୁକମ୍ପା ଚରମସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ଥିଲା । ବନ୍ୟା-ରେ କେତେକ ସ୍ଥାନର ବଳ ଯୋଗୁଁ ଗଲେ ସୁଦ୍ଧା କହି ଶୀଘ୍ର ଶୁଭଯିବା ଦେଖୁ ବିଶେଷ ସର ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଠାରେ ବ୍ୟଥାଳ ପସଲ ପାତକା ଏବଂ ଶାନ୍ତବର ଅଣା ଭଲ ଦେଖା ଯିବାରୁ ଧାନ ଗୁଡ଼ିକର ବାରବାର ଯାବା ଟିଏବ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏହା ଯୋଗୁ-ପ୍ରାକଳୁ ନିଅପ ହୋଇ ଆନ୍ତା ଉଦ୍ଧରକ ଅନୁ-ପ୍ରବରୁ ଏ ସମୟରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ସମ୍ବଳପୁରରୁ ଏ ଜଗରକୁ ଗୁଡ଼ିକ ଅନବ୍ୟାଜ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରାସୁ ସବଳ ଓ ମୋପସ-ଲରେ ଗୁଡ଼ିକ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୩୮ ରୁ ସେ ୧-୧୦ ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଠିଅଛି ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଅନୁମାନକର ଦେହାପତ୍ରାସମ୍ପାଦକା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଓ ବରଷ ସପ୍ତାହରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଇନପୁର, ଧୁମାଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ବିଶେଷ ପ୍ରକଳ ବନ୍ୟା ହୋ-ଇଥିଲା । ତରପତ୍ତା ବନ୍ଧ ଲାଜିଯିବାରୁ ଇନପୁର ସ୍ଥାନ ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧିଯାଇ ସମୁଦ୍ରସ୍ତର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନକର ସବୁଠିକିକର ଅଧିସରକ ଯତ୍ନରୁ ବିଶେଷ ଚିତ୍ତ ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ନାହିଁ । ଘରମାନ ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଯିବାରୁ ଲୋକେ କେମାନ ବକରେ ଅଶ୍ରୁ କେଇଥିଲେ ବନ୍ଧ-ରେ ପ୍ରାୟ ୩ ମାଇଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ପଶୁ ଅଦ ଏକତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ମଲକପୁରଠାରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କର ସେହପର ବନ୍ଧୁ ହୋଇଥିଲା । ଲୋକେ କହନ୍ତି ଏପରି ବନ୍ୟା ଅତି ଦେବେ-ଦୈ ଦେଖା କ ଥିଲା ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଧାନଫସଲର ବିଶେଷ ସର ହୋଇଅଛି ।

କାଳପୁରଏକାକାରେ ପୁଣି ଏକ ତରାଏତ ମୋକଦମା ଅର୍ଥମ୍ଭ ହୋଇଅଛି, ଗରମାସ ତା ୨୩ ରାଜ୍ୟ ଶୁଣରେ ବିହାରପୁର ଅଭିଷ-ଶୋଷୁ ଅନୁର୍ଗଣ କାଇଯୁଗ୍ରାମ କେଲେଇସାହୁ ତାମତ ଏକ ଗୁଡ଼ିଅପରେ ଜଗାଏତ ପଡ଼ି ତାକୁ ଓ ବାହାର ଶାକୁ ବାଜ ମାରପିଟ ବର ଧାନଗୁଡ଼ିକ ଇତ୍ୟାଦି ଯଥା ସବୁ ବୋହି-କେଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ତରାଏତମାନେ ବାଦୀ-ଉଗର ସରେ ସ୍ଥାନବାସିମାନେ ଅର୍ଥ ସେମାନଙ୍କୁ

ବନ୍ଧନମୁକ୍ତ କଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ସେ ଅରବନ୍ଦ ଅଭିଷ ଯୋଷ୍ଟରେ ଏକଲ ବେଲରୁ ଯାକପୁର-ସବୁଠିକିକର ଇନପୁରରୁ ସମୁକ୍ତ ବାନ୍ଧୁ-ଦେବ ମୁଖୋପାଧାୟ ଘଟଣାସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ମୋକଦମା ଚକାରଣ କରି କେଳକେଳା ପ୍ରଭୃତି କ ୧୩ ଶଙ୍କୁ ଚଲଣ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ମୋକଦମା ବିଗୁସାଧିତରେ ଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱରରବାବା ବାନ୍ଧୁ ସତକାସୟଣ ଦାସ ଅପଣା ଗୁରୁସ୍ତୁକ ବକାବ ଉପଲକ୍ଷରେ ବଲକବାରୁ ଯେଉଁ ଥିଏଟରକଳ ପ୍ରଣୟ ଥିଲେ ଗରମାସ ତା ୩୦ ଓ ୩୧ ରାଜ୍ୟରେ ସେମାନେ ନାଟ୍ୟାଭିନୟ ଦେଖାଇ ଥିଲେ । ଏଥିର ବିବରଣ ବାଲେଶ୍ୱରର ଦୁଇ ସମାଜ-ପତ୍ରରେ ଭବ୍ୟ ମତେ ପାଠକର ଅନୁମାନକର ଏହି ଧାରଣା ବେଲ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରର ବନା-କଳ ଉଦ୍ଧା ଶୁଭ ନାହିଁ । ଏହା ଅଦୃଶ୍ୟ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଅଟେ । ଯାବା ଦେଇ ସତକାସୟଣ ବାନ୍ଧୁଙ୍କ ଅନୁଶ୍ରମରେ ଓଡ଼ିଶାର କମିଶନର ବାଲେଶ୍ୱରର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଏକଜିକଉଟିବ ଲିଫ୍ଟିସ୍ତର ପ୍ରଭୃତି କେତେକ ସାଦେବ ଓ ମେମ ଏବଂ ଅଧିକାରୀ ଦେଖାଦୁଇଲୋକ ଏ ଜଲସ-ରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅଭିନୟାଦ ଦର୍ପଣରେ ଆକଳ ଲବ ଓ ଗୁରୁ ବର୍ତ୍ତାକ ସେବାରେ ସମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ।

ମହାମାତ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେତେକ ଅଗାମି ଅନୁଦାବ ମାସ ଶେଷଭାଗରେ ସିମଲରୁ ଯାଶା କର ପଞ୍ଚାବ, ହିନ୍ଦୁ, ଉତ୍କଳପରିମର ନାନା ସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ କରି ଉତ୍କଳ ତା ୧୫ ରାଜ୍ୟ ଉପ-ମୁର ସଦାନ ବେଲେ କଲକତାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ । ଏହି ସମ୍ପରେ କେବଳ କବମୁରମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ କୋଏଟାଠାରେ ଏବଂ ସେହି ମାସ ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ଲାହୋରଠାରେ ବର-ଦାର ଦେବ । ଲାହୋରର ଦରବାର ସମଧିବ ସମାବେଦ ସହର ଦେବାର ଶୁଣାଯାଏ । କହୁଡ଼ କୁଅର ସେଠାରେ ଦସଦକାର ବୁଝିସେବା ଏବଂ ପାଞ୍ଚଦକାର ଦେଖାୟୁ ସୁତାମାନଙ୍କର ସେବା ଏକତ୍ର କ ଦେବେ ଏବଂ ଅନେକ ସକା ମଦାସୁତା ଅନୁଭବ ଦେବେ । ଅନ୍ୟ ଦୌରସି-ଠାରେ କରବାର ଦେବାର ତଥା ନାହିଁ । ସମ୍ବରଣ ଏହା ଲାହୋର ଦରବାରରେ ସେବେ

ବ୍ୟୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ କଷ୍ଟ ସମୟରେ ତାହା ସାମାନ୍ୟ ବୋଧ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଗରମାସ ତା ୨୩/୨୪ ରାଜ୍ୟର ଉକ୍ତ ବିଷୟ-ଅପେକ୍ଷା ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧିକ ପ୍ରକଳ ଥିଲା । ସେଠାରେ ଉକ୍ତ ଦୁଇବନ୍ଧରେ ପ୍ରାୟ ୧୨ ରାଜ୍ୟ ଜଳ ଗାଳିଥିଲା । ଏବଂ ଜଗମାଳ ବିୟୁରର ରୂପେ ବଢିଥିଲା । ଗୁଡ଼ିପୁର ବଳସ-ମଖଡ଼ ପ୍ରଭୃତି ଉପକୂଳସ୍ଥ ଭୂମି ଜଳମଗ୍ନ ହୋଇ ଅନେକ ଗୋମହୁଷାଦ ଜନ୍ମ କରିବାର ବାଲେ-ଶ୍ୱରର ସମ୍ପାଦପତ୍ର ମାନଙ୍କରୁ ଅବଗତ ଦେଲୁ । ତତ୍ତ୍ୱେ ମୁସଲମାନ ଜମିଦାରପୁତ୍ର ଅନେକ ଲୋକ ଜଣ ଦେଇ ବକାବ ଦେବାରୁ ଅସୁସ୍ଥଲେ ଦରବ-ମସୁର ବଜାର ଠାରେ ସତକର ଚଟାଣରେ ଏ-ପରି ଶୋକରେ ପାଣି ଗୁଡ଼ିଥିଲା ସେ ବରଣବନ୍ତୀ ଥିବା ପାଲକିକୁ ଗରୁଡ଼ମାନେ ସମ୍ପାଦନ ପାରି-ବାରୁ ଲୁଣିଗଲ ଏବଂ ତହିଁରେ ପ୍ରାୟ ୩୨ ପଦ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅନବାର ଦସ୍ତାବ ମଧୁ ବେଲ । ସେ ହିଁ ପଛେ ତତ୍ତ୍ୱେ ଗୁରୁର ଜଣେ ଉଗ୍ରାଣ ଓ ଦୁଇଜଣ ଅନ୍ୟଲୋକ ଲୁଣି ଗଲେ ଓ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ।

ଇଲବୋରତମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବିଷୟକ ବ୍ୟୟ-ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାଜ୍ୟବର ବନ୍ଦୀୟ ଶ୍ରେଣୀଲକ୍ଷକର ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷାରଣ ଅନୁଦଳ ଦେଲ ବାହାର ଅଛି ଏବଂ ସହିଁର ପର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମୋଦେ ଏଥିପ୍ରଦେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଗାଇଅଛି ତହିଁର ସମାଲୋ-ଚନା କରି ସଞ୍ଚିକଳ ପଠି ବା ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁ କରି ଅଛନ୍ତି ଓ ଗତ ଆଞ୍ଚବର୍ଷରେ ଇଲବୋରତମା-ନଙ୍କ ଅସୁ ବୃଦ୍ଧି ଦେବା ପ୍ରକାଶେ ଶିକ୍ଷା ବିଷ-ୟରେ ସେମାନେ ସେହି ଅନୁପାତରେ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ନ କଲେ ହୋଇ ମାଜ୍ୟବର ଶ୍ରେଣୀଲକ୍ଷ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପ୍ରକେ ଉକ୍ତ ପାଞ୍ଚ-ବର୍ଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଯେ ପରମାଣ ଅ-ସୁବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ସେହି ଅନୁପାତରେ ମଧ୍ୟ ଜମୁଣିଗାର ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧି କରି ଅଛନ୍ତି ତା ପାଞ୍ଚ-ବର୍ଷ ପ୍ରଦେ ଇଲବୋରତମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦାୟି-ତ୍ୱମନ୍ତେ ଯେତେ ସାଦାସ୍ୟ ଦେଉଥିଲେ ବର୍ତ୍ତ-ମାନ ମଧ୍ୟ କେତେକ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଯୌର୍ଦ୍ଧକ ଉପଦେଅ ଅପେକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟଦାୟ ଉପଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ।